

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021

ΟΓΔΟΗΚΟΣΤΗ ΕΝΑΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΝ 7η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022
ΑΘΗΝΑ 2022

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021

ΟΓΔΟΗΚΟΣΤΗ ΕΝΑΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΝ 7^η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022
ΑΘΗΝΑ 2022

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διεύθυνση
Ελ. Βενιζέλου 21
102 50 Αθήνα

Δικτυακός τόπος

<http://www.bankofgreece.gr>

Τηλέφωνο

+30 210 320 2551

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Fax

+30 210 325 5508

Τυπώθηκε στο
Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών
της Τράπεζας της Ελλάδος

ISSN: 2732-9887 (print)

ISSN: 2732-9895 (online)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	7
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	7
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	9
1. Απολογισμός Χρήσεως 2021	10
2. Οργάνωση και Λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος	22
3. Βιωσιμότητα και Εταιρική Ευθύνη	44
ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2021	93
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	117
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2021	123
Ισολογισμός	124
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	126
Πίνακας Διάθεσης Κερδών	126
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	127
I. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	127
II. Λογιστικές Αρχές και Ποιοτικά Χαρακτηριστικά	127
III. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	128
IV. Σημειώσεις επί του Ισολογισμού	135
V. Σημειώσεις επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως	165
VI. Πρόσθετες Πληροφορίες	175

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η παρούσα Έκθεση Διαχείρισης προς την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελούν αναπόσπαστο όλον. Σκοπός της είναι να παράσχει στους αναγνώστες πληροφορίες συναφείς με τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιμέρους δραστηριότητες της Τράπεζας αποβλέπουν στην υλοποίηση των αρμοδιοτήτων και των καταστατικών σκοπών της σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 2 και 4 του Καταστατικού της, η παρούσα Έκθεση αποδίδει ορθή, τεκμηριωμένη και ολοκληρωμένη ανάλυση των οικονομικών της καταστάσεων, δίχως να παροράται η σύνδεση με τις αποφάσεις πολιτικής που λαμβάνει η Τράπεζα.

Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης σημειώνεται ότι, η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της, έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3 Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Έκθεση Διαχείρισης αποδίδει κατά τρόπο εύλογο τη θέση της Τράπεζας και παρουσιάζει τον απολογισμό της χρήσεως 2021, παρέχοντας ανάλυση για τις βασικές εξελίξεις των μεγεθών του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως και πληροφορίες για τις σημαντικότερες μεταβολές αυτών. Επίσης, περιγράφει το περιβάλλον κινδύνων στο οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα της Ελλάδος, παρέχοντας πληροφορίες για τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιούνται για την άμβλυνσή τους.

Επιπλέον, παρουσιάζει θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος, τις δράσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης της Τράπεζας, και ειδικότερα δράσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας, την καταγραφή και μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενίσχυση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού, τη στήριξη της κοινωνίας και τη διάχυση του πολιτισμού, ενώ γίνεται αναφορά και στη συμβολή της Τράπεζας στον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821. Επίσης, γίνεται αναφορά σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς και στις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν και αυτό το έτος για την αποτελεσματική διαχείριση της πανδημίας COVID-19 με στόχο την αναχαίτιση της διασποράς της νόσου, την προστασία της υγείας των εργαζομένων στην Τράπεζα, αλλά και την απρόσκοπτη ροή των εργασιών της Τράπεζας.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ο διφυής χαρακτήρας της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία είναι επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β

και 55Γ του Καταστατικού της, καθώς επίσης και η ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ).

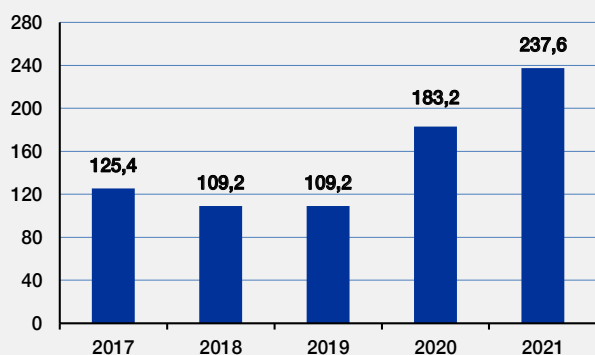
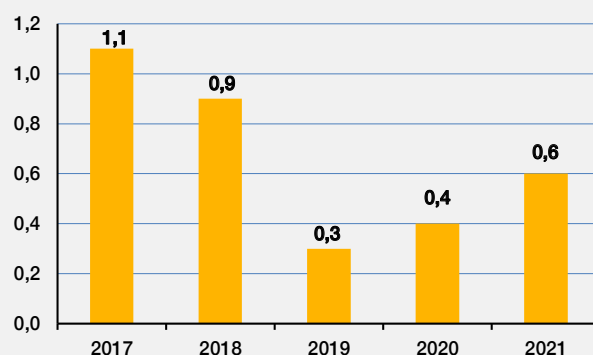
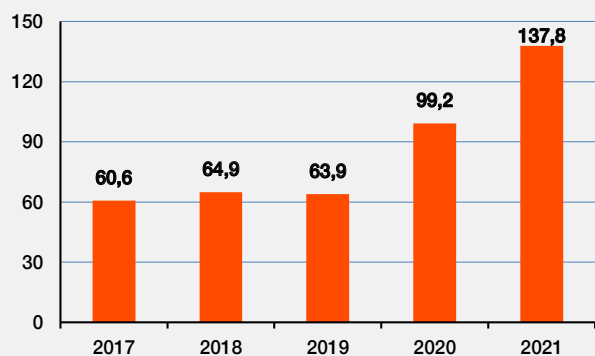
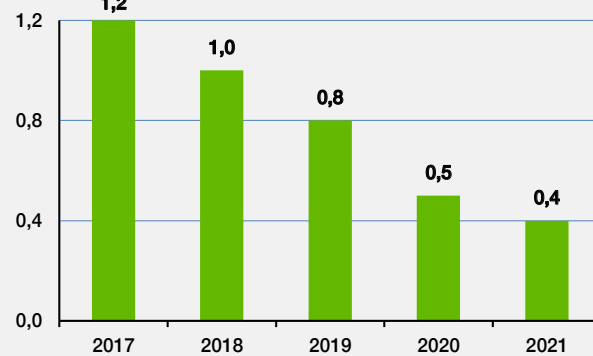
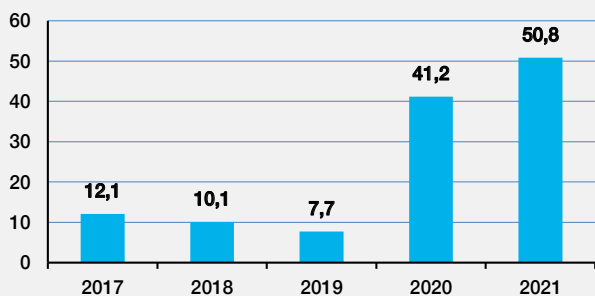
Τούτου δοθέντος, τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης από πράξεις άσκησης δημόσιας εξουσίας. Πέραν τούτου, το καταφανώς μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού της Τράπεζας σχετίζεται με τις εν λόγω δραστηριότητες.

Εν όψει των ανωτέρω, δεν προβλέπονται ποσοτικοί στόχοι υπό την έννοια της εκπόνησης προϋπολογισμού εσόδων, όπως συμβαίνει σε ανώνυμες εταιρίες που ασκούν αμιγώς επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνεπώς, η απόδοση της Τράπεζας δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί με ποσοτικά κριτήρια και προς τούτο δεν προβλέπεται κάποια διαδικασία προσδιορισμού της απόδοσης.

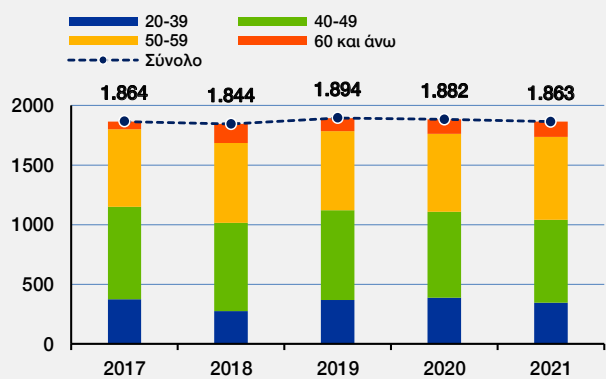
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

(σε δισεκ. ευρώ)

Σύνολο Ενεργητικού	Κέρδη προ προβλέψεων	Καθαρά Έσοδα από Τόκους	Χρεόγραφα Νομισματικής Πολιτικής	Δάνεια σε ευρώ προς Π.Ι. ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις Νομισματικής Πολιτικής
2021: 237,6	2021: 0,6	2021: 0,4	2021: 137,8	2021: 50,8
				
2020: 183,2	2020: 0,4	2020: 0,5	2020: 99,2	2020: 41,2

Σύνολο Ενεργητικού
(σε δισεκ. €)Κέρδη προ προβλέψεων
(σε δισεκ. €)Χρεόγραφα Νομισματικής Πολιτικής
(σε δισεκ. €)Καθαρά έσοδα από τόκους
(σε δισεκ. €)Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα
ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις
νομισματικής πολιτικής
(σε δισεκ. €)

Ηλικιακή σύνθεση προσωπικού

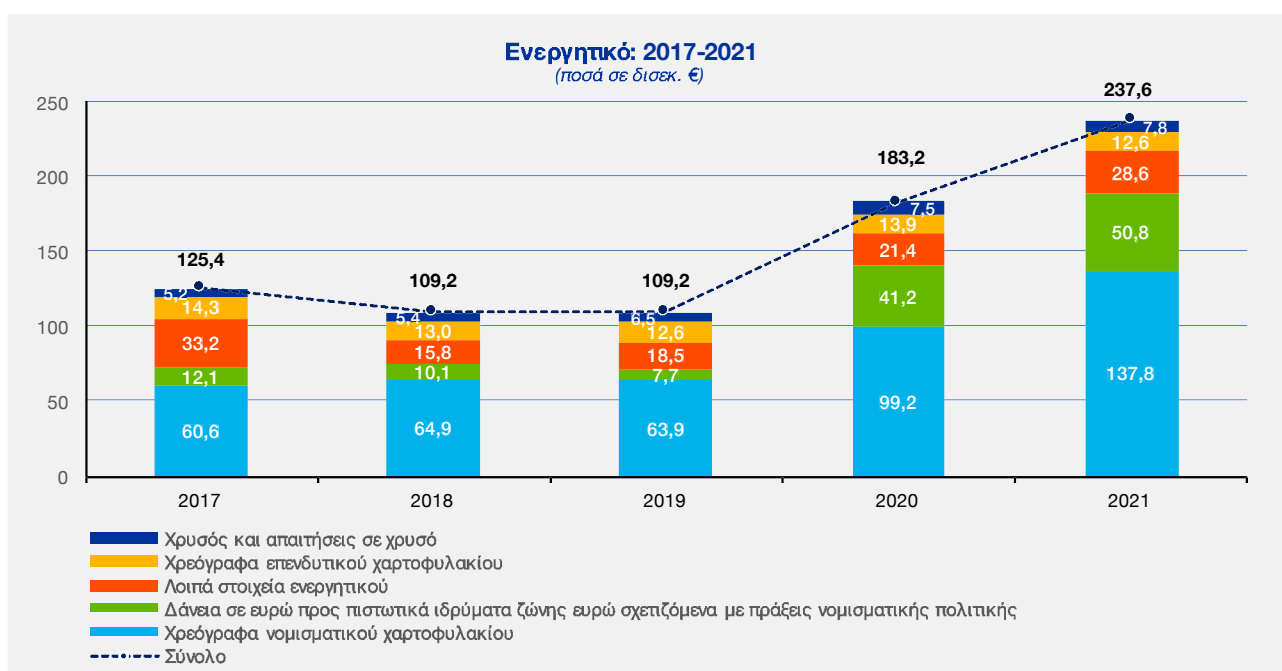
1. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021

1α. ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Το ενεργητικό της Τράπεζας της Ελλάδος στις 31.12.2021 ανήλθε σε 237,6 δισεκ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 54,4 δισεκ. ευρώ συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση. Ο κύριος λόγος αύξησης του συνόλου του ενεργητικού κατά την τελευταία διετία είναι η αύξηση των χρεογράφων του χαρτοφυλακίου νομισματικής πολιτικής, ως συνέπεια των αποφάσεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, στο πλαίσιο της στήριξης των οικονομιών της ευρωζώνης λόγω της πανδημίας.

Η εξέλιξη των κυριότερων στοιχείων του ενεργητικού για την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Τα δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής αυξήθηκαν το 2021 κατά 9,6 δισεκ. ευρώ και ανήλθαν στα 50,8 δισεκ. ευρώ, έναντι 41,2 δισεκ. ευρώ το 2020, ως αποτέλεσμα των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας.

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται χορηγήσεις της Τράπεζας μέσω στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III και μέσω έκτακτων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας PELTRO προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Για τη χρήση 2021 το μεγαλύτερο μέρος των πράξεων αυτών αφορά πράξεις TLTRO III, ενώ ένα μικρό ποσό της τάξεως των 70,0 εκατ. ευρώ αφορά πράξεις PELTRO.

Υπενθυμίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, στις χρήσεις 2019 και 2020, αποφάσισε την εισαγωγή συνολικά δέκα στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III καθώς και τη μείωση του επιτοκίου των πράξεων αυτών. Συγκεκριμένα, το επιτόκιο για την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και την περίοδο από 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 ("περίοδος ειδικού επιτοκίου" και "πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου" αντίστοιχα)¹, καθορίστηκε σε επίπεδο κατά 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της δι-

¹ Στις 30.04.2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι η περίοδος ειδικού επιτοκίου θα ισχύει από τις 24.6.2020 έως τις 23.6.2021. Στις 10.12.2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να παρατείνει την περίοδο αυτή κατά 12 μήνες, έως και τις 23.6.2022 (πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου).

ευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων του Ευρωσυστήματος που θα ισχύει στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, αλλά σε κάθε περίπτωση το επιτόκιο δεν θα είναι υψηλότερο από -1%.

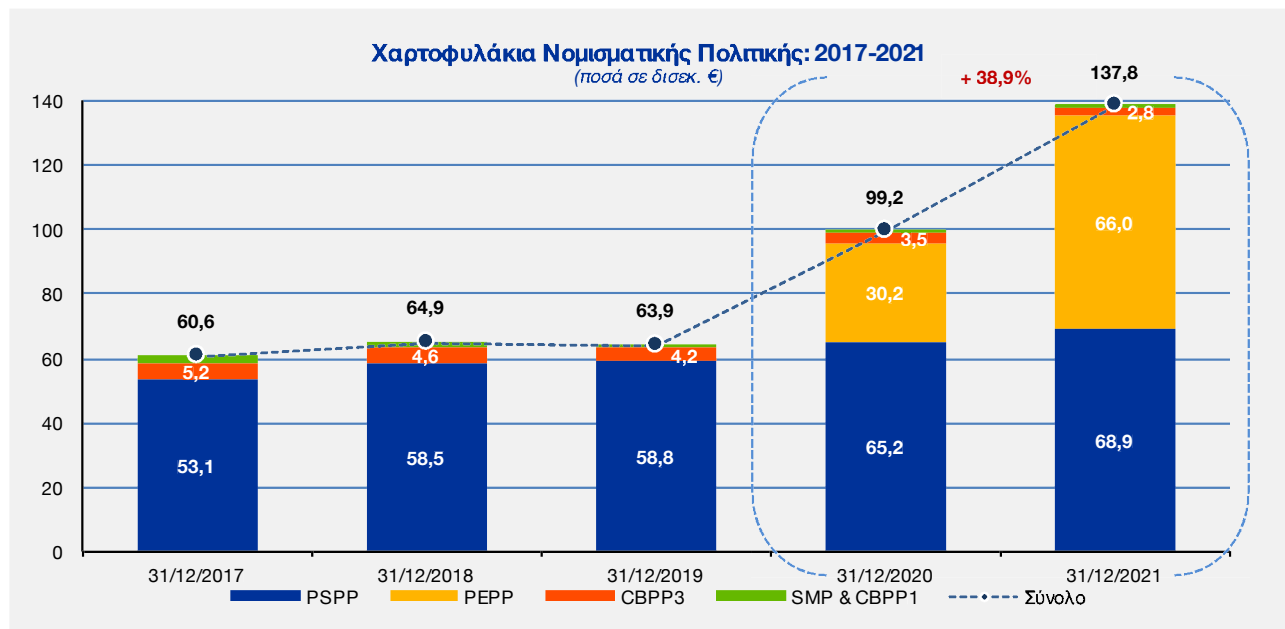
Στη χρήση 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε αρχικά τη διενέργεια μιας δέσμης επτά έκτακτων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO), οι οποίες έληξαν διαδοχικά εντός του γ' τριμήνου του 2021. Επιπλέον αποφάσισε τη διεξαγωγή τεσσάρων ακόμη πράξεων PELTRO εντός του 2021 κατανεμημένων σε τριμηνιαία βάση, και με διάρκεια ενός έτους η καθεμία.

Το υπόλοιπο των χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής από την Τράπεζα παρουσίασε σημαντική αύξηση, της τάξεως των 38,6 δισεκ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση και ανήλθε σε 137,8 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021 έναντι 99,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020.

Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην αύξηση κατά 35,8 δισεκ. ευρώ των καθαρών αγορών χρεογράφων στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP), το οποίο δημιουργήθηκε προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι στο μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και οι έντονες διαταραχές στις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας της ευρωζώνης από την πανδημία. Επιπλέον, αύξηση της τάξεως των 3,7 δισεκ. ευρώ παρουσίασαν οι καθαρές αγορές χρεογράφων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP).

Η διάρθρωση και το μέγεθος των εν λόγω χαρτοφυλακίων παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί, σύμφωνα με το οποίο στις 31.12.2021:

- το 50,0% του συνόλου του χαρτοφυλακίου νομισματικής πολιτικής αφορούσε χρεόγραφα στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP),²
- το 47,9% αφορούσε χρεόγραφα στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP),³
- ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 2,1% αφορούσε χρεόγραφα στο πλαίσιο των προγραμμάτων Αγοράς Καλυμμένων Ομολογίων του Ευρωσυστήματος (CBPP1 και CBPP3) και του προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (SMP).

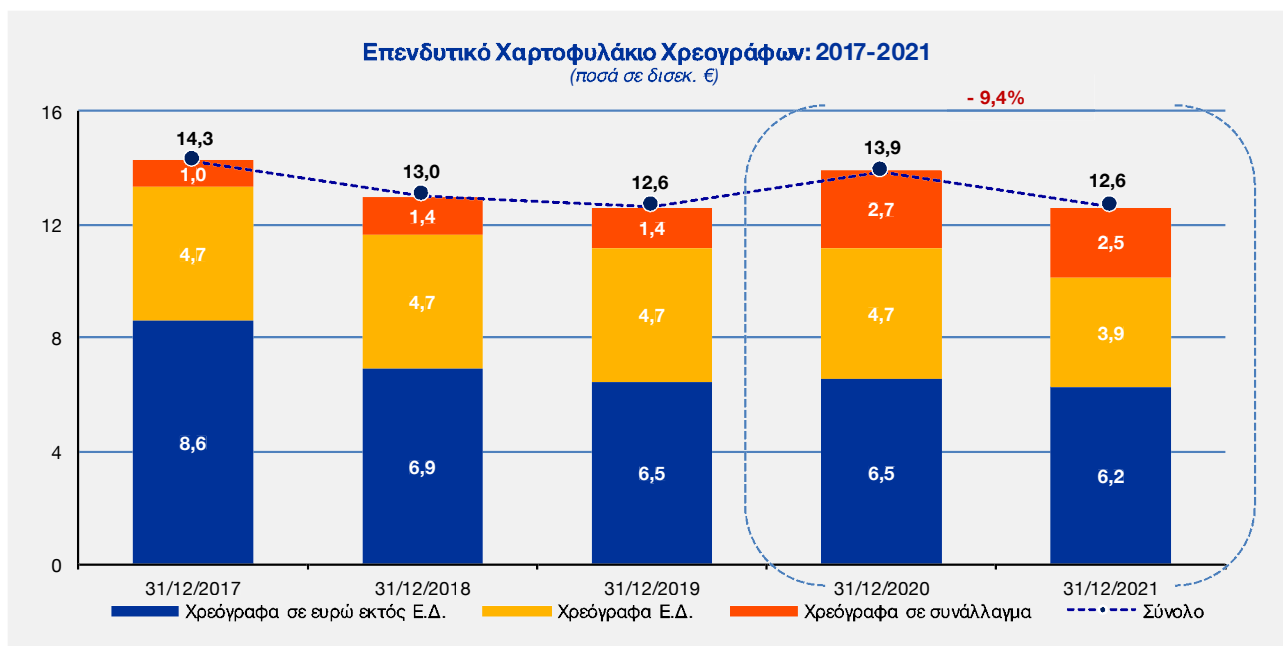
² Η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2021 κατείχε μόνο χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών (supranational securities) και πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών στο πλαίσιο του PSPP.

³ Η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2021 στο πλαίσιο του PEPP κατείχε μόνο κρατικά χρεόγραφα και χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών.

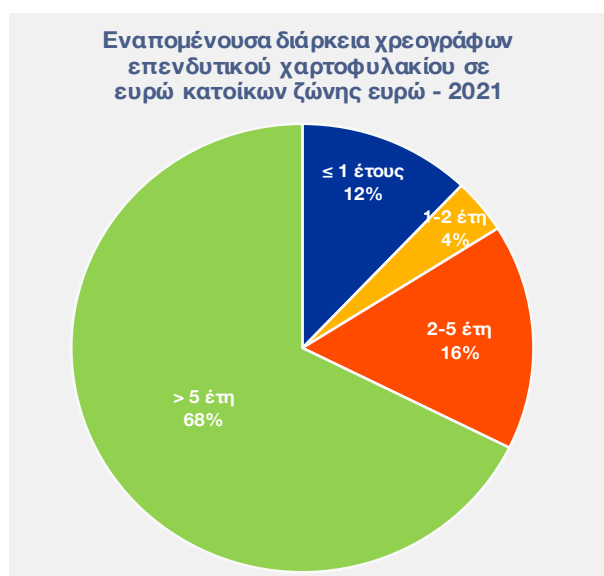
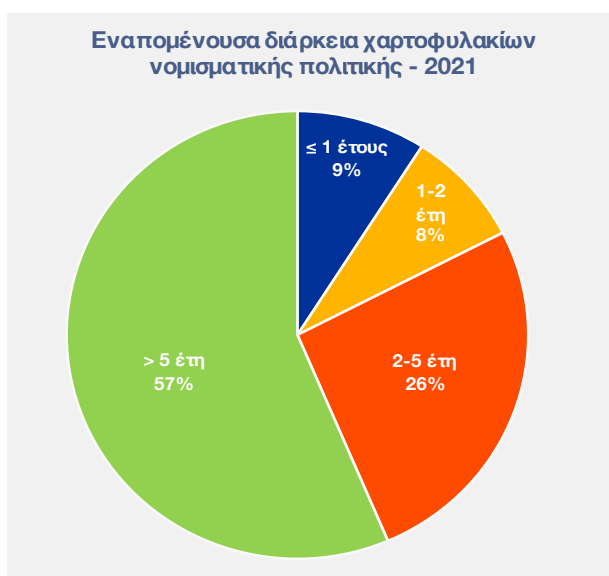
Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων της Τράπεζας ανήλθε σε 12,6 δισεκ. ευρώ έναντι 13,9 δισεκ. ευρώ το 2020, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,3 δισεκ. ευρώ, κυρίως λόγω λήξεων ομολόγων και εντόκων γραμματίων.

Στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, το οποίο κατέχει η Τράπεζα για καθαρά επενδυτικούς σκοπούς, περιλαμβάνονται ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), καθώς και ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα κατοίκων εντός και εκτός ζώνης ευρώ.⁴

Η εξέλιξη της διάρθρωσης και του μεγέθους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου χρεογράφων για την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

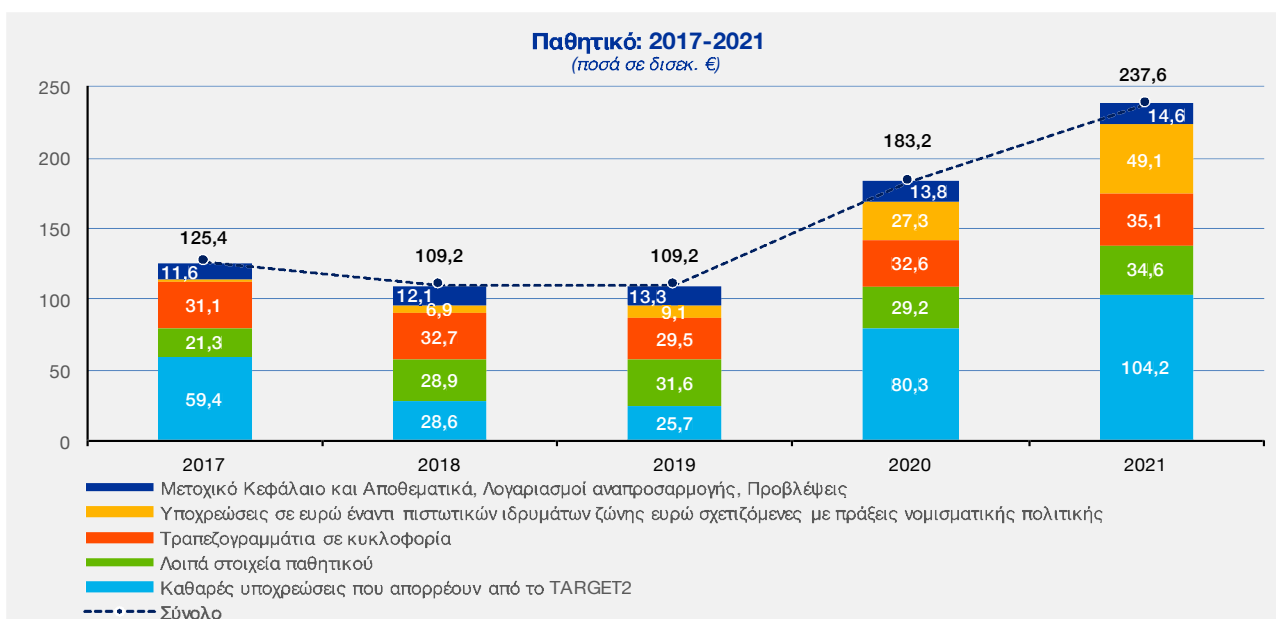
Το μεγαλύτερο ποσοστό του χαρτοφυλακίου των χρεογράφων σε ευρώ, που διακρατούνται τόσο για σκοπούς νομισματικής πολιτικής όσο και για επενδυτικούς σκοπούς από την Τράπεζα, έχει μακροπρόθεσμη εναπομένουσα διάρκεια (άνω των 5 ετών).

⁴ Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας εκτός από χρεόγραφα περιλαμβάνονται και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, προθεσμιακές τοποθετήσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί σε ξένο νόμισμα και ευρώ, συνολικού ύψους 1,2 δισεκ. ευρώ.

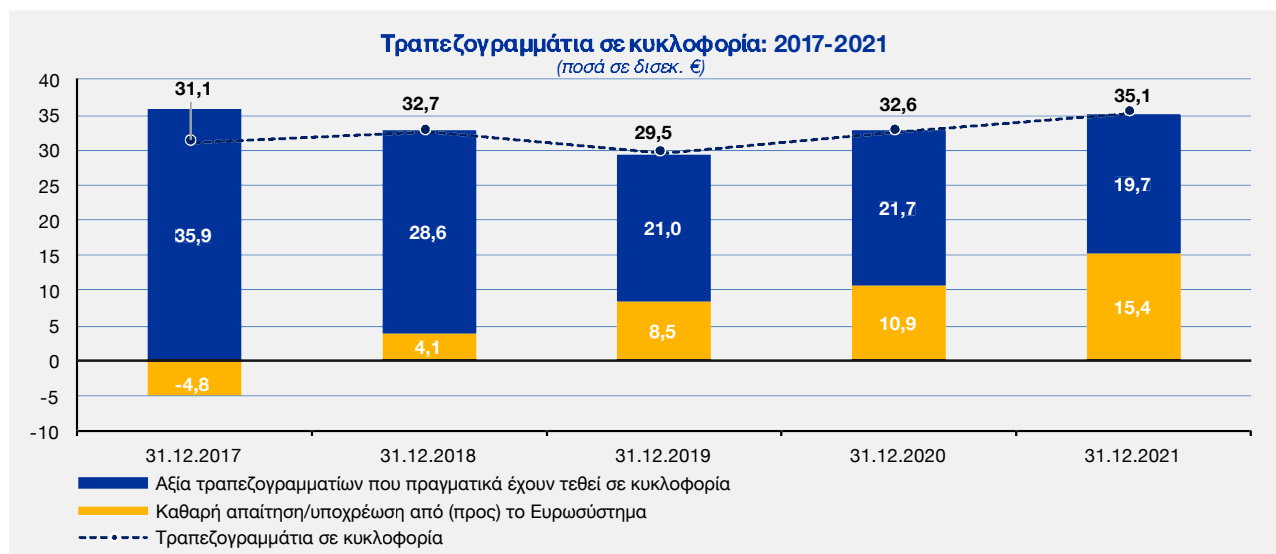
ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Τα κυριότερα στοιχεία του Παθητικού κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

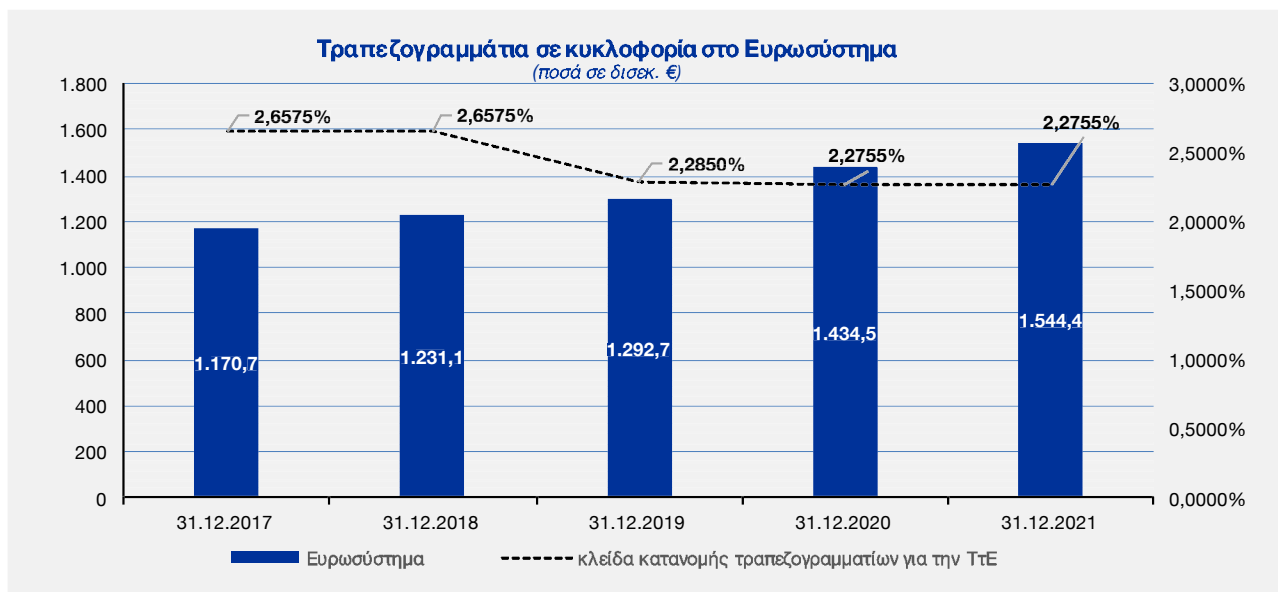

Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος** με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ανήλθε σε 35,1 δισεκ. ευρώ στο τέλος του 2021, έναντι 32,6 δισεκ. ευρώ στο τέλος του 2020, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 7,7%, λόγω της αύξησης της **συνολικής κυκλοφορίας στο Ευρωσύστημα** (1.544,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 1.434,5 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020).

Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος**⁵ μειώθηκε κατά 8,8%, από 21,7 δισεκ. ευρώ το 2020 σε 19,7 δισεκ. ευρώ το 2021. Καθώς η πραγματική κυκλοφορία είναι μικρότερη από αυτή που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά τους, ύψους 15,4 δισεκ. ευρώ, εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού **“Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”**.

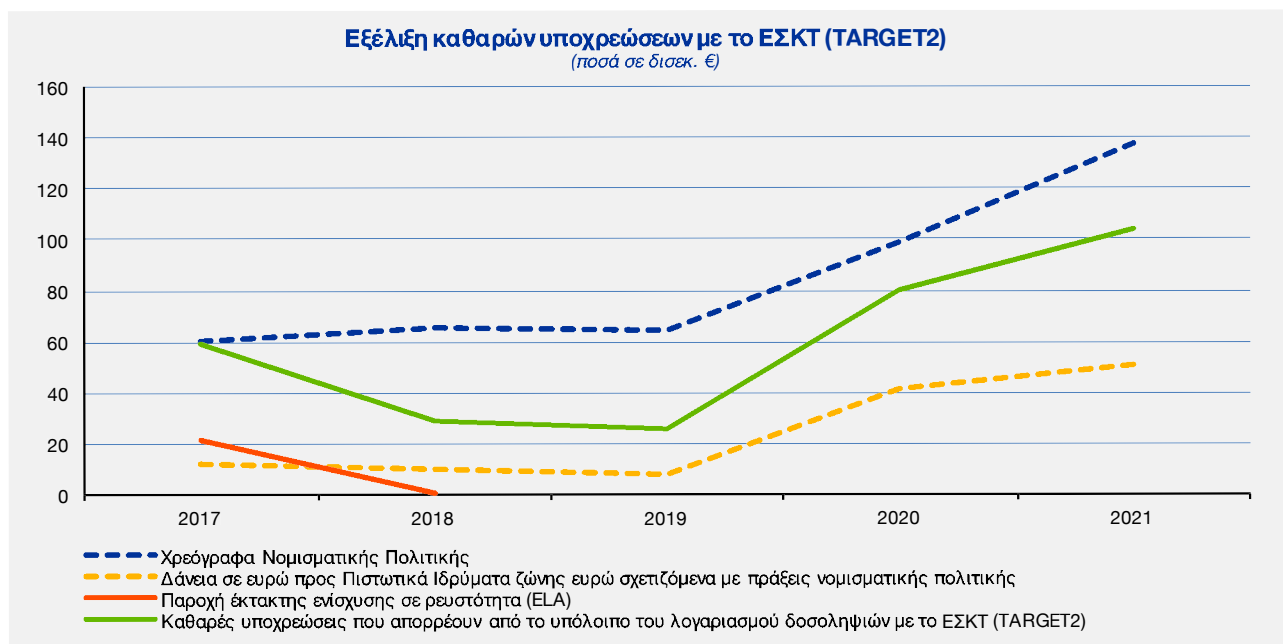

⁵ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 14(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Οι υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής παρουσίασαν σημαντική αύξηση της τάξεως των 21,8 δισεκ. ευρώ και στις 31.12.2021 το υπόλοιπό τους ανήλθε σε 49,1 δισεκ. ευρώ, έναντι 27,3 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Η μεταβολή οφείλεται στο γεγονός ότι οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων στους τρεχούμενους λογαριασμούς που τηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, λόγω υπερβάλλουσας ρευστότητας.

Οι καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) διαμορφώθηκαν σε 104,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 80,3 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020, σημειώνοντας αύξηση κατά 23,9 δισεκ. ευρώ.

Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) το 2021, καθώς και η εξέλιξή τους κατά την περίοδο 2017-2021, είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών τίτλων από την Τράπεζα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, οι οποίες διακατανίζονται μέσω TARGET2, σε συνάρτηση με τη συνολική χορηγηθείσα ρευστότητα προς τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την ίδια περίοδο (δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής).

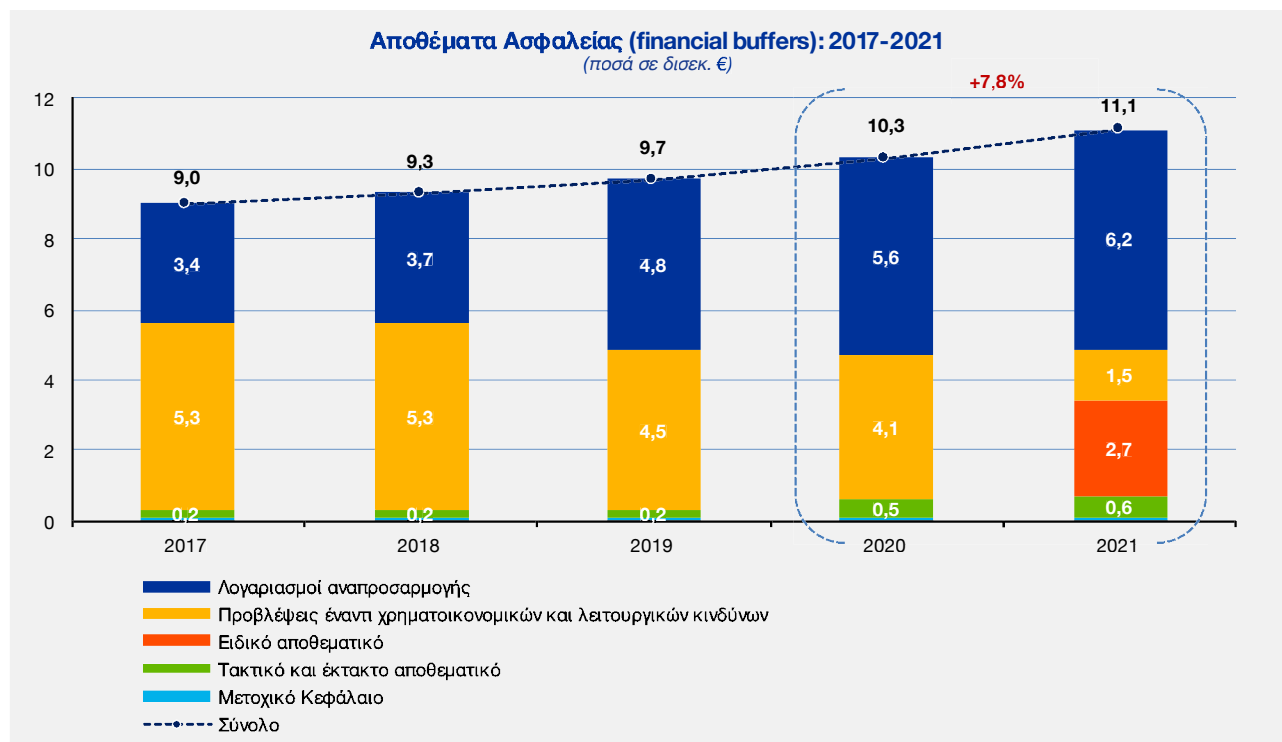
Οι **λογαριασμοί αναπροσαρμογής**, οι **προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων**, τα **αποθεματικά** (τακτικό, έκτακτο και ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους), καθώς και το **μετοχικό κεφάλαιο**, αποτελούν τα **αποθέματα ασφαλείας (financial buffers)** της Τράπεζας έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής περιλαμβάνουν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα και των χρεογράφων. Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν τις επιπτώσεις πιθανών δυσμενών διακυμάνσεων στις τιμές ή/και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και συνεπώς αποτελούν ένα πρώτο απόθεμα ασφαλείας έναντι των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα. Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής για τη χρήση 2021 παρουσίασαν αύξηση κατά 0,6 δισεκ. ευρώ κυρίως λόγω μη πραγματοποιηθέντων κερδών από την αποτίμηση του χρυσού.

Η Τράπεζα, αφού έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VaR με επίπεδο εμπιστοσύνης 99%, σύμφωνα με την οποία οι κίνδυνοι ανήλθαν σε 1,5 δισεκ. ευρώ, αποφάσισε την απελευθέρωση προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 2,6 δισεκ. ευρώ (31.12.2020: 0,1 δισεκ. ευρώ).

Συνεκτιμώντας ωστόσο και τα αποτελέσματα εναλλακτικής μεθόδου επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων (Expected Shortfall με επίπεδο εμπιστοσύνης 99%), το ασταθές διεθνές οικονομικό περιβάλλον και την αρχή της συντηρητικότητας και προκειμένου να διατηρήσει τα συνολικά αποθέματα ασφαλείας (financial buffers) κατ' ελάχιστον στα επίπεδα της 31.12.2020, η Τράπεζα αποφάσισε να προβεί, μέσω της διάθεσης κερδών, στη δημιουργία ειδικού αποθεματικού για χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συνολικού ύψους 2,7 δισεκ. ευρώ. Το ειδικό αυτό αποθεματικό περιλαμβάνει το ποσό που αντιστοιχεί στο ύψος της απελευθερωθείσας πρόβλεψης για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ύψους 2,6 δισεκ. ευρώ, προσαυξημένο κατά 0,1 δισεκ. ευρώ (βλ. σημείωση 1γ της έκθεσης Διαχείρισης "Διάθεση Κερδών").

Η εξέλιξη του ύψους των αποθεμάτων ασφαλείας της Τράπεζας για την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

1β. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

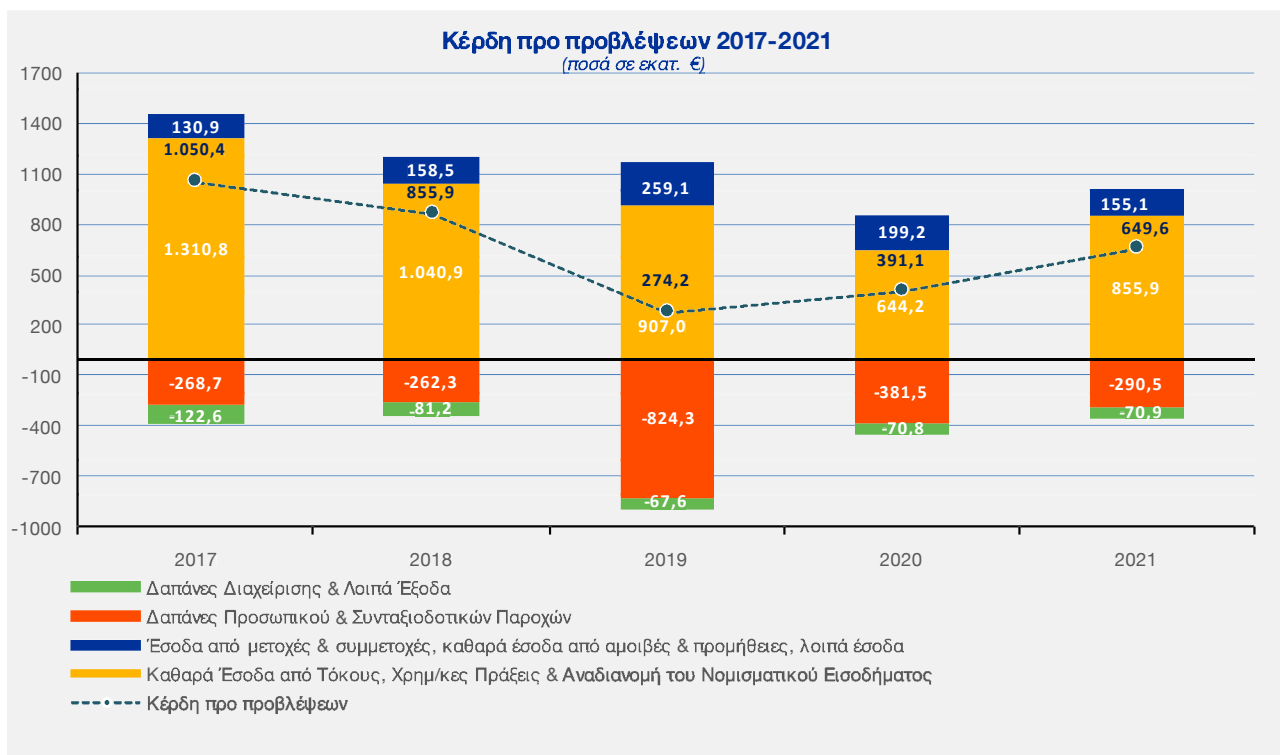
Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε **1.011,0 εκατ. ευρώ**, έναντι **843,3 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 19,9%.

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε **361,4 εκατ. ευρώ**, έναντι **452,2 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 20,1%.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων** στη χρήση 2021 ανήλθαν σε **649,6 εκατ. ευρώ**, έναντι **391,1 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά **258,5 εκατ. ευρώ**.

Τα **καθαρά κέρδη χρήσεως** ανήλθαν σε **3.270,5 εκατ. ευρώ**, έναντι **661,7 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων** κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα:

Αναλυτικά, τα έσοδα και τα έξοδα της Τράπεζας στη χρήση 2021 διαμορφώθηκαν ως εξής:

• Έσοδα

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από τους τόκους στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού ανήλθαν σε **1.011,0 εκατ. ευρώ**, έναντι **843,3 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά **19,9%**.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 855,9 εκατ. ευρώ, έναντι 644,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 32,9%.
- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 128,2 εκατ. ευρώ, έναντι 117,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 9,2%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 10,8 εκατ. ευρώ, έναντι 48,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 77,7%.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε 16,1 εκατ. ευρώ, έναντι 33,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 51,5%.

Οι καθαροί τόκοι-έσοδα ύψους 435,9 εκατ. ευρώ αποτελούν το 43,1% των συνολικών καθαρών εσόδων της χρήσης 2021 και αναλυτικά έχουν ως εξής:

Καθαροί τόκοι-έσοδα

				Ποσοστό επί του συνόλου	Ποσοστό επί του συνόλου
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή	2021	2020
Τόκοι-έσοδα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	373,4	394,4	-21,0	42,3 %	52,2%
Τόκοι-έσοδα χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής	319,3	283,7	35,6	36,1%	37,5%
Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι Π.Ι. ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	106,9	20,6	86,3	12,1%	2,7%
Τόκοι-έσοδα επί καταθέσεων του Ε.Δ.	20,6	0,0	20,6	2,3%	0,0%
Λοιποί τόκοι - έσοδα	63,7	57,7	6,0	7,2%	7,6%
Σύνολο τόκων-εσόδων	883,9	756,4	127,5	100,0%	100,0%
Τόκοι-έξοδα δανείων σε Π.Ι. σχετιζόμενων με πράξεις νομισματικής πολιτικής	-447,9	-237,0	-210,9	100,0%	98,5%
Τόκοι-έξοδα επί καταθέσεων του Ελληνικού Δημοσίου	0,0	-3,6	3,6	0,0%	1,5%
Λοιποί τόκοι - έξοδα	-0,1	-0,1	0,0	0,0%	0,0%
Σύνολο τόκων-εξόδων	-448,0	-240,7	-207,3	100,0%	100,0%
Γενικό σύνολο	435,9	515,7	-79,8		

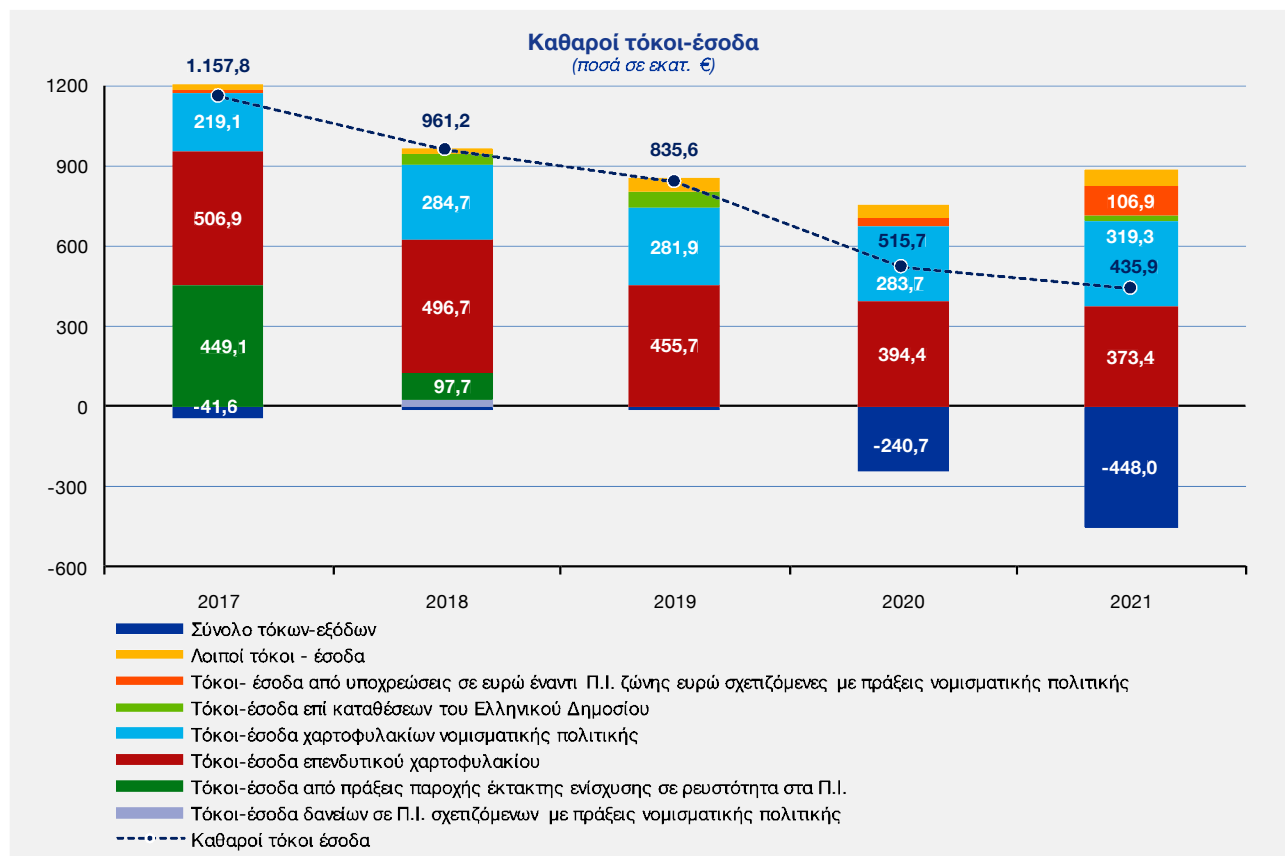
Η μείωση των καθαρών τόκων-εσόδων κατά 79,8 εκατ. ευρώ οφείλεται κυρίως:

- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων των δανείων σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενων με πράξεις νομισματικής πολιτικής κατά 210,9 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω μεταβολή οφείλεται στις στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III, αφενός λόγω της σημαντικής αύξησης του μέσου υπολοίπου των συγκεκριμένων πράξεων εντός του 2021 και αφετέρου λόγω του ότι οι τόκοι τους έχουν λογιστικοποιηθεί με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης καθ' όλη τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης (-1,00%).
- Στη μείωση των τόκων-εσόδων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά 21,0 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μείωσης της μέσης απόδοσης όλων των κατηγοριών επενδύσεων.

Στη μείωση των καθαρών τόκων-εσόδων λειτούργησαν αντισταθμιστικά:

- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής κατά 86,3 εκατ. ευρώ, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, στους τρεχούμενους λογαριασμούς που τηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, εμφανίζονται αυξημένες κατά τη διάρκεια της χρήσης.
- Η αύξηση των τόκων-εσόδων χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής κατά 35,6 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των καθαρών αγορών στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου PEPP.

Γενικότερα, κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, οι καθαροί τόκοι-έσοδα της Τράπεζας βαίνουν μειούμενοι, αρχικά λόγω μείωσης των τόκων-εσόδων από παροχή έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα στα πιστωτικά ιδρύματα (ELA) και ακολούθως, τα δύο τελευταία έτη, λόγω της σημαντικής αύξησης των τόκων-εξόδων από τις στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III.

• Έξοδα προ προβλέψεων

Έξοδα προ προβλέψεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	290,5	381,5	-91,0
Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	62,3	60,1	2,2
Αποσβέσεις	8,6	10,6	-2,0
Συνολικά έξοδα πλην προβλέψεων	361,4	452,2	-90,8

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 361,4 εκατ. ευρώ, έναντι 452,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 20,1%, λόγω της μείωσης των δαπανών προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών.

Ειδικότερα:

Οι **δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών** διαμορφώθηκαν σε 290,5 εκατ. ευρώ, έναντι 381,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 91,0 εκατ. ευρώ. Στη χρήση 2021 σχηματίστηκαν προβλέψεις για συνταξιοδοτικές παροχές ύψους 111,4 εκατ. ευρώ (2020: 204,1 εκατ. ευρώ). Η μείωση κατά 92,7 εκατ. ευρώ οφείλεται στη διαφορετική απεικόνιση της αναλογιστικής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, λόγω αλλαγής στη λογιστική πολιτική της Τράπεζας⁶.

6 Στη χρήση 2021, η Τράπεζα άλλαξε τη λογιστική της πολιτική αναφορικά με την απεικόνιση των μεταβολών που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων για καθορισμένες παροχές και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημιές, με αποτέλεσμα το σχηματισμό σχετικού λογαριασμού αναπροσαρμογών. Σκοπός της αλλαγής της πολιτικής είναι η εξομάλυνση της επίδρασης στα αποτελέσματα χρήσεως από τη μεταβλητότητα των αναλογιστικών παραδοχών, κυρίως του επιτοκίου προεξόφλησης.

Οι **λοιπές δαπάνες διαχείρισης** διαμορφώθηκαν συνολικά σε 62,3 εκατ. ευρώ, έναντι 60,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,2 εκατ. ευρώ.

Οι **αποσβέσεις** διαμορφώθηκαν σε 8,6 εκατ. ευρώ, έναντι 10,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 2,0 εκατ. ευρώ.

• Προβλέψεις

Στην τρέχουσα χρήση απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες προβλέψεις για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ύψους 2.614,8 εκατ. ευρώ (2020: 325,4 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 13,3 εκατ. ευρώ (2020: 14,8 εκατ. ευρώ), που αφορούν εκκρεμείς αγωγές τρίτων. Παράλληλα σχηματίστηκαν λοιπές προβλέψεις ύψους 7,2 εκατ. ευρώ (2020: 69,6 εκατ. ευρώ).

1γ. ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως ανήλθαν σε 3.270,5 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού, η διάθεση των κερδών προτείνεται ως εξής:

- ποσό 13,3 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 12% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, να καταβληθεί ως μέρισμα,
- ποσό ύψους 2.744,8 εκατ. ευρώ να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ειδικού αποθεματικού για χρηματοοικονομικούς κινδύνους,
- ποσό ύψους 13,3 εκατ. ευρώ να προσαυξήσει το έκτακτο αποθεματικό και
- ποσό ύψους 499,1 εκατ. ευρώ να περιέλθει στο Ελληνικό Δημόσιο.

1δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Σημαντική συμβολή στο εν λόγω έργο έχει η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), η οποία αποτελεί Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα της Τράπεζας και είναι αρμόδια για την ενημέρωση της Διοίκησης αναφορικά με τους **χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους της Τράπεζας**. Προς τούτο, είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των λειτουργιών Διαχείρισης των εν λόγω Κινδύνων και Επιχειρησιακής Συνέχειας και είναι υπεύθυνη για:

- την αναγνώριση, καταγραφή, αξιολόγηση, μέτρηση, παρακολούθηση, περιορισμό και αναφορά των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις, στο επίπεδο της Τράπεζας,
- την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και το συντονισμό της υλοποίησής της από τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας,
- την αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει κάθε αρμόδια εκτελεστική μονάδα, την εξειδίκευση των ορίων ανάληψης κινδύνων και την παρακολούθηση της τήρησής τους με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών,
- τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- την περιοδική αξιολόγηση ως προς την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης κινδύνων, καθώς επίσης την πρόταση διορθωτικών μέτρων, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

- Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Για την **επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων** έχουν χρησιμοποιηθεί οι μέθοδοι Value-at-Risk και Expected Shortfall με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και χρονικό ορίζοντα ενός έτους. Η αξία σε κίνδυνο (Value-at-Risk) καθώς και η Expected Shortfall είναι μέθοδοι επιμέτρησης οι οποίες υπολογίζουν τη ζημία που μπορεί να

επέλθει σε ένα χαρτοφυλάκιο εξαιτίας δυσμενών εξελίξεων σε παραμέτρους που επηρεάζουν την αξία του σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και με συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης.

Οι επιμετρήσεις και η εκάστοτε αξιολόγηση της έκθεσης της Τράπεζας στους εν λόγω κινδύνους διενεργούνται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας κάθε έτους.

Στους υπό παρακολούθηση **χρηματοοικονομικούς κινδύνους** περιλαμβάνονται ο **κίνδυνος αγοράς** και ο **πιστωτικός κίνδυνος**.

Ο **κίνδυνος αγοράς** προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια συναλλαγών, εξαιτίας:

- α) μεταβολής των επιτοκίων (κίνδυνος επιτοκίου) ή/και
- β) μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών (συναλλαγματικός κίνδυνος).

Ο **πιστωτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αλλαγής πιστοληπτικής διαβάθμισης)** είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω επέλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος. Ως πιστωτικό γεγονός νοείται η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στις πληρωμές που οφείλει να καταβάλλει, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του, ή εξαιτίας μιας μεταβολής επί τα χείρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης. Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες τίτλων στους οποίους επενδύει η Τράπεζα, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία η Τράπεζα τηρεί καταθέσεις.

Ο πιστωτικός κίνδυνος, ειδικότερα, επιμετρείται με τη μεθοδολογία CreditMetrics, με βάση μια προσεκτική και συνεπή παραμετροποίηση, η καταλληλότητα της οποίας επανεξετάζεται σε τακτική βάση.

- Η ΜΔΚ επιμετρεί τον πιστωτικό κίνδυνο στα **επενδυτικά χαρτοφυλάκια της Τράπεζας**.
- Όσον αφορά τα **χαρτοφυλάκια που συνδέονται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος**, οι κίνδυνοι επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και επιμερίζονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ). Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Τόσο ο **κίνδυνος αγοράς όσο και ο πιστωτικός κίνδυνος παρακολουθούνται συστηματικά** μέσω της σύνταξης αναφορών, σε τακτά χρονικά διαστήματα, σχετικά με το μέγεθος και την εξέλιξή τους.

Ειδικότερα, κατά το έτος 2021 η ΜΔΚ, μέσω του Γραφείου Χρηματοοικονομικών Κινδύνων (ΓΧΚ), συνέχισε να συμβάλλει στην υλοποίηση των έκτακτων μέτρων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος για τον περιορισμό των επιπτώσεων από την πανδημία COVID-19. Πιο συγκεκριμένα, συνέβαλε στην επίτευξη του στόχου για αύξηση της διαθεσιμότητας των επιλέξιμων εξασφαλίσεων (ενεχύρων), μέσω της χαλάρωσης των όρων υπό τους οποίους αυτές γίνονται αποδεκτές από το Ευρωσύστημα. Για το σκοπό αυτό, καταρτίστηκε πλαίσιο επιλεξιμότητας χαρτοφυλακίων δανειακών απαιτήσεων (pools of credit claims) έναντι επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων, που συνδέονται με τα προγράμματα παροχής κρατικής εγγύησης ως μέτρο αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

Επίσης, εξέτασε την επικαιροποίηση του εγκεκριμένου προσωρινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για τα έκτακτα, σχετιζόμενα με την πανδημία, μέτρα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

- Λειτουργικοί κίνδυνοι

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, την επιχειρησιακή λειτουργία ή/και το κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων, των συστημάτων, ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων. Στον ορισμό αυτό συμπεριλαμβάνονται και όσοι κίνδυνοι απορρέουν από μη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία ενός οργανισμού.

Η αναγνώριση, καταγραφή και αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων πραγματοποιείται από τις ίδιες τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των εν λόγω κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων.

Τακτική επικαιροποίηση γίνεται σε ετήσια βάση.

Κατά το έτος 2021, η συνέχιση της πανδημίας και οι συνεπαγόμενες σημαντικές αλλαγές στον τρόπο εργασίας είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κινδύνων που διαχειρίζεται η Τράπεζα. Σημειώνεται ότι οι λειτουργικοί κίνδυνοι και η επιχειρησιακή συνέχεια αφορούν κινδύνους που σχετίζονται με το ανθρώπινο δυναμικό, τις εγκαταστάσεις, τα πληροφοριακά συστήματα, τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών και τις εφοδιαστικές αλυσίδες του οργανισμού. Η συνέχιση της πανδημίας συνέβαλε σε βαθύτερη κατανόηση της σημασίας της διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων και της επιχειρησιακής συνέχειας, καθώς και της ανθεκτικότητας του οργανισμού σε ακραία απρόβλεπτα γεγονότα και καταστάσεις. Στο πλαίσιο της συλλογικής προσπάθειας αντιμετώπισης της κατάστασης, η ΜΔΚ συμμετείχε στην Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεως ("Συμβουλευτική Επιτροπή COVID-19"), καθώς και σε τακτικές τηλεδιασκέψεις του ΕΣΚΤ/Εθνικών Εποπτικών Αρχών με σκοπό τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφόρησης και εμπειριών σχετικά με την πανδημία και την αντιμετώπισή της. Τα μέλη της εν λόγω επιτροπής ενημερώνονται για το αποτέλεσμα των σχετικών τηλεδιασκέψεων.

Με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία από την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, **έγινε αναθεώρηση του Πλαισίου Επιχειρησιακής Συνέχειας** που διέπει την εκπόνηση/επικαιροποίηση των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας των διαφόρων επιχειρησιακών περιοχών της Τράπεζας. Κατά συνέπεια, η εκπόνηση των σχεδίων στο μέλλον, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις της Τράπεζας, θα ενσωματώνει την εμπειρία (lessons learned) που αποκτήθηκε.

Στο πλαίσιο της **εκπαίδευσης του προσωπικού** και της ενίσχυσης της κουλτούρας διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων (ΛΚ) και επιχειρησιακής συνέχειας (ΕΣ) στην Τράπεζα, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια για τη χρήση της νέας ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης ΛΚ και ΕΣ ενώ προγραμματίζεται η διενέργεια ενδοτραπεζικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων επί εξειδικευμένων θεμάτων σχετικών με την επιχειρησιακή συνέχεια και ανθεκτικότητα του οργανισμού.

1ε. ΜΕΤΟΧΟΙ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΑΝΩ ΤΟΥ 5%

Οι μετοχές της Τράπεζας της Ελλάδος είναι ονομαστικές και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τις 12 Ιουνίου 1930.

Στις 31.12.2021 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος ανερχόταν σε 111.243.361,60 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ έκαστη.

Το Ελληνικό Δημόσιο και ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) είναι οι μέτοχοι της Τράπεζας της Ελλάδος με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 5% και συγκεκριμένα με 8,93% και 12,4402% αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές στις 31.12.2021.

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927 με βάση το Πρωτόκολλο της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου 1927 και άρχισε τις εργασίες της στις 14 Μαΐου 1928. Το Καταστατικό της Τράπεζας βασίζεται σε διεθνή συνθήκη που κυρώθηκε με νόμο αυξημένης τυπικής ισχύος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε ως αμιγώς εκδοτική τράπεζα με κύριες αρμοδιότητες τη ρύθμιση της νομισματικής κυκλοφορίας και της πίστωσης και τη διασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής αξίας του νομίσματος. Το 1953 ο ρόλος της Τράπεζας ως εποπτικής αρχής του τραπεζικού συστήματος ενισχύθηκε με τη σύσταση της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών, ενώ το 1982 οι περισσότερες αρμοδιότητες της Νομισματικής Επιτροπής περιήλθαν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Κεντρικό Κατάστημα επί της οδού Ελ. Βενιζέλου 21, Αθήνα 1938

Σημαντικός σταθμός στην ιστορία της Τράπεζας ήταν η θεσμική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της με τον ν. 2609/1998, όπως άλλωστε προέβλεπε η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την οποία ιδρύθηκαν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών

Από την ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2001, πρωταρχικός σκοπός της Τράπεζας είναι η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μέλος του Ευρωσυστήματος και συμμετέχει, μαζί με τις υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στη χάραξη και εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, με πρωταρχικό σκοπό τη σταθερότητα των τιμών. Επίσης, μεριμνά για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ – ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ 2021-2023

Αποστολή

Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως ανεξάρτητος οργανισμός και αναπόσπαστο μέλος του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ, έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Όραμα

Όραμα της Τράπεζας της Ελλάδος είναι να αποτελεί μια αποτελεσματική, αξιόπιστη και καινοτόμο κεντρική τράπεζα που να χαίρει της εμπιστοσύνης της κοινωνίας.

Το 2021, στο πλαίσιο του έργου διοικητικής αναδιοργάνωσης, ξεκίνησε η βελτιστοποίηση της διαδικασίας του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Τράπεζας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Εκσυγχρονισμός θεσμικού και λειτουργικού πλαισίου – Οργανόγραμμα

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται το έργο της Διοικητικής Αναδιοργάνωσης (“Μέλλον”), το οποίο ξεκίνησε το 2020, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2022, και αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στον εκσυγχρονισμό του διοικητικού και οργανωτικού πλαισίου της Τράπεζας.

Στο πλαίσιο του έργου αυτού, εγκρίθηκε από το Γενικό Συμβούλιο η πρώτη από μια σειρά προτάσεων για οργανωτικές μεταβολές, η οποία αφορά την **αναμόρφωση του οργανωτικού προτύπου της Τράπεζας** μέσω ουσιαδών παρεμβάσεων στο ανώτατο και ανώτερο επίπεδο οργάνωσης. Πιο συγκεκριμένα:

- Θεσμοθετήθηκαν **δύο (2) θέσεις Γενικών Διευθυντών**, ήτοι του Γενικού Διευθυντή Προληπτικής Εποπτείας και Εξυγίανσης και του Γενικού Διευθυντή Λειτουργιών.
- Συστάθηκε η **Διεύθυνση Ασφάλειας** και δύο Ειδικές Υπηρεσιακές Μονάδες, ήτοι η **Μονάδα Προμηθειών** και η **Μονάδα Επικοινωνίας**, ενώ εγκρίθηκε και η **επανασύσταση ανεξάρτητης Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης**, στην οποία θα ανατεθεί το σύνολο των εργασιών που εντάσσονται στη λειτουργία της κανονιστικής συμμόρφωσης και οι οποίες εκτελούνταν μέχρι σήμερα από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και τη Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης.

- Αποφασίστηκε ο εμπλουτισμός του έργου της Διεύθυνσης Γενικού Λογιστηρίου και η μετονομασία της σε **Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών**, ενώ θεσπίστηκε ο ρόλος του **Οικονομικού Ελεγκτή (Financial Controller)**.

Περαιτέρω, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η σύσταση Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας με τίτλο **“Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας”**.

Τέλος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και του Συλλόγου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος για τα έτη 2021-2024, τα **Υποκαταστήματα Λαμίας και Τρίπολης** μετεξελίχθηκαν σε **Θυρίδες**.

Όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του λειτουργικού πλαισίου της Τράπεζας, βρίσκεται σε εξέλιξη η καθιέρωση **ενός ενιαίου Μοντέλου Επιχειρησιακών Διαδικασιών (BPM)**. Επίσης, με σκοπό τη διαμόρφωση **ενιαίας εταιρικής ταυτότητας**, στην Τράπεζα θεσπίστηκαν υποδείγματα για εταιρική παρουσίαση, εγχειρίδια διαδικασιών, δελτία τύπου, επαγγελματικές κάρτες και υπογραφή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, ενώ έχουν προγραμματιστεί περαιτέρω δράσεις.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν οι ενέργειες για την οριστικοποίηση της πρώτης αναθεωρημένης έκδοσης του **Πλάνου Χρόνων Τήρησης Αρχειακού Υλικού της Τράπεζας** (retention plan) και αναμένεται η έγκρισή του στις αρχές του 2022.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται ο επιχειρησιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας, ο οποίος καλύπτει ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η εταιρική διακυβέρνηση, το οργανωτικό, διοικητικό και λειτουργικό/κανονιστικό πλαίσιο, η ψηφιοποίηση των επιχειρησιακών διαδικασιών κ.ά.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού:

- Τέθηκε σε λειτουργία η **ψηφιακή πλατφόρμα διαχείρισης εγγράφων** και συνεργασίας “Περιοχές Συνεργασίας” (Collaboration Sites), με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας του προσωπικού των Υπηρεσιακών Μονάδων και Επιτροπών της Τράπεζας και τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για το **Ψηφιακό Αρχείο της Τράπεζας** (Documents and Records Management).
- Συνολικά έχουν τεθεί σε λειτουργία 108 Περιοχές Συνεργασίας που υποστηρίζουν τη λειτουργία όλων των Διευθύνσεων, καθώς και μέρους των Τμημάτων και των Επιτροπών της Τράπεζας.
- Συνεχίστηκε ο περαιτέρω εμπλουτισμός του **Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας** (ΣΗΔΑ) με την ένταξη 10 νέων τύπων υπηρεσιακών αιτήσεων, αυξάνοντας το συνολικό αριθμό των ψηφιοποιημένων αιτήσεων σε 26. Μόνο κατά τον τελευταίο χρόνο, μέσω ΣΗΔΑ υποβλήθηκαν και διακινήθηκαν μεταξύ των κατά περίπτωση αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων 27.797 αιτήσεις. Συγχρόνως, βαίνει προς ολοκλήρωση η διαδικασία ένταξης στο ΣΗΔΑ της υπηρεσιακής αλληλογραφίας εντός και εκτός της Τράπεζας.
- Συνεχίζεται επίσης η **αυτοματοποίηση των διαδικασιών Ανθρώπινου Δυναμικού**, με την υλοποίηση σημαντικών βελτιώσεων στα υποσυστήματα υπηρεσιακών μετακινήσεων και στοιχείων προσωπικού του Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ), καθώς και ο εμπλουτισμός του Συστήματος Προσωπικής Πληροφόρησης (myΣΔΑΔ) του προσωπικού της Τράπεζας με νέα στοιχεία και λειτουργικότητες.

ΠΥΛΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (Open Data Portal)

Τον Ιούλιο του 2021 συμπληρώθηκαν τρία χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της Πύλης Ανοικτών Δεδομένων (Open Data Portal) της Τράπεζας της Ελλάδος. Μέσω της Πύλης **διατίθενται στους ερευνητές και στο ευρύ κοινό**

στατιστικά σύνολα δεδομένων σε μορφή που επιτρέπει την άμεση ανάγνωση και επεξεργασία τους από υπολογιστές. Η συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση των Ανοικτών Δεδομένων της Τράπεζας πραγματοποιείται βάσει διεθνών προτύπων για ανοικτά δεδομένα. Στην παρούσα φάση διατίθενται σύνολα δεδομένων τα οποία επιμελούνται οι Διευθύνσεις Στατιστικής, Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών και Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων καθώς και το Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης, πιστοποιημένα με το Silver Certificate από το Open Data Institute.

Τα τελευταία δύο χρόνια η Πύλη έχει εμπλουτιστεί με νέα σύνολα δεδομένων για τα Αριθμητικά Στοιχεία Συλλογής της Βιβλιοθήκης και τα Δελτία Τιμών Χρυσού και Χρυσών Νομισμάτων.

Μέσω της Πύλης, η διάθεση των δεδομένων με τη μορφή Open Data βοηθά στη χρήση και επεξεργασία τους από τους ερευνητές και άλλους ενδιαφερομένους, παρέχοντάς τους εύκολη, γρήγορη και αποτελεσματική πρόσβαση στις πληροφορίες που αναζητούν. Παράλληλα, έχει ενδυναμωθεί η εικόνα της Τράπεζας της Ελλάδος ως πρωτοπόρου εθνικής κεντρικής τράπεζας που υποστηρίζει τα ανοικτά δεδομένα και προάγει τη δυνατότητα διασύνδεσής τους, ενισχύοντας τη διαφάνεια τόσο εντός του οργανισμού όσο και προς τους εξωτερικούς χρήστες.

Από την έναρξη της λειτουργίας της Πύλης έως σήμερα, στα 51 διαθέσιμα σύνολα δεδομένων έχουν αναρτηθεί πάνω από 3.000 αρχεία. Το 2021 αυξήθηκαν κατά 40% οι ετήσιες επισκέψεις και κατά 100% οι λήψεις αρχείων προς αξιοποίηση από τους επισκέπτες του ιστοτόπου. Παρακάτω παρουσιάζονται ορισμένα στατιστικά στοιχεία σε σχέση με την επισκεψιμότητα:

(Εκτιμήσεις με χρήση ειδικού λογισμικού (SmarterStats και Google Analytics))

Η Τράπεζα της Ελλάδος, πέρα από το διαρκή εμπλουτισμό των συνόλων δεδομένων της και την εισαγωγή νέων, σχεδιάζει να διοργανώσει σε συνεργασία με τον Οργανισμό Ανοικτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ) ενημερωτικές ημερίδες και εκδηλώσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας της με πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς, με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση των ανοικτών δεδομένων της μέσω της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.

ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας αναπτύσσονται στο Κεντρικό Κατάστημα, σε 15 Υποκαταστήματα, 4 Θυρίδες και 32 Πρακτορεία.

Το Κεντρικό Κατάστημα στεγάζεται σε κτίρια που βρίσκονται:

Κεντρικό Κατάστημα επί της οδού Ελ. Βενιζέλου 21, Αθήνα.

- στην Αθήνα και ειδικότερα στο κτίριο επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου 21 και στο κτίριο επί της οδού Αμερικής 3,
- στο Χαλάνδρι επί της οδού Μεσογείων 341, όπου στεγάζονται το Νομισματοκοπείο (ΙΕΤΑ), το Μηχανογραφικό Κέντρο και το Κέντρο Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού (ΚΕΠΕΔΙΧ Αθηνών) και το κτίριο της Επιμελητείας.

Τα Υποκαταστήματα και οι Θυρίδες της Τράπεζας βρίσκονται σε μεγάλες πόλεις και εξυπηρετούν τις εργασίες της Τράπεζας στην περιφέρεια. Στη Θεσσαλονίκη βρίσκεται, εκτός του αστικού αστού, το δεύτερο ΚΕΠΕΔΙΧ. Τα Πρακτορεία της Τράπεζας στεγάζονται στις αντίστοιχες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες των πόλεων όπου λειτουργούν. Εξυπηρετούν κυρίως εισπράξεις και πληρωμές του Ελληνικού Δημοσίου.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Ελ. Βενιζέλου Αμερικής	ΧΑΛΑΝΔΡΙ Νομισματοκοπείο Μηχανογραφικό κέντρο (ΜΗ.ΚΕ.ΧΑ.) ΚΕΠΕΔΙΧ Αθηνών Επιμελητεία
ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης	15 Υποκαταστήματα
4 Θυρίδες	32 Πρακτορεία

Κατά το έτος 2021, η Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης συνέχισε το πρόγραμμά της για την εκπόνηση νέων μελετών, αλλά και την υλοποίηση των ήδη προγραμματισμένων έργων με στόχο τη βελτίωση:

- της **ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος** και την προσαρμογή των χώρων στις νέες οργανωτικές δομές και απαιτήσεις, μέσω εκτεταμένων συντηρήσεων, αντικατάστασης εξοπλισμού και αναδιαρρυθμίσεων των χώρων των κτιρίων της Τράπεζας,
- του **βαθμού ασφαλείας των κτιρίων και των εγκαταστάσεων**, με τη λειτουργία εντός του 2022 του ενιαίου κέντρου λήψης σημάτων της Τράπεζας (ΚΛΣ), μέσω του οποίου θα εποπτεύονται τα εγκατεστημένα στο δίκτυο συστήματα ασφαλείας (κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (CCTV), σύστημα συναγερμού, πυρανίχνευση), καθώς

και την εκτέλεση των έργων για την εγκατάσταση νέων συστημάτων ασφαλείας στα κτίρια επί της οδού Αμερικής 3 και Μηχανογραφικού Κέντρου στο Χαλάνδρι,

- της **ενεργειακής και οικονομικής απόδοσης** κατά τη λειτουργία των κτιρίων, των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων, και με στόχο την προβολή του κοινωνικού χαρακτήρα της Τράπεζας μέσω της εφαρμογής του σχεδίου ενεργειακής διαχείρισης στα στρατηγικής σημασίας κτίριά της.

Σε ό,τι αφορά τα ακίνητα ιδιοκτησίας της Τράπεζας τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της, υλοποιείται σταδιακά το επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας για την αξιοποίησή τους, με γνώμονα την αποδοτικότερη διαχείρισή τους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Το 2021 η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών (ΔΟΑΜ):

- ενέτεινε το έργο της παρακολούθησης και ανάλυσης των οικονομικών εξελίξεων και προοπτικών,
- συνέχισε απρόσκοπτα τη συγγραφή και δημοσίευση των τακτικών οικονομικών εκδόσεων της Τράπεζας,
- εκτόνησε οικονομική έρευνα υψηλού κύρους,
- παρείχε την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση για θέματα νομισματικής πολιτικής που αναπτύσσονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος,
- κατάρτισε και δημοσίευσε σειρά οικονομικών δεικτών στο πλαίσιο της διενέργειας προβλέψεων για βασικά οικονομικά μεγέθη,
- συμμετείχε ενεργά σε επιτροπές, ομάδες εργασίας και ερευνητικά δίκτυα του Ευρωσυστήματος και διεθνών οργανισμών,
- συνέχισε να παρέχει σημαντική οικονομική ενημέρωση σε εγχώριους και διεθνείς οικονομικούς φορείς, οίκους αξιολόγησης και επενδυτές.

- Εκδόσεις

Κατά το 2021 η ΔΟΑΜ, με σκοπό την ενημέρωση για τα ζητήματα της οικονομίας και την παροχή έγκυρης πληροφόρησης για θέματα οικονομικής και νομισματικής πολιτικής, προέβη στην έκδοση:

- της ετήσιας **Έκθεσης του Διοικητή για το 2020**, η οποία παρέχει αντικειμενική και ολοκληρωμένη ανάλυση των εξελίξεων και προοπτικών της ελληνικής οικονομίας και υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας,
- δύο **Εκθέσεων για τη Νομισματική Πολιτική**, οι οποίες αναλύουν τις νομισματικές και πιστωτικές και άλλες εξελίξεις και υποβάλλονται στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο.

- Έρευνα

Η ΔΟΑΜ συνέχισε να δημοσιεύει ερευνητικές μελέτες σε ζητήματα συναφή με τους στόχους μιας κεντρικής τράπεζας, περιλαμβανομένων και ζητημάτων που απορρέουν από την ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωσυστήματος. Ειδικότερα, το 2021 δημοσιεύθηκαν:

- δύο τεύχη του **Οικονομικού Δελτίου** (Economic Bulletin) της Τράπεζας της Ελλάδος, που περιλαμβάνουν συνολικά οκτώ μελέτες, και οκτώ **Δοκίμια Εργασίας** (Working Papers) της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σε αυτά διερευνάται σειρά οικονομικών θεμάτων που αφορούν την ελληνική οικονομία όπως, ενδεικτικά, η δυνητική επίδραση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην ελληνική οικονομία, οι επιπτώσεις της οι-

οικονομικής αβεβαιότητας και της αβεβαιότητας για τον πληθωρισμό, καθώς και η σημασία του βαθμού διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας για την πορεία των εξαγωγών. Εξετάζονται επίσης ζητήματα που άπτονται του χρηματοπιστωτικού τομέα, όπως είναι οι κίνδυνοι ESG (Environmental – Social – Governance) ως νέα πηγή κινδύνου για τις τράπεζες και ο βαθμός μετακύλισης των επιτοκίων στις καταθέσεις και στα δάνεια.

Το 2021 οι ερευνητές της ΔΟΑΜ δημοσίευσαν, είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με άλλους ερευνητές:

- **13 επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά,**
- **6 Ειδικά Δοκίμια Εργασίας (Occasional Papers) της ΕΚΤ.**

Σημαντική ήταν επίσης η συνεισφορά της Διεύθυνσης στις **ερευνητικές δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος** και το 2021, μέσα από τη συμμετοχή:

- στις **Ομάδες Εργασίας για την Επανεξέταση της Στρατηγικής της ΕΚΤ** (ECB Strategy Review) για τη νομισματική πολιτική. Η νέα στρατηγική είναι αποτέλεσμα διεξοδικής επανεξέτασης που ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2020 και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ τον Ιούλιο του 2021. Τα αποτελέσματα δημοσιεύθηκαν σε μορφή Ειδικών Δοκιμών Εργασίας της ΕΚΤ το Σεπτέμβριο του 2021,
- στην **Έρευνα για τα Οικονομικά και την Κατανάλωση των Νοικοκυριών** (Household Finance and Consumption Survey). Η πιλοτική έρευνα διενεργήθηκε την άνοιξη του 2021, ενώ το τέταρτο κύμα της έρευνας πεδίου ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2021 και είναι εν εξελίξει,
- στο **Δίκτυο για τη Μικροοικονομική Ανάλυση του Μηχανισμού Προσδιορισμού των Τιμών** (Price Setting Micro Analysis Network – PRISMA). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης για την Ελλάδα δημοσιεύθηκαν στην Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής (Δεκέμβριος του 2021) και στη συνέχεια στη σειρά ερευνητικών δοκιμών της ΕΚΤ και της Τράπεζας,
- στην **Ομάδα Εργασίας για την Έρευνα σχετικά με τις Προσδοκίες των Νοικοκυριών** (Consumer Expectations Survey – CES). Τα αποτελέσματα της πιλοτικής φάσης για έξι χώρες της ευρωζώνης δημοσιεύθηκαν στη σειρά Occasional Papers της ΕΚΤ στο τέλος του 2021. Από τον Ιανουάριο του 2022 στην έρευνα θα συμμετέχουν επιπλέον έξι χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.

Παρά τις δυσκολίες λόγω της πανδημίας, **συνεχίστηκε το πρόγραμμα επιστημονικής συνεργασίας**, με την από κοινού εκπόνηση μελετών από ερευνητές της ΔΟΑΜ και ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού, σε θέματα που αφορούν:

- τη χαρτογράφηση της δυναμικής του πληθωρισμού,
- την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας,
- τη θεωρητική διερεύνηση της επίτευξης ισορροπίας μεταξύ πολιτικής ισχύος και ισχύος των δεσποζουσών επιχειρήσεων στην αγορά.

Επίσης, με τη βοήθεια ειδικών ακαδημαϊκών εμπειρογνομόνων επικαιροποιήθηκαν μακροοικονομικά υποδείγματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της ελληνικής οικονομίας και για τις μακροοικονομικές προβλέψεις.

- Ενημέρωση εγχώριων και διεθνών φορέων και επενδυτών

Συνεχίστηκε και κατά το 2021 η τακτική ενημέρωση εγχώριων και διεθνών φορέων, οίκων αξιολόγησης και επενδυτών μέσω:

- 16 ειδικών εκδόσεων για την ελληνική οικονομία (Note on the Greek economy),
- 74 συναντήσεων/τηλεδιασκέψεων με φορείς εκτός της Τράπεζας.

- Συνέδρια και σεμινάρια

Κατά το 2021 η ΔΟΑΜ ανέλαβε πρωτοβουλία για τη **διοργάνωση διαδικτυακών συνεδρίων** σε θέματα που ενδιαφέρουν την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους υπευθύνους για τη χάραξη της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής. Συγκεκριμένα διοργανώθηκε:

- τον Απρίλιο του 2021, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο “Investment and Investment Finance in Greece”,
- το Νοέμβριο του 2021, από κοινού με την Εθνική Τράπεζα της Δανίας, διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο “International Macroeconomics, Fiscal Policy, Labour Economics, Competitiveness, and EMU governance”, στο πρόγραμμα και στις εργασίες του οποίου συμμετείχαν ερευνητές από 12 κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και έγκριτα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Επίσης, η Διεύθυνση πραγματοποίησε σειρά διαδικτυακών **σεμιναρίων** με διακεκριμένους ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με στόχο την **προώθηση της έρευνας και την ενημέρωση των στελεχών της Τράπεζας** σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στην έρευνα.

Οι ερευνητές της ΔΟΑΜ συμμετείχαν σε **επιμορφωτικές δραστηριότητες** κεντρικών τραπεζών, διεθνών οργανισμών και πανεπιστημίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τόσο διαδικτυακά όσο και διά ζώσης, και συνέβαλαν σε ανάλογες δραστηριότητες υπό το ρόλο εισηγητή/εισηγήτριας, επιμορφώνοντας οικονομολόγους άλλων οργανισμών.

Τέλος, οι ερευνητές της Διεύθυνσης συμμετείχαν και παρουσίασαν τις **ερευνητικές τους εργασίες** σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, συνεχίζοντας την ανάδειξη του ερευνητικού έργου της Τράπεζας.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, δημοσιεύοντας εκθέσεις, μελέτες και αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία, **ενημερώνει τους πολίτες** για τα ζητήματα της οικονομίας και παρέχει έγκυρη πληροφόρηση για θέματα οικονομικής και νομισματικής πολιτικής.

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

- Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2020 (Απρίλιος 2021)
- Νομισματική Πολιτική 2020-2021 (Ιούνιος 2021)
- Νομισματική Πολιτική 2021 – Ενδιάμεση Έκθεση (Δεκέμβριος 2021)
- Economic Bulletin, No. 53 (Ιούλιος 2021)
- Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ιούνιος και Δεκέμβριος 2021)
- Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για την Εποπτική Δραστηριότητα στα ελληνικά
- Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσεως 2020 (Β΄ μέρος της Έκθεσης του Διοικητή)
- 4 τεύχη του Economic Bulletin της ΕΚΤ (Μαρτίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου) στα ελληνικά
- Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ στα ελληνικά
- Βιβλίο “Τάσος Μπάνος: ένας ξεχωριστός δημόσιος λειτουργός” (Νοέμβριος 2021)
- “Προς ένα βιώσιμο και περιβαλλοντικά υπεύθυνο χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό σύστημα”, σε συνεργασία με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής των Ελλήνων (Νοέμβριος 2021)
- “Η εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης: Εξελίξεις και δράσεις μετά την Έκθεση των Πέντε Προέδρων” (Απρίλιος 2021)
- “Ευρωπαϊκοί εισηγμένοι μη χρηματοπιστωτικοί όμιλοι: ανάλυση στοιχείων 2019 ERICA WG, ECCBSO” (Φεβρουάριος 2021)

- “Από την ακινησία στο άλμα προς τη δημοσιονομική ένωση”, ΕΛΙΑΜΕΠ με τη στήριξη της Τράπεζας της Ελλάδος (Ιανουάριος 2021)
- Εκδόσεις του ΚΕΠΟΕΤ (βλ. ενότητα 3. “ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ”/Πολιτισμός/Εκδόσεις).

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Κατά το 2021 η Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΔΧΣ) συνέχισε αδιάλειπτα το έργο της τόσο με την τακτική άσκηση των καθηκόντων της όσο και με την ανάληψη στοχευμένων πρωτοβουλιών.

- Τακτικές εργασίες της ΔΧΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΔΧΣ κατά το έτος 2021 προέβη:

- στον εντοπισμό, την παρακολούθηση και τη **διαχείριση των συστημικών κινδύνων**,
- στην **επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού** καθώς και του κεντρικού αντισυμβαλλομένου και στην αξιολόγηση των συναφών υποδομών,
- στην **άσκηση μακροπροληπτικής πολιτικής**, μεταξύ άλλων μέσω του καθορισμού του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στο 0% για τα τέσσερα τρίμηνα του 2021,
- στην **υποστήριξη των εκτελεστικών οργάνων εποπτείας στην Τράπεζα της Ελλάδος**, καθώς και στην υποστήριξη της εκπροσώπησης αυτής στο Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Ειδικότερα, η ΔΧΣ εξέδωσε συνολικά 184 αποφάσεις της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) σχετικά με την εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και υπό ειδική εκκαθάριση ιδρυμάτων, ενώ επίσης υποστήριξε 17 συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής και την έκδοση 34 Πράξεων,
- στην περιοδική έκδοση της **Έκθεσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας**, η οποία εξετάζει τις εξελίξεις που αφορούν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ελλάδα, αναλύοντας τους **κινδύνους και την ανθεκτικότητα (α) του τραπεζικού, του ασφαλιστικού και των λοιπών τομέων του χρηματοπιστωτικού συστήματος και (β) των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών**.
- Τέλος, το 2021 η ΔΧΣ συμμετείχε ενεργά στο **σχεδιασμό και στην εκτέλεση της πανευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test)** που διεξήγαγε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM/EEM) για τα σημαντικά ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021 εκπροσωπώντας την Τράπεζα της Ελλάδος στις σχετικές ομάδες εργασίας, επιτροπές και όργανα λήψης αποφάσεων.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ) κατά τη διάρκεια του 2021 προέβη στην έκδοση πλήθους **Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ)** οι οποίες ενδεικτικά αφορούν:

- α)** την αδειοδότηση και τους κανόνες προληπτικής εποπτείας των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων,
- β)** την υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ) σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών και Ασφάλειας των εποπτευόμενων ιδρυμάτων,
- γ)** τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση έγκρισης σε χρηματοδοτικές εταιρίες συμμετοχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22Α του ν. 4261/2014,
- δ)** τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου με ειδικές διατάξεις του Κανονισμού ΕΕ 876/2019 όσον αφορά το ζήτημα της άσκησης των διακριτικών ευχερειών,

ε) την καθιέρωση υποδειγμάτων βάσει των οποίων γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος τα χαρακτηριστικά και η αυτοαξιολόγηση των εκδόσεων ΑΤ1 & Τ2 από τα πιστωτικά ιδρύματα,

στ) τη θέσπιση πλαισίου υποχρεώσεων των χρηματοδοτικών φορέων, κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4738/2020, που αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των χρηματοδοτικών φορέων έναντι των οφειλετών τους,

ζ) την αναμόρφωση των υποβαλλόμενων στην Τράπεζα της Ελλάδος πινάκων για τα στατιστικά στοιχεία παραπόνων των συναλλασσομένων με εποπτευόμενα ιδρύματα,

η) την επέκταση της υποχρέωσης θέσπισης πολιτικής και διαδικασίας χειρισμού παραπόνων πελατών και στα ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων. Επίσης, με την επιμέλεια της ΔΕΠΣ εκδόθηκε απόφαση ΕΠΑΘ σχετικά με την αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας του ν. 4224/2013.

Επιπλέον η ΔΕΠΣ, ως μέλος της σχετικής ομάδας εργασίας, **επιμελήθηκε την ΠΕΕ** που καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (Regulatory Sandbox).

Στελέχη της ΔΕΠΣ συμμετείχαν σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές για την ενσωμάτωση Οδηγιών της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία (π.χ. BRRD2, European crowdfunding service providers, covered bonds κ.λπ.)

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Συστημικά Πιστωτικά Ιδρύματα (Systemic Institutions – SIs)

Το ετήσιο εποπτικό πλάνο για τα **συστημικά πιστωτικά ιδρύματα (ΣΠΙ)** υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM/EEM). Στο πλαίσιο αυτό διενεργήθηκε η **Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ)** με ιδιαίτερη έμφαση:

- ο στην εταιρική διακυβέρνηση και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το επιχειρηματικό μοντέλο, τη διαχείριση κινδύνων και τα σχέδια ανάκαμψης,
- ο στην αξιολόγηση των στρατηγικών για τη διαχείριση και τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχετικών επιχειρησιακών στόχων καθώς και την παρακολούθηση των προβλέψεων των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω εξειδικευμένων υποβαλλομένων.

Εξετάστηκαν επίσης πλήθος αιτημάτων και αξιολογήσεις για εταιρικούς μετασχηματισμούς ΠΙ, αιτήσεις μεταφοράς πιστωτικού κινδύνου μέσω τιτλοποιήσεων και ειδικών συμμετοχών από υποψήφιους επενδυτές.

Λιγότερο Σημαντικά Πιστωτικά Ιδρύματα (Less Significant Institutions – LSIs)

Για τα Λιγότερο Σημαντικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΛΣΠΙ) πραγματοποιήθηκε **Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ)**, η οποία ειδικά για το 2020 αφορούσε την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας κατά την περίοδο της πανδημίας COVID-19, ενώ για το έτος 2021 ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, των επιχειρηματικών μοντέλων και των σχεδίων κεφαλαιακής ενίσχυσης (capital plans) των ΛΣΠΙ, της εταιρικής διακυβέρνησής τους, καθώς και στην παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας.

Επιπρόσθετα, εντός του έτους ολοκληρώθηκε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (Stress Test) για 10 ΛΣΠΙ, αξιολογήθηκαν τα σχέδια ανάκαμψης που υπέβαλαν τα ΛΣΠΙ, ενώ σε συνεργασία με τον SSM αξιολογήθηκαν αιτήματα απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε ΛΣΠΙ και ενώ διεξήχθη η αξιολόγηση της εταιρικής διακυβέρνησης των ελληνικών ΛΣΠΙ.

Αναφορικά με την **εποπτεία των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων**, το 2021 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση και εντατικοποιήθηκε η εποπτεία των **Εταιριών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις**, δεδομένου ότι ανέλαβαν τη διαχείριση σημαντικού ύψους δανειακού χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων προς τα τέλη του 2020 (συνολικό ύψος χαρτοφυλακίου 132 δισεκ. ευρώ, έναντι 24 δισεκ. ευρώ το 2019). Συγκεκριμένα, δόθηκε έμφαση στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης των στρατηγικών τους για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της συμμόρφωσής τους σε θέματα εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η ΔΕΠΣ συμμετείχε:

- ο στην **άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων** που διεξήγαγε ο SSM για τα ΣΠΙ και παράλληλα διενήργησε η ίδια αντίστοιχη άσκηση για τα ΛΣΠΙ,
- ο σε **δύο ακόμα εποπτικές ασκήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο**, ήτοι την άσκηση αξιολόγησης των ποσοτικών επιπτώσεων της εφαρμογής του πλαισίου “Βασιλεία III” και την άσκηση συγκριτικής αξιολόγησης εσωτερικών υποδειγμάτων για τον κίνδυνο αγοράς και τον πιστωτικό κίνδυνο.

Διενεργήθηκε επίσης θεματική επισκόπηση (thematic reviews) και οριζόντια ανάλυση των αποτελεσμάτων για την εφαρμογή του νέου ορισμού αθέτησης ανοιγμάτων για τα ΛΣΠΙ με την αποστολή σχετικών συστάσεων σε αυτά. Για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου λόγω της πανδημίας COVID-19, αναπτύχθηκαν νέα μεθοδολογία και εποπτικά εργαλεία και διεξήχθη οριζόντια ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Αναφορικά με την ανάπτυξη μεθοδολογιών, εκπονήθηκαν όλες οι απαραίτητες επικαιροποιήσεις που αφορούν τη μεθοδολογία της ΕΔΕΑ και το εργαλείο του Συστήματος Αξιολόγησης Κινδύνων (ΣΑΚ). Παράλληλα, δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση των τιτλοποιήσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων σχετικά με τις απαιτήσεις του πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση (STS), ενώ κατά την τρέχουσα περίοδο εξετάζονται σχετικά αιτήματα ελληνικών ΣΠΙ. Επιπροσθέτως, εκδόθηκαν αναλυτικές οδηγίες αναφορικά με την εφαρμογή απλουστευμένων υποχρεώσεων στο σχεδιασμό των σχεδίων ανάκαμψης από τα ΛΣΠΙ και αναπτύχθηκαν επίσης εποπτικά εργαλεία για την έγκαιρη παρακολούθηση της ρευστότητας και της γενικότερης χρηματοοικονομικής θέσης αυτών.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αναπτύχθηκε η εφαρμογή Cascade που αφορά τη διαμόρφωση κατάλληλου περιβάλλοντος επιχειρησιακής ευφυΐας το οποίο θα επιτρέπει τη βέλτιστη αξιοποίηση των εποπτικών και άλλων στοιχείων που διαθέτει η ΔΕΠΣ και θα παρέχει τη δυνατότητα αυτόνομης παραγωγής αναλύσεων από τους ίδιους τους χρήστες.

Πραγματοποιήθηκε επίσης επιτυχώς η μετάβαση στο εποπτικό πλαίσιο αναφοράς 3.0 (EBA Reporting Framework), το οποίο επέφερε μεγάλες αλλαγές σε επίπεδο υποβαλλόμενων στοιχείων, κυρίως λόγω της εφαρμογής της CRR2. Η ΔΕΠΣ συμμετείχε επίσης στις εξειδικευμένες ομάδες εργασίας της EBA για θέματα πληροφοριακών συστημάτων (ITSB, XRBL subgroup) και της EKT (IMAS, SIM, Machine Learning Network of Experts) και εργάστηκε πειραματικά στην εφαρμογή των αλγορίθμων μηχανικής μάθησης στα εποπτικά δεδομένα. Παράλληλα, υποστήριξε σε πρώτο επίπεδο το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα του SSM (IMAS) και συμμετείχε σε όλες τις δοκιμές ελέγχου και βελτίωσης της απόδοσής του.

Αναπτύχθηκαν επίσης νέες λειτουργίες για τη **βελτιστοποίηση των διαδικασιών διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης** και, σε αυτό το πλαίσιο, σχεδιάστηκε μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα ψηφιακών (computed based) εξετάσεων, που θα χρησιμοποιηθεί μετά την προμήθεια σχετικού εξοπλισμού και την εύρεση κατάλληλων χώρων.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Η ΔΕΠΣ, μέχρι τον Οκτώβριο του 2021, ενέκρινε τη συμμετοχή 3.739 υπαλλήλων πιστωτικών ιδρυμάτων στις εξετάσεις πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων απασχολούμενων σε πιστωτικά ιδρύματα και 2.348 υπαλλήλων πιστωτικών ιδρυμάτων στα σεμινάρια επιμόρφωσης για την ανανέωση των πιστοποιητικών τους.

Επίσης, διεξήγαγε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικών γνώσεων για τη δραστηριότητα διανομής (αντ)ασφαλιστικών προϊόντων, στις οποίες συμμετείχαν 6.082 ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Το 2021 ολοκληρώθηκε επίσης η τράπεζα θεμάτων για τα ειδικά θέματα κεφαλαιαγοράς β' που αφορούν την παροχή επενδυτικών συμβουλών σε συνεργασία με την Επιτροπή Εξετάσεων, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τους φορείς της αγοράς. Επιπροσθέτως, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών για τη διενέργεια των ως άνω εξετάσεων με ηλεκτρονικό τρόπο και με ορίζοντα υλοποίησης εντός του 2022.

Τέλος, σημειώνεται ότι οι υπάλληλοι της ΔΕΠΣ συμμετείχαν στις ομάδες εργασίες της ΕΒΑ και της ΕΚΤ/ΕΕΜ, καθώς επίσης και σε **διάφορα εκπαιδευτικά σεμινάρια** που διοργανώθηκαν από την ΕΒΑ και την ΕΚΤ σε θέματα όπως Climate and Environmental Risk, ECB Supervisory Data Training, EBA Supervisory Reporting, IFRS9, SSM Artificial Intelligence Training κ.ά.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Το έργο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών (ΔΕΕΕ) κατά τη διάρκεια του 2021 συνοψίζεται στα ακόλουθα:

Διενέργεια επιτόπιων (on-site) ελέγχων

Η Διεύθυνση **διενήργησε ελέγχους** σε συστημικές και μη συστημικές τράπεζες, σε ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος (ΙΠ/ΗΧ) και σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, στο πλαίσιο τόσο της προληπτικής εποπτείας και για το σύνολο των αναλαμβανόμενων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου πληροφοριακών συστημάτων και των εσωτερικών υποδειγμάτων, όσο και της εποπτείας πρόληψης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ, AML/CFT).

Θεσμικό πλαίσιο

Τα αρμόδια στελέχη της Διεύθυνσης συνέδραμαν στη διαμόρφωση των εξής κανονιστικών πράξεων και αποφάσεων και νομοθετικών κειμένων:

Θέμα

1	Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 190/2/16.6.2021	Διαχείριση κινδύνων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών και Ασφάλειας
2	ΠΕΕ 189/1/14.05.2021	Όροι και προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (Regulatory Sandbox) της Τράπεζας της Ελλάδος
3	ΠΕΕ 188/1/26.04.2021	Τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ) 281/5/17.3.2009 με θέμα "Πρόληψη της χρησιμοποίησης των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας", εισάγοντας τη δυνατότητα επαλήθευσης των στοιχείων πιστοποίησης ταυτότητας πελατών φυσικών προσώπων μέσω άντλησης στοιχείων από την ηλεκτρονική εφαρμογή "eGov-KYC" της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης
4	Σχέδιο νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1153	Για τη "θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων"
5	Στη διαδικασία κατάργησης της απόφασης Νομισματικής Επιτροπής (ΝΕ) 176/4/20.9.1977	Με θέμα "Έγκριση παροχής από την Τράπεζα της Ελλάδος της εξουσιοδότησης σε ξενοδοχεία, καταστήματα, πρακτορεία ταξιδιών, ανταποκριτές εσωτερικού, τραπεζών κ.λπ. για την αγορά περιορισμένων ποσών ξένων τραπεζογραμματίων και επιταγών σε συνάλλαγμα" (ΦΕΚ Α' 288)

Εποπτικές αρμοδιότητες**Τα στελέχη της ΔΕΕΕ:**

1 Στο πλαίσιο της Εποπτείας Συστημάτων Πληροφορικής	Διενήργησαν την ετήσια αξιολόγηση των κινδύνων για τα συστήματα πληροφορικής των εποπτευόμενων ιδρυμάτων με στόχο την ενεργοποίηση εποπτικών ενεργειών και ελέγχων. Αξιολόγησαν τα νέα αιτήματα αδειοδοτήσεων και επέκτασης δραστηριοτήτων. Διενήργησαν θεματική αξιολόγηση για τον εξωπορισμό (outsourcing) υπηρεσιών Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών και συνέχισαν την αξιολόγηση των νέων τεχνολογιών και των κινδύνων που ενδεχομένως να επιφέρουν όταν εφαρμόζονται στο χρηματοπιστωτικό τομέα.
2 Στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών	Ολοκλήρωσαν την εποπτεία του έργου της υλοποίησης της ισχυρής ταυτοποίησης του πελάτη (strong customer authentication) στις αγορές με κάρτες σε περιβάλλον e-commerce. Συνεχίστηκε η εποπτεία της εξάλειψης των εμποδίων στην πρόσβαση από εποπτευόμενες τρίτες οντότητες στους λογαριασμούς πληρωμών των πελατών, διευκολύνοντας ακόμη περισσότερο την επέκταση της “Ανοικτής Τραπεζικής” (Open Banking).
3 Για την εποπτεία Ιδρυμάτων Πληρωμών Ηλεκτρονικού Χρήματος	Διενεργούν την αξιολόγηση των αναλαμβανομένων κινδύνων τους. Στο πλαίσιο της Οδηγίας PSDII, αδειοδοτήθηκαν 4 νέα ιδρύματα, επεκτάθηκε η άδεια με νέες υπηρεσίες σε 2 ιδρύματα, ενώ 2 ακόμη εξαιρέθηκαν από την εποπτεία. Δώδεκα (12) ακόμη αιτήματα αδειοδότησης βρίσκονται σε εξέλιξη. Το 2021 αφαιρέθηκε η άδεια λειτουργίας από 2 ιδρύματα.
4 Για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου πρόληψης ΞΧ/ΧΤ (AML/CTF)	Αξιολόγησαν για καθεμία από τις 123 εποπτευόμενες εταιρίες: • το επίπεδο κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, • το επίπεδο συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους, • τα νέα αιτήματα αδειοδότησης και επέκτασης δραστηριοτήτων. Τα στελέχη συμμετείχαν σε 15 εποπτικά κολλέγια ΞΧ που διοργανώθηκαν από εποπτικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οργάνωσαν και διεξήγαγαν εποπτικά κολλέγια πρόληψης ΞΧ/ΧΤ για 3 ελληνικές συστημικές τράπεζες, με συμμετοχή αλλοδαπών εποπτικών αρχών πρόληψης ΞΧ/ΧΤ, της ΕΒΑ, της ΕΚΤ και της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.
5 Πιστωτικά ιδρύματα υπό ειδική εκκαθάριση	Συνεχίστηκαν οι εργασίες διαχείρισης της εκκαθαριστικής περιουσίας τους κατόπιν της εκποίησης χαρτοφυλακίου ανεξασφάλιστων δανείων λιανικής τραπεζικής. Σε εξέλιξη είναι η προετοιμασία προς εκποίηση χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων δανείων λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικών δανείων. Οι πληρωμές αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλισματος συνεχίστηκαν απρόσκοπτα, εφόσον εξελίσσεται η ρευστοποίηση της εκκαθαριστικής περιουσίας των υπό ασφαλιστική εκκαθάριση εταιριών, δυνάμει των αντίστοιχων αποφάσεων της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ).

Επιπλέον, τα στελέχη της Διεύθυνσης συνεργάζονται με τους αρμόδιους φορείς για τη **διαμόρφωση των νομοθετικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** σχετικά με:

- α) τα κρυπτοστοιχεία (cryptoassets) (Πρόταση Κανονισμού MiCA),
- β) την ψηφιακή ανθεκτικότητα στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα (DORA) και
- γ) την ενίσχυση του πλαισίου καταπολέμησης ΞΧ/ΧΤ και της συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (AML Package).

Τέλος, το προσωπικό της Διεύθυνσης συμμετέχει και συνέδραμε σε δράσεις, επιτροπές και ομάδες εργασίας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό (SSM, EBA, FATF, EKT, EET, “Ηρακλής”, “Συμβούλιο Ρευστότητας”).

Σημειώνεται δε ότι, στο πλαίσιο της **συνεχούς επιμόρφωσης**, οι υπάλληλοι παρακολούθησαν 50 διαφορετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με μέσο όρο, ανά υπάλληλο, 4 εκπαιδεύσεις διάρκειας 5 ημερών.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ως εποπτική αρχή των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, η Τράπεζα της Ελλάδος στοχεύει:

- ο στην προστασία των ληπτών της ασφάλισης, των ασφαλισμένων και των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση,
- ο στην ομαλή λειτουργία της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών σε αυτήν και
- ο στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ελλάδα, καθώς και στις χώρες όπου τυχόν δραστηριοποιούνται οι ελληνικές ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι κυριότερες εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της ιδιωτικής ασφάλισης το 2021 ήταν η έκδοση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής:

1 ΠΕΕ 195/4/29-11- 2021

“Υιοθέτηση Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA) σχετικά με την ασφάλεια και τη διακυβέρνηση της Τεχνολογίας Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (EIOPA-BoS-20-600)”.

Επίσης η ΔΕΙΑ συνεργάστηκε για την έκδοση της:

1 ΠΕΕ 189/1/14-05-2021

“Όροι και προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (Regulatory Sandbox) της Τράπεζας της Ελλάδος”.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Στον τομέα της εποπτείας, η ΔΕΙΑ συνέχισε να παρακολουθεί στενά και να αξιολογεί τις διαμορφούμενες συνθήκες τόσο σε κάθε ασφαλιστική επιχείρηση χωριστά όσο και συνολικά στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες που δημιουργήσε η πανδημία. Μέχρι σήμερα, οι επιχειρήσεις έχουν αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις και κατέγραψαν ικανοποιητικά αποτελέσματα στη χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Κατά τη διάρκεια του 2021 υποβλήθηκε σημαντικός αριθμός αιτημάτων εξαγορών ασφαλιστικών επιχειρήσεων προς αξιολόγηση.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Στον τομέα της εκπαίδευσης για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών προϊόντων, για το 2021:

- ο Προγραμματίστηκαν 4 εξεταστικές περιόδους στην Αθήνα και 4 στη Θεσσαλονίκη για τη διαδικασία πιστοποίησης επαγγελματικών γνώσεων. Στις 6 από τις 8 εξεταστικές περιόδους που έχουν ήδη ολοκληρωθεί προσλήθκαν 6.082 υποψήφιοι.
- ο Έγινε αξιολόγηση 24 νέων σεμιναρίων που θα διεξαχθούν το 2022 και επισκόπηση 45 παλαιότερων σεμιναρίων που θα επαναληφθούν στο πλαίσιο της **διά βίου επαγγελματικής εκπαίδευσης των διανομέων ασφαλιστικών προϊόντων**.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Όσον αφορά την επιμόρφωση του προσωπικού, σημαντικός αριθμός εποπτών της ΔΕΙΑ συμμετείχε σε σεμινάρια που διοργάνωσε η ΕΙΟΡΑ, άλλες εποπτικές αρχές κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η Ευρωπαϊκή Αναλογιστική Ένωση, με ευρεία θεματολογία, όπως Recovery & Resolution and Insurance Guarantee Schemes, EIOPA's 2020 Review of Solvency II, ICT and cyber risk, Product oversight and governance (POG) and behavioral insights, Quantitative Methods of Enterprise Risk Management, Taxonomy, Modelling & Mitigation of Risks.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΔΕΕ) συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες της Τράπεζας. Επίσης, προσεγγίζει συστηματικά το έργο της με **βάση τους κινδύνους που αναγνωρίζονται και με απώτερο στόχο τη βελτίωση των διαδικασιών της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.**

Στο πλαίσιο αυτό, η Εσωτερική Επιθεώρηση:

- υλοποίησε το ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, καθώς και τα έκτακτα έργα που της ανατέθηκαν, προσαρμόζοντας την προσέγγισή της προκειμένου να ανταποκριθεί στις συνθήκες που επέβαλε η πανδημία COVID-19,
- συμμετείχε στις εργασίες της Επιτροπής Εσωτερικών Επιθεωρητών του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ/ΕΕΜ, της οποίας είναι μέλος,
- αξιολόγησε τους κινδύνους και τις ενδείξεις απάτης, συντελώντας έτσι στην πρόληψη και αποτροπή της,
- ανέλαβε το ρόλο του υπευθύνου διαχείρισης του συστήματος παραλαβής εσωτερικών αναφορών για παραβατικές συμπεριφορές κατά τα προβλεπόμενα στην αντίστοιχη Πολιτική (Internal Whistleblowing Policy),
- διενήργησε εσωτερική αξιολόγηση ποιότητας των εργασιών της και συνέχισε την υλοποίηση των σχεδίων δράσης βάσει του προγράμματος διασφάλισης και βελτίωσης ποιότητας που εφαρμόζει,
- ενέτεινε τις ενέργειες που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών επιθεώρησης με ενσωμάτωση και χρήση σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων (ψηφιακός μετασχηματισμός),
- συνεργάστηκε, οσάκις απαιτήθηκε, με τους εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας, ανταλλάσσοντας πληροφορίες και συντονίζοντας τις εργασίες, και
- μερίμνησε για την εκπαίδευση του προσωπικού της με σκοπό τη διαρκή ανάπτυξη των ικανοτήτων του, αλλά και τη διατήρηση και απόκτηση επαγγελματικών πιστοποιήσεων.

Επίσης, στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου, συμμετείχε ως ανεξάρτητο μέλος στις εργασίες των διαφόρων Επιτροπών και ομάδων εργασίας της Τράπεζας και συνεργάστηκε με διάφορες Υπηρεσιακές Μονάδες, συμπεριλαμβανομένων και Μονάδων του δικτύου της Τράπεζας.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Για την **εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής** η Τράπεζα συμμετείχε:
 - στην εκτέλεση του έκτακτου προγράμματος αγορών τίτλων λόγω πανδημίας (PEPP),
 - στη διενέργεια των στοχευμένων και πρόσθετων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης και
 - στη διεύρυνση των αποδεκτών εξασφαλίσεων για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Η αποτελεσματική υλοποίηση των ανωτέρω συνετέλεσε μεταξύ άλλων στη **σημαντική υποχώρηση των αποδόσεων των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου** και στη διατήρηση ομαλών συνθηκών ρευστότητας για το ελληνικό πιστωτικό σύστημα.

- Για τη **διαχείριση των διαθεσίμων της Τράπεζας:**

- ο εντάθηκαν οι προσπάθειες για ενίσχυση των εσόδων της Τράπεζας, εν μέσω των ιδιαίτερα χαμηλών ή και αρνητικών επιτοκίων που επικρατούν στις διεθνείς αγορές,
- ο συνεχίστηκαν οι προσπάθειες ενσωμάτωσης κριτηρίων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στη διαχείριση ιδίων διαθεσίμων και αυξήθηκαν οι επενδύσεις σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία,
- ο στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν ενεργά σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος και διεθνών οργανισμών (π.χ. NGFS, BIS) με στόχο τη διαμόρφωση ενδεδειγμένων επενδυτικών στρατηγικών και τη δημιουργία και αξιοποίηση επενδυτικών εργαλείων.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Το 2021 **ο συνολικός αριθμός των συναλλαγών που διακανονίστηκαν** μέσω της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος μεγάλων πληρωμών **TARGET2 (TARGET2-GR) αυξήθηκε κατά 20,3%** σε σχέση με το 2020. Σε όρους αξίας σημειώθηκε μικρή αύξηση κατά 2,5%. Η αύξηση του αριθμού των συναλλαγών οφείλεται κυρίως στις πελατειακές εντολές, οι οποίες το 2021 αποτέλεσαν το 70,0% του συνολικού αριθμού των εντολών (το αντίστοιχο ποσοστό το έτος 2020 ήταν 65,7%). Οι εγχώριες πληρωμές αποτέλεσαν το 45,2% του συνολικού όγκου και το 71,9% της συνολικής αξίας.

Σημαντική εξέλιξη κατά το 2021 ήταν η ολοκλήρωση, εντός του Δεκεμβρίου, της μετάπτωσης στην υπηρεσία άμεσων πληρωμών (“TIPS”) του TARGET2. Η μετάπτωση πραγματοποιήθηκε στο επικουρικό σύστημα της ΔΙΑΣ Α.Ε. για όλα τα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα και για τα περισσότερα από τα υπόλοιπα. Η υιοθέτηση της νέας λειτουργικότητας άμεσων πληρωμών διασφαλίζει την πρόσβαση του εγχώριου τραπεζικού συστήματος σε λογαριασμούς ρευστότητας κεντρικής τράπεζας (TIPS DCAs). Η υπηρεσία καλύπτει ποσοστό άνω του 95% των εγχώριων λογαριασμών πληρωμών και αποτελεί σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Πληρωμών Λιανικής (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Σεπτέμβριος 2020), βασική συνιστώσα της οποίας είναι η επέκταση των άμεσων πληρωμών σε εγχώριο και πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η πανευρωπαϊκή υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής, ασφαλούς και καινοτόμου αγοράς πληρωμών λιανικής στην ΕΕ, ενισχύοντας τόσο τη χρηματοπιστωτική της κυριαρχία όσο και το ρόλο του ευρώ.

Όσον αφορά τις **εκδόσεις του Ελληνικού Δημοσίου** που διακανονίστηκαν μέσω του **Συστήματος Άυλων Τίτλων** της Τράπεζας της Ελλάδος (BOGS), σημειώθηκε **μικρή αύξηση της τάξεως του 6%** το 2021, καθώς το Ελληνικό Δημόσιο στην **πρωτογενή αγορά**, εκτός από τις καθιερωμένες μηνιαίες εκδόσεις εντόκων γραμματίων, προχώρησε στην έκδοση νέων ομολόγων διάρκειας 5, 10, και 31 ετών και σε επανέκδοση (re-opening) αυτών. Η **συνολική αξία των συναλλαγών σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου στη δευτερογενή αγορά** που διακανονίστηκαν στο BOGS εμφάνισε **μείωση της τάξεως του 8%** έναντι του προηγούμενου έτους.

Υψηλή συναλλακτική δραστηριότητα επί ελληνικών τίτλων καταγράφηκε στην **Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) το 2021**, με την αξία των συναλλαγών να καταγράφει τα **υψηλότερα ιστορικά επίπεδα των τελευταίων 11 ετών**. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ εμφάνισε **αύξηση 19%** έναντι του 2020, με τις συναλλαγές επί του 10ετούς ομολόγου αναφοράς να ανέρχονται σε 11.680 εκατ. ευρώ (ποσοστό 42% επί του συνόλου της αξίας συναλλαγών του έτους). Επιπλέον, **αυξημένη ήταν η συμμετοχή των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς στην ΗΔΑΤ** και στην παροχή ρευστότητας στην αγορά των ελληνικών ομολόγων, καθώς η υποβολή ανταγωνιστικών προσφορών αυξήθηκε κατά 24% έναντι του προηγούμενου έτους.

ΕΡΓΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

- Συνεχίστηκε το 2021 η περαιτέρω ανάπτυξη του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος AnaCredit (Analytical Credit Datasets).
- Σημαντικά ορόσημα αποτέλεσαν:
 - ο **δημιουργία τυποποιημένων αναφορών με αναλυτικά πιστωτικά δεδομένα** που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά από πολλές Διευθύνσεις της Τράπεζας,

- ο η παροχή **πρόσβασης της Τράπεζας σε στοιχεία του ΓΕΜΗ** με απόφαση του Υπουργού Επικρατείας, η οποία θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης βάσης στοιχείων επιχειρήσεων.
- Εκπρόσωποι της Τράπεζας συμμετέχουν στο **High Level Task Force** που έχει δημιουργηθεί εντός του ΕΣΚΤ για την ανάπτυξη ενός **Ολοκληρωμένου Πλαισίου Αναφορών** (Integrated Reporting Framework) με στόχο την απλοποίηση της συλλογής δεδομένων και τη **μείωση του φόρτου αναγγελίας στοιχείων για τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις**.
- Με στόχο την **ελάφρυνση του φόρτου αναγγελίας συναλλαγών για τις εμπορικές τράπεζες** συνεχίστηκε η ανάπτυξη μεθοδολογίας για τη συλλογή στοιχείων για το **Ισοζύγιο Εξωτερικών Συναλλαγών**, που θα έχει μειωμένες απαιτήσεις για τις τράπεζες βασιζόμενη στα Μηνύματα Πληρωμών (ITRS2), χωρίς όμως υποβάθμιση της ποιότητας, καθώς θα χρησιμοποιούνται εναλλακτικές μέθοδοι επεξεργασίας των στοιχείων αυτών.
- Στο πλαίσιο της **βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών**:
 - ο ανανεώθηκε η μεθοδολογία που ακολουθείται για την έρευνα Ξένων Άμεσων Επενδύσεων,
 - ο ξεκίνησαν **δύο νέες έρευνες πεδίου**: “Έρευνα διάρθρωσης και δραστηριοτήτων αλλοδαπών συνδεδεμένων επιχειρήσεων (OFATS)” και “Έρευνα απαιτήσεων/υποχρεώσεων έναντι του εξωτερικού (Assets/Liabilities)”.
- Άρχισε η προετοιμασία για την **κατάρτιση νέων στατιστικών διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών** με βάση τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων (STEC) και τον τρόπο παροχής της υπηρεσίας (Mode of Supply).
- Από τα τέλη Οκτωβρίου ξεκίνησε, μετά από πρόσκληση του Υπουργείου Οικονομικών, η διαβούλευση για την ανάπτυξη και λειτουργία ενός **Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος**, όπως έχει περιληφθεί στο εθνικό σχέδιο που υποβλήθηκε στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Το μητρώο αυτό θα αναπτυχθεί κατά τα πρότυπα των ήδη λειτουργούντων μητρώων στις περισσότερες χώρες της ευρωζώνης.
- Συνεχίστηκε η **ανάπτυξη της βάσης δεδομένων “Κεντρικό Γραφείο Ισολογισμών” (ΚΓΙ)**, παρά τα προβλήματα που ανέκυψαν εξαιτίας της πανδημίας και των παρατάσεων στις προθεσμίες υποβολής στοιχείων. Το ΚΓΙ θα είναι σε θέση από το 2022 να λαμβάνει στοιχεία, μεταξύ άλλων και για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των επιχειρήσεων, που θα υποβάλλονται σε εθελοντική βάση από τις επιχειρήσεις.
- Η Διεύθυνση Στατιστικής εντατικοποίησε τη συνεργασία της με το νεοσυσταθέν Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας (ΚΚΑΒ) της Τράπεζας, διερευνώντας τις ανάγκες του ΚΚΑΒ για στατιστικά στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτό, συμμετείχε σε συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις, κυρίως υπό την αιγίδα εθνικών κεντρικών τραπεζών και διεθνών οργανισμών, και συνέβαλε σε διαβουλεύσεις για την ανάπτυξη σχετικής ταξινόμησης περιβαλλοντικών δεικτών.
- Τέλος, ξεκίνησε με κάποια καθυστέρηση λόγω της πανδημίας, η **Έρευνα για τα Οικονομικά και την Κατανάλωση των Νοικοκυριών**, που διεξάγεται με ενιαίο τρόπο σε όλες τις χώρες της ευρωζώνης.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας κρίθηκε η ψηφιακή ετοιμότητα και η ανθεκτικότητα του κάθε οργανισμού, ενώ αναδείχθηκε ακόμη πιο έντονα η αναγκαιότητα του ψηφιακού μετασχηματισμού. Η Τράπεζα της Ελλάδος, αξιοποιώντας τη διαθέσιμη τεχνολογία, τις υποδομές της και το άριστα καταρτισμένο προσωπικό της, ανταποκρίθηκε έγκαιρα, αποτελεσματικά και με ασφάλεια στις νέες συνθήκες και εκπλήρωσε το ρόλο της. Ειδικότερα προέβη σε:

1. Ενίσχυση των μέτρων προστασίας από κυβερνοπειλές

Για το έτος 2021 συνεχίστηκε η **ενίσχυση της ασφάλειας των Συστημικών, Δικτυακών και Περιμετρικών Υποδομών** καθώς και της προστασίας των σταθμών εργασίας και των εξυπηρετητών της Τράπεζας με αναβαθμίσεις και εκσυγχρονισμό στις υποδομές που αφορούν την προστασία από ιούς και κακόβουλες ενέργειες, τη λειτουργία συστήματος

για την έγκαιρη αναγνώριση και αντιμετώπιση περιστατικών ασφαλείας, την υλοποίηση μηχανισμών ασφάλειας όπως εφαρμογή κανόνων στο τείχος προστασίας (firewall rules) για την επικοινωνία με το διαδίκτυο κ.λπ.

- Διενεργήθηκαν έλεγχοι αξιολογήσεων των διαδικασιών και μηχανισμών ασφάλειας που εφαρμόζονται κατά την ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη των νέων και υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της Τράπεζας. Σε εξέλιξη βρίσκεται η διενέργεια ελέγχων ασφαλείας και δοκιμών παρείσδυσης σε ένα πλήθος πληροφοριακών συστημάτων.
- Ολοκληρώθηκε η **επικαιροποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης Πληροφοριακών Συστημάτων**.
- Σε εξέλιξη είναι η υλοποίηση του έργου ασφάλειας που αφορά το σχεδιασμό **Υπηρεσιών Ασφάλειας σε περιβάλλον Υπολογιστικού Νέφους** (Cloud Security Planning), με στόχο τη δημιουργία μηχανισμών για την αποτροπή φαινομένων διαρροής εμπιστευτικών πληροφοριών.
- Παράλληλα, συνεχίζεται η εκπόνηση νέων Πολιτικών και Διαδικασιών, καθώς και η αναθεώρηση υφιστάμενων πολιτικών και μεθοδολογιών όπου υπάρχουν αποκλίσεις.
- Συνεχίστηκε η υποστήριξη των επιχειρησιακών περιοχών σε θέματα ασφαλείας πληροφοριακών συστημάτων και η ευαισθητοποίηση των χρηστών σε θέματα ασφαλείας και τηλεργασίας.

Τέλος, στο πλαίσιο των απαιτήσεων του ΕΣΚΤ, η Διεύθυνση εισήγαγε το **νέο έργο δημιουργίας “IT Risk Register”**, με στόχο τη συγκέντρωση και τυποποίηση των κινδύνων ασφαλείας πληροφορικών συστημάτων από αξιολογήσεις κ.λπ. Ο πρώτος κύκλος του έργου ολοκληρώθηκε μέσα στο 2021 και θα τροφοδοτήσει την ετήσια άσκηση αυτοαξιολόγησης YSAR. Μέσα στο 2022, θα υλοποιηθεί το δεύτερο μέρος του έργου με σκοπό την οριστικοποίηση-ωρίμαση των σχετικών διαδικασιών.

2. Έργα εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης υποδομών

Στο χώρο των υποδομών πληροφορικής:

- Ολοκληρώθηκαν οι εγκαταστάσεις ή αναβαθμίσεις υλικού και λογισμικού, ενώ υλοποιήθηκαν διασυνδέσεις συστημάτων τύπου “Internet of Things” με το δίκτυο της Τράπεζας.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού με σκοπό την αναβάθμιση και επέκταση του υφιστάμενου εξοπλισμού και τη δημιουργία υποδομών για τα νέα πληροφοριακά συστήματα.
- Συνεχίστηκε το έργο εκσυγχρονισμού του περιβάλλοντος εργασίας των χρηστών.

3. Έργα ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων και βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών

Στον τομέα της **ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων** υλοποιήθηκε πλήθος νέων συστημάτων, ενώ πραγματοποιήθηκαν οι αναγκαίες επεκτάσεις σε υφιστάμενα συστήματα (π.χ. στο ΣΔΑΔ, το Νέο Σύστημα Συναλλαγών, τον ιστοχώρο της Τράπεζας και των Ανοικτών Δεδομένων, τα Στατιστικά Πληροφοριακά Συστήματα) με σκοπό την προσαρμογή τους στο δυναμικά εξελισσόμενο περιβάλλον της Τράπεζας. Επίσης, αυξήθηκε σημαντικά η **χρήση εργαλείων επιχειρηματικής ευφυΐας** (Business Intelligence) με σκοπό την πλέον αποδοτική διαχείριση και παρουσίαση επιχειρησιακών δεδομένων από τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας.

Επίσης, υλοποιήθηκαν:

- Η δημιουργία νέας ενότητας (micro-site) στον ιστοχώρο της Τράπεζας για το προστατευόμενο κανονιστικό περιβάλλον (regulatory sandbox).
- Η παραμετροποίηση κεντροποιημένης πλατφόρμας στο υπολογιστικό νέφος με σκοπό την αυτοματοποίηση και βέλτιστη διαχείριση των εργασιών που σχετίζονται με το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR).
- Η ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων προσαρμογών για την ηλεκτρονική υποβολή όλων των λογιστικών παραστατικών της Τράπεζας στη νέα ηλεκτρονική πλατφόρμα ηλεκτρονικών βιβλίων της ΑΑΔΕ με την ονομασία myData (my Digital Accounting and Tax Application).

Τέλος, υλοποιήθηκαν όλες οι προσαρμογές στις νέες εκδόσεις συστημάτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

4. Έργα ψηφιακού μετασχηματισμού

Κατά το 2021 η Τράπεζα της Ελλάδος **συνέχισε τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των διαδικασιών** μέσω της παροχής ψηφιακών υπηρεσιών προς τις Επιχειρησιακές Περιοχές και τους υπαλλήλους της Τράπεζας, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αυτοματοποίηση των διαδικασιών, καθώς και τη μείωση του λειτουργικού κινδύνου που ενέχουν οι χειρόγραφες διαδικασίες. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- **Επέκταση των Περιοχών Συνεργασίας** για Διευθύνσεις, Τμήματα και Επιτροπές της Τράπεζας με σκοπό την υποστήριξη της Πολιτικής Ψηφιακού Αρχείου (Record Management) της Τράπεζας και την δημιουργία κεντρικού Ψηφιακού Αρχείου (Archive Record Center).
- **Επέκταση του Συστήματος Προσωπικής Πληροφόρησης του Προσωπικού** της Τράπεζας (myΣΔΑΔ).
- **Κ-ΣΗΔΕ (Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων)**: Συνέχιση της συμμετοχής της Τράπεζας ως συνδεδεμένου εξωτερικού φορέα σε δοκιμές διαλειτουργικότητας (συμμετοχή της Τράπεζας στην πιλοτική λειτουργία του Κ-ΣΗΔΕ).

Τέλος, η Διεύθυνση Πληροφορικής ανταποκρίθηκε και φέτος άμεσα και αποτελεσματικά στην προσπάθεια αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 μέσω της ταχύτατης διάθεσης φορητών υπολογιστών στο προσωπικό της Τράπεζας, καθώς και με την επέκταση και υποστήριξη της χρήσης του λογισμικού για τη διενέργεια μεγάλου αριθμού τηλεδιασκέψεων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΑΜΕΙΩΝ

Οι σημαντικότερες εξελίξεις του έτους, ανά πεδίο δραστηριοτήτων, έχουν ως ακολούθως:

Επεξεργασία χρηματικού

Το 2021 οι εργασίες διαχείρισης χρηματικού στην Τράπεζα της Ελλάδος εκσυγχρονίστηκαν σημαντικά, καθώς τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων στα ΚΕΠΕΔΙΧ του Χαλανδρίου και της Θεσσαλονίκης και σε οκτώ Υποκαταστήματα αντικαταστάθηκαν από σύγχρονα μηχανήματα επεξεργασίας, ενώ ταυτόχρονα εγκαταστάθηκαν νέα ηλεκτρονικά συστήματα και υιοθετήθηκαν νέες μέθοδοι.

Η επεξεργασία των τραπεζογραμμάτων συνεχίστηκε με το αναγκαίο προσωπικό, ελήφθησαν τα απαιτούμενα αυξημένα μέτρα προστασίας της υγείας του προσωπικού και επιτεύχθηκε ικανοποιητικό επίπεδο παραγωγικότητας.

Χρηματοφοδιασμός δικτύου και πιστωτικών ιδρυμάτων

Στη διάρκεια των περιορισμών που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας, η Διεύθυνση Ταμείων εξασφάλισε την αδιάλειπτη συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών του εφοδιασμού των πιστωτικών ιδρυμάτων με τραπεζογραμμάτια και κέρματα και των χρηματοποστολών εσωτερικού και εξωτερικού.

Έλεγχοι πιστωτικών ιδρυμάτων και φορέων που κατ' επάγγελμα χειρίζονται μετρητά

Λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, το 2021 δεν προγραμματίστηκαν νέοι επιτόπιοι έλεγχοι σε πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς που χειρίζονται μετρητά. Διεξήχθησαν εκτάκτως μόνο τρεις επιτόπιοι επαναληπτικοί έλεγχοι σε πιστωτικά ιδρύματα, κατόπιν σχετικού αιτήματός τους.

Οι έλεγχοι εξακρίβωσης σε κατασκευαστές μηχανημάτων επεξεργασίας χρηματικού διεξήχθησαν κανονικά και ο αριθμός τους κατά το 2021 ανήλθε σε 11.

Ταμειακές συναλλαγές

Κατά το 2021 διατέθηκαν στο συλλεκτικό κοινό, μέσω των ταμείων ή και εξ αποστάσεως, τα επτά (7) προϊόντα του Νομισματικού Προγράμματος της Τράπεζας και του Υπουργείου Οικονομικών για το έτος 2021.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ψηφιακές καινοτομίες στη διακίνηση δημόσιου χρήματος

Η διακίνηση δημόσιου χρήματος μέσω του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος επηρεάστηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2021 από τη **χρήση ψηφιακών διαδικασιών και**

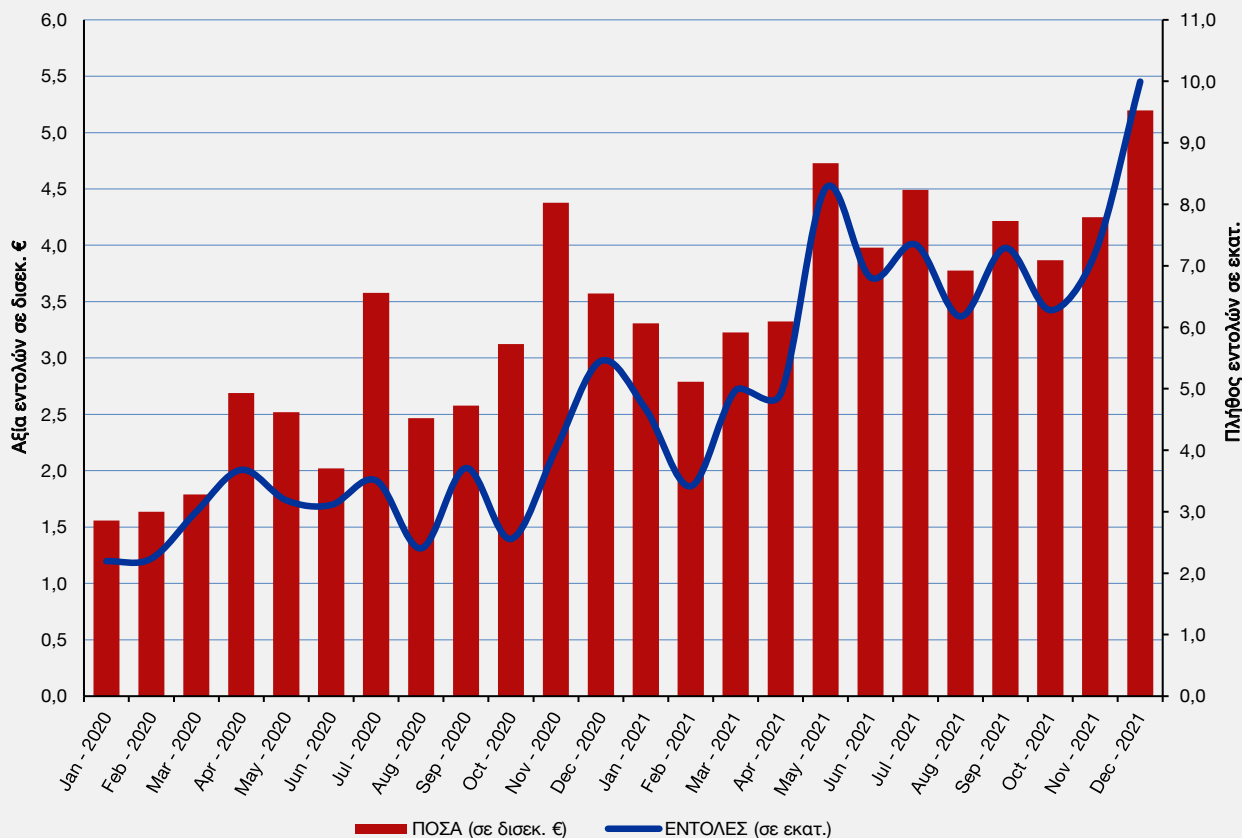
υποδομών που παρέχονται από την Τράπεζα της Ελλάδος προς τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, δηλαδή φορείς της κεντρικής διοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ειδικότερα, **ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος διενέργειας τραπεζικών συναλλαγών** της Τράπεζας της Ελλάδος και **αξιοποιήθηκαν οι διαδικτυακές υποδομές** σε συνεργασία με τη ΔΙΑΣ Α.Ε. Κατά συνέπεια, οι **φορείς του Δημοσίου** ανά την επικράτεια **προσαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό στο νέο περιβάλλον διενέργειας ηλεκτρονικών πληρωμών**, υποκαθιστώντας τα έγχαρτα μέσα με αντίστοιχα ηλεκτρονικά και επιταχύνοντας τα βήματα ψηφιακού μετασχηματισμού στο δημόσιο τομέα. Η **νέα αυτή διαδικτυακή υποδομή αποτελεί επιπρόσθετη υπηρεσία στην υφιστάμενη πλατφόρμα “ΔΙΕΠΑΦΩΝ”**, μέσω της οποίας το Ελληνικό Δημόσιο διενεργεί ηλεκτρονικές πληρωμές υψηλής αξίας.

Η συνολική **ψηφιοποίηση** της διαδικασίας συγκέντρωσης εισπράξεων και διενέργειας πληρωμών των φορέων, αλλά και της παρεχόμενης πληροφόρησης για τη διόδευση δημόσιου χρήματος μέσω σύγχρονων ηλεκτρονικών αναφορών επεξεργάσιμης μορφής, συνέβαλε στην **αποτελεσματική παρακολούθηση των κρατικών διαθεσίμων και στη διευκόλυνση χάραξης στρατηγικής εκ μέρους των κρατικών εποπτικών οργάνων**.

Η εκτεταμένη χρήση διαδικτυακών εφαρμογών τύπου “Portal” για το σύνολο της διόδευσης των κοινωνικών επιδομάτων προς εργαζομένους και επιχειρήσεις **συνέβαλε αποφασιστικά στο συντονισμό των ενεργειών για την ανάσχεση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19**. Χάρη στη συνεχώς εξελισσόμενη κοινή προσπάθεια των κρατικών αρχών και της Τράπεζας της Ελλάδος, κατέστη εφικτή **η έγκαιρη και επιτυχής διόδευση ενός ιδιαίτερα μεγάλου όγκου έκτακτων πληρωμών προς πληττόμενες ομάδες της κοινωνίας**, σε μια εξαιρετικά κρίσιμη συγκυρία, τόσο από οικονομικής όσο και από κοινωνικής απόψεως.

Εξέλιξη μηνιαίας συναλλακτικής δραστηριότητας μέσω ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής (Portal) των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου Ιαν. 2020 - Δεκ. 2021

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Πρωτογενή στοιχεία συναλλακτικής δραστηριότητας Φ.Γ.Κ., μέσω της εφαρμογής ΔΙΑΣ Portal - MIS.

Η συναλλακτική δραστηριότητα των φορέων του Δημοσίου μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής παρουσίασε **σημαντική αύξηση κατά το έτος 2021** σε σύγκριση με το 2020, για το σκοπό της εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού μέσω της μεταφοράς κεφαλαίων της κεντρικής διοίκησης ή εκ μέρους των νομικών οντοτήτων του δημόσιου τομέα προς τους τελικούς δικαιούχους στο τραπεζικό σύστημα. Ήδη η μηνιαία αξία συναλλαγών με πλήρη ψηφιακή διακίνηση κεφαλαίων αυξήθηκε από περίπου 3 δισεκ. ευρώ το 2020 σε περισσότερο από 4 δισεκ. ευρώ το 2021. Παράλληλα, το μηνιαίο πλήθος των εντολών πληρωμών αυξήθηκε από 3 εκατομμύρια το 2020 σε πάνω από 7 εκατ. συναλλαγές το 2021.

Στο χώρο της κεντρικής διοίκησης του κράτους, **δρομολογήθηκε μία σειρά οικονομικών παροχών προς αρκετές ομάδες μέσω αποτελεσματικών ψηφιακών διαδικασιών**, προκειμένου οι τελικοί δικαιούχοι να λαμβάνουν την οικονομική κρατική ενίσχυση σύμφωνα με τον κεντρικό προγραμματισμό. Οι παροχές αυτές αφορούσαν:

- ο τις επιστρεπτές προκαταβολές προς τις επιχειρήσεις,
- ο την αποζημίωση ειδικού σκοπού επιστημόνων και ελεύθερων επαγγελματιών,
- ο τα προγράμματα “Κινούμαι Ηλεκτρικά” και “Tourism4All”,
- ο τις καταβολές βοηθημάτων για ενοίκια και μισθώσεις,
- ο την ενίσχυση ειδικού σκοπού που δόθηκε προς επιχειρήσεις,
- ο την παροχή κεφαλαίων για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων,
- ο την παροχή βοηθημάτων για τους πυρόπληκτους του έτους 2021,
- ο την επιδότηση εκδοτικών επιχειρήσεων και
- ο την ενίσχυση των αθλητικών σωματείων.

Στην ίδια κατεύθυνση της αποτελεσματικής διακίνησης δημοσίου χρήματος με ψηφιακές διαδικασίες κινήθηκαν και τα **νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου** κατά τη διάρκεια του 2021, **με τους συστημικούς δημόσιους φορείς**,

Πλήρως ψηφιακή διακίνηση κεφαλαίων εκ μέρους Φορέων Γενικής Κυβέρνησης από το Σύστημα Λογαριασμών
Θησαυροφυλακίου στην Τράπεζα της Ελλάδος:

Μηνιαία αξία συναλλαγών και πλήθος συναλλαγών μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής/Δεκέμβριος 2021^{1,2}

Μηνιαία αξία συναλλαγών

5 δισεκ. ευρώ

Μηνιαίο πλήθος συναλλαγών

10 εκατ. εντολές

Σημειώσεις: 1 Ηλεκτρονική διακίνηση κεφαλαίων μέσω της ειδικής εφαρμογής ΔΙΑΣ Portal.

2 Η επιφάνεια του λογοτύπου του φορέα είναι ανάλογη του μεγέθους της μηνιαίας συναλλακτικής δραστηριότητας στο Σ.Λ.Θ. κατά το μήνα αναφοράς.

ΕΦΚΑ, ΟΠΕΚΑ και ΟΑΕΔ, να υιοθετούν σταδιακά τις παρεχόμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος ψηφιακές καινοτομίες προκειμένου να διοδεύουν τη μισθοδοσία των στελεχών τους μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, αλλά και τις πληρωμές των πάσης φύσεως αποδοχών, κρατήσεων, επιδομάτων και συντάξεων σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο του Φεβρουαρίου 2021 (ΦΕΚ 604/15.2.21). Ήδη, η μετάπτωση των φορέων του Δημοσίου στη νέα θεσμοθετημένη διαδικασία διακίνησης της μισθοδοσίας τους από τους λογαριασμούς τους στην Τράπεζα της Ελλάδος τελεί υπό σταδιακή υλοποίηση σε ομάδες φορέων του Δημοσίου, με τις τρεις πρώτες από αυτές να πραγματοποιούν επιτυχώς τις πληρωμές των αποδοχών τους μέσω του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου.

ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ & ΑΞΙΩΝ (ΙΕΤΑ)

Το Ίδρυμα Εκτυπώσεως Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (ΙΕΤΑ/Νομισματοκοπείο) εκτυπώνει τραπεζογραμμάτια ευρώ, μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), κέρματα ευρώ, καθώς και συλλεκτικά και αναμνηστικά νομίσματα και μετάλλια, και εκτελεί διάφορες εκτυπωτικές εργασίες για λογαριασμό της Τράπεζας, του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων.

Το Νομισματοκοπείο, παρά τις δυσκολίες που ανέκυψαν λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας COVID-19, **ανταποκρίθηκε και το 2021 με επιτυχία στις συμβατικές του υποχρεώσεις προς τρίτους.**

Αναφορικά με τις εργασίες του για το έτος 2021, παρατίθενται τα ακόλουθα:

- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία το **Νομισματικό πρόγραμμα της Επιτροπής “Ελλάδα 2021”**, το οποίο περιλαμβάνει 4.000 χρυσά νομίσματα, 32.000 αργυρά νομίσματα και 250.000 κέρματα κοινού μετάλλου, καθώς και το τακτικό **Νομισματικό Πρόγραμμα του Υπουργείου Οικονομικών.**
- Ολοκληρώθηκε ομαλά η **παραγωγή κερμάτων κυκλοφορίας ευρώ** έτους 2021 τόσο για το Ελληνικό Δημόσιο όσο και για λογαριασμό της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.
- Το πρόγραμμα **παραγωγής τραπεζογραμμάτων**, παρά τις δυσκολίες λόγω της πανδημίας, **ολοκληρώθηκε χωρίς αποκλίσεις**, ενώ παράλληλα έχει ενισχυθεί η ιχνηλασιμότητα και η ασφάλεια παραγωγής τραπεζογραμμάτων μέσω νέου συστήματος αυτοματοποίησης των καταμετρητικών και διαχειριστικών διαδικασιών παραγωγής.
- Σε εξέλιξη βρίσκεται η διαδικασία **αναβάθμισης των μηχανημάτων παραγωγής τραπεζογραμμάτων** και η ανανέωση – αναβάθμιση του εξοπλισμού και αντίστοιχη εκπαίδευση του προσωπικού.
- Παρήχθησαν οι προβλεπόμενες στις αντίστοιχες συμβάσεις ποσότητες εντύπων ασφαλείας που χρησιμοποιούνται από την Πολιτεία.
- Παρήχθησαν με επιτυχία και συνέπεια όλες οι προγραμματισμένες **εκδόσεις**, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις απαιτήσεις για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Στο πλαίσιο των εργασιών της **Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής** της Τράπεζας, το ΙΕΤΑ έχει αναλάβει **το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001** για το σύνολο της Τράπεζας, έργο το οποίο ήδη υλοποιείται σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης, αλλά και με τη συνδρομή των υπόλοιπων υπηρεσιακών μονάδων (Διευθύνσεων και Υποκαταστημάτων της Τράπεζας). Η πιστοποίηση αναμένεται εντός του 2022 και εν συνεχεία η Τράπεζα θα επιθεωρείται σε ετήσια βάση από το φορέα πιστοποίησης σχετικά με την εφαρμογή του Συστήματος στο σύνολο της δραστηριότητάς της. Επισημαίνεται ότι το ΙΕΤΑ, ως διαπιστευμένος προμηθευτής του Ευρωσυστήματος, εφαρμόζει ΣΠΔ ατύπως από το 2002, ενώ είναι πιστοποιημένο κατά ISO 14001 από το 2010.

3. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως η κεντρική τράπεζα της χώρας και μέλος του Ευρωσυστήματος, έχει στόχο τη διατήρηση της **σταθερότητας του γενικού επιπέδου τιμών και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας**, αποβλέποντας στην **ευημερία των πολιτών**. Ωστόσο, αντιλαμβανόμενη όχι μόνο το θεσμικό της ρόλο αλλά και την ευθύνη της απέναντι στην κοινωνία, η Τράπεζα πραγματοποιεί δράσεις στο **πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης** συμβάλλοντας ουσιαστικά στην υλοποίηση των **Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης**.⁷

Το 2021 η συνεχιζόμενη πανδημία Covid-19 ανέδειξε ακόμη περισσότερο τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και έτσι, στο πλαίσιο και της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, οι οργανισμοί κλήθηκαν να πραγματοποιήσουν δράσεις προκειμένου να μετριαστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Αναμφισβήτητα, η προστασία της υγείας και της ασφάλειας του ανθρώπινου δυναμικού αναδείχθηκε σε πρωταρχικό στόχο. Η Τράπεζα της Ελλάδος, έχοντας συναίσθηση του σημαντικού της ρόλου, **συνέβαλε και το 2021 στην ενίσχυση της οικονομίας, ενώ λειτούργησε με σεβασμό προς τους εργαζομένους, το περιβάλλον και την κοινωνία**.

Ακολουθούν οι δράσεις μέσω των οποίων η Τράπεζα συνέβαλε και το 2021 στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης:

⁷ Η έννοια της **Βιώσιμης Ανάπτυξης** ορίστηκε το 1987 στην Έκθεση Brundtland ως “η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους”. Επιπλέον, βάσει των **10 Αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ** ορίστηκαν οι **17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης** (ΣΒΑ, Sustainable Development Goals/SDG) και υιοθετήθηκαν το Σεπτέμβριο του 2015 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (UN) **με ορίζοντα υλοποίησης έως το 2030**. Το πλαίσιο αυτό, η Agenda 2030 “είναι παγκόσμιου χαρακτήρα και προωθεί την ενσωμάτωση της **οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης** στη λειτουργία των οργανισμών”.

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

1. Fintech Hub της ΤτΕ

Ο όρος FinTech καλύπτει κάθε είδος χρηματοοικονομικής καινοτομίας που βασίζεται στην πρόοδο της τεχνολογίας και μπορεί να οδηγήσει σε νέα επιχειρηματικά μοντέλα, νέες εφαρμογές, διαδικασίες ή νέα προϊόντα, με σημαντική επίδραση στο χρηματοπιστωτικό τομέα και στην παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Μέσω του **Κόμβου Καινοτομίας FinTech** που λειτουργεί στην Τράπεζα της Ελλάδος από το 2020, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να θέτουν στην Τράπεζα ερωτήματα για εποπτικά και κανονιστικά ζητήματα που αφορούν την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

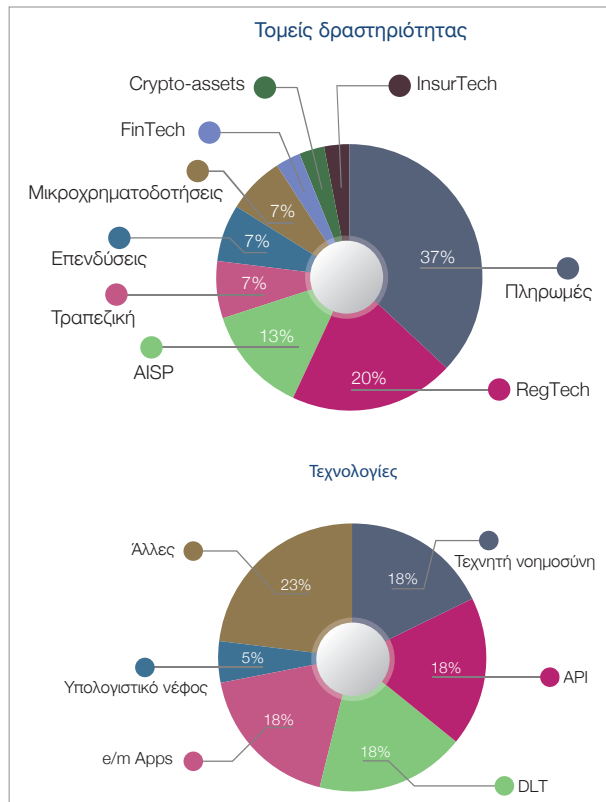
Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι ο Κόμβος να λειτουργήσει ως το κεντρικό σημείο επαφής για φυσικά πρόσωπα ή/και επιχειρήσεις (νεοσύστατες ή υπάρχουσες, εποπτευόμενες και μη, εταιρίες τεχνολογίας κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στον τομέα FinTech.

Στο πλαίσιο των εργασιών του Κόμβου Καινοτομίας της Τράπεζας της Ελλάδος, εντός του 2021 η ομάδα εργασίας υποστήριξης του Κόμβου **επεξεργάστηκε συνολικά 18 αιτήματα**, εκ των οποίων 7 ανήκαν στη διαχειριστική περίοδο έτους 2020 του Κόμβου και 11 στη διαχειριστική περίοδο έτους 2021, και απέστειλε τις σχετικές απαντήσεις. Σε τρεις περιπτώσεις έλαβαν χώρα και τηλεδιασκέψεις για την παρουσίαση των σχετικών καινοτόμων λύσεων και παροχή διευκρινίσεων από τους υποβάλλοντες.

Ετήσια Έκθεση Κόμβου Καινοτομίας 2020

Το Μάιο του 2021 δημοσιεύθηκε⁸ η **ετήσια έκθεση του Κόμβου 2020**, με ανάλυση των 30 αιτημάτων που δέχθηκε ο Κόμβος στην αντίστοιχη διαχειριστική περίοδο (10.4.2020 έως και 9.4.2021). Δύο κύριοι άξονες για την ανάλυση των αιτημάτων είναι ο **επιχειρηματικός τομέας** του υποβάλλοντος και η **τεχνολογία** που χρησιμοποιεί στη λύση του. Ως βασικές παρατηρήσεις της έκθεσης αναφέρονται οι εξής:

- Σε συμφωνία με την παρατηρούμενη σημαντική αύξηση της χρήσης των υπηρεσιών πληρωμών, τόσο μέσω φυσικής παρουσίας και χρήσης ανέπαφων καρτών όσο και μέσω συναλλαγών ηλεκτρονικού εμπορίου, 50% των ερωτημάτων αφορούσε θέματα σχετικά με πληρωμές (37% υπηρεσίες πληρωμών και 13% υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού (Account Information Service Providers – AISP)).
- Οι επικρατούσες τεχνολογίες, όπως καταγράφηκαν στα αιτήματα που κάνουν συγκεκριμένη αναφορά σε είδος τεχνολογίας, είναι:
 - ο η τεχνητή νοημοσύνη,

⁸ Η έκθεση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας.

- οι διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interfaces – API),
- η τεχνολογία κατακεντρωμένου καθολικού (Distributed Ledger Technology – DLT),
- η χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών/εφαρμογών κινητών συσκευών (e/m Apps).

Την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου 2021, με αφορμή τη συμπλήρωση δύο ετών από τη δημιουργία του Κόμβου Καινοτομίας, διενεργήθηκε η πρώτη εσωτερική ανασκόπηση των πεπραγμένων και της λειτουργίας του Κόμβου, η οποία οδήγησε σε ένα πρόγραμμα βελτιωτικών δράσεων ως προς το περιεχόμενο της φόρμας επικοινωνίας του Κόμβου, καθώς και των εσωτερικών διεργασιών του, συμπεριλαμβανομένων των διεργασιών αλληλεπίδρασης με άλλες μονάδες της Τράπεζας.

Το πλαίσιο και τα συμπεράσματα από τη λειτουργία του Κόμβου, καθώς και τα οφέλη στα οποία στοχεύει η Τράπεζα μέσω του συγκριμένου μηχανισμού διευκόλυνσης της καινοτομίας, παρουσιάστηκαν σε διάφορες δράσεις με έμφαση στην καινοτομία, μεταξύ άλλων σε συνέδρια, ημερίδες και συναντήσεις ομάδων εργασίας.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Ημερίδα έναρξης λειτουργίας του Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (2.6.2021).
- Συνέδριο CRESSE Conference 2021 (4.9.2021).
- Συνέδριο Alternative Finance Forum 2021 (13.10.2021).
- Συνεδριάσεις του European Forum for Innovation Facilitators και του Eurosystem Innov8 Forum.
- Παρουσίαση στην Bank of England (4.10.2021).
- Παρουσίαση στο Cambridge Centre for Alternative Finance (18.11.2021).

2. Λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος της Τράπεζας της Ελλάδος – Regulatory Sandbox

Το 2020 η Τράπεζα της Ελλάδος, παρακολουθώντας τις σχετικές εξελίξεις σε άλλες χώρες, προχώρησε στην υλοποίηση ενός **Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (ΠΚΠ/Regulatory Sandbox)**, με στόχο τη διευκόλυνση της **χρηματοοικονομικής καινοτομίας** και τη διατήρηση της **χρηματοπιστωτικής σταθερότητας** στην Ελλάδα.

Το ΠΚΠ **τέθηκε σε λειτουργία στις 2 Ιουνίου 2021**, οπότε έλαβε χώρα διαδικτυακά η ημερίδα παρουσίασής του και εγκαινιάστηκε η λειτουργία του.

Οι ανωτέρω ενέργειες εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο του έργου υλοποίησης του ΠΚΠ, το οποίο ονομάζεται “Establishing a Regulatory Sandbox at the BoG, to facilitate FinTech and Innovation in Greece”, χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG REFORM) και διεκπεραιώνεται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και την εταιρία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών Ernst & Young (EY). Εντός της Τράπεζας συστάθηκε, για το σκοπό αυτό, Ομάδα Υλοποίησης του έργου.

Στη διάρκεια του 2021, πλέον των ενεργειών που αναφέρθηκαν, ολοκληρώθηκαν τα εξής παραδοτέα του έργου:

(1) Σύνταξη **Έκθεσης Αξιολόγησης** από την ΕΥ, η οποία συμπεριέλαβε:

- ανάλυση της ελληνικής αγοράς χρηματοοικονομικής τεχνολογίας και του ελληνικού νομοθετικού πλαισίου,
- προτάσεις για την ίδρυση του Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (ΠΚΠ) στην Ελλάδα, καθώς και
- συγκριτική ανάλυση προστατευμένων κανονιστικών περιβαλλόντων σε άλλες χώρες.

(2) Αναλυτικός σχεδιασμός και υλοποίηση του **πλαισίου λειτουργίας του ΠΚΠ**. Από την πλευρά της Τράπεζας, το μέρος αυτό συμπεριέλαβε:

- ο την έκδοση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 189/1/14.05.2021 που θεσπίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη σύσταση και τη λειτουργία του ΠΚΠ,
- ο τη δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας (microsite) για το ΠΚΠ στον ιστοχώρο της ΤτΕ,
- ο τη θέσπιση του Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΚΠ.

Σε εξέλιξη βρίσκεται το παραδοτέο του έργου **“Implementation Roadmap”**, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το Φεβρουάριο του 2022, το οποίο συνίσταται στην υποβολή έκθεσης από την Ernst & Young (EY) με περιοχές βελτίωσης του ΠΚΠ, καθώς και προτάσεις αναμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα ώστε να υποστηρίξει ευρύτερα τη χρηματοοικονομική τεχνολογία, προτάσεις για υλοποίηση δράσεων εποπτικής τεχνολογίας (SupTech) από την Τράπεζα και περιοχές πιθανής συνεργασίας με άλλους φορείς.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, καθώς και για το συντονισμό του έργου, η Ομάδα Υλοποίησης της Τράπεζας διοργάνωσε και συμμετείχε σε πληθώρα συναντήσεων και σεμιναρίων (workshops), τόσο εσωτερικά όσο και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την EBRD και την ΕΥ.

Με την έναρξη της λειτουργίας του ΠΚΠ, η Ομάδα Υλοποίησης μετεξελίχθηκε σε **Ομάδα Λειτουργίας του ΠΚΠ** με 17 μέλη από 6 Διευθύνσεις, ενώ παράλληλα συγκροτήθηκε **ειδική υπο-ομάδα για την μελέτη θεμάτων κρυπτοστοιχείων (crypto-assets)**, σε συνεργασία με την **Ομάδα Υποστήριξης του Κόμβου Καινοτομίας** της Τράπεζας. Η Ομάδα Λειτουργίας επίσης ανταποκρίνεται σε αιτήματα παροχής πληροφοριών για το ΠΚΠ.

Εντός του 2021, τα μέλη της Ομάδας Λειτουργίας συμμετείχαν σε διάφορες δράσεις με έμφαση μεταξύ άλλων στην καινοτομία, καθώς και σε συνέδρια, ημερίδες και συναντήσεις ομάδων εργασίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ειδική αναφορά στο ΠΚΠ και στη λειτουργία του ως μηχανισμού διευκόλυνσης της καινοτομίας και εποπτικού εργαλείου γίνεται στην **Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας** που εξέδωσε η Τράπεζα το Νοέμβριο του 2021.

Προς το παρόν, δεν έχει ενταχθεί κάποια εταιρία στο ΠΚΠ, ωστόσο έχουν πραγματοποιηθεί συζητήσεις προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ παράλληλα διερευνώνται θέματα λειτουργίας του ΠΚΠ, όπως π.χ. η εμπλοκή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM/SSM) σε πιθανά αιτήματα των συστημικών τραπεζών.

B. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Η Τράπεζα της Ελλάδος σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως, προωθεί δε την ισότητα στη μεταχείριση και την αξιοκρατική εξέλιξη του προσωπικού, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε άνδρες και γυναίκες και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων.

Η Τράπεζα της Ελλάδος:

- α) Στηρίζει τη διαρκή **επιμόρφωση του προσωπικού** της, με σκοπό τη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων του, μέσω της συμμετοχής του σε σεμινάρια και συνέδρια τα οποία πραγματοποιούνται στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

β) Εξασφαλίζει τις **απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας** στο χώρο εργασίας. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα έχει συνάψει σύμβαση με Εταιρία Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ), η οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση παροχής των υπηρεσιών Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφάλειας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Το ΙΕΤΑ, για την υλοποίηση της **πολιτικής υγιεινής και ασφάλειας**, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά OHSAS 18001:2007 και ΕΛΟΤ: 2008.

γ) Εφαρμόζει την **αρχή της ίσης μεταχείρισης** και της **αποφυγής διακρίσεων**, όπως προβλέπεται ρητώς στον Κώδικα Δεοντολογίας.

Ισότητα, Πολυμορφία, Ένταξη

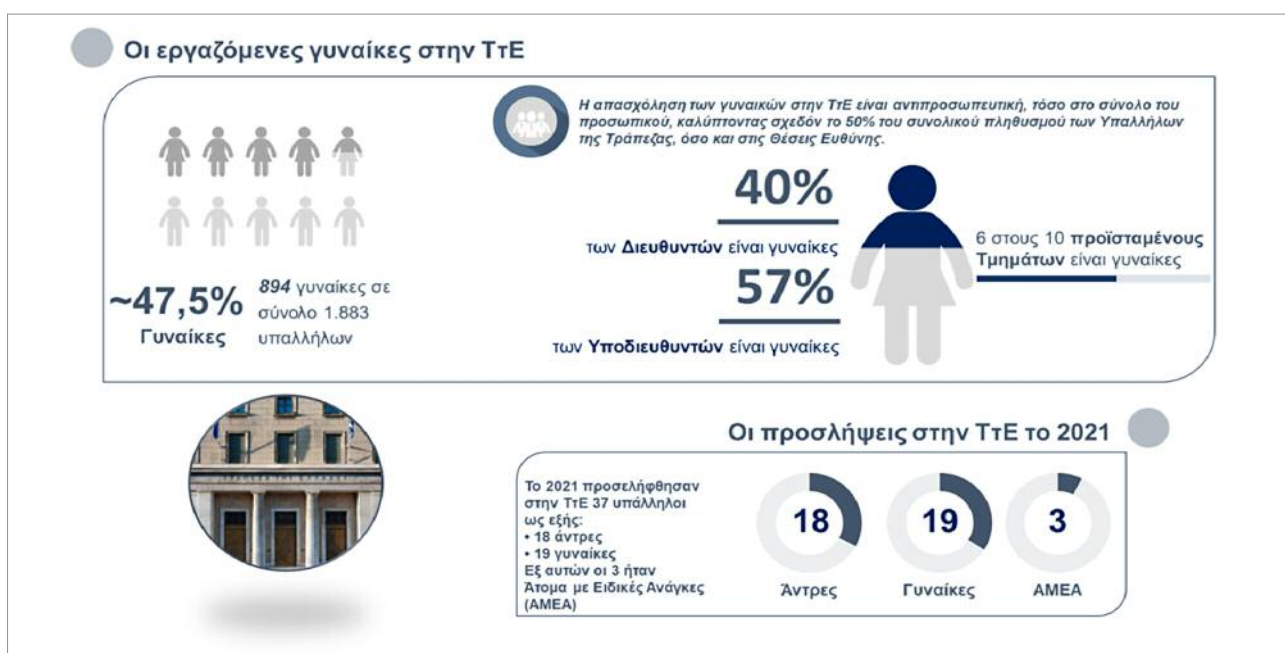
Στον **Κώδικα Δεοντολογίας** προβλέπεται ρητώς η υποχρέωση της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής διακρίσεων του προσωπικού ιδίως βάσει φυλής, εθνότητας, φύλου, ηλικίας, σωματικής διάπλασης, γενετήσιου προσανατολισμού και πολιτικών, φιλοσοφικών ή θρησκευτικών πεποιθήσεων. Οι αρχές αυτές ενσωματώνονται στις πρακτικές της Διοίκησης του Ανθρώπινου Δυναμικού.

Το 47,5% του συνολικού αριθμού του προσωπικού της Τράπεζας είναι γυναίκες.

Το ποσοστό των **γυναικών με θέση ευθύνης** στην Τράπεζα της Ελλάδος είναι:

- Διευθύντριες 40%
- Υποδιευθύντριες 57%
- Προϊστάμενες Τμημάτων 60%.

Επίσης, η Τράπεζα προβαίνει σε προσλήψεις ατόμων με ειδικές ανάγκες και ατόμων από πολύτεχνες οικογένειες με διαδικασία του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Το 2021 προσέλαβε 3 άτομα με ειδικές ανάγκες.

Αναφορικά με την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα **πολυμορφίας και ένταξης** (diversity and inclusion), εκπρόσωποι της Τράπεζας συμμετείχαν στην ημερίδα **“Be an Ally – The HR EDITION”**, η οποία διοργανώθηκε από το μη κερδοσκοπικό οργανισμό ‘Μεχοχο’ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το Δεκέμβριο του 2021.

Επικοινωνία με το προσωπικό

Η Τράπεζα της Ελλάδος αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην εσωτερική επικοινωνία, δηλαδή στην επικοινωνία της με το ανθρώπινο δυναμικό της.

Στην κατεύθυνση αυτή, αξιοποιεί τα **κανάλια εσωτερικής της επικοινωνίας** (περιοδικό του προσωπικού “Ο νέος ΚΥΚΛΟΣ”, Intranet, Newsletter, καθώς και την υπηρεσία έκτακτων ενημερώσεων μέσω μηνυμάτων στα κινητά τηλέφωνα). Το 2021 υλοποιήθηκαν επίσης **εσωτερικές καμπάνιες επικοινωνίας** για θέματα που πρέπει να γνωρίζει το προσωπικό της (Κώδικας Δεοντολογίας, διοικητική αναδιοργάνωση (έργο “Μέλλον”), περιβαλλοντικές δράσεις (BoGReen), Ενιαία Εταιρική Ταυτότητα κ.ά.).

Εκπαίδευση προσωπικού

Η Τράπεζα της Ελλάδος επενδύει σταθερά στη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων του προσωπικού της και παρέχει την κατάλληλη εκπαίδευση ώστε οι υπάλληλοι να εκπληρώνουν με τον καλύτερο τρόπο τους επιχειρησιακούς στόχους της.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσφέρει καθοδήγηση και υποστήριξη σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του υπαλλήλου και περιλαμβάνει σεμινάρια ενδοτραπεζικά, εξωτραπεζικά, του ΕΣΚΤ (SSM) και επαγγελματικές πιστοποιήσεις. Ειδικότερα:

- Η Τράπεζα, σε συνεργασία με εξειδικευμένες εταιρίες και επιλεγμένους εκπαιδευτικούς φορείς, σχεδίασε σειρά εκπαιδευτικών δράσεων ενισχύοντας περαιτέρω τις γνώσεις των στελεχών της σε αντικείμενα κρίσιμα για τις λειτουργίες της.

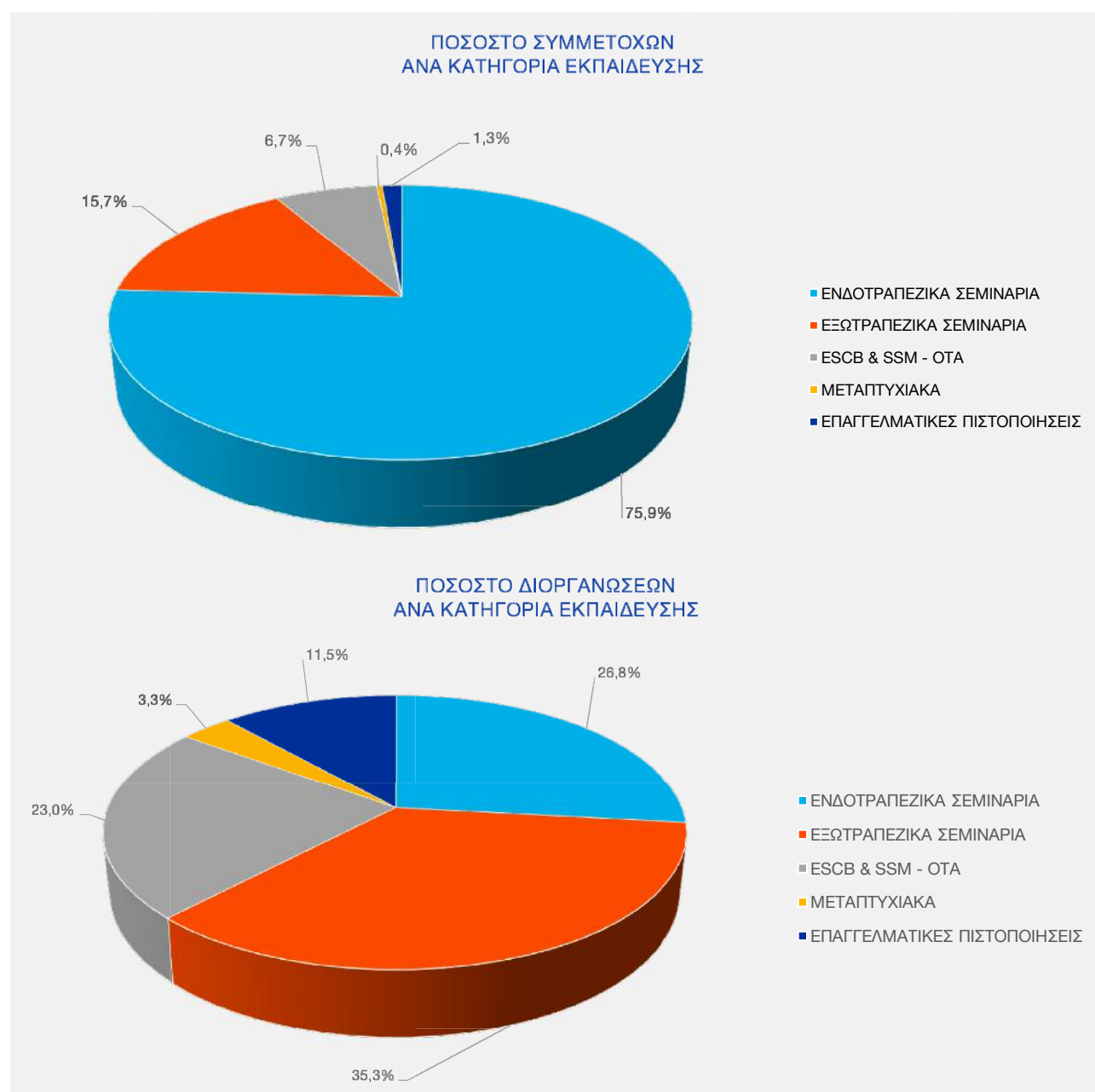
Τα **ενδοτραπεζικά σεμινάρια** αφορούσαν κατά το 2021 θέματα όπως: διαχείριση κρίσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς IFRS 9, MS Office, GDPR, Κώδικας Δεοντολογίας, Οικονομικές Κυρώσεις (Sanctions) – Εφαρμογή AML AdHoc Filtering, Πρόληψη για θέματα AML/CTF, διοίκηση στελεχών, λογισμικό διαχείρισης κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πολιτιστική διαχείριση, ψηφιακός μετασχηματισμός σε πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς, ψηφιακός μετασχηματισμός, Target-SEPA (TIPS), νέος εργασιακός νόμος 4808/2021, κ.λπ.

Επίσης, έγιναν σεμινάρια πυρασφάλειας και πυροπροστασίας, καθώς και σεμινάρια για μέτρα προστασίας σε ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.

Επισημαίνεται ότι, λόγω της πανδημίας COVID-19, τα εκπαιδευτικά σεμινάρια έγιναν εξ αποστάσεως, με εξαίρεση τις εκπαιδεύσεις σε θέματα ασφαλείας, όπου απαιτείται φυσική παρουσία.

- Με σκοπό την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τις αλλαγές στο ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, αλλά και τις εξελίξεις της έρευνας και της τεχνολογίας σε τομείς που απασχολούν την Τράπεζα, υποστηρίχθηκε και το 2021 η συμμετοχή των στελεχών της (με συνολικά 380 συμμετοχές) σε **εξωτραπεζικά σεμινάρια**, συνέδρια, ημερίδες και άλλες συναφείς δράσεις ποικίλης και στοχευμένης θεματολογίας, φορέων και εκπαιδευτικών οργανισμών του εσωτερικού και του εξωτερικού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Interest Rate Risk and Asset Liability Management in Banks
 - The future of Teleworking Policies
 - Green Finance
 - Κτίρια Μηδενικού Ενεργειακού Ισοζυγίου – Φωτοβολταϊκά & Net Metering
 - ESG & Climate Crisis Summit
 - IT Audit and Cybersecurity
 - Regtech Conference
 - Global Workshop on Climate Scenario Analysis and Stress Testing.
- Η Τράπεζα στηρίζει την **ακαδημαϊκή και επαγγελματική κατάρτιση** του προσωπικού της καλύπτοντας ένα ποσοστό των διδάκτρων φοίτησης σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών συναφή με τις εργασίες και τα αντι-

κείμενα της Τράπεζας. Επίσης, με στόχο την εναρμόνιση της Τράπεζας με τα διεθνή πρότυπα και τις τάσεις της αγοράς για πιστοποιημένο και εξειδικευμένο προσωπικό, έχει θεσμοθετηθεί πλαίσιο και σχετικές διαδικασίες για την κάλυψη του κόστους απόκτησης νέων πιστοποιήσεων και πληρωμή των συνδρομών για τη διατήρηση των υφιστάμενων πιστοποιήσεων των υπαλλήλων της.

- Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της, η Τράπεζα εκσυγχρονίζει τις εκπαιδευτικές της υπηρεσίες και έχει προβεί στην **προμήθεια πληροφοριακού συστήματος ψηφιακής μάθησης (Learning Management System – LMS)**. Το σύστημα αυτό παρέχει ένα ενιαίο περιβάλλον ασύγχρονης **τηλεκπαίδευσης**, ενσωματώνει εργαλεία σύγχρονων τηλεδιασκέψεων και λειτουργίες οι οποίες υποστηρίζουν ηλεκτρονικά όλη την εκπαιδευτική διαδικασία μέσω του συστήματος διαχείρισης εταιρικών επιμορφωτικών δράσεων (Training Management System). Το νέο σύστημα θα τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2022.

Τράπεζα Ελλάδος και ΕΣΚΤ

Τέλος, η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά σε όλες τις δράσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ/ΕΕΜ είτε μέσω της συμμετοχής των στελεχών της σε σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες είτε μέσω της διάθεσης ανθρώπινων πόρων σε επιτροπές και ομάδες του Ευρωσυστήματος για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η νέα κοινή στρατηγική μάθησης και ανάπτυξης του ΕΣΚΤ/ΕΕΜ, που άρχισε να υλοποιείται εντός του 2021, ξεκίνησε με την εκπαιδευτική δράση με τίτλο “ESCB & SSM Serious Game for on-boarding”, η οποία σχεδιάστηκε από την ΕΚΤ από κοινού με τις υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ). Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό διαδικτυακό παιχνίδι που αποσκοπεί να βοηθήσει τους νεοπροσλαμβανόμενους υπαλλήλους των ΕθνΚΤ και ΕΕΑ να κατανοήσουν την αποστολή και τις εργασίες του Ευρωσυστήματος, του ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας και της κοινής ευρωπαϊκής κουλτούρας. Η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει ενεργά σε αυτή τη δράση, στην οποία έχουν εγγραφεί έως σήμερα 276 υπάλληλοί της.

Διάκριση για την Τράπεζα της Ελλάδος ως εργοδότη

Σύμφωνα με την έρευνα Randstad Employer Brand (REBR) που πραγματοποιήθηκε, για τέταρτη χρονιά στην Ελλάδα, από την εταιρία συμβουλευτικών υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού Randstad και αξιολόγησε ένα δείγμα των 150 μεγαλύτερων (με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων) επιχειρήσεων, η **Τράπεζα της Ελλάδος** συγκαταλέγεται **στους 10 καλύτερους εργοδότες στην Ελλάδα**, καταλαμβάνοντας την 4η θέση το 2021.

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των εργοδοτών αφορούσαν μεταξύ άλλων την **οικονομική σταθερότητα και ευρωστία, τη φήμη, την εργασιακή σταθερότητα και ασφάλεια, το ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον και το ασφαλές περιβάλλον εργασίας** κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

Διαχείριση της πανδημίας COVID-19 με γνώμονα την προστασία της υγείας του προσωπικού και τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας στην Τράπεζα το έτος 2021

Κατά το έτος 2021 η Διοίκηση της Τράπεζας, ενισχύοντας το ήδη από το προηγούμενο έτος διαμορφωμένο πλαίσιο μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου COVID-19 εντός της Τράπεζας, κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου **να διασφαλίσει την επιχειρησιακή συνέχεια**, την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση και ορθολογική **διαχείριση των υπηρεσιακών αναγκών** των επιμέρους Υπηρεσιακών της Μονάδων και, πάνω απ' όλα, την **προστασία της υγείας** του προσωπικού της και των εν γένει απασχολούμενων σε αυτήν.

Η Τράπεζα, είτε σε συμμόρφωση με τα εκάστοτε μέτρα της Πολιτείας για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου COVID-19 είτε με δική της πρωτοβουλία, έλαβε κάθε δυνατό προληπτικό μέτρο και κατόρθωσε να ελαχιστοποιήσει τη διασπορά της νόσου μεταξύ του προσωπικού της και να περιφρουρήσει την υγειονομική ασφάλεια όλων των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις της.

Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν το 2021 αφορούσαν ενδεικτικά τα εξής:

- Διενέργεια τακτικών απολυμάνσεων σε όλους τους χώρους των κτιριακών εγκαταστάσεων της Τράπεζας ανά την επικράτεια και παροχή μέσων προστασίας στους εργαζομένους.
- Παρακολούθηση της τήρησης εκ μέρους του ανεμβολίαστου προσωπικού του μέτρου της υποχρεωτικής υποβολής δύο (2) φορές την εβδομάδα σε διαγνωστικό έλεγχο rapid ή PCR test.
- Άμεση ενημέρωση του προσωπικού για οποιαδήποτε μεταβολή των μέτρων περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 από την πλευρά της Πολιτείας ή τη θέσπιση νέων μέτρων.
- Διενέργεια προληπτικών rapid test στους εργαζομένους με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας, καθώς και διάθεση self-test.
- Εκτεταμένη εφαρμογή της τηλεργασίας κατά ένα [ελάχιστο] ποσοστό που κυμάνθηκε στη διάρκεια του έτους από 20% έως 60%, λαμβανομένων υπόψη και των υπηρεσιακών αναγκών.
- Επαναφορά, υπό τις προϋποθέσεις και βάσει των μέτρων που έχουν τεθεί από την Πολιτεία, της δυνατότητας διεξαγωγής συνεδριάσεων και υπηρεσιακών συναντήσεων με φυσική παρουσία όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο, διατηρούμενης εντούτοις της ισχυρής σύστασης για διεξαγωγή αυτών με τηλεδιάσκεψη, καθώς και των υπηρεσιακών μετακινήσεων του προσωπικού στο εξωτερικό και το εσωτερικό.
- Διευκόλυνση του εμβολιασμού των εργαζομένων με τη χορήγηση τρίωρης άδειας απουσίας.
- Μέριμνα για την ασφαλή επάνοδο στους χώρους της Τράπεζας:
 - ο του προσωπικού μετά την περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών,
 - ο των ευπαθών ομάδων εργαζομένων,
 - ο μικρού αριθμού ασκούμενων φοιτητών, σύμφωνα με τις ανάγκες των Υπηρεσιακών Μονάδων της Τράπεζας.
- Έλεγχος, από το προσωπικό της ασφάλειας, της συνδρομής των προϋποθέσεων που τέθηκαν από την Πολιτεία προκειμένου να επιτρέπεται η είσοδος του συναλλακτικού κοινού, των επισκεπτών και των εξωτερικών συνεργατών στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας.
- Προσαρμογή των διαδικασιών επιμόρφωσης του προσωπικού με προσφορά διαδικτυακών ενδοτραπεζικών σεμιναρίων.
- Διοργάνωση διαδικτυακής ενημερωτικής συζήτησης σχετικά με το εμβόλιο κατά της νόσου COVID-19, στην οποία είχαν πρόσβαση όλοι οι εργαζόμενοι στην Τράπεζα, με ομιλητές έγκριτα μέλη της ιατρικής κοινότητας.
- Το Μουσείο, η Βιβλιοθήκη και το Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας παρέμειναν κλειστά στους εξωτερικούς επισκέπτες από 1.1.2021 μέχρι τέλος Μαΐου.

Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα επισημαίνει συνεχώς μέσα από τις σχετικές ανακοινώσεις ότι ο περιορισμός της διάδοσης της νόσου είναι θέμα ατομικής και συλλογικής ευθύνης, συνιστώντας σε όλους τους εργαζομένους της να ακολουθούν πιστά τις οδηγίες των αρμόδιων υγειονομικών φορέων. Παράλληλα, παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με τη διάδοση της νόσου και προβαίνει σε διαρκή επαναξιολόγηση των συνθηκών, ώστε να είναι σε θέση να αναπροσαρμόζει τα μέτρα εφόσον χρειαστεί.

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΚΛΙΜΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2021

ΕΙΣΑΓΩΓΗ		
1.	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	
2.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ BoGreen	Ευαισθητοποίηση προσωπικού
		Ανακύκλωση
		Έργα ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας
		Ψηφιακός μετασχηματισμός
		Πράσινες προμήθειες – Περιορισμός ΑτΘ (CO ₂)
		Εκτυπωτική δραστηριότητα - Διακίνηση χρηματικού
3.	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	
3.1	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΟΡΩΝ	3.1.1 Ηλεκτρική ενέργεια
		3.1.2 Νερό
		3.1.3 Φυσικό αέριο
		3.1.4 Καύσιμα κίνησης
3.2	ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ	3.2.1 Μετακινήσεις στο εξωτερικό
		3.2.2 Μετακινήσεις εσωτερικού
3.3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	3.3.1 ΙΕΤΑ
		3.3.2 Σύνολο Τράπεζας (εκτός ΙΕΤΑ)
		3.3.3 Διαχείριση αποβλήτων 2021
3.4	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ	
4.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Περιβαλλοντικό αποτύπωμα της Τράπεζας
		Περιβαλλοντικές δράσεις της Τράπεζας

Η Τράπεζα της Ελλάδος, με γνώμονα τη **βιωσιμότητα** και την **κοινωνική ευθύνη**, ως κεντρική τράπεζα και ως μέλος του Ευρωσυστήματος, σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές της, την ορθολογικότερη χρήση των απαραίτητων για τη λειτουργία της πόρων και τη διαχείριση των αποβλήτων που παράγει.

Ειδικότερα, η Τράπεζα από το 2021 εφαρμόζει **Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) κατά ISO 14001 σε όλα της τα κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των Υποκαταστημάτων και των Θυρίδων του δικτύου.**

Η Περιβαλλοντική Έκθεση παρουσιάζει:

- το **θεσμικό πλαίσιο** της Τράπεζας για την ανάπτυξη περιβαλλοντικών δράσεων,
- τις **περιβαλλοντικές δράσεις** που υλοποιεί η Τράπεζα και
- τους **δείκτες του ΣΠΔ** που σχετίζονται με το **περιβαλλοντικό αποτύπωμα** της Τράπεζας.

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στρατηγικό στόχο της Τράπεζας για τα έτη 2021-2023 αποτελεί η καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης του προσωπικού της Τράπεζας και η ανάδειξη των περιβαλλοντικών της δράσεων.

Στην κατεύθυνση αυτή, συστάθηκε **Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής** και εφαρμόζεται η εγκεκριμένη από το Γενικό Συμβούλιο **Περιβαλλοντική Πολιτική** της Τράπεζας, η οποία:

- θέτει το πλαίσιο ώστε η Τράπεζα να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας και της κυκλικής οικονομίας και σε συμμόρφωση προς την ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία,
- καλύπτει το σύνολο των εσωτερικών δραστηριοτήτων της και εφαρμόζεται με την ενεργό συμμετοχή του προσωπικού όλων των Υπηρεσιακών Μονάδων της Τράπεζας,
- επεκτείνεται και σε τρίτους (συνεργάτες, προμηθευτές κ.ά.) μέσω της ενσωμάτωσης σχετικών προβλέψεων στις προκηρύξεις και στις συμβάσεις έργων (“πράσινες” προμήθειες),
- δημιουργεί ενιαία ταυτότητα για το σύνολο των περιβαλλοντικών δράσεων, στο πλαίσιο του προγράμματος Bo-Green (Bank of Green),
- για τη μεθοδικότερη υλοποίηση των δράσεων, προβλέπει την εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), βασισμένου στις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001. Μέσω του Συστήματος αυτού:
 - ο εφαρμόζονται καλές πρακτικές για την εξοικονόμηση της ενέργειας και των λοιπών φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται,
 - ο προωθούνται οι “πράσινες” προμήθειες,
 - ο γίνεται διαχωρισμός και συστηματική διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων και ρύπων, πάντοτε σε συμμόρφωση με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία,
 - ο καταγράφονται και αξιολογούνται στοιχεία για την περιβαλλοντική επίδοση της Τράπεζας μέσω του υπολογισμού ποσοτικών δεικτών, οι οποίοι ευθυγραμμίζονται με το παγκόσμιο πλαίσιο αναφοράς GRI (Global Reporting Initiative).

Το πεδίο εφαρμογής του ΣΠΔ καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων της Τράπεζας και το σύνολο των κτιρίων της, ήτοι τα κτίρια του λεκανοπεδίου Αττικής, τα Υποκαταστήματα και τις Θυρίδες, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα 1. Επισημαίνεται ότι **επίκειται η πιστοποίηση της Τράπεζας** εντός του 2022 από φορέα πιστοποίησης **κατά το πρότυπο ISO 14001**. Εν συνεχεία η Τράπεζα θα επιθεωρείται σε ετήσια βάση από το φορέα πιστοποίησης ως προς την εφαρμογή του ΣΠΔ στο σύνολο των δραστηριοτήτων της.

Το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (IETA), ως διαπιστευμένος προμηθευτής του Ευρωσυστήματος, εφαρμόζει ΣΠΔ ατύπως από το 2002, ενώ είναι πιστοποιημένο κατά ISO 14001 από το 2010.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Ελ. Βενιζέλου Αμερικής	ΧΑΛΑΝΔΡΙ Νομισματοκοπείο Μηχανογραφικό κέντρο (ΜΗ.ΚΕ.ΧΑ.) ΚΕΠΕΔΙΧ Αθηνών Επιμελητεία
ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης	15 Υποκαταστήματα 4 Θυρίδες

Πίνακας 1. Κτίρια της Τράπεζας το 2021

2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ BoGreen

Η Τράπεζα της Ελλάδος πραγματοποιεί περιβαλλοντικές δράσεις εδώ και πάνω από 10 έτη, πολλές από τις οποίες υλοποιούνται σταδιακά και έχουν μακροχρόνιο ορίζοντα εφαρμογής. Τα τελευταία χρόνια οι σχεδιαζόμενες δράσεις αυξήθηκαν και πλέον εντάσσονται στο πλαίσιο του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Ειδικότερα, οι **περιβαλλοντικές δράσεις της Τράπεζας εστιάζουν:**

- στην ευαισθητοποίηση του προσωπικού
- στην ανακύκλωση των απορριμμάτων
- στα έργα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων
- στον ψηφιακό μετασχηματισμό των λειτουργιών και διαδικασιών της
- στις πράσινες προμήθειες
- στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ)
- στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος από την εκτυπωτική δραστηριότητα της Τράπεζας και από τη διακίνηση χρηματικού.

Πιο αναλυτικά:

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η Τράπεζα οργανώνει σειρά επικοινωνιακών δράσεων με στόχο την ευαισθητοποίηση του προσωπικού και την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης. Αυτές περιλαμβάνουν τη συμμετοχή του προσωπικού σε διαγωνισμούς και εσωτερικές έρευνες, την έκδοση οδηγιών ανακύκλωσης, την έκδοση Πράσινων Οδηγών για την εξοικονόμηση πόρων και τη δημοσίευση περιβαλλοντικών άρθρων στο περιοδικό του προσωπικού.

Οι δράσεις του προγράμματος BoGreen ανακοινώνονται στην εσωτερική δικτυακή πύλη της Τράπεζας (intranet), που αποτελεί σταθερό δίαυλο επικοινωνίας με το προσωπικό της Τράπεζας.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Για τη συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών στα κτίρια της Τράπεζας εντός του λεκανοπεδίου Αττικής, τοποθετήθηκαν νέοι κάδοι ανακύκλωσης για χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο, γυαλί, μελάνια εκτυπωτών, μπαταρίες, ηλεκτρικές μικροσυσκευές και λαμπτήρες, ενώ συστηματοποιήθηκε η αποκομιδή και διαχείριση των συλλεγόμενων αποβλήτων μέσω Συλλογικών Συστημάτων Εναλ-λακτικής Διαχείρισης και άλλων αδειοδοτημένων εταιριών. Επίσης, τοποθετήθηκαν κάδοι για τη συλλογή καπακιών από πλαστικά μπουκάλια προς ανακύκλωση για κοινωφελείς σκοπούς.

Εντός του 2022 σχεδιάζεται η **τοποθέτηση κάδων** και στα **Υποκαταστήματα** του δικτύου της Τράπεζας, όπου ήδη εφαρμόζονται πρακτικές ανακύκλωσης, με στόχο την υιοθέτηση κατά το δυνατόν ίδιων πρακτικών διαχείρισης των απορριμμάτων όπως στα κτίρια του λεκανοπεδίου Αττικής, ανάλογα με τις δυνατότητες που υπάρχουν σε κάθε γε-ωγραφική περιοχή.

Στο πρόγραμμα ανακύκλωσης της Τράπεζας συμμετέχει και η εταιρία που προσφέρει υπηρεσίες κυλικείου.

ΕΡΓΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στο πλαίσιο της εφαρμογής μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας κτιριακών εγκαταστάσεων της Τράπεζας και προστασίας του περιβάλλοντος, σχεδιάζεται και υλοποιείται σειρά δράσεων που αφορά όλα τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται **διαρκείς δράσεις** που σχετίζονται με την αρχιτεκτονική αναδιαμόρφωση των εσωτερικών χώρων των κτιρίων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, σε συνδυασμό με την ενεργειακή αναβάθμισή τους μέσω της θωράκισης του κελύφους τους, της αντικατάστασης των κουφωμάτων και της εφαρμογής υλικών υγρομόνωσης στα δώματα και με εργασίες εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων κλιματισμού, αερισμού και φωτισμού.

Επισημαίνεται ότι, κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας, η Τράπεζα από το 2019 έχει υποβάλει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας **Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου** με στόχο την καταγραφή των εγκαταστάσεών της και την υποβολή των σχετικών στοιχείων στους αρμόδιους φορείς.

Ειδικότερα, τα ενεργειακά έργα που υλοποιούνται είναι τα εξής:

1. ΘΕΡΜΑΝΣΗ – ΨΥΞΗ

Η Τράπεζα προχωρεί στη σταδιακή αντικατάσταση και εκσυγχρονισμό των παρωχημένης τεχνολογίας ενεργοβόρων Η/Μ συστημάτων κλιματισμού με νέο εξοπλισμό, περιβαλλοντικά φιλικό, χαμηλής κατανάλωσης και υψηλότερης απόδοσης.

Επίσης, ολοκλήρωσε την αναβάθμιση των συστημάτων κεντρικής θέρμανσης των κτιρίων της (εξαιρουμένων των Υποκαταστημάτων και των Θυρίδων) και έχει αντικαταστήσει το πετρέλαιο ως καύσιμη ύλη με το φυσικό αέριο, συμβάλλοντας τόσο στην εξοικονόμηση πόρων όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.

2. ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για την ενεργειακή βελτίωση των κτιρίων της Τράπεζας, σχεδιάζεται και υλοποιείται σειρά δράσεων που αφορούν τη θωράκιση του κελύφους τους, την αντικατάσταση κουφωμάτων και την εφαρμογή υλικών υγρομόνωσης στα δώματα των κτιρίων, τα οποία συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

3. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ

Σε όλα τα κτίρια της Τράπεζας βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία σταδιακής αντικατάστασης των λαμπτήρων με νέους, ενεργειακά αποδοτικότερους, τύπου led, συμβάλλοντας στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Παράλληλα, εγκαθίστανται αισθητήρες ανίχνευσης κίνησης στους κοινόχρηστους χώρους υγιεινής για την αυτόματη ενεργοποίηση και απενεργοποίηση του φωτισμού, ώστε να εξοικονομείται ενέργεια.

4. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ ΝΕΡΟΥ

Ολοκληρώνεται σταδιακά η εγκατάσταση φωτοκυτταρικών μπαταριών στα WC των κτιρίων του λεκανοπεδίου της Αττικής, με στόχο την ελεγχόμενη ροή και εξοικονόμηση του νερού που προέρχεται από το δίκτυο πόλεως.

5. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα για την εκπόνηση νέων μελετών και την υλοποίηση των ήδη προγραμματισμένων έργων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος, μέσω των εκτεταμένων συντηρήσεων στα κτίρια της Τράπεζας, της αντικατάστασης του εξοπλισμού, καθώς και της αναδιαρρύθμισης των χώρων της, όπου απαιτείται.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Με σκοπό την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, εφαρμόζεται πρόγραμμα **επιχειρησιακού μετασχηματισμού**, το οποίο βασίζεται σε δύο πυλώνες, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών και λειτουργικών διαδικασιών της Τράπεζας. Το έργο ξεκίνησε το 2018 και βρίσκεται σε εξέλιξη. Ήδη έχουν ψηφιοποιηθεί διάφοροι τύποι αιτήσεων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών της Τράπεζας και προωθείται η ψηφιακή διακίνηση, πρωτοκόλληση και αρχειοθέτηση της μη απόρρητης αλληλογραφίας.

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Τράπεζα:

- Ενσωματώνει “πράσινα” κριτήρια στο θεσμικό της πλαίσιο, όπου αυτό απαιτείται (π.χ. Κατευθυντήριες Οδηγίες Προμηθειών, Πολιτική Υπηρεσιακών Μετακινήσεων).
- Προχώρησε στην απόκτηση “Εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας” (GreenPass) από τον προμηθευτή της το 2021, με τις οποίες βεβαιώνεται ότι η ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας από 1.1.2021 και εξής, προέρχεται αποκλειστικά από συγκεκριμένες πιστοποιημένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) με μηδενική παραγωγή ρύπων.
- Απέσυρε δεκαεπτά (17) υπηρεσιακά οχήματα παλαιάς τεχνολογίας και αντικατέστησε το στόλο των αυτοκινήτων της με νέα οχήματα υβριδικής τεχνολογίας.
- Θέτει ως στόχο για το 2022, σε εναρμόνιση με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αλλά και τη σχετική νομοθεσία, τη μείωση της χρήσης του πλαστικού, όπου είναι εφικτό. Στην κατεύθυνση αυτή σχεδιάζονται και σταδιακά υλοποιούνται διάφορες δράσεις, όπως η προμήθεια και τοποθέτηση ψυκτών πόσιμου νερού, η οποία συνδέεται άμεσα με τη μείωση της κατανάλωσης εμφιαλωμένου νερού, και η κατάργηση της χρήσης πλαστικών ειδών από τα κυλικεία της Τράπεζας (ποτήρια, καλαμάκια, μαχαιροπίρουνα κ.λπ.).

ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ

Το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ), στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου και ως διαπιστευμένος προμηθευτής του Ευρωσυστήματος, εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) και είναι πιστοποιημένο κατά το πρότυπο ISO 14001, σύμφωνα με την τρέχουσα έκδοση (ISO 14001:2015), βάσει του οποίου επιδιώκει:

- την ορθή διαχείριση των αποβλήτων του (μεγιστοποίηση της επαναχρησιμοποίησης των υλικών και της ανακύκλωσης ή αξιοποίησης του σημαντικότερου μέρους των αποβλήτων που παράγει)
- τον περιορισμό της κατανάλωσης των διαθέσιμων φυσικών πόρων,
- την πρωτοπορία στην υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του,

Πηγή: Ιστοχώρος Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

ζωής τους (Product Environmental Footprint). Το έργο, το οποίο είναι σε εξέλιξη, αποσκοπεί στον εντοπισμό κατάλληλων πρακτικών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εκτύπωση και διακίνηση των τραπεζογραμματίων και στο σχεδιασμό μιας πιο βιώσιμης επόμενης γενιάς ευρώ.

- τη συμμετοχή στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για την **προμήθεια χαρτιού τραπεζογραμματίων από βαμβάκι** το οποίο προέρχεται στο μεγαλύτερο ποσοστό του από **βιώσιμες πηγές και πηγές δίκαιου εμπορίου**. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται ετησίως και έως το 2023 αναμένεται να φθάσει το 100%,
- τη συμμετοχή της Τράπεζας, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ταμείων, στην έρευνα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την καταγραφή και τον **περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των τραπεζογραμματίων ευρώ σε όλο τον κύκλο**

3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Η Τράπεζα το 2021:

- ξεκίνησε τη συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση στοιχείων αναφορικά με το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα, βάσει δεικτών του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001 που σχετίζονται με την κατανάλωση φυσικών πόρων, τη διαχείριση αποβλήτων και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου,
- έθεσε τις βάσεις για συστηματικότερη παρακολούθηση των αποβλήτων που ανακυκλώνονται, αξιοποιούνται ή διατίθενται με περιβαλλοντικά ενδεδειγμένους τρόπους,
- πραγματοποίησε αναδρομική καταγραφή των προαναφερθέντων στοιχείων, όπου ήταν εφικτό, προκειμένου να εκτιμήσει την τάση στην εξέλιξη των δεικτών τα τελευταία χρόνια, αλλά και την επίδραση των ειδικών συνθηκών που επέβαλε η πανδημία COVID-19 στη λειτουργία της Τράπεζας.

Επισημαίνεται ότι, λόγω της πανδημίας, επηρεάστηκαν αρκετοί παράγοντες που αφορούν τον τρόπο εργασίας και τη λειτουργία της Τράπεζας, όπως **η συχνότητα μετακίνησης από και προς το χώρο εργασίας**, δεδομένου ότι εφαρμόστηκε η εξ αποστάσεως εργασία, **η συχνότητα των υπηρεσιακών μετακινήσεων στο εσωτερικό και το εξωτερικό**

ΔΕΙΚΤΕΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

	Πλαίσιο αναφοράς GRI	Ενότητα
Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) εκφράζονται σε τόνους ισοδύναμου CO ₂		
Κατανάλωση ενέργειας (MWh) εντός του οργανισμού	GRI 302-1	3.1.1
Αφορά τη συνολική ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται εντός του οργανισμού και ορίζεται ως η κατανάλωση αγορασμένης ή ιδιοπαγόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες (π.χ. αιολική, ηλιακή κ.λπ.) και μη ανανεώσιμες (π.χ. άνθρακας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια κ.λπ.) πηγές ενέργειας.		
Άμεσες εκπομπές ΑτΘ	GRI 305-1	3.1.3 3.1.4
Ορίζονται ως οι εκπομπές που προέρχονται από πηγές που ανήκουν στον οργανισμό ή ελέγχονται από αυτόν. Περιλαμβάνουν την καύση ορυκτών καυσίμων (πετρελαίου, φυσικού αερίου) στις εγκαταστάσεις του οργανισμού και την κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων του στόλου του.		
Έμμεσες εκπομπές ΑτΘ	GRI 305-2	3.1.1
Ορίζονται ως οι εκπομπές που προέρχονται από την παραγωγή της αγορασμένης ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στον οργανισμό.		
Άλλες έμμεσες εκπομπές ΑτΘ	GRI 305-3	3.2.1 3.2.2
Ορίζονται ως οι εκπομπές που προέρχονται από έμμεσες πηγές οι οποίες δεν ανήκουν στον οργανισμό ή δεν ελέγχονται από αυτόν (π.χ. μετακίνηση εργαζομένων).		
Κατανάλωση νερού	GRI-303-1	3.1.2
Ορίζεται ως ο συνολικός όγκος νερού που χρησιμοποιείται από έναν οργανισμό κα δεν επιστρέφεται στην αρχική υδάτινη πηγή μετά την άντλησή του.		
Διαχείριση αποβλήτων	GRI 306-2	3.3
Ορίζεται ως η συλλογή, μεταφορά, ειδική διαχείριση ή ανακύκλωση και παρακολούθηση των αποβλήτων.		

(συσκέψεις, εκπαίδευση) με την εφαρμογή των τηλεδιασκέψεων, ενώ παράλληλα **επιταχύνθηκε ο ψηφιακός μετασχηματισμός**. Οι αλλαγές αυτές είχαν άμεσο αντίκτυπο στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα του οργανισμού.

Στον παραπάνω Πίνακα γίνεται παρουσίαση των **δεικτών του ΣΠΑ** (οι οποίοι είναι εναρμονισμένοι με τους δείκτες που αναφέρονται στον Οδηγό Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG⁹ του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το παγκόσμιο πλαίσιο αναφοράς GRI) αναφορικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της Τράπεζας **για την 4ετία 2018-2021** από:

- την κατανάλωση πόρων (ηλεκτρικής ενέργειας, νερού, φυσικού αερίου και καυσίμων κίνησης),
- τις υπηρεσιακές μετακινήσεις του προσωπικού και τις χρηματαποστολές,
- τη διαχείριση αποβλήτων και
- την ψηφιοποίηση εργασιών.

3.1 ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΟΡΩΝ

3.1.1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας έχει αξιολογηθεί ως η περιβαλλοντική πλευρά της Τράπεζας με τη **σημαντικότερη περιβαλλοντική επίπτωση**, καθώς συνδέεται τόσο με την **εξάντληση των φυσικών πόρων** όσο και με την **παραγωγή αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ)**.

Το **Σχέδιο Ενεργειακής Διαχείρισης** που εφαρμόζεται από την Τράπεζα έχει στόχο:

- τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής και οικονομικής απόδοσης του συνόλου των κτιρίων της (λεκανοπέδιο Αττικής και περιφέρεια),
- την ορθολογικότερη κατανάλωση ενέργειας στις εγκαταστάσεις της,
- την εξασφάλιση των κατά το δυνατόν καλύτερων συνθηκών εργασίας για τους εργαζομένους και
- την προβολή του κοινωνικού της χαρακτήρα.

Στην Τράπεζα καταναλώνεται ηλεκτρική ενέργεια:

- Στο σύνολο των κτιριακών υποδομών της για σκοπούς φωτισμού και κλιματισμού των κτιρίων, καθώς και για τη λειτουργία του χρησιμοποιούμενου ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού,
- Στο κτίριο της οδού Αμερικής χρησιμοποιείται επιπλέον για θέρμανση και ψύξη (μέσω της λειτουργίας αντλιών θερμότητας).
- Στο κτίριο του ΙΕΤΑ, το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας καταναλώνεται για τη λειτουργία των εκτυπωτικών μηχανών και του λοιπού παραγωγικού και υποστηρικτικού εξοπλισμού.

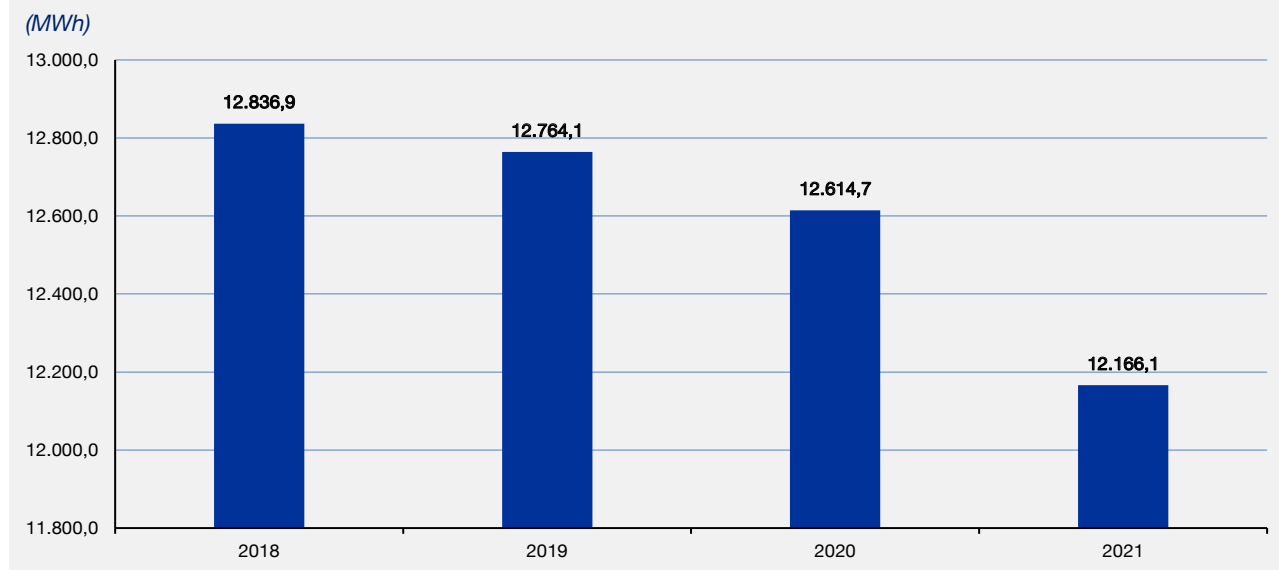
Κατανάλωση ενέργειας εντός του οργανισμού (πλαίσιο αναφοράς GRI 302-1)

Στο **Διάγραμμα 1** αποτυπώνεται η **τάση στη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας** για τα έτη 2018-2021 για το σύνολο των κτιρίων του **λεκανοπεδίου Αττικής (εκτός του ΙΕΤΑ) και των Υποκαταστημάτων/Θυρίδων** του δικτύου της Τράπεζας. Στα στοιχεία της Αττικής δεν έχει συμπεριληφθεί το ΙΕΤΑ, του οποίου η κατανάλωση ενέργειας, λόγω του βιομηχανικού του χαρακτήρα, σχετίζεται κυρίως με τη λειτουργία των παραγωγικών μηχανών και το πρόγραμμα παραγωγής.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα, **η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στην Τράπεζα την περίοδο 2018-2021 μειώνεται σταδιακά**, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των έργων που είχαν υλοποιηθεί κατά τα προηγούμενα έτη. Επίσης, ένα ποσοστό της μείωσης στην κατανάλωση που παρατηρείται κατά τα δύο τελευταία έτη πιθανότατα σχετίζεται με τα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19, όπως είναι η καθιέρωση της εξ αποστάσεως εργασίας και το καθεστώς των αδειών ειδικού σκοπού για ευπαθείς ομάδες.

9 ESG: Environmental – Social – Governance

Διάγραμμα 1: Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας (εκτός του ΙΕΤΑ) (2018-2021)

Ωστόσο, το ποσοστό αυτό της μείωσης δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια, διότι οι καταναλώσεις για το φωτισμό και τον κλιματισμό των κτιρίων δεν είναι άμεσα συναρτώμενες με το πλήθος του προσωπικού που εργάζεται σε αυτά. Επιπλέον, η όποια εξοικονόμηση στην κατανάλωση για τον ηλεκτροφωτισμό των γραφείων λόγω της απουσίας του προσωπικού είναι πιθανόν να αντισταθμίζεται από την κατανάλωση ενέργειας για την υποστήριξη της αδιάλειπτης λειτουργίας του ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την εξ αποστάσεως εργασία. Ασφαλέστερα συμπεράσματα αναμένεται να εξαχθούν τα επόμενα έτη με την επαναφορά των κανονικών συνθηκών εργασίας και τη συλλογή περαιτέρω στοιχείων για την αξιολόγηση των δεδομένων.

Ειδικότερα για το 2021:

Συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στην Τράπεζα

- **14.415,5 MWh για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας** (κτίρια λεκανοπεδίου Αττικής και Υποκαταστήματα/Θυρίδες), εκ των οποίων
- **12.166,1 MWh για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας εξαιρουμένου του ΙΕΤΑ.**

Τα ποσά αυτά αντιστοιχούν σε **μείωση στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας** σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά:

- **2,52%** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας (κτίρια λεκανοπεδίου Αττικής, εξαιρουμένου του ΙΕΤΑ, και Υποκαταστήματα/Θυρίδες),
- **3,6%** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας εξαιρουμένου του ΙΕΤΑ.

Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ)

GREENPASS

Μηδενισμός έμμεσων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)

Από την 1.1.2021 η Τράπεζα διαθέτει πιστοποιητικό “Εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας” (Green-Pass) από τον προμηθευτή της, μέσω του οποίου **διασφαλίζεται** ότι στο εξής **το σύνολο της ηλεκτρικής**

ενέργειας που καταναλώνεται στην Τράπεζα προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με μηδενικές έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Το ποσοστό της καταναλισκόμενης ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) εξαρτάται από το ετήσιο ενεργειακό μείγμα που παρέχει ο προμηθευτής.

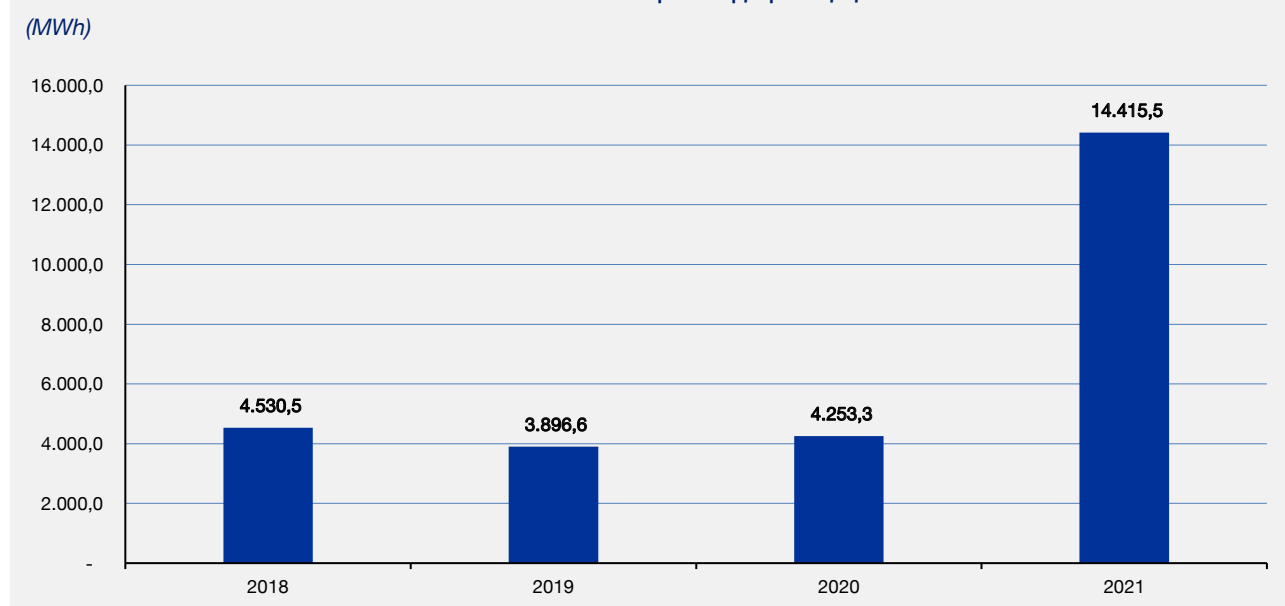
Παρακάτω παρουσιάζονται:

- Τα **ποσοστά ηλεκτρικής ενέργειας** που προέρχονται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά τα έτη 2018 - 2021 (Πίνακας 1).
- Τα **ποσοτικά στοιχεία (Kwh) της ενέργειας από ΑΠΕ** που καταναλώθηκε στο σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας κατά την τελευταία 4ετία (**Διάγραμμα 2**).

Πίνακας 1. Ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας προερχόμενης από ΑΠΕ για τα έτη 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
% ΑΠΕ	30,75%	26,68%	28,76%	100,00%

Διάγραμμα 2: Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για τα έτη 2018 -2021 στο σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας

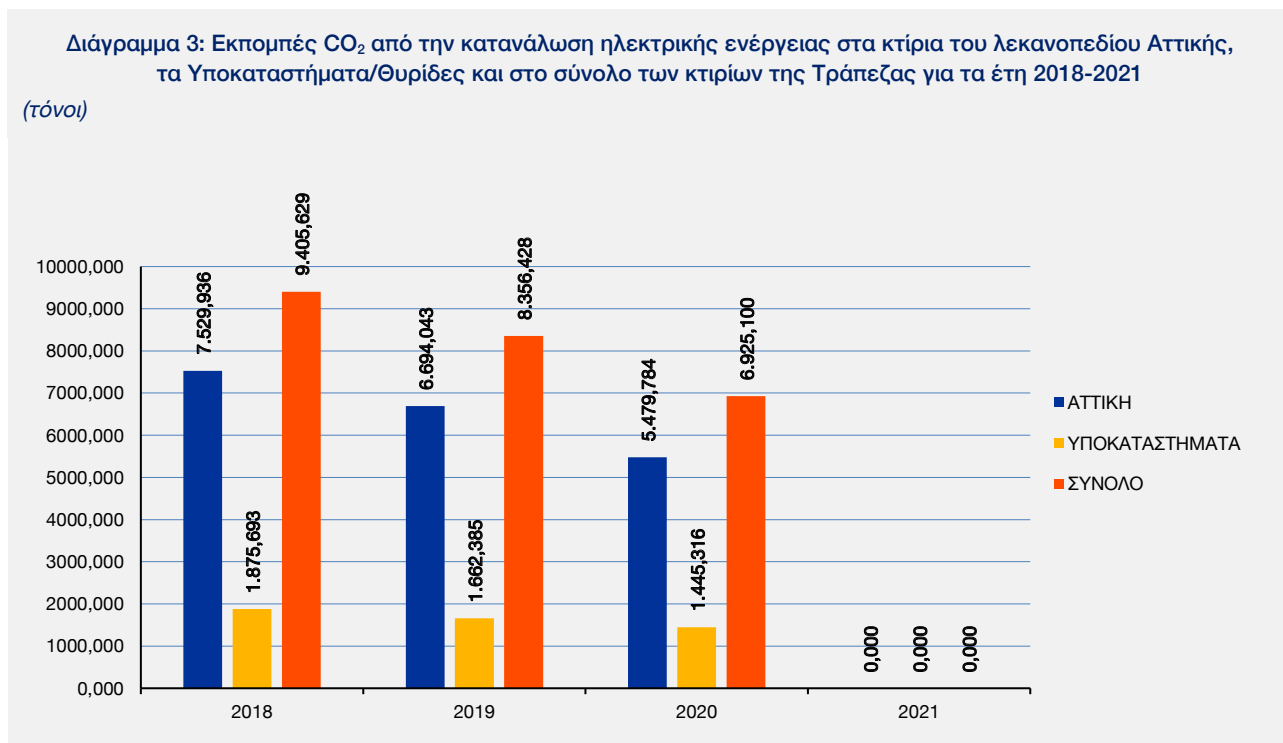
Έμμεσες εκπομπές CO₂ (πλαίσιο αναφοράς GRI 305-2)

Στον **Πίνακα 2** καταγράφονται οι εκπομπές CO₂ – εκφρασμένες σε τόνους (tn) – από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για την τετραετία 2018-2021 και η αντίστοιχη ποσοστιαία μείωση των εκπομπών για τα έτη 2020 και 2021, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, για τα κτίρια της Αττικής, τα Υποκαταστήματα/Θυρίδες και για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας.

Πίνακας 2. Εκπομπές CO₂ από κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στα κτίρια της Τράπεζας

(τόνοι)	2018	2019	2020	2021	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2021/2020
ΑΤΤΙΚΗ	7529,94	6694,04	5479,78	0	-18,1	-100
ΥΠΟΚ/ΜΑΤΑ & ΘΥΡΙΔΕΣ	1875,69	1662,38	1445,32	0	-13,1	-100
ΣΥΝΟΛΟ	9405,63	8356,42	6925,1	0	-17,1	-100

Στο **Διάγραμμα 3** απεικονίζεται αντίστοιχα η εξέλιξη των εκπομπών CO₂ από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά την τετραετία 2018-2021.

3.1.2. ΝΕΡΟ

Η κατανάλωση νερού έχει αξιολογηθεί ως μία ακόμη περιβαλλοντική πλευρά της Τράπεζας με σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση. Η εξοικονόμηση του νερού και η μείωση της κατανάλωσής του αποτελούν βασικό μέλημα της Τράπεζας με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος.

Το νερό που καταναλώνεται σε όλες τις κτιριακές υποδομές της Τράπεζας προέρχεται από το δίκτυο ύδρευσης και χρησιμοποιείται:

- κατά κύριο λόγο για την ατομική υγιεινή του προσωπικού, για τον καθαρισμό των κτιρίων και για διάφορες χρήσεις στους χώρους των κυλικείων,
- για τη λειτουργία του συστήματος ψύξης των κεντρικών κλιματιστικών μονάδων,
- στο κτίριο του ΙΕΤΑ, και για βιομηχανική χρήση.

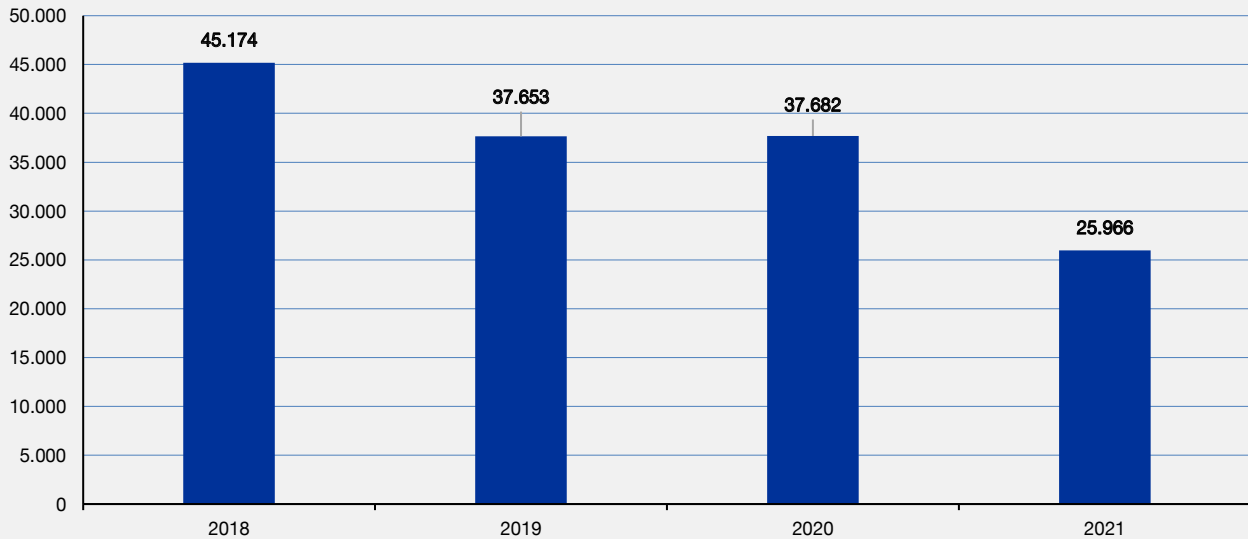
Για την ορθολογικότερη κατανάλωση του νερού, πραγματοποιήθηκε το έτος 2021 πρόγραμμα αντικατάστασης των μπανιερών στα WC όλων των κτιρίων της Αττικής με άλλες που φέρουν φωτοκύτταρο και δίνουν τη δυνατότητα ελεγχόμενης ροής του νερού.

Στο **Διάγραμμα 4** αποτυπώνεται η **κατανάλωση νερού** για τα έτη 2018-2021 για **το σύνολο των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής (εκτός του ΙΕΤΑ) και των Υποκαταστημάτων/Θυρίδων** του δικτύου της Τράπεζας. Από τα παρεχόμενα στοιχεία έχει εξαιρεθεί το ΙΕΤΑ, στο οποίο η κατανάλωση νερού, λόγω του βιομηχανικού του χαρακτήρα, σχετίζεται κυρίως με τη λειτουργία των παραγωγικών μηχανών και τον εκάστοτε όγκο παραγωγής.

Από τα στοιχεία του διαγράμματος προκύπτει ότι η κατανάλωση νερού έχει μειωθεί μεταξύ 2018 και 2021. Το 2020 παρατηρείται μικρή αύξηση στη συνολική κατανάλωση, της τάξεως του 0,1%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, γεγονός που ενδεχομένως σχετίζεται με την πανδημία και την αυξημένη ανάγκη για καθαρισμούς των κτιρίων. Αντιθέτως, η κατανάλωση μειώνεται σημαντικά το 2021, γεγονός που αποδίδεται στα μέτρα που εφαρμόστηκαν τόσο

Διάγραμμα 4: Κατανάλωση νερού για τα έτη 2018-2021 στο σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας (κτίρια λεκανοπεδίου Αττικής – εκτός ΙΕΤΑ – και Υποκαταστήματα/Θυρίδες)

(κυβικά μέτρα)

για τον περιορισμό της κατανάλωσης νερού όσο και για τον περιορισμό της φυσικής παρουσίας των εργαζομένων στο χώρο εργασίας τους για την αποφυγή εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19.

Κατανάλωση νερού (πλαίσιο αναφοράς GRI 303-1)

Ο συνολικός όγκος νερού που καταναλώθηκε το 2021 στην Τράπεζα ανήλθε σε:

- **30.744 m³** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας, εκ των οποίων
- **25.966 m³** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας εξαιρουμένου του ΙΕΤΑ.

Το ποσοστό μείωσης στην κατανάλωση νερού το 2021 ανήλθε σε:

- **25,31%** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας,
- **31,1%** για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας εξαιρουμένου του ΙΕΤΑ.

3.1.3 ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

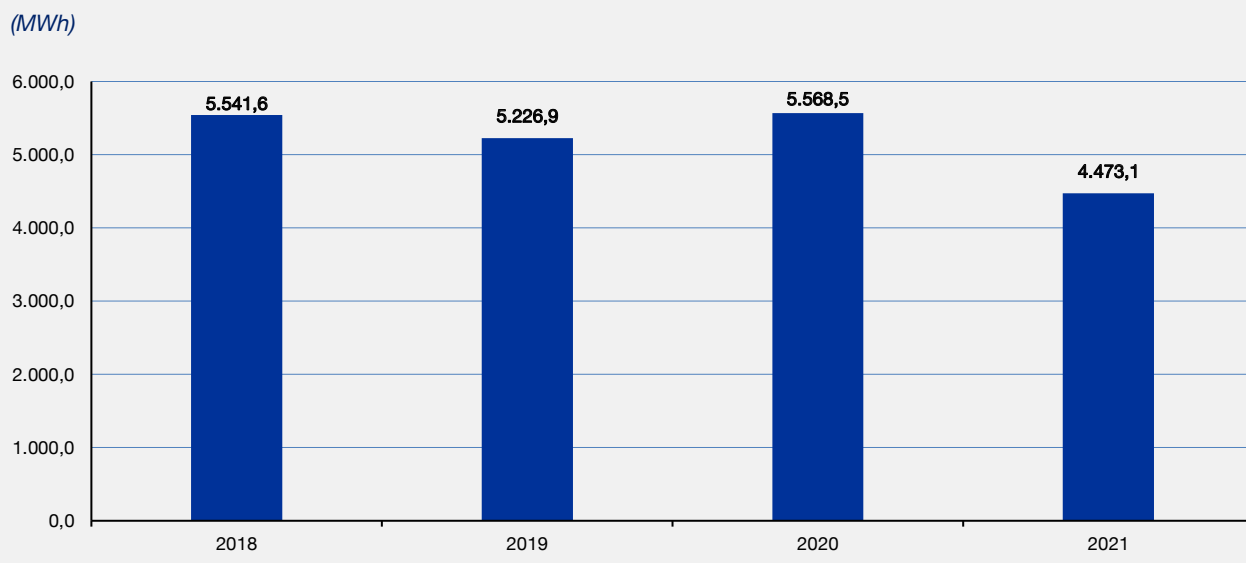
Η Τράπεζα, για τη θέρμανση των κτιρίων της, έχει προχωρήσει στην αντικατάσταση των λεβήτων πετρελαίου και πλέον χρησιμοποιεί φυσικό αέριο **σε όλα τα κτίρια της Αττικής και στο ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης**, ενώ η θέρμανση του κτιρίου επί της οδού **Αμερικής** γίνεται με κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω αντλιών θερμότητας. Στα Υποκαταστήματα και τις Θυρίδες χρησιμοποιείται ως καύσιμη ύλη το πετρέλαιο θέρμανσης.

Στο **Διάγραμμα 5** αποτυπώνεται η κατανάλωση φυσικού αερίου στα κτίρια Αττικής (εξαιρουμένου του κτιρίου επί της οδού Αμερικής) και στο ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης για τα έτη 2018-2021.

Πίνακας 3. Είδος θέρμανσης ανά κτίριο της Τράπεζας

Κτίρια	Είδος Θέρμανσης
Κεντρικό (Ελ. Βενιζέλου)	Φυσικό αέριο
ΜΗΚΕΧΑ	Φυσικό αέριο
ΙΕΤΑ	Φυσικό αέριο
ΚΕΠΕΔΙΧ ΑΘΗΝΩΝ	Φυσικό αέριο
ΚΕΠΕΔΙΧ ΘΕΣ/ΚΗΣ	Φυσικό αέριο
Κτίριο οδού Αμερικής	Αντλίες θερμότητας
Υποκαταστήματα και Θυρίδες	Πετρέλαιο

Διάγραμμα 5: Κατανάλωση φυσικού αερίου για τα έτη 2018-2021 στο σύνολο των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής (εκτός κτιρίου οδού Αμερικής) και στο ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης

Επισημαίνεται ότι:

- Η κατανάλωση καυσίμων επηρεάζεται έντονα από τις μετεωρολογικές συνθήκες που επικρατούν κάθε χρονιά.
- Ειδικότερα, κατά τα δύο τελευταία έτη, λόγω της πανδημίας COVID-19, και κατόπιν σχετικής σύστασης των υγειονομικών αρχών, υιοθετήθηκαν ενεργοβόρες πρακτικές όπως ο συχνός αερισμός των χώρων, που συνεπάγονται απώλειες θερμότητας και άρα μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας για τη διατήρηση σταθερής θερμοκρασίας. Σε αυτό τον παράγοντα κυρίως αποδίδεται η αύξηση της κατανάλωσης κατά το έτος 2020 που παρατηρείται στο Διάγραμμα 5.

Για το 2021 το μεγαλύτερο ποσοστό της μείωσης αφορά το Κεντρικό Κατάστημα, γεγονός που σχετίζεται αφενός με την αύξηση της εξ αποστάσεως εργασίας και αφετέρου με το πρόγραμμα της Τράπεζας για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων της και κυρίως με τις δράσεις που αφορούν τη θωράκιση του κελύφους και την αντικατάσταση των κουφωμάτων.

Συνοπτικά:

Το έτος 2021 η ποσότητα φυσικού αερίου που καταναλώθηκε ανήλθε σε:

- **4.473,1MWh για το σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας όπου χρησιμοποιείται το φυσικό αέριο ως μέσο θέρμανσης,**

ενώ το ποσοστό μείωσης του φυσικού αερίου ανήλθε σε **19,7% το 2021 σε σχέση με το 2020.**

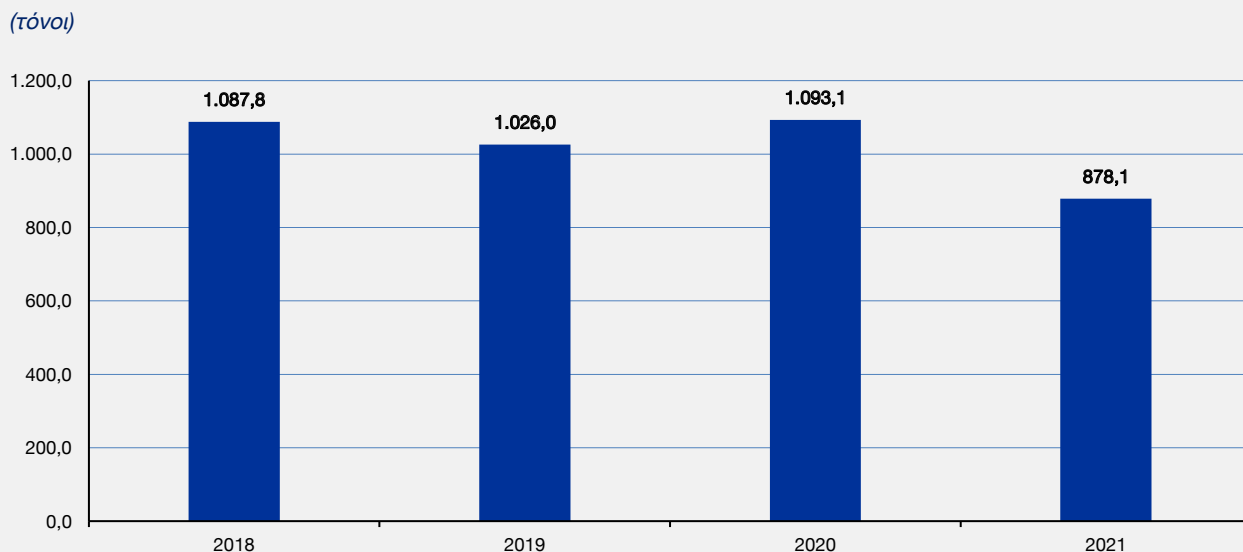
Άμεσες εκπομπές CO₂ από καύση φυσικού αερίου (πλαίσιο αναφοράς GRI 305-1)

Προέρχονται από την καύση φυσικού αερίου στο σύνολο των κτιρίων της Τράπεζας στα οποία χρησιμοποιείται, δηλαδή στα κτίρια του λεκανοπεδίου Αττικής (εξαιρουμένου του κτιρίου επί της οδού Αμερικής) και στο ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης.

Συνοπτικά το έτος 2021 καταγράφηκαν:

- **878,1 τόνοι εκπομπών CO₂** από την καύση φυσικού αερίου,
- **19,7% μείωση των εκπομπών CO₂** από την καύση φυσικού αερίου σε σχέση με το 2020.

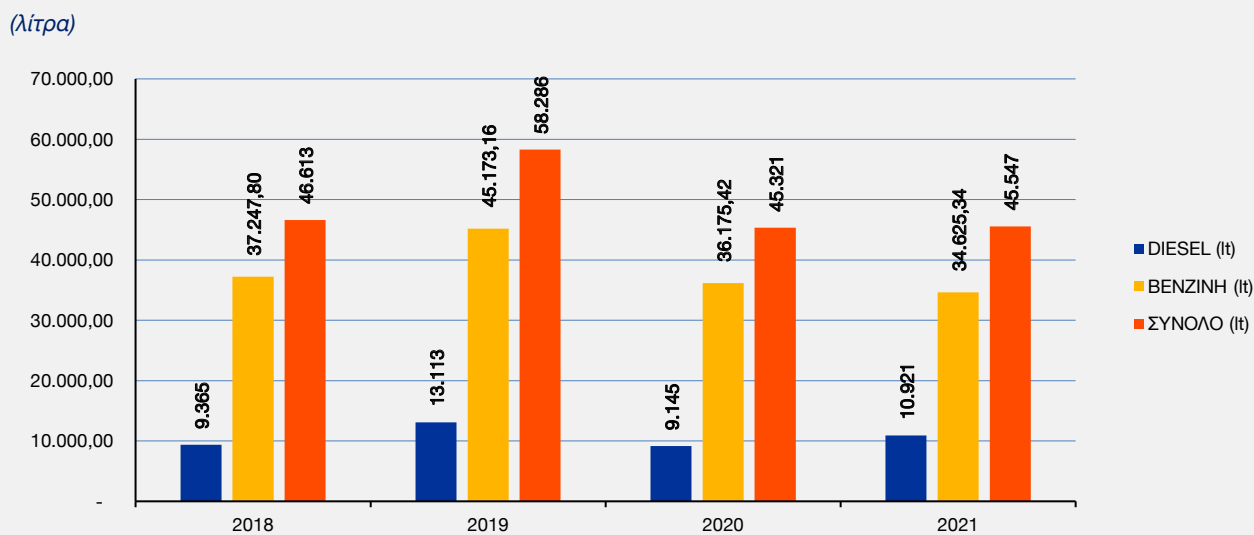
Διάγραμμα 6: Παραγωγή CO₂ από την καύση φυσικού αερίου για τα έτη 2018-2021 στο σύνολο των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής (εκτός κτιρίου οδού Αμερικής) και στο ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης

3.1.4 ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΙΝΗΣΗΣ

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί θωρακισμένα οχήματα για χρηματοποστολές, τα οποία καταναλώνουν πετρέλαιο κίνησης ως καύσιμη ύλη, υβριδικής τεχνολογίας οχήματα συνοδείας των χρηματοποστολών, καθώς και οχήματα για τις μετακινήσεις των στελεχών της Διοίκησης είτε συμβατικής (βενζινοκίνητα) είτε υβριδικής τεχνολογίας.

Διάγραμμα 7: Κατανάλωση καυσίμων κίνησης για τα έτη 2018-2021 για τις ανάγκες του συνόλου των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής

Σύμφωνα με το **Διάγραμμα 7**:

- Η **κατανάλωση βενζίνης παρουσίασε το 2021 μείωση κατά 4,28%** σε σχέση με το 2020, γεγονός που σχετίζεται άμεσα με την ανανέωση του στόλου των οχημάτων της Τράπεζας με οχήματα υβριδικής τεχνολογίας, αλλά και με τον περιορισμό των μετακινήσεων για την αποφυγή της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19.
- Η **κατανάλωση πετρελαίου κίνησης παρουσίασε αύξηση κατά 19,4%** το 2021, παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδο κατά 16,71% χαμηλότερο σε σχέση με το 2019.

- Η **συνολική κατανάλωση καυσίμων το 2021 για τα οχήματα του λεκανοπεδίου Αττικής** παρουσίασε αύξηση κατά **0,5%** σε σχέση με το 2020.

Άμεσες εκπομπές CO₂ από καύσιμα κίνησης (πλαίσιο αναφοράς GRI 305-1)

Οι εκπομπές CO₂ από την κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων του λεκανοπεδίου Αττικής για την τετραετία 2018-2021 και η αντίστοιχη ποσοστιαία μείωση των εκπομπών για τα έτη 2020 και 2021 παρουσιάζονται στον **Πίνακα 4** και στο **Διάγραμμα 8**.

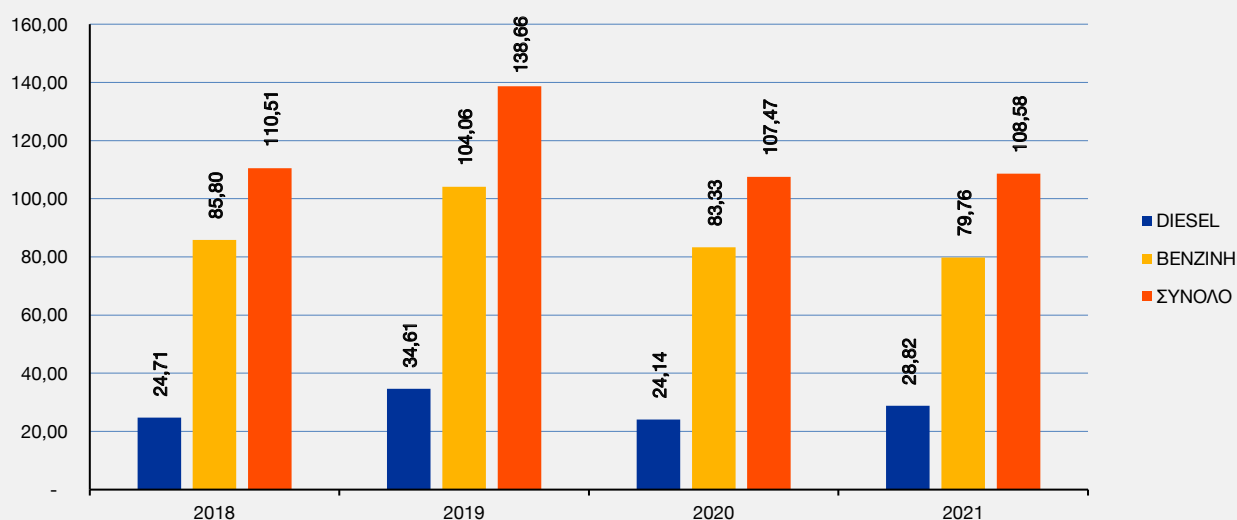
Πίνακας 4: Παραγωγή CO₂ από την κατανάλωση καυσίμων κίνησης για τα έτη 2018-2021 για τις ανάγκες του συνόλου των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής

(τόνοι)

	2018	2019	2020	2021	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2021/2020
DIESEL	24,71	34,61	24,14	28,82	19,42	-30,26
BENZINΗ	85,80	104,06	83,33	79,76	-4,28	-19,91
ΣΥΝΟΛΟ	110,51	138,66	107,47	108,58	1,04	-22,50

Διάγραμμα 8: Εκπομπές CO₂ από την κατανάλωση καυσίμων κίνησης για τα οχήματα του λεκανοπεδίου Αττικής για τα έτη 2018-2021

(τόνοι)

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι το **2021 για τις εκπομπές CO₂ από τα οχήματα του λεκανοπεδίου Αττικής παρατηρήθηκε:**

- **1,04% αύξηση** των συνολικών εκπομπών από την κατανάλωση καυσίμων για τα οχήματα της Αττικής σε σχέση με το 2020,
- ο ίδιος δείκτης το **2020** παρουσίασε **μείωση** κατά **22,2%** σε σχέση με το 2019.

3.2. ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

Στην προσπάθεια περαιτέρω προσδιορισμού του αποτυπώματος άνθρακα από τις δραστηριότητες της Τράπεζας, ξεκίνησε η **καταγραφή των ετήσιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με τις υπηρεσιακές μετακινήσεις του προσωπικού** της Τράπεζας στο εσωτερικό και το εξωτερικό και συγκεκριμένα ο υπολογισμός του παραγόμενου CO₂.

Μεγάλο μέρος των υπηρεσιακών μετακινήσεων σχετίζονται:

Α) με **χρηματοποστολές**, και κατά συνέπεια καθορίζονται από τις ανάγκες του δικτύου σε μετρητά,

Β) με **λοιπές μετακινήσεις** του προσωπικού, ήτοι για συμμετοχή σε συνέδρια, επιτροπές και εκπαιδευτικά σεμινάρια, επίβλεψη τεχνικών έργων κ.λπ. Σημαντικό μέρος των μετακινήσεων εσωτερικού αφορά την ανάγκη αναπλήρωσης προσωπικού για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.

Σύμφωνα με την **υπό κατάρτιση πολιτική της Τράπεζας για τις υπηρεσιακές μετακινήσεις**:

- Ενθαρρύνεται η χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς (ΚΤΕΛ, πλοίου, τρένου), έναντι της χρήσης επιβατικού οχήματος (Ι.Χ. ή ταξί) και αεροπλάνου για μετακινήσεις στο εσωτερικό, ενώ όπου απαιτείται χρησιμοποιούνται τα υπηρεσιακά οχήματα.
- Οι υπηρεσιακές μετακινήσεις προς το εξωτερικό γίνονται σχεδόν αποκλειστικά με αεροπλάνο.
- Για τις ενδιάμεσες μετακινήσεις στο εξωτερικό επίσης συνιστάται η χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς.

Η πανδημία COVID-19 είχε, όπως ήταν αναμενόμενο, **σημαντική επίδραση στον αριθμό** των μετακινήσεων, οι οποίες περιορίστηκαν στις απολύτως απαραίτητες, αλλά και στην **επιλογή του μέσου μετακίνησης, οδηγώντας σε μείωση της χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς**.

3.2.1 ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

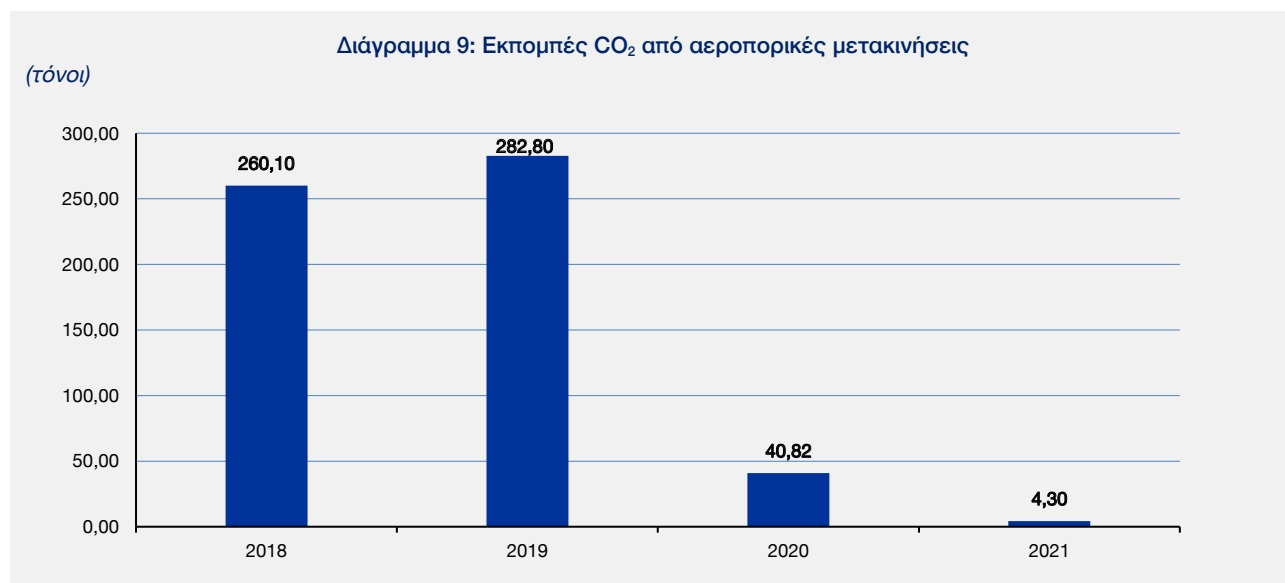
Οι υπηρεσιακές μετακινήσεις στο εξωτερικό σχετίζονται με τη συμμετοχή στελεχών της Τράπεζας σε συσκέψεις, εκθέσεις και συνέδρια και πραγματοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά αεροπορικώς.

Η εφαρμογή των οδηγιών της Τράπεζας, αλλά και όλων των ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών, για αποφυγή των υπηρεσιακών ταξιδιών προκειμένου να περιοριστεί η εξάπλωση της πανδημίας COVID-9, οδήγησε σε σημαντική μείωση των αεροπορικών μετακινήσεων. Η εξέλιξη αυτή επιτάχυνε τη μετάβαση στο καθεστώς των τηλεδιασκέψεων για την πραγματοποίηση συνεδριάσεων επιτροπών, εκπαιδευτικών σεμιναρίων και γενικά για όποιες εργασίες δύνανται να πραγματοποιηθούν εξ αποστάσεως, τάση που είχε ήδη αρχίσει να συζητείται κατά το προηγούμενο διάστημα, τόσο στην Τράπεζα όσο και στην ΕΚΤ.

Άλλες έμμεσες εκπομπές CO₂ (πλαίσιο αναφοράς GRI 305-3)

Στο **Διάγραμμα 9** αποτυπώνονται οι **εκπομπές CO₂ από τις αεροπορικές μετακινήσεις στο εξωτερικό** κατά τα έτη 2018-2021, όπου παρατηρείται **μείωση** κατά:

- **85,57%** για το έτος **2020** σε σχέση με το 2019,
- **89,47%** για το έτος **2021** σε σχέση με το 2020.

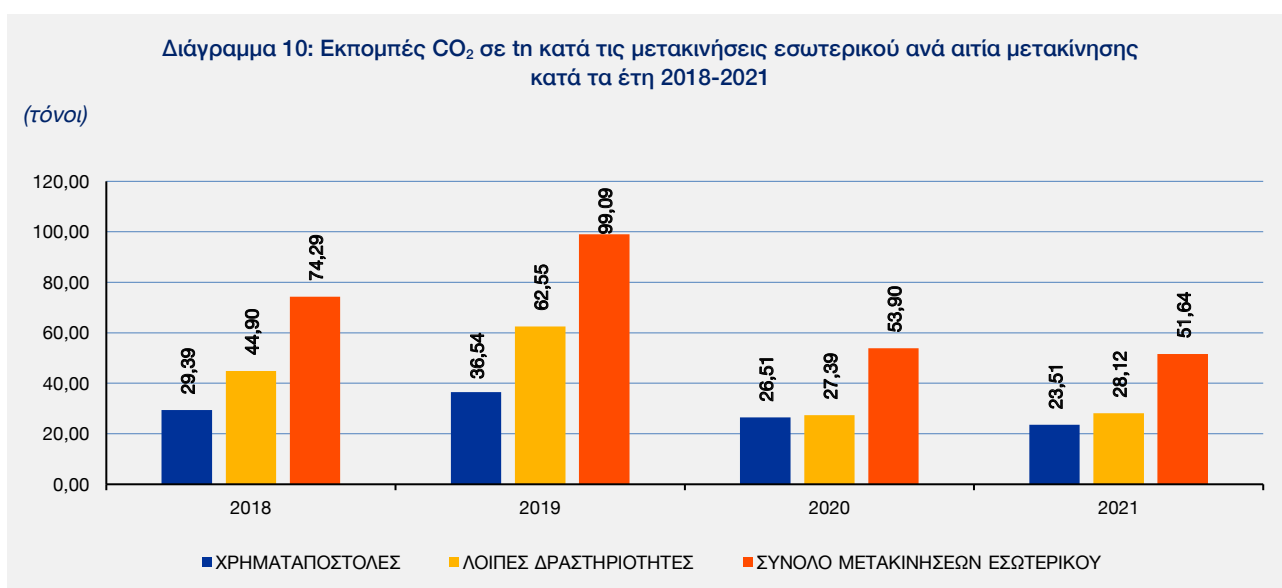
3.2.2. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Όσον αφορά τις μετακινήσεις στο εσωτερικό, υπήρξε επίσης σημαντικός περιορισμός του αριθμού των ταξιδιών, τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, π.χ. για συμμετοχή σε συνέδρια, εκδηλώσεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια, εμφανίζονται **μειωμένα** σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σε ποσοστό έως και 92,5% για το 2020 και σε ποσοστό έως και 84,6% για το 2021. Εξαιρέση αποτελούν οι υπηρεσιακές μετακινήσεις για αναπλήρωση προσωπικού ή για χρηματαποστολές, όπου λόγω του ανελαστικού τους χαρακτήρα τα ποσοστά μείωσης είναι μικρότερα, της τάξεως του 17,2% για το 2020 και 34,2% για το 2021.

Η συνολική μείωση των μετακινήσεων (χρηματαποστολές και λοιπές μετακινήσεις) εσωτερικού σε σχέση με το προηγούμενο έτος είναι 24,12% το 2020 και 17,77% για το 2021.

Άλλες έμμεσες εκπομπές CO₂ (πλαίσιο αναφοράς GRI 305-3)

Στο **Διάγραμμα 10** φαίνονται οι **εκπομπές του παραγόμενου CO₂** για τις μετακινήσεις εσωτερικού ανά κατηγορία μετακίνησης, ήτοι για χρηματαποστολές και για άλλες δραστηριότητες, κατά τα έτη 2018-2021.

Οι συνολικές εκπομπές CO₂ από τις μετακινήσεις εσωτερικού παρουσιάζουν:

- μείωση κατά 45,6% το 2020 σε σχέση με το 2019 και
- μείωση κατά 4,20% το 2021 σε σχέση με το 2020.

Αναλυτικότερα, οι εκπομπές CO₂ για μετακινήσεις που σχετίζονται με χρηματαποστολές παρουσιάζουν:

- μείωση κατά 27,44% για το 2020 σε σχέση με το 2019,
- μείωση κατά 11,31% για το 2021 σε σχέση με το 2020,

ενώ οι εκπομπές από **λοιπές δραστηριότητες** (μετακινήσεις για συμμετοχή σε συνέδρια, εκδηλώσεις, εκπαιδευτικά σεμινάρια και για αναπλήρωση προσωπικού) εμφανίζουν:

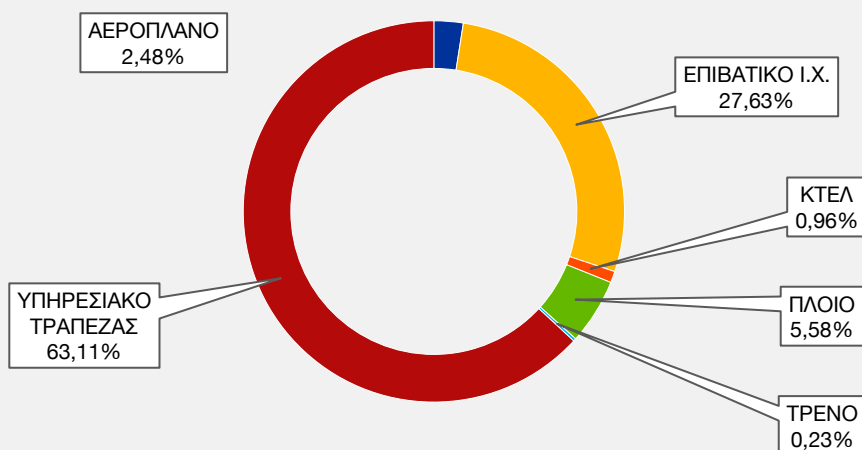
- μείωση κατά 56,2% το 2020 σε σχέση με το 2019 και
- μικρή αύξηση κατά 2,69% για το 2021 σε σχέση με το 2020.

Στην περίπτωση των **μετακινήσεων εσωτερικού** που δεν αφορούσαν χρηματαποστολές, παρατηρήθηκε ότι η **πανδημία επηρέασε** σημαντικά και την **επιλογή του χρησιμοποιούμενου μέσου μεταφοράς**, καθώς υπήρξε τάση

να αποφεύγονται τα μέσα μαζικής μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου και του αεροπλάνου, και να χρησιμοποιούνται ιδιωτικά ή υπηρεσιακά οχήματα.

Διάγραμμα 11: Συνολική κατανομή μετακινήσεων εσωτερικού ανά μέσο μεταφοράς έτους 2021

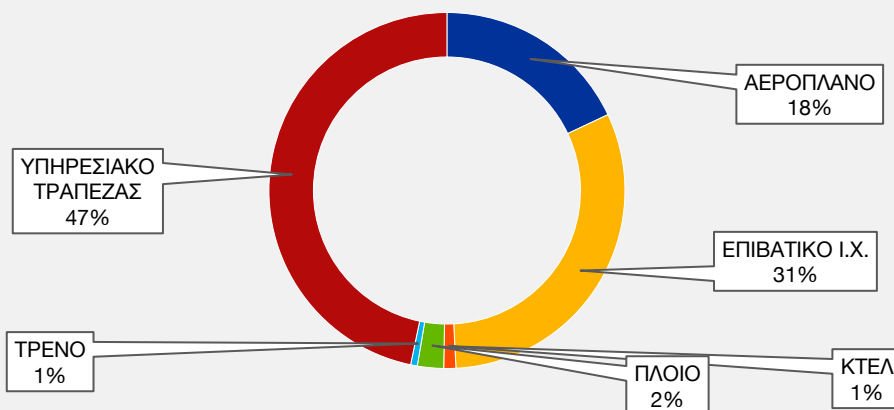
(ποσοστά % του συνόλου)

Στο **Διάγραμμα 11** φαίνεται ότι το **μεγαλύτερο μέρος των μετακινήσεων** κατά το έτος **2021** πραγματοποιήθηκε με τα **υπηρεσιακά οχήματα της Τράπεζας**, σε ποσοστό 63,11%, και κατά ποσοστό 27,63% με επιβατικά Ι.Χ., ενώ σε πολύ μικρό ποσοστό επιλέχθηκε το αεροπλάνο, ως μέτρο για την αποφυγή έκθεσης στον κορωνοϊό. Οι μετακινήσεις με τα υπόλοιπα μέσα μαζικής μεταφοράς περιορίστηκαν σε πολύ μικρά ποσοστά, με εξαίρεση τις μετακινήσεις με πλοίο, μέσο που φαίνεται να προτιμήθηκε έναντι του αεροπλάνου, όπου αυτό ήταν δυνατόν.

Διάγραμμα 12: Κατανομή εκπομπών CO₂ από μετακινήσεις εσωτερικού ανά μέσο μεταφοράς το έτος 2021

(ποσοστά % του συνόλου)

Στο **Διάγραμμα 12** φαίνεται η αντίστοιχη **κατανομή του παραγόμενου CO₂ ανά μέσο μεταφοράς**, από όπου διαπιστώνεται ότι, παρά το μεγάλο περιορισμό των αεροπορικών μετακινήσεων, ένα σημαντικό ποσοστό των παραγόμενων αερίων του θερμοκηπίου οφείλεται σε αυτές.

3.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Η Τράπεζα, υιοθετώντας αρχές κυκλικής οικονομίας, εκτός από τις δράσεις που αποβλέπουν στη μείωση της κατανάλωσης των πόρων, **μεριμνά για τη μείωση των αποβλήτων που παράγονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων της και για την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης**. Στην κατεύθυνση αυτή, έχουν πραγματοποιηθεί δράσεις που αποσκοπούν στο διαχωρισμό των απορριμμάτων και στη χωριστή συλλογή τους, τόσο από τη Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΔΤΔΥ) και από τη Διεύθυνση Πληροφορικής, οι οποίες ενεργούν για το σύνολο της Τράπεζας, όσο και αυτοτελώς από το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ), λόγω της ιδιαιτερότητάς του ως εκτυπωτικού εργοστασίου, ακολουθώντας ως **βασική αρχή το τρίπτυχο “Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση, Ανακύκλωση”**.

3.3.1 ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ (ΙΕΤΑ)

- Από το 2002 ατύπως και από το 2010 συστηματικά, κατόπιν της πιστοποίησής του κατά ISO 14001, το ΙΕΤΑ μεριμνά για τη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων που παράγει, με το βέλτιστο κατά περίπτωση τρόπο (ανακύκλωση ή ειδική διαχείριση). Για κάθε είδος αποβλήτου και για κάθε αποκομιδή διαθέτει τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία έντυπα αναγνώρισης αποβλήτων, καθώς και τις βεβαιώσεις τελικής διάθεσης (καταστροφής ή αξιοποίησης), ώστε να εξασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα του αποβλήτου μέχρι τον τελικό αποδέκτη.
- Από το 2019 ξεκίνησε προσπάθεια για τη **μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής (Χ.Υ.Τ.Α.)**, επιδιώκοντας ει δυνατόν το μηδενισμό τους, μέσω της βελτιστοποίησης του διαχωρισμού των αποβλήτων και της αύξησης των ποσοτήτων που οδηγούνται για ανακύκλωση.
- Στην ίδια κατεύθυνση, από το 2019 προχώρησε στην **ενεργειακή αξιοποίηση των σπαραγμάτων** που προέρχονται από την καταστροφή φθαρμένων και κακέκτυπων τραπεζογραμματίων, τα οποία κατόπιν επεξεργασίας **μετατρέπονται σε απορριμματογενές καύσιμο, που χρησιμοποιείται στην τσιμεντοβιομηχανία**.

Η διαθεσίμα ποσότητα κατά τα έτη 2019-2020 ανήλθε σε 223,430 τόνους κατεστραμμένων τραπεζογραμματίων, ενώ κατά το έτος 2021 αξιοποιήθηκαν ενεργειακά 74,75 τόνοι.

Κατά τα έτη 2010-2021 δόθηκαν από το ΙΕΤΑ συνολικά οι **ακόλουθες ποσότητες αποβλήτων προς ανακύκλωση, ειδική διαχείριση και ενεργειακή αξιοποίηση**, όπως αυτές αποτυπώνονται στον **Πίνακα 5**.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, στο ΙΕΤΑ οι **μεγαλύτερες ποσότητες αποβλήτων που παράγονται** αφορούν πρωτίστως το **χαρτί**, που οδηγείται στην ανακύκλωση, και τα **στερεά και υγρά βιομηχανικά απόβλητα**, που παράγονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του (εκτυπώσεις ασφαλείας και τύπωση κερμάτων), τα οποία οδηγούνται προς ειδική διαχείριση.

3.3.2 ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (ΕΚΤΟΣ ΙΕΤΑ)

Η Τράπεζα, μέσω των Διευθύνσεων Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης και Πληροφορικής, για την περίοδο 2018-2021 διέθεσε προς εναλλακτική διαχείριση/ανακύκλωση τις ποσότητες αποβλήτων που αναφέρονται στον **Πίνακα 6**.

Πίνακας 5: Ποσότητες αποβλήτων ΙΕΤΑ προς ανακύκλωση, ειδική διαχείριση, και ενεργειακή αξιοποίηση κατά τα έτη 2010-2021

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	Ποσότητα (τόνοι)
Χαρτί-χαρτόνι	614,92
Μεταλλικά απόβλητα (scrap)	102,85
Ξυλεία	98,65
Πλαστικό	27,46
Συσσωρευτές μολύβδου-οξέος	6,94
Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	7,74
Φορητές ηλεκτρικές στήλες (ΑΦΗΣ)	0,43
Μελανοδοχεία εκτυπωτών (τόνερ)	0,19
ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
Στερεά ειδικά απόβλητα	331,62
Υγρά ειδικά απόβλητα	804,74
ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ (2019-2021)	
Σπαράγματα τραπεζογραμματίων	298,18

Από τον Πίνακα 6 προκύπτει ότι **οι μεγαλύτερες ποσότητες αποβλήτων που απομακρύνθηκαν προς ανακύκλωση αφορούσαν μεταλλικά απόβλητα (scrap), απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και απόβλητα χαρτιού.**

Επίσης, από το έτος 2021 διευρύνθηκε το πρόγραμμα **ενεργειακής αξιοποίησης των σπαράγμάτων τραπεζογραμμάτων** με τη συμμετοχή των Κέντρων Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού της Τράπεζας (ΚΕΠΕΔΙΧ Αθήνας και Θεσσαλονίκης) και των Υποκαταστημάτων. **Το 2021 διατέθηκαν προς ενεργειακή αξιοποίηση 163,888 τόνοι κατεστραμμένων τραπεζογραμμάτων από το σύνολο του δικτύου της Τράπεζας (εκτός ΙΕΤΑ).**

Πίνακας 6: Ποσότητες αποβλήτων Τράπεζας (εκτός ΙΕΤΑ) προς ανακύκλωση (2018-2021)

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	Ποσότητα (τόνοι)
Χαρτί-χαρτόνι	28
Μεταλλικά απόβλητα (scrap)	60,79
Συσσωρευτές μολύβδου-οξέος	3,77
Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	31,88
Ηλεκτρικοί λαμπτήρες	1,38
Φορητές ηλεκτρικές στήλες (ΑΦΗΣ)	0,32
Μελανοδοχεία εκτυπωτών (τόνερ)	0,50
Μηχανογραφικός εξοπλισμός	16,16

3.3.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Συνολικά, κατά το έτος 2021 διατέθηκαν από την Τράπεζα για **διαχείριση με τον κατά περίπτωση περιβαλλοντικά ενδεδειγμένο τρόπο 487,41 τόνοι αποβλήτων, όπως αναλυτικά καταγράφονται στον Πίνακα 7 (πλαίσιο αναφοράς GRI 306-2).**

Πίνακας 7: Συνολική ποσότητα αποβλήτων Τράπεζας προς ανακύκλωση, ειδική διαχείριση και ενεργειακή αξιοποίηση (2021)

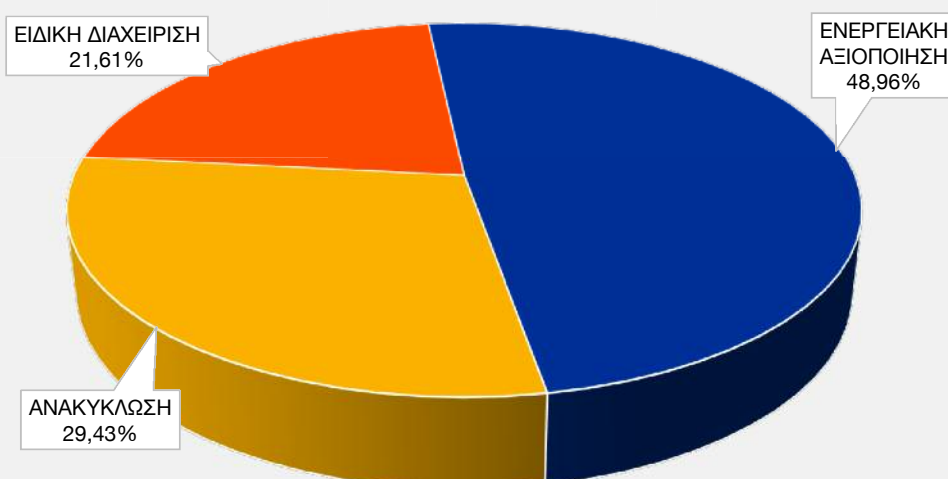
Α. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	Ποσότητα (τόνοι)
Χαρτί-χαρτόνι	124,55
Μεταλλικά απόβλητα (scrap)	9,24
Ξυλεία	5,20
Πλαστικό	2,23
Συσσωρευτές μολύβδου-οξέος	0,09
Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	0,29
Ηλεκτρικοί λαμπτήρες	0,66
Φορητές ηλεκτρικές στήλες (ΑΦΗΣ)	0,065
Μελανοδοχεία εκτυπωτών (τόνερ)	0,103
Μηχανογραφικός εξοπλισμός	1,025
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	143,453
Β. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
Στερεά ειδικά απόβλητα	17,82
Υγρά ειδικά απόβλητα	87,50
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	105,32
Γ. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ	
Σπαράγματα τραπεζογραμμάτων	238,64
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ	238,64
ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β+Γ) ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 2021	487,41

Το ποσοστό των αποβλήτων **ανά τύπο επεξεργασίας** κατανέμεται ως εξής (σύμφωνα με το πλαίσιο αναφοράς GRI 306-2) και αποτυπώνεται στο **Διάγραμμα 13**:

- **Ανακύκλωση: 29,43%**
- **Ειδική διαχείριση: 21,61%**
- **Ενεργειακή αξιοποίηση: 48,96%.**

Διάγραμμα 13: Κατανομή αποβλήτων της Τράπεζας ανά κατηγορία διαχείρισης (2021)

(ποσοστά % του συνόλου)

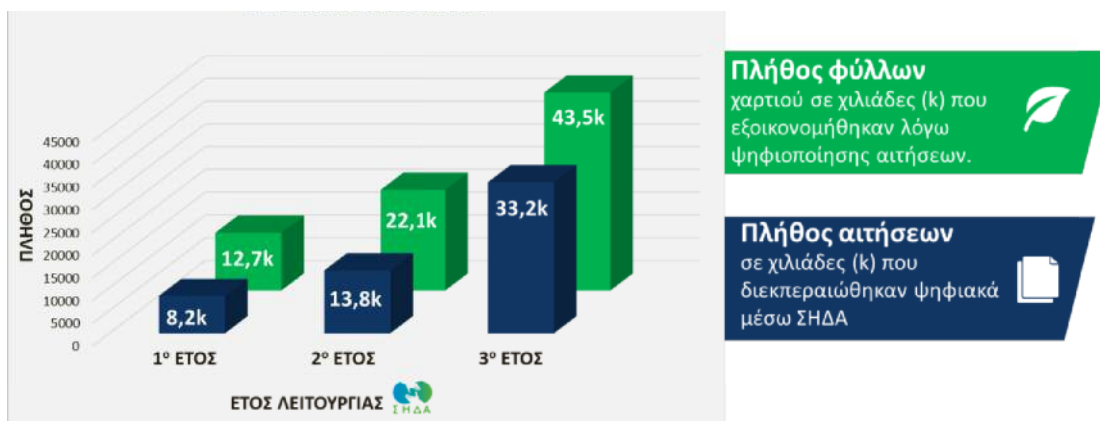

3.4 ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης από το 2018 έχει θέσει σε εφαρμογή ένα **πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού** και εκσυγχρονισμού των διοικητικών και λειτουργικών διαδικασιών της Τράπεζας, με την ψηφιοποίηση μεγάλου αριθμού αιτήσεων, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών της Τράπεζας, ενώ προωθείται η περαιτέρω ψηφιοποίηση διαφόρων λειτουργιών της Τράπεζας.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός έχει φέρει απτά αποτελέσματα, με μείωση του όγκου του χαρτιού γραφείου που καταναλώνεται από το σύνολο των υπηρεσιακών μονάδων της Τράπεζας (Διάγραμμα 14). Η μείωση αυτή αποτυπώ-

Διάγραμμα 14: Υποβληθείσες αιτήσεις και φύλλα χαρτιού που εξοικονομήθηκαν κατά τα 3 έτη λειτουργίας του ΣΗΔΑ

Διάγραμμα 15: Εξοικονόμηση φύλλων χαρτί κατά τα έτη 2018-2021

νεται κατά τα έτη 2018-2021 με την **εξοικονόμηση συνολικά 144.600 φύλλων χαρτί**, που αντιστοιχεί σε μείωση της ποσότητας του χρησιμοποιούμενου χαρτί κατά **11,57 τόνους συνολικά**, καθώς και των χρησιμοποιούμενων μελανοδοχείων (τόνερ) που αντιστοιχούν στις ανωτέρω εκτυπώσεις (Διάγραμμα 15).

4. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Περιβαλλοντικό αποτύπωμα 2021	Μεταβολή το 2021 (σε σχέση με το 2020)	Εκπομπές ΑτΘ (τόνοι ισοδυνάμου CO ₂)
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ		
Έμμεσες εκπομπές		
Ηλεκτρική ενέργεια (για φωτισμό, κλιματισμό/θέρμανση, λειτουργία ηλεκτρικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και λοιπού παραγωγικού & υποστηρικτικού εξοπλισμού) (Σύνολο κτιρίων της Τράπεζας)	-2,52% (14.415,5 MWh)	0
Νερό ύδρευσης (για την ατομική υγιεινή του προσωπικού, τον καθαρισμό των κτιρίων, χρήση κυλικίων, για τη λειτουργία του συστήματος ψύξης κάποιων κεντρικών κλιματιστικών μονάδων και για βιομηχανική χρήση) (Σύνολο κτιρίων της Τράπεζας)	-25,31% (30.744 κυβικά)	
Άμεσες εκπομπές		
Φυσικό αέριο (για θέρμανση κτιρίων: α. Αττικής εξαιρουμένου του κτιρίου επί της οδού Αμερικής που καταναλώνει ρεύμα β. ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης)	-19,7% (4.473,1 MWh)	878,1
Καύσιμα (βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης για τα οχήματα Αττικής).	+0,5% (45.547 lt)	108,58
ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂		
Άλλες έμμεσες εκπομπές		
Από αεροπορικές μετακινήσεις προς το εξωτερικό	-89,47%	4,3
Από μετακινήσεις εσωτερικού (για χρηματοπιστοτικές και υπηρεσιακές μετακινήσεις)	-4,2%	51,64

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΟ 2021

GREEN PASS	Έμμεσες εκπομπές
Απόκτηση “Εγγυήσεων Προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας” (GreenPass) που συνεπάγεται τη μείωση των παραγόμενων αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στην Τράπεζα (για όλα τα κτίρια) Σε ισχύ από 1.1.2021	Μηδενισμός εκπομπών από την παραγωγή της καταναλισκόμενης από την Τράπεζα ηλεκτρικής ενέργειας
Απόβλητα	
Το 2021 έγινε ανακύκλωση και ειδική διαχείριση αποβλήτων	487,41 τόνοι Ανακύκλωση: 29,43% Ειδική διαχείριση: 21,61% Ενεργειακή αξιοποίηση: 48,96%
Ψηφιακός μετασχηματισμός	
Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και εκσυγχρονισμός των διοικητικών και λειτουργικών διαδικασιών της ΤτΕ οδήγησε στη μείωση του χρησιμοποιούμενου χαρτιού.	Εξοικονόμηση 11,57 τόνων χαρτιού
Λοιπές δράσεις	
Ανάπτυξη Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης	Κατά το διεθνές πρότυπο ISO14001
Μείωση μετακινήσεων μέσω τηλεδιασκέψεων	
Προμήθεια κάδων για ανακύκλωση και διαλογή στην πηγή	
Ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης του προσωπικού	
Πράσινες προμήθειες	
Δράσεις στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος	
Συμμετοχή στην έρευνα της ΕΚΤ για την καταγραφή και τον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των τραπεζογραμματίων ευρώ σε όλο τον κύκλο ζωής τους (Product Environmental Footprint)	
Συμμετοχή στο πρόγραμμα της ΕΚΤ για την προμήθεια χαρτιού τραπεζογραμματίων από βαμβάκι, που προέρχεται στο μεγαλύτερο ποσοστό του από βιώσιμες πηγές	

ΚΛΙΜΑ

Από τους 17 στόχους που έχει θέσει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η Τράπεζα της Ελλάδος συνεχίζει να επενδύει στο Στόχο 13, που αναφέρεται στη δράση για το κλίμα, συμβάλλοντας παράλληλα μέσω της δράσης αυτής και στην υλοποίηση των Στόχων 4 (Ποιοτική εκπαίδευση), 11 (Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες), 15 (Ζωή στη στεριά) και 17 (Συνεργασία για τους στόχους).

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μία από τις **πρώτες κεντρικές τράπεζες** που ασχολήθηκαν ενεργά με το θέμα της κλιματικής αλλαγής, συστήνοντας το **2009 την Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ)**.

Οι μελέτες της ΕΜΕΚΑ έχουν δείξει ότι η κλιματική αλλαγή πρέπει να αποτελεί βασικό και οριζόντιο κριτήριο στη χάραξη πολιτικής, καθώς επηρεάζει όλους σχεδόν τους τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Όπως κατά τα τελευταία δώδεκα χρόνια, έτσι και στη διάρκεια του 2021 κύριοι άξονες δραστηριότητας της ΕΜΕΚΑ ήταν η επιστημονική έρευνα για την παραγωγή εργαλείων διαμόρφωσης αποφάσεων και δράσεων, καθώς και η δικτύωση με εγχώριους και διεθνείς οργανισμούς για κοινή δράση για το κλίμα και τη βιωσιμότητα.

Στην παρούσα συγκυρία, το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΕΜΕΚΑ προσαρμόστηκε στους περιορισμούς αλλά και στις δυνατότητες που προκύπτουν από την εφαρμογή των παγκόσμιων μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου του κορωνοϊού (COVID-19).

Πρόγραμμα LIFE-IP AdaptInGreece: Boosting the implementation of adaptation policy across Greece (2019-2026).

Κατά το 2021 η Τράπεζα συνέχισε να συμβάλλει, μέσω της ΕΜΕΚΑ, στο **πρόγραμμα LIFE-IP AdaptInGreece: Boosting the implementation of adaptation policy across Greece (2019-2026)**. Στο εθνικής διάστασης πρόγραμμα, που έχει στόχο την ενίσχυση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή – ΕΣΠΚΑ (το σχέδιο της ΕΣΠΚΑ συντάχθηκε από την ΕΜΕΚΑ, τέθηκε σε διαβούλευση και κατέστη νόμος – 4414/2016, άρθρα 42-45), με συντονιστή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμμετέχει η Τράπεζα μαζί με 17 ακόμη στρατηγικούς εταίρους από την κεντρική διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας (ΚΚΑΒ)

Σημαντικό ορόσημο στη δράση της Τράπεζας για το κλίμα αποτέλεσε η σύσταση του **Κέντρου Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας** τον Ιούνιο του 2021. Στο έργο του Κέντρου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- Σχεδιασμός, συντονισμός, υποστήριξη και υλοποίηση των δράσεων της Τράπεζας και της Επιτροπής Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) αναφορικά με το κλίμα και τη βιωσιμότητα.
- Υποβολή προτάσεων προς τη Διοίκηση σχετικά με τη στρατηγική της Τράπεζας για το κλίμα και τη βιωσιμότητα, καθώς και υποστήριξη της στο πλαίσιο της σχετικής εκπροσώπησης της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα και σε διεθνείς φορείς (IMF, ECOFIN κ.ά.).
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις Διευθύνσεις της Τράπεζας για θέματα κλίματος και βιωσιμότητας και, γενικότερα, όπου κρίνεται απαραίτητο, καθώς και σχεδιασμός και υλοποίηση κοινών προγραμμάτων και δράσεων.
- Συμμετοχή και υποβολή προτάσεων στην ανασυσταθείσα Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Τράπεζας για δράσεις στο πλαίσιο των στόχων της.
- Συμβολή στην έρευνα και εκπόνηση μελετών για το κλίμα και τη βιωσιμότητα σε συνεργασία με εξωτερικούς φορείς (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, δίκτυα), σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και σχεδιασμός και προώθηση σχετικών δράσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και ευρύτερα.
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα, όπως το έργο Life IP AdaptInGR, που αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
- Εκπροσώπηση της Τράπεζας σε σχετικούς εθνικούς και διεθνείς φορείς και δίκτυα, με συντονιστικό ρόλο και ανάληψη σχετικού έργου, όπου απαιτείται, συμπεριλαμβανομένου του Δικτύου για ένα Πράσινο Χρηματοπιστωτικό Σύστημα – NGFS (Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System).

Στο σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή του, το **Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας** επικεντρώθηκε στις εξής δραστηριότητες:

- Συνέταξε το σχέδιο δράσης της Τράπεζας για το κλίμα και τη βιωσιμότητα και τις αντίστοιχες δεσμεύσεις στο πλαίσιο της διάσκεψης COP26.
- Οργάνωσε συναντήσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα εσωτερικά στην Τράπεζα με στόχο την ενημέρωση επιμέρους Διευθύνσεων σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη και το πώς αυτές επηρεάζουν τις λειτουργίες της Τράπεζας.

- Ανέλαβε συμβουλευτικό ρόλο στις επιμέρους Διευθύνσεις σχετικά με το σχεδιασμό των μελλοντικών δράσεων των Διευθύνσεων σε θέματα βιωσιμότητας.
- Συνδιοργάνωσε ή συμμετείχε σε ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια, για θέματα βιωσιμότητας, σε εθνικούς και διεθνείς φορείς όπως: COP26 (EU Side Event: Climate action in banking: sharing our progress, learnings and challenges), The Economist (5th Sustainability summit for Southeast Europe and the Mediterranean), Καθημερινή (1st Athens ESG & Climate Crisis Summit), HAEE (6th HAEE Energy Transition Symposium), ESCC (8th International Conference on Energy, Sustainability and Climate Crisis), Athens Circular Forum II κ.ά.
- Είχε συντονιστικό ρόλο εσωτερικά για τη συνεισφορά της Τράπεζας σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς φορείς (UN COP26, NGFS, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕΚΤ).
- Σε συνεργασία με αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας και την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής των Ελλήνων, εξέδωσε το ηλεκτρονικό βιβλίο με τίτλο *“Προς ένα βιώσιμο και περιβαλλοντικά υπεύθυνο χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό σύστημα”*.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της διάσκεψης COP 26, η Τράπεζα, υπό το συντονισμό του Κέντρου Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας, ολοκλήρωσε συγκεκριμένες δράσεις:

Δήλωση της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο της COP26

Στο πλαίσιο της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (COP26), η Τράπεζα της Ελλάδος με δήλωσή της εξέφρασε τη δέσμευση να συμβάλλει, εντός των αρμοδιοτήτων της, στην επίτευξη του Στόχου που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2.1(γ) της Συμφωνίας των Παρισίων και προβλέπει ότι οι χρηματοδοτικές ροές θα πρέπει να γίνουν συμβατές με μια πορεία που οδηγεί σε χαμηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και σε μια ανάπτυξη ανθεκτική στις μεταβολές του κλίματος. Η δέσμευση αυτή στηρίζει τη Διακήρυξη της Γλασκώβης του Δικτύου για ένα Πράσινο Χρηματοπιστωτικό Σύστημα και τη Δέσμευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την ανάληψη δράσης σχετικά με την κλιματική αλλαγή που δημοσιεύθηκαν την ίδια ημέρα και έχουν στόχο να επιταχυνθούν οι προσπάθειες των κεντρικών τραπεζών και των εποπτικών αρχών για ένα πράσινο χρηματοπιστωτικό σύστημα και για τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Δείτε το δελτίο τύπου (03.11.2021) με θέμα **“Δήλωση της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (COP26)”** στο σύνδεσμο (<https://www.bankofgreece.gr/enimerosi/grafeio-typoy/anazhtshsh-enhmerwsewn/enhmerwseis?announcement=49505dff-f66a-4847-9bec-96abf5bcf1c4>)

COP26 EU side event: Climate Action in Banking

Με την ευκαιρία της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP26), η Τράπεζα της Ελλάδος συνδιοργάνωσε με την Ευρωπαϊκή Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) και τους τραπεζικούς ομίλους BBVA και Nordea διαδικτυακή εκδήλωση με τίτλο “Climate action in banking: sharing our progress, learnings and challenges” στις 4 Νοεμβρίου 2021. Η εκδήλωση αποτέλεσε μέρος του επίσημου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διάσκεψη COP26 και την κεντρική ομιλία πραγματοποίησε ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γιάννης Στουρνάρας.

Διαχείριση χαρτοφυλακίων ιδίων διαθεσίμων της Τράπεζας

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μέλος του NGFS και συμμετέχει στο Workstream 3 “Scaling up green finance”, ενώ είναι η πρώτη κεντρική τράπεζα που προσυπέγραψε τις **Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής του UNEP-FI** (United Nations Environment Programme – Finance Initiative).

Ήδη από το 2019, η Τράπεζα κινείται προς την κατεύθυνση της σταδιακής **ενσωμάτωσης των κριτηρίων βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων (SRI) στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων ιδίων διαθεσίμων της**, που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική. Για το λόγο αυτό, έχει επενδύσει ένα μέρος των χαρτοφυλακίων σε “πράσινα ομόλογα” (green bonds) που έχουν εκδοθεί από κράτη και υπερεθνικούς οργανισμούς, ενώ το 2021 επένδυσε και σε νέα πράσινα επενδυτικά εργαλεία, όπως το “green bond fund” (Green BISIP) της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS).

Ως μέλος του Ευρωσυστήματος, **η Τράπεζα υιοθέτησε την κοινή στάση (Common Stance) που έχει αποφασιστεί από το Ευρωσύστημα** ως προς την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των

χαρτοφυλακίων των κεντρικών τραπεζών που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική. Σε ευθυγράμμιση με αυτή την κοινή στάση, η Τράπεζα στοχεύει να ξεκινήσει εντός της επόμενης διετίας τη **δημοσιοποίηση σε ετήσια βάση στοιχείων σχετικών με το κλιματικό αποτύπωμα των μη σχετιζόμενων με τη νομισματική πολιτική χαρτοφυλακίων** της, αξιοποιώντας τις συστάσεις της ομάδας εργασίας Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Board).

Η Τράπεζα μέσω της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων συμμετείχε ενεργά στην μελέτη των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, εξετάζοντας τους τρόπους αποτίμησης και ενσωμάτωσης των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στη διαχείριση κινδύνων τόσο της Τράπεζας όσο και του Ευρωσυστήματος. Στο πλαίσιο αυτό **διερεύνησε την υιοθέτηση κριτηρίων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των τίτλων** που προσφέρονται α) ως εξασφαλίσεις για σκοπούς νομισματικής πολιτικής και β) για επενδυτικούς σκοπούς (“πράσινα” ομόλογα), ενώ μελέτησε τη δημιουργία σχετικών χαρτοφυλακίων αναφοράς.

Εποπτεία χρηματοπιστωτικού συστήματος

Καθώς οι εποπτικές αρχές διεθνώς έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους στην αντιμετώπιση των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή και στη μετάβαση σε ένα βιώσιμο πρότυπο οικονομικής ανάπτυξης, **τα ζητήματα κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας κατατάσσονται μεταξύ των κορυφαίων εποπτικών προτεραιοτήτων της Τράπεζας**. Κατά το 2021 η Τράπεζα συνέχισε να ασχολείται εντατικά με την ενσωμάτωση του κινδύνου της κλιματικής αλλαγής και άλλων περιβαλλοντικών κινδύνων στην εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Τράπεζα συμμετέχει, μαζί με άλλες ευρωπαϊκές και διεθνείς εποπτικές αρχές (όπως NGFS, Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA), ΕΚΤ/ΕΕΜ, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB)), σε ομάδες εργασίας για τη διαμόρφωση του σχετικού θεσμικού και εποπτικού πλαισίου (σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο) και την ανάπτυξη εργαλείων και μηχανισμών για την ενσωμάτωση των θεμάτων βιωσιμότητας στο πλαίσιο αυτό.

Στην πρόσφατη *Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας*¹⁰ της Τράπεζας της Ελλάδος δημοσιεύεται **μελέτη** που αναλύει πώς η κλιματική αλλαγή επηρεάζει την οικονομία και κατ’ επέκταση το χρηματοπιστωτικό σύστημα, καθώς και τις σχετικές **πρωτοβουλίες** που έχουν αναληφθεί σε **διεθνές** (NGFS, Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (BCBS)), **ευρωπαϊκό** (EBA, ΕΚΤ/ΕΕΜ, ESRB) και **εθνικό** (Τράπεζα της Ελλάδος) επίπεδο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Επίσης, η Τράπεζα συνέχισε τη **χαρτογράφηση της έκθεσης των ελληνικών τραπεζών σε περιβαλλοντικούς κινδύνους**, βάσει των διαθέσιμων δημοσιευμένων εποπτικών στοιχείων, καθώς και ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα. Από τα μεγαλύτερα μη συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία εποπτεύονται απευθείας από την Τράπεζα της Ελλάδος, ζητήθηκε να αναφέρουν πώς οι κίνδυνοι και οι ευκαιρίες που συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη ενσωματώνονται στη στρατηγική, την εταιρική διακυβέρνηση, τη διαχείριση, ανάλυση και αναφορά κινδύνων τους. Η Τράπεζα, με απαντητική επιστολή προς τα πιστωτικά ιδρύματα, ενημέρωσε σχετικά με τις επερχόμενες θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.

Όσον αφορά την **επιμόρφωση των στελεχών των κεντρικών τραπεζών σχετικά με την ενσωμάτωση των θεμάτων κλιματικής αλλαγής και βιώσιμης ανάπτυξης στις εποπτικές διαδικασίες**, η Τράπεζα συμμετείχε στην εκπαιδευτική ομάδα του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM/ΕΕΜ) που σχεδίασε το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό και παρείχε αντίστοιχα εκπαιδευτικά σεμινάρια που απευθύνονται στις εποπτικές αρχές και τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος. Επιπλέον, παρακολούθησε συναφή εκπαιδευτικά σεμινάρια του NGFS, της Bank of England, της Banca d’ Italia, της Banque de France, της BIS και του SSM που απευθύνονται σε εποπτικές αρχές και κεντρικές τράπεζες.

Παράλληλα, η Τράπεζα παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία των **ασφαλιστικών επιχειρήσεων** και συμμετέχει σε ημερίδες εργασίας και συναντήσεις των εποπτικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρακολουθεί επίσης τα στοιχεία που δημοσιεύουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τη συμ-

¹⁰ Ειδικό θέμα Ι: “Κλιματική αλλαγή και τραπεζικό περιβάλλον”, *Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας*, σελ. 85-99, Δεκέμβριος 2021, https://www.bankofgreece.gr/Publications/EKΘΕΣΗ_ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ_ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ_ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ_2021.pdf

μόρφωσή τους με τις απαιτήσεις προσυμβατικής ενημέρωσης των πελατών τους βάσει της Οδηγίας “Φερεγγυότητα II”.¹¹ Τέλος, αξιολογείται η συμπερίληψη κλιματικών σεναρίων στις υποβαλλόμενες αναφορές και πώς αυτά λαμβάνονται υπόψη στο ευρύτερο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων κάθε ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η Τράπεζα μέχρι σήμερα έχει συνεργαστεί στα θέματα κλιματικής αλλαγής με πληθώρα **διεθνών και εθνικών φορέων**, μεταξύ άλλων:

- Network for Greening the Financial System (NGFS)
- United Nations Environment Programme – Finance Initiative (UNEP-FI)
- UNESCO και World Meteorological Organization (WMO)
- Βουλή των Ελλήνων
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Βρετανική Πρεσβεία
- Γαλλική Πρεσβεία
- Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ)
- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ)
- Πρόγραμμα Business Seeds της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος
- Hellenic Association for Energy Economics
- Sustainable Development Solutions Network Greece
- EIT Climate – KIC Hub Greece
- Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.

Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο της κοινωνικής της ευθύνης και της έμπρακτης στήριξής της προς την κοινωνία, προέβη στις παρακάτω ενέργειες:

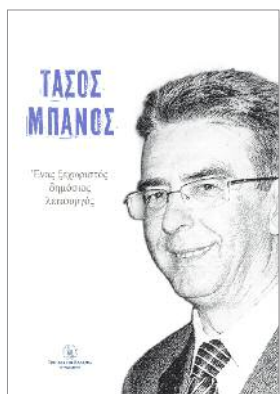
- Αποφάσισε τη διάθεση ποσού 5.000.000 ευρώ ως συνεισφορά στο έργο της αποκατάστασης των ζημιών και της ενίσχυσης των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Αυγούστου του 2021.
- Με ψήφισμα του Γενικού Συμβουλίου αποφασίστηκε η οικονομική στήριξη:
 - ο των πληγέντων από τις πυρκαγιές, εις μνήμην του εκλιπόντος Μίκη Θεοδωράκη,
 - ο φιλανθρωπικού σωματείου εις μνήμην του εκλιπόντος Χαράλαμπου Σταματόπουλου, Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος και τέως μέλους του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής,
 - ο δύο μη κερδοσκοπικών οργανισμών για την προστασία των παιδιών εις μνήμην του πρώην Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολου Παπούλια.
- Απέδωσε τα έσοδα από τη διάθεση βιβλίων έκδοσής της σε φιλανθρωπικά ιδρύματα.
- Για τη στήριξη της ψηφιακής εκπαίδευσης δώρισε λειτουργικό μεταχειρισμένο μηχανογραφικό εξοπλισμό σε ιδρύματα.
- Έθεσε υπό την αιγίδα της το έργο **NZBE Roadshow** (nearly zero energy building) του Ελληνικού Ινστιτούτου Παθητικού Κτιρίου, το οποίο αφορά τη διοργάνωση **εκδηλώσεων και σεμιναρίων** ενημερωτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0138&from=el>

τικού περιεχομένου για **Κτίρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας** στην περιφέρεια. Το έργο χρηματοδοτείται από την ΕΕ και έχει τεθεί επίσης υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΤΕΕ) Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας. Το έργο θα συνεχιστεί και το 2022.

- Στήριξε την πρωτοβουλία “Brain Regain” (www.brainregain.gr) του μη κερδοσκοπικού σωματείου “Ελληνικές Ρίζες”, η οποία ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2019 έχοντας σκοπό να ενθαρρύνει τον επαναπατρισμό Ελλήνων του εξωτερικού που διακρίνονται για το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά τους προσόντα.

Επίσης, με αφορμή τη συμπλήρωση ενός έτους από τον πρόωρο θάνατο του διαπρεπούς νομικού Τάσου Μπάνου, που απεβίωσε το Σεπτέμβριο του 2020, η Τράπεζα της Ελλάδος εξέδωσε συλλογικό τόμο στη μνήμη του με τίτλο: “*Τάσος Μπάνος: ένας ξεχωριστός δημόσιος λειτουργός*”.

Στόχος της έκδοσης είναι να γίνει γνωστή και να χαραχτεί στη συλλογική μνήμη η ανεκτίμητη προσφορά ενός σπάνιου δημόσιου λειτουργού και ξεχωριστού ανθρώπου, ο οποίος επί 35 συναπτά έτη υπηρέτησε το δημόσιο συμφέρον με ήθος, εντιμότητα, εργατικότητα, αυταπάρνηση και αυτοθυσία. Ο τόμος περιλαμβάνει τις αναμνήσεις ανθρών που τον γνώρισαν και συνεργάστηκαν μαζί του, αλλά και κείμενα γραμμένα για εκείνον, που καταδεικνύουν την προσωπικότητα και την προσφορά του Τάσου Μπάνου στο δημόσιο βίο.

Τον τόμο προλογίζει η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου και σε αυτόν γράφουν, μεταξύ άλλων, ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας και η Υποδιοικήτρια Χριστίνα Παπακωνσταντίνου. Το βιβλίο είναι διαθέσιμο σε ψηφιακή μορφή στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Επικοινωνία με το κοινό

Το 2021 η Τράπεζα της Ελλάδος προσάρμοσε τις επικοινωνιακές της δράσεις βάσει των περιορισμών που επέβαλε η πανδημία, υιοθετώντας ως επί το πλείστον διαδικτυακούς τρόπους επικοινωνίας. Στοχεύοντας στη **διατήρηση και επαύξηση της καλής της φήμης και της εμπιστοσύνης των πολιτών**, προχώρησε για πρώτη φορά το 2021 στη **διοργάνωση ζωντανού διαλόγου (listening events) με εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων της χώρας** μας στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής για τη νομισματική πολιτικής της ΕΚΤ/του Ευρωσυστήματος. Τη χρονιά που πέρασε η Τράπεζα απέκτησε επίσημο λογαριασμό στο Twitter, διευρύνοντας τους διαύλους επικοινωνίας της με το ευρύ κοινό. Επίσης, στη διάρκεια του έτους αναβαθμίστηκε οργανωτικά η λειτουργία της επικοινωνίας με τη δημιουργία της Μονάδας Επικοινωνίας στην οργανωτική δομή της Τράπεζας.

Το 2021, στο πλαίσιο της **ενημέρωσης του κοινού**, των θεσμικών και άλλων εταίρων της Τράπεζας της Ελλάδος, δημοσιεύθηκαν 130 δελτία τύπου, 19 ομιλίες και 23 δημόσιες τοποθετήσεις του Διοικητή της (συνεντεύξεις/άρθρα).

Ανασχεδιάστηκαν επίσης το περιεχόμενο και η εμφάνιση των δελτίων Τύπου της Τράπεζας, με σκοπό την εναρμόνισή τους με τις βέλτιστες πρακτικές του Ευρωσυστήματος και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των εκπροσώπων των Μέσων Ενημέρωσης και του Κοινού.

Μέσα επικοινωνίας με την Τράπεζα της Ελλάδος:

- ο Ιστοχώρος www.bankofgreece.gr
- ο Twitter: Τράπεζα της Ελλάδος @BankofGreece
- ο Facebook: Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος @BoGMuseum

Εκδηλώσεις

Στο πλαίσιο της απευθείας επικοινωνίας της Τράπεζας της Ελλάδος με το ευρύ κοινό και λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς λόγω της πανδημίας, πραγματοποιήθηκαν **έξι σημαντικές εκδηλώσεις**, οι οποίες είχαν διαδικτυακή ή υβριδική μορφή:

- **“Η Τράπεζα της Ελλάδος σας ακούει”**: διαδικτυακή εκδήλωση δημόσιου διαλόγου (listening event) στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής για τη νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- **Regulatory sandbox**: η δημόσια παρουσίαση του **“Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος”**, που δίνει τη δυνατότητα στις εταιρίες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTechs) να δοκιμάσουν καινοτόμες χρηματοοικονομικές προτάσεις υπό την καθοδήγηση και με τη συνεργασία της Τράπεζας.
- Διοργάνωση της **88ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος**, η οποία διεξήχθη διαδικτυακά για πρώτη φορά στην ιστορία της Τράπεζας.
- **Διαδικτυακό Σεμινάριο: “Investment and Investment Finance in Greece”**, μια συνδιοργάνωση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
- **Ενημερωτική συζήτηση σχετικά με τον εμβολιασμό κατά της COVID-19**, στο πλαίσιο της προσπάθειας για έγκυρη και εμπειριστατωμένη ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με τον εμβολιασμό κατά της COVID-19.
- Φιλοξενία της εναρκτήριας εκδήλωσης του **5ου Συνεδρίου Προσομοίωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας** από την εκπαιδευτική πρωτοβουλία Get Involved.

Εορτασμός επετείου των 20 χρόνων ευρώ

Το 2021 η Τράπεζα συμμετείχε σε **κοινές επικοινωνιακές δράσεις του Ευρωσυστήματος**, όπως αυτές για τον **εορτασμό της επετείου των 20 χρόνων από την κυκλοφορία του ευρώ** κ.ά.

Η επέτειος της κυκλοφορίας του ευρώ πριν από 20 ακριβώς χρόνια είναι ορόσημο στην ιστορία της Τράπεζας της Ελλάδος. Η 1η Ιανουαρίου 2002, ημέρα της ταυτόχρονης κυκλοφορίας του ευρώ στην Ελλάδα και σε 11 ακόμη κράτη-μέλη της ευρωζώνης, ήταν η ημέρα της μεγαλύτερης νομισματικής μετάβασης που έγινε ποτέ. Η Τράπεζα της Ελλάδος **συμμετείχε τόσο στο σχεδιασμό και την παραγωγή του νέου νομίσματος** όσο και στη μεγάλη κινητοποίηση προκειμένου το νέο νόμισμα να φθάσει με ασφάλεια πρώτα στις εμπορικές τράπεζες και από εκεί σε

όλους τους Έλληνες, σε ολόκληρη τη χώρα. Η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετείχε επίσης σε μια μεγάλη εκστρατεία ενημέρωσης προκειμένου όλοι οι Έλληνες να υιοθετήσουν άμεσα το νέο νόμισμα.

Ιστότοπος

Ο ιστότοπος της Τράπεζας της Ελλάδος (www.bankofgreece.gr) συνέχισε να λειτουργεί ως ο κεντρικός κόμβος ενημέρωσης του κοινού.

Το 2021 δημιουργήθηκαν επίσης **τρεις νέοι εξειδικευμένοι ιστότοποι (microsites)** που αφορούν:

- ο το Μουσείο της Τράπεζας, <https://museum.bankofgreece.gr/>
- ο Προστατευμένο Κανονιστικό Περιβάλλον (Regulatory Sandbox) της Τράπεζας <https://www.bankofgreece.gr/kiries-leitourgies/epopteia/prostateymeno-kanonistiko-perivallon> και
- ο Νομισματικό Πρόγραμμα της Τράπεζας και του Υπουργείου Οικονομικών <https://mint.bankofgreece.gr/>.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΟΕΤ)

Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω των δραστηριοτήτων του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη **Βιβλιοθήκη, τις Συλλογές, το Ιστορικό Αρχείο, το Μουσείο** της και τις **εκδόσεις μη οικονομικού περιεχομένου**, λειτουργεί ως θεματοφύλακας και φορέας διάχυσης του ελληνικού πολιτισμού.

Επίσης, το Κέντρο είναι ένας από τους φορείς της Τράπεζας που σχετίζονται με την **εκπαίδευση των πολιτών σε χρηματοοικονομικά θέματα**.

Το **Μουσείο** της Τράπεζας της Ελλάδος, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού του ρόλου και δεδομένου ότι η συντριπτική πλειονότητα των επισκεπτών του είναι μαθητές γυμνασίου/λυκείου και φοιτητές, διοργανώνει ειδικές ξεναγήσεις μουσειοπαιδαγωγικού χαρακτήρα, αλλά και εκπαιδευτικές δράσεις για θέματα όπως ο πληθωρισμός, οι ηλεκτρονικές πληρωμές, το ευρώ, καθώς και εκδηλώσεις που σκοπό έχουν την εξοικείωση του κοινού με θέματα που αφορούν την ελληνική, αλλά και τη διεθνή οικονομία.

παιδεία κατά την επίσκεψη σε αυτήν, αλλά και εξ αποστάσεως με τη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών της.

Παράλληλα, διεξάγει **μουσειοεκπαιδευτικά προγράμματα** που βασίζονται σε ανοικτές συζητήσεις, τη μαιευτική μέθοδο, την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος, την προσωπική συμμετοχή στην ανακάλυψη της πληροφορίας, καθώς και δημιουργικές δραστηριότητες όπως ο αυτοσχεδιασμός και το θεατρικό παιχνίδι, προσφέροντας πρωτότυπες και διαδραστικές μαθησιακές εμπειρίες.

Η **Βιβλιοθήκη** της Τράπεζας της Ελλάδος, ως εξειδικευμένη οικονομική βιβλιοθήκη, συμβάλλει στην πληροφόρηση και οικονομική εκπαίδευση της κοινότητας των χρηστών της μέσα από σεμινάρια, εκπομπές, συζητήσεις και δράσεις στο πλαίσιο του Δικτύου Οικονομικών Βιβλιοθηκών. Παράλληλα, προσφέρει πληροφοριακή

Το **Ιστορικό Αρχείο** της Τράπεζας παράγει έργο προστιθέμενης αξίας, προσφέροντας το αρχειακό υλικό του είτε στους ερευνητές, οι οποίοι το χρησιμοποιούν στη συγγραφή επιστημονικών μελετών, είτε σε ποικίλους φορείς που το χρησιμοποιούν σε εκθέσεις τους.

Οι **εκδόσεις του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης** εξυπηρετούν το γενικότερο σκοπό του Κέντρου, που είναι η προβολή και η ανάδειξη του ρόλου της Τράπεζας της Ελλάδος στην **οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**. Ειδικότερα δημοσιεύονται ιστορικές μελέτες, καλλιτεχνικά λευκώματα, κατάλογοι εκθέσεων, καθώς και έντυπο υλικό που σχε-

τίζεται με τις δραστηριότητες του Κέντρου (εκθέσεις, συνέδρια, ημερίδες και εκπαιδευτικά προγράμματα).

Δράσεις ΚΕΠΟΕΤ 2021

Το 2021, παρά τις έκτακτες περιστάσεις της πανδημίας, που είχαν ως αποτέλεσμα η Βιβλιοθήκη, το Μουσείο και το Ιστορικό Αρχείο να παραμείνουν κλειστά για το κοινό μέχρι το Μάιο, το ΚΕΠΟΕΤ υπήρξε ιδιαίτερα δραστήριο.

Οι δραστηριότητές του το 2021 περιλάμβαναν τα εξής:

Μουσείο – Συλλογές

- Με τη σύμπραξη της Τράπεζας της Ελλάδος, της Εθνικής Τράπεζας και της Alpha Bank, το Μουσείο Μπενάκη (οδού Πειραιώς) διοργάνωσε τη μεγάλη επετειακή **“Εκθεση 1821: Πριν και Μετά”** για τη συμπλήρωση των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821

- Το Δεκέμβριο του 2021 εγκαινιάστηκε στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος η **περιοδική έκθεση “Οικονομία και κλίμα: Handle with care”**. Η έκθεση περιγράφει το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, τις οικονομικές του επιπτώσεις, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που δημιουργούνται από την κλιματική αλλαγή, καθώς επίσης το ρόλο των κεντρικών τραπεζών και τους τρόπους για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Για τη διοργάνωση της έκθεσης συνεργάστηκαν με το ΚΕΠΟΕΤ περισσότερες από δέκα Διευθύνσεις της Τράπεζας.

ΕΚΘΕΣΗ “ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ: HANDLE WITH CARE” ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ – ΕΝΑΡΞΗ: 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

Η έκθεση έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα και τα εκθέματά της είναι κατά κύριο λόγο ψηφιακά και διαδραστικά. Το υλικό που συνοδεύει την έκθεση περιλαμβάνει:

- ο Μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα για μαθητές γυμνασίου και λυκείου
- ο Ψηφιακή παρουσίαση της έκθεσης (microsite του Μουσείου)
- ο Αναμνηστικό/συλλεκτικό έγχρωμο μετάλλιο της έκθεσης (δωρεάν διάθεση)
- ο Κατάλογο και κόμικ (δωρεάν διάθεση).

- Ημερίδα με θέμα “Γιαννούλης Χαλεπάς. Σημειώσεις για τη ζωή και το έργο του” με αφορμή τη συμπλήρωση 170 χρόνων από τη γέννηση του γλύπτη, συνδιοργανώθηκε από το ΚΕΠΟΕΤ και το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) και διεξήχθη στο κεντρικό κτίριο του ΕΚΠΑ.

Βιβλιοθήκη

- Εισήχθη για πρώτη φορά στην Τράπεζα η απόδοση του σταθερού προσδιοριστή Digital Object Identifier (DOI) για τις εκδόσεις της και ορίστηκε η Βιβλιοθήκη της Τράπεζας υπεύθυνη για τη χορήγηση του.
- Πραγματοποιήθηκε έρευνα αγοράς και καταγράφηκαν οι προδιαγραφές για το έργο της Βιβλιοθήκης που αφορά τη δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου με τις έντυπες και στη συνέχεια τις ηλεκτρονικές εκδόσεις της Τράπεζας.

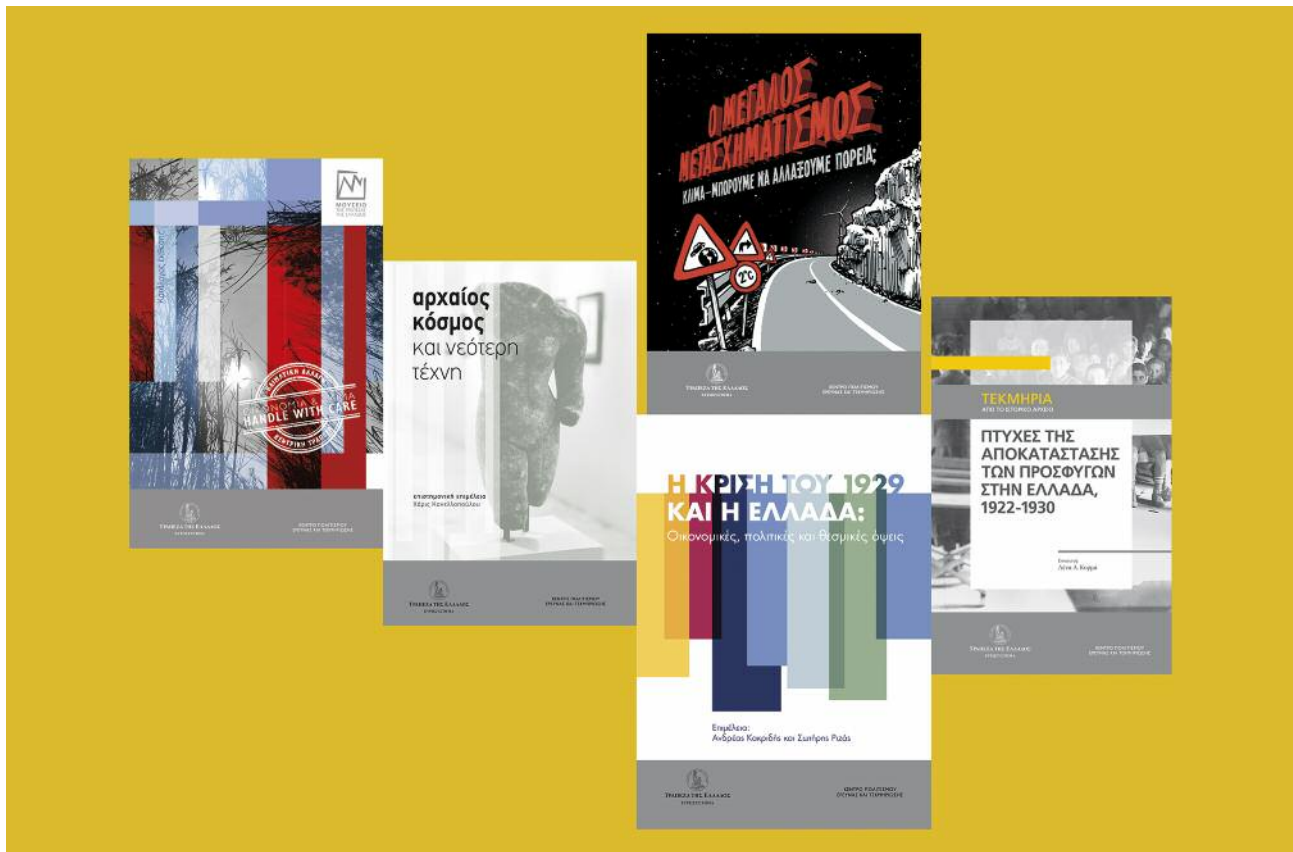
Ιστορικό Αρχείο

- Διοργανώθηκε **Διεθνές Συνέδριο** με τίτλο “200 Χρόνια Ελληνικής Οικονομίας: Μεταξύ Κράτους και Αγοράς” στο Ναύπλιο, σε συνεργασία με το Ιστορικό Αρχείο της Alpha Bank, στις 2-4.12.2021.
- Υπογράφηκε **Μνημόνιο Ερευνητικής Συνεργασίας** μεταξύ της Βουλής των Ελλήνων και της Τράπεζας της Ελλάδος για τη συγκέντρωση, την ψηφιακή επεξεργασία και τη διάθεση των ιστορικών δημοσιονομικών στοιχείων του ελληνικού κράτους για την περίοδο 1833-1995.

Το έργο έχουν αναλάβει το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή και το Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας της Ελλάδος, και τα στοιχεία που θα προκύψουν θα είναι ελεύθερα διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή στους ιστοτόπους της Βουλής των Ελλήνων και της Τράπεζας της Ελλάδος.

- Συμμετοχή στην έκθεση **“Greece in Europe 1981-2021: Celebrating 40 Years of Integration”** σε συνεργασία με την Υπηρεσία Διπλωματικού Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών και τα Αρχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

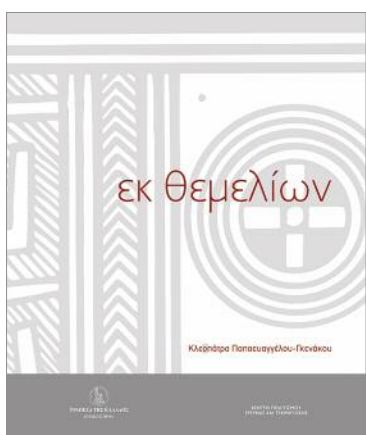
Εκδόσεις ΚΕΠΟΕΤ

Το 2021 εκδόθηκαν από το ΚΕΠΟΕΤ:

- το τρίτο βιβλίο της σειράς “Τεκμήρια από το Ιστορικό Αρχείο” με τίτλο **“Πτυχές της αποκατάστασης των προσφύγων στην Ελλάδα, 1922-1930”**,
- το συλλογικό έργο **“Η κρίση του 1929 και η Ελλάδα: Οικονομικές, πολιτικές και θεσμικές όψεις”**,
- τα **πρακτικά της ημερίδας** που πραγματοποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2020 στο πλαίσιο της έκθεσης “Σημείο Συνάντησης. Αρχαιολογία και τέχνη σε συνομιλία στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας” με τίτλο **“Αρχαίος κόσμος και νεότερη τέχνη”**,

- το κόμικ **“Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός. Κλίμα – Μπορούμε να αλλάξουμε πορεία;”**, που εκδόθηκε στα ελληνικά με αφορμή τη νέα περιοδική έκθεση στο Μουσείο ,
- ο **κατάλογος της έκθεσης** για την κλιματική αλλαγή,
- ολοκληρώθηκε η συγγραφή και η εικονογράφηση παιδικού λεξικού χρηματοοικονομικών όρων **“Το αλφαβητάρι της οικονομίας”** σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού. **Η έκδοσή του προγραμματίζεται να γίνει στις αρχές του 2022.**

Βραβεία

Στη πανηγυρική συνεδρία της το Δεκέμβριο του 2021, η Ακαδημία Αθηνών απένειμε το Λυκούργειο Βραβείο στη Δρα Κλεοπάτρα Παπαευαγγέλου-Γκενάκου για το βιβλίο της με τίτλο **Εκ Θεμελίων**, που εκδόθηκε από το ΚΕΠΟΕΤ το 2020.

Η Κλεοπάτρα Παπαευαγγέλου-Γκενάκου είναι αρχαιολόγος-νομισματολόγος, διδάκτωρ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει διδάξει Αρχαιολογία και Νομισματική στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έχει δημοσιεύσει μελέτες και άρθρα για την αρχαία και νεότερη νομισματική ιστορία και τέχνη. Από το 2015 εργάζεται ως **επιστημονική υπεύθυνη της Νομισματικής Συλλογής της Τράπεζας της Ελλάδος (ΚΕΠΟΕΤ)**, ενώ το 2006 είχε βραβευθεί από την Ακαδημία Αθηνών για τη μελέτη της **“Η ιστορία και νομισματοκοπία της Νεαπόλεως”**.

Πηγή: Τα βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών για το 2021.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Κατά τον ορισμό του ΟΟΣΑ, ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός βασίζεται στο συνδυασμό **γνώσεων, δεξιοτήτων, συμπεριφοράς και νοοτροπίας** που πρέπει να διαθέτει ένα άτομο προκειμένου να μπορεί να λαμβάνει αποτελεσματικές **οικονομικές αποφάσεις** για τη διατήρηση της μακροπρόθεσμης οικονομικής ευημερίας του.

Η Τράπεζα της Ελλάδος συμβάλλει έμπρακτα στο θέμα του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού μέσα από μια σειρά δράσεων όπως διαλέξεις χρηματοοικονομικού περιεχομένου, τα μουσειοπαδαγωγικά προγράμματα του Μουσείου της και η διοργάνωση εκθέσεων σε αυτό, η έκδοση βιβλίων, αλλά και η υποστήριξη συναφών δράσεων άλλων φορέων. Ειδικότερα:

1) Έρευνα-Μελέτη: το 2016 εκπονήθηκε μελέτη της Τράπεζας σε συνεργασία με την εταιρία Kappa Research σχετικά με την **αποτίμηση του επιπέδου χρηματοοικονομικών γνώσεων του κοινού στην Ελλάδα.**

2) Μουσείο της Τράπεζας: Μόνιμη έκθεση από το 2010

Στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος υπάρχει **μόνιμη έκθεση** για μαθητές και φοιτητές, που έχει στόχο την πληροφόρηση του κοινού σχετικά με την **οικονομική και νομισματική ιστορία της νεότερης Ελλάδας**, καθώς και την εξοικείωσή του με βασικές οικονομικές έννοιες.

Θεματική: Οι επισκέπτες παρακολουθούν την ιστορία του χρήματος από τα προκερματικά χρόνια έως τις μέρες μας, εξοικειώνονται με έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η παραγωγικότητα, ο δανεισμός, το νόμισμα, το τραπεζικό σύστημα, εισάγονται σταδιακά στα διάφορα μέσα συναλλαγών, στο θεσμό των κεντρικών τραπεζών και του Ευρωσυστήματος. Παράλληλα, ενημερώνονται μέσω της διαδικασίας παραγωγής τραπεζογραμματίων και νομισμάτων του νεότερου ελληνικού κράτους για τη σχέση της οικονομίας με την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Δομή έκθεσης: 1. Τράπεζα της Ελλάδος, 2. Το χρήμα, 3. Νομισματικό σύστημα και πολιτική στην Ελλάδα, 4. Η πορεία προς την ευρωπαϊκή νομισματική ενοποίηση, 5. Η εξέλιξη του θεσμού των κεντρικών τραπεζών,

6. Τραπεζογραμμάτια της Τράπεζας της Ελλάδος, 7. Νομίσματα του Ελληνικού Κράτους, 8. Αναμνηστικά νομίσματα δραχμών, 9. Τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, 10. Μακέτες τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ξεναγήσεις: στηρίζονται στην αναζήτηση της πληροφορίας από τον επισκέπτη και στο διάλογο με τον ξεναγό και τα εκθέματα.

Παιδαγωγικό υλικό: Κατάλογος έκθεσης, διαδραστικές εφαρμογές σχετικά με τον πληθωρισμό, τη νομισματική πολιτική, το επιτόκιο δανεισμού, βίντεο για τον πληθωρισμό, βίντεο οικονομικής και νομισματικής ιστορίας.

Από το 2010 έως σήμερα την έκθεση έχουν επισκεφθεί πάνω από 50.000 μαθητές και φοιτητές.

3) Μουσείο της Τράπεζας: Περιοδική έκθεση 06/2019 – 10/2021 “eΠληρωμές: Ένας οδικός χάρτης”

Στόχος: Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης για μαθητές της τελευταίας τάξης του γυμνασίου και μαθητές λυκείου.

Εγκεκριμένο από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας.

Θεματική: Πληροφόρηση και βιωματική εκμάθηση των μέσων ηλεκτρονικών πληρωμών, του τρόπου χρήσης και της ασφάλειάς τους, της διαδικασίας εκκαθάρισης και διακανονισμού των πληρωμών και του ρόλου των συστημάτων πληρωμών και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Δομή έκθεσης ανά θεματική ενότητα:

Το **πρώτο μέρος** αφορά το λογαριασμό πληρωμών, τα μέσα πληρωμών χωρίς χρήση μετρητών, δηλαδή Μεταφορά Πίστωσης, Άμεση Χρέωση, Επιταγή και Κάρτα Πληρωμών.

Στο **δεύτερο μέρος** προσεγγίζονται οι εμπλεκόμενοι ρόλοι σε μια πληρωμή. Συγκεκριμένα, από την πιο απλή συναλλαγή μεταφοράς κεφαλαίων μεταξύ δύο λογαριασμών που τηρούνται στην ίδια τράπεζα έως την πιο σύνθετη περίπτωση διασυννοριακών πληρωμών εκτός Ευρώπης σε συνάλλαγμα, η έκθεση συστήνει στον επισκέπτη τους φορείς, τις υποδομές, τους εμπλεκόμενους ρόλους και τις διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα προκειμένου να ολοκληρωθεί μια πληρωμή, προβάλλοντας και οπτικοακουστικό υλικό που συνοψίζει παραστατικά την όλη διαδικασία ανά μέσο πληρωμής.

Στο **τρίτο μέρος** δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στα δύο πιο διαδεδομένα μέσα ηλεκτρονικών πληρωμών: τη Μεταφορά Πίστωσης και την Κάρτα Πληρωμών. Εδώ παρουσιάζονται με infographics οι βασικές αρχές και ο τρόπος λειτουργίας των συγκεκριμένων μέσων, ενώ με τη χρήση έξυπνης συσκευής (π.χ. κινητό τηλέφωνο) ο επισκέπτης μπορεί να “κατεβάσει” και να χρησιμοποιήσει εφαρμογή ηλεκτρονικού πορτοφολιού, με τη βοήθεια της οποίας να κάνει εικονικές πληρωμές. Εκτός Μουσείου, η ίδια εφαρμογή στο κινητό λειτουργεί ως ένα ευχάριστο παιχνίδι γνώσεων, σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της έκθεσης.

Παιδαγωγικό υλικό:

Η έκθεση περιλαμβάνει **μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα “Χωρίς μετρητά πώς;”**, καθώς και **εφαρμογή κινητού τηλεφώνου** με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών.

Οι μουσειοπαιδαγωγικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο πρόγραμμα αυτό είναι βασισμένες σε συζητήσεις, τη μαιευτική μέθοδο, τη μέθοδο ανακάλυψης της πληροφορίας και βιωματικές – δημιουργικές δραστηριότητες παραστατικών τεχνών (αυτοσχεδιασμό, ασκήσεις status κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι η έκθεση “eΠληρωμές: Ένας οδικός χάρτης” πρόκειται να ταξιδέψει στην Ελλάδα ως **περιοδούμενη έκθεση**. Παράλληλα, για την ευκολότερη πρόσβαση του υλικού δημιουργείται ψηφιακή παρουσίαση της έκθεσης με τη μορφή **microsite**.

4) Μουσείο της Τράπεζας: Περιοδική Έκθεση “Οικονομία και Κλίμα: Handle with care” (Δεκ. 2021)

Στόχος: έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα, εστιάζεται στις **οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής** με έμφαση στην Ελλάδα, τις επενδύσεις και το ρόλο των κεντρικών τραπεζών και στοχεύει στους μαθητές γυμνασίου/λυκείου και φοιτητές.

Δομή έκθεσης σε θεματικές ενότητες:

Το **πρώτο μέρος** αναφέρεται στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.

Στο **δεύτερο μέρος** παρουσιάζονται οι οικονομικές συνέπειες του φαινομένου με έμφαση στη χώρα μας. Παρουσιάζεται η τρωτότητα κάθε γεωγραφικής περιφέρειας της Ελλάδος και γίνεται ανάλυση της ζημιάς που θα υποστεί κάθε οικονομικός τομέας (π.χ. τουρισμός).

Η **τρίτη ενότητα** αναφέρεται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα: πώς δουλεύουν οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρίες, πώς επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή και ποιος είναι ο εποπτικός ρόλος των κεντρικών τραπεζών.

Η **τέταρτη ενότητα** εστιάζεται στις κεντρικές τράπεζες. Γίνεται αναφορά στη σταθερότητα των τιμών και στο πώς επηρεάζεται από την κλιματική αλλαγή, στις πράσινες επενδύσεις και στο χαρτοφυλάκιο των κεντρικών τραπεζών. Περιγράφονται οι πρωτοβουλίες της Τράπεζας της Ελλάδος σχετικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν.

Η **τελευταία ενότητα** περιλαμβάνει το παιχνίδι προσομοίωσης των επενδύσεων.

Παιδαγωγικό υλικό:

Μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα “πράσινη απόδραση”. Γίνεται επισκόπηση της έννοιας της κλιματικής αλλαγής, των αιτιών και των επιπτώσεών της, και ειδικότερα της σχέσης της με την παγκόσμια οικονομία. Ενθαρρύνονται ατομικές και κοινωνικές νοοτροπίες και συμπεριφορές που απαιτούνται για μια πιο βιώσιμη πορεία στο μέλλον. Διερευνούνται επίσης στοχευμένα ο θεσμικός ρόλος των κεντρικών τραπεζών και η δυνατότητά τους να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου.

- **Εκπαιδευτικό παιχνίδι προσομοίωσης επενδύσεων** “Handle with care” σε κινητές συσκευές (διαθέσιμο σε google play και app store).
- Έντυπο και ηλεκτρονικό **Κόμικ “Ο μεγάλος μετασχηματισμός. Κλίμα – Μπορούμε να αλλάξουμε πορεία;”**, που εκδόθηκε εξ αφορμής της νέας περιοδικής έκθεσης στο Μουσείο.

Στο κόμικ, εννέα επιστήμονες εξηγούν με απλό και καταληπτό τρόπο τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κλιματική κρίση. Το κόμικ αποτελεί την ελληνική μετάφραση της γερμανικής έκδοσης με τίτλο “Die große Transformation: Klima – Kriegen wir die Kurve?”, που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 2013 από το WBGU (Wissenschaftlicher Beirat der Bundesregierung Globale Umweltveränderungen – ανεξάρτητο επιστημονικό όργανο που συμβουλεύει την ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Γερμανίας σε θέματα κλιματικής αλλαγής), με τη στήριξη του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας, και έχει μεταφραστεί σε αρκετές ακόμη γλώσσες.

- Έντυπος και ηλεκτρονικός **κατάλογος** της έκθεσης.
- **Microsite** της έκθεσης (βλ. Δελτίο Τύπου της Τράπεζας της Ελλάδος 8.12.2021).

5) Στήριξη συναφών δράσεων λοιπών φορέων

- Το Μουσείο φιλοξενεί **εκπαιδευτικές εκδηλώσεις** που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα οικονομικά θέματα, όπως ο πληθωρισμός, οι ηλεκτρονικές πληρωμές, το ευρώ κ.ά., ή που έχουν σχεδιαστεί για την προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού των πολιτών.

- **Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού (Financial Literacy Institute):** η Τράπεζα φιλοξενεί εκδηλώσεις, ομιλίες και συνέδρια του Ινστιτούτου και συμμετέχει στην έκδοση βιβλίων.
- **Get Involved:** πρόκειται για ένα Συνέδριο Προσομοίωσης της ΕΚΤ. Η πρωτοβουλία αυτή ξεκίνησε το 2017 από φοιτητές με στόχο τον οικονομικό αλφαριθμητισμό των νέων συμμετεχόντων στις δράσεις της. Η Τράπεζα υποστηρίζει κάθε χρόνο το Get Involved (διοργάνωση και φιλοξενία εκδήλωσης και ομιλία του Διοικητή), ενώ το 2021 στη θεματική συμπεριλήφθηκε και η επανεξέταση της στρατηγικής της ΕΚΤ για την νομισματική πολιτική.
- **Action Aid:** πραγματοποιεί πρόγραμμα οικονομικού αλφαριθμητισμού στα σχολεία για παιδιά 6-12 ετών σε σύμπραξη με τη ΜΚΟ “ΕΡΓΩ” και την “Aflatoun International και με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Το Δεκέμβριο του 2019 η Τράπεζα φιλοξένησε ημερίδα της Action aid με θέμα “Πρόγραμμα Οικονομικής Εκπαίδευσης”.
- Από το 2020 Τράπεζα στηρίζει τη **Διεθνή Οικονομική Ολυμπιάδα**, η οποία διοργανώθηκε από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών Μάρκος Δραγούμης (ΚΕΦΙΜ) σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Οικονομικής Εκπαίδευσης (INEV) της Τσεχίας, υπεύθυνο φορέα του διεθνούς σκέλους του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές λυκείου με στόχο την προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα (και στην Αγγλία και την Ουγγαρία) και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2021 με τη βράβευση των τριών νικητών από τον Διοικητή Γιάννη Στουρνάρα.
- Ενίσχυση της πρωτοβουλίας φοιτητών **E-square project** για την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος Banking 101, το οποίο αποτελεί μία 4ωρη σειρά μαθημάτων πάνω στη σύγχρονη τραπεζική και τις εφαρμογές της. Στόχος της είναι η παροχή γνώσης σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο για μαθητές σε σχολεία.

6) Εκδόσεις ΚΕΠΟΕΤ 2021 που προωθούν τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό:

- **Κόμικ** για την κλιματική αλλαγή (βλ. πιο πάνω δράση 4).
- Εικονογραφημένο **λεξικό χρηματοοικονομικών όρων** για παιδιά έως 12 ετών, του Καθηγητή Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς κ. Ν. Φίλιππα (σε συνεργασία με την Τράπεζα). Ο τόμος θα περιλαμβάνει περί τα 100 εικονογραφημένα λήμματα που αναλύουν με εύληπτο τρόπο βασικές έννοιες που αφορούν το πώς λειτουργεί η οικονομία.

7) Επιμορφωτικές διαλέξεις

Η Τράπεζα της Ελλάδος πραγματοποιεί, κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος, επιμορφωτικές διαλέξεις σε φοιτητές ελληνικών και ξένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για θέματα ελληνικής οικονομίας αλλά και της ευρωζώνης γενικότερα.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΩΝ 200 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Η Τράπεζα της Ελλάδος, για να τιμήσει την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, συμμετείχε και υποστήριξε το εθνικό πρόγραμμα εορτασμού μέσα από ένα **τρίπτυχο** εμβληματικών συνεργειών με σημαντικούς φορείς της χώρας.

ΤτΕ: ΙΕΤΑ (Νομισματοκο- πείο)	• ΤτΕ: ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ‘ΕΛΛΑΔΑ 2021’
ΤτΕ: ΚΕΠΟΕΤ (Μουσείο ΤτΕ)	• ΣΥΜΠΡΑΞΗ 4 ΦΟΡΕΩΝ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ -ALPHA BANK - ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ • ΕΚΘΕΣΗ “1821: ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ” • Μουσείο Μπενάκη, Μάρτιος - Νοέμβριος 2021
ΤτΕ: ΚΕΠΟΕΤ (Ιστορικό Αρχείο)	• ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ - ALPHA BANK • Συνέδριο: “200 χρόνια Ελληνικής Οικονομίας: Μεταξύ Κράτους & Αγοράς” • Ναύπλιο, Δεκέμβριος 2021

- Η Τράπεζα στήριξε το έργο της Επιτροπής “Ελλάδα 2021” ως **Χρυσός Χορηγός του Νομισματικού Προγράμματος**. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ειδικό συλλεκτικό μετάλλιο που λειτούργησε ως προτομπός του προγράμματος (2020) και μία μοναδική συλλογή 14 συλλεκτικών νομισμάτων (2021), σχεδιασμένων από τους καλλιτέχνες του ΙΕΤΑ (Νομισματοκοπείο).
- Η Τράπεζα της Ελλάδος, το Μουσείο Μπενάκη, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και η Alpha Bank διοργάνωσαν τη μεγάλη έκθεση **“1821 Πριν και Μετά”** (Μάρτιος-Νοέμβριος 2021, Μουσείο Μπενάκη οδού Πειραιώς). Στην έκθεση παρουσιάστηκαν μεταξύ άλλων εμβληματικά έργα τέχνης από τη συλλογή της Τράπεζας, καθώς και σειρές από το πρώτο νόμισμα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους.
- Τα Ιστορικά Αρχεία της Τράπεζας της Ελλάδος και της Alpha Bank συντόνισαν μια κορυφαία **επιστημονική συνάντηση με τίτλο “200 Χρόνια Ελληνικής Οικονομίας: Μεταξύ Κράτους και Αγοράς”** στο Βουλευτικό του Ναυπλίου (2-4 Δεκεμβρίου 2021), με διακεκριμένους ομιλητές, που αποτίμησαν την πορεία της ελληνικής οικονομίας από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.

Ε. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Έχει συνταχθεί **Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης** με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2021.

Σε επίπεδο εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου, εγκρίθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας οι εξής πολιτικές:

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ 2021

Πολιτική κατά της Απάτης	Εγκρίθηκε
Περιβαλλοντική Πολιτική	Εγκρίθηκε

Θεσπίστηκε επίσης η σχετική **διαδικασία διαχείρισης αναφορών**, σε συνέχεια της έγκρισης της Πολιτικής Υποβολής Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς (Internal Whistleblowing Policy).

Πρόληψη του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- Τον Ιούνιο 2021 πραγματοποιήθηκε η **ετήσια αξιολόγηση της Πολιτικής για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας** (ΑΓΣ 7/15.6.2020) ως προς τυχόν ανάγκη επικαιροποίησής της ώστε να παραμένει συμβατή με τις εργασίες της Τράπεζας, τις επιταγές του θεσμικού πλαισίου και τις εξελίξεις των βέλτιστων πρακτικών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της ως άνω ΑΓΣ.

Κατόπιν διαβούλευσης του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους Αναφοράς Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (AML Officer) με τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας, συμφωνήθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι επικαιροποίησης της Πολιτικής.

- Επίσης, το 2021 ο AML Officer και η Διεύθυνση Εργασιών Δημοσίου προσδιόρισαν τον τρόπο ένταξης διαδικασιών που εισάγει η Εγκύκλιος 451/2020 με θέμα “Πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες” στις εργασίες των Τμημάτων της Διεύθυνσης.

Εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα ΕΧ/ΧΤ (AML/FT)

- ο Τον Ιανουάριο του 2021 πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα **“Πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**

μέσω των εργασιών της Τράπεζας της Ελλάδος". Το σεμινάριο παρακολούθησαν 55 υπάλληλοι που εκτελούν ταμειακές συναλλαγές στα Υποκαταστήματα, σε συνέχεια αντίστοιχου σεμιναρίου που είχε πραγματοποιηθεί το Δεκέμβριο του 2020. Παρουσιάστηκαν τα βασικά σημεία των μέτρων που εφαρμόζει η Τράπεζα της Ελλάδος στις ταμειακές συναλλαγές για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- ο Το Μάιο, τον Ιούλιο και το Σεπτέμβριο του 2021 πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέμα "Οικονομικές κυρώσεις (sanctions) – εφαρμογή AML AdHoc Filtering" σε ολιγομελείς ομάδες. Συνολικά τα παρακολούθησαν 91 υπάλληλοι, εκ των οποίων οι 75 έχουν οριστεί ως χρήστες της εφαρμογής AdHoc Filtering στα Υποκαταστήματα. Παρουσιάστηκαν ειδικά θέματα που αφορούν τις οικονομικές κυρώσεις και εκπαιδεύθηκαν στη χρήση της εφαρμογής.

Δράσεις στα πεδία της Δεοντολογίας και της Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων:

A) Δεοντολογία

Ο Σύμβουλος Δεοντολογίας συνέχισε να εποπτεύει την ορθή λειτουργία του αναθεωρημένου από το Νοέμβριο του 2020 Κώδικα Δεοντολογίας, να παρέχει συμβουλές και υποστήριξη στους αποδέκτες-υπαλλήλους της Τράπεζας, να εξετάζει και να απαντά στα ερωτήματα/αναφορές των υπαλλήλων για θέματα που άπτονται του Κώδικα Δεοντολογίας και να ενημερώνει τη Διοίκηση επί θεμάτων αρμοδιότητάς του.

Το 2021 απαντήθηκε σωρεία ερωτημάτων συναδέλφων, επί θεμάτων δημοσιεύσεων, εξωτερικής απασχόλησης κ.λπ., καθώς και ολόένα περισσότερων θεμάτων που σχετίζονται με τα κρυπτονομίσματα και τη μεταχείρισή τους εντός του ισχύοντος πλαισίου για τις επιτρεπόμενες χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Αναφορικά με την **εκπαίδευση των υπαλλήλων σε θέματα δεοντολογίας**, διενεργήθηκαν 5 σεμινάρια, τα οποία παρακολούθησαν 454 υπάλληλοι της Τράπεζας, με αποτέλεσμα να έχει πλέον ενημερωθεί σχεδόν όλο το προσωπικό της Τράπεζας. Επίσης, ο Μάρτιος ανακηρύχθηκε εντός της Τράπεζας "μήνας ενημέρωσης για τον κώδικα δεοντολογίας", με πολλές δραστηριότητες ενημέρωσης του προσωπικού (βίντεο, άρθρο, δημοσίευση ερωταποκρίσεων κ.λπ.).

Τέλος, ο Σύμβουλος Δεοντολογίας συμμετείχε σε τρεις διαδικτυακές συναντήσεις της σχετικής ομάδας (ECTF) που έχει συσταθεί στην ΕΚΤ για θέματα δεοντολογίας.

B) Προστασία προσωπικών δεδομένων

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO) της Τράπεζας και η Ομάδα Υποστήριξης DPO συνέχισαν και το 2021 να μεριμνούν για τη συμμόρφωση της Τράπεζας προς το σχετικό κανονιστικό περιβάλλον, να θέτουν σε λειτουργία και να παρακολουθούν τα κατάλληλα τεχνικά εργαλεία, να επικοινωνούν με κάθε υπάλληλο, και ιδίως με τους Συντονιστές που έχουν οριστεί από κάθε Διεύθυνση, και να αναφέρονται στη Διοίκηση για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Ειδικότερες δράσεις που αξίζει να αναφερθούν για το 2021 ήταν:

- ο Πραγματοποιήθηκαν τρεις **νέοι κύκλοι τηλεεκπαιδεύσεων** από την Ομάδα Υποστήριξης DPO σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα της ΔΑΔΟ σε συνέχεια του πρώτου κύκλου αντίστοιχων σεμιναρίων που είχαν πραγματοποιηθεί το προηγούμενο έτος (2020), με σκοπό την **εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού στα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων** εντός της Τράπεζας. Συμμετείχαν 355 υπάλληλοι της Τράπεζας.
- ο Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκε η υποστήριξη των Υπηρεσιακών Μονάδων της Τράπεζας σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων, σε θέματα νομικής συμμόρφωσης και διακυβέρνησης.

Σχέσεις με εποπτικές αρχές

Δεν υφίσταται ενημέρωση από κάποια αρχή (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ/ECB), Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΤΑ/ΕΒΑ), Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ/ΕΙΟΡΑ), Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, φορολογικές αρχές), σχετικά με μη συμμόρφωση της Τράπεζας της Ελλάδος με υποχρεώσεις εμπότους στο πλαίσιο συνεργασίας με αυτές.

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η Τράπεζα προβαίνει στις κατά νόμον επιβαλλόμενες τακτικές γνωστοποιήσεις προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι συνηθέστερες τακτικές γνωστοποιήσεις που έχουν ανακύψει και πραγματοποιήθηκαν από την Τράπεζα είναι οι ακόλουθες:

- Ενημέρωση για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
- Γνωστοποίηση της πρόσκλησης για τη Γενική Συνέλευση.
- Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.
- Ενημέρωση για τη διανομή μερίσματος.

Επιπλέον, την επομένη της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων παραδίδεται τεύχος της Έκθεσης του Διοικητή. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνεται ανελλιπώς για τις αλλαγές του Καταστατικού της Τράπεζας μέχρι και την τελευταία, νυν ισχύουσα έκδοση (Έκδοση Ι'). Επιπροσθέτως, η Τράπεζα καταβάλλει τέλος προς την Επιτροπή ως εισηγμένη εταιρία στο Χρηματιστήριο Αθηνών μία φορά το χρόνο (η χρέωση είναι ανάλογη προς την κεφαλαιοποίηση και γίνεται το α' τρίμηνο κάθε έτους).

Λήξη θητείας μελών του Γενικού Συμβουλίου

Την 10.3.2021 αποχώρησε ο κ. Θεόδωρος Μ. Μητράκος από τη θέση του Υποδιοικητή της Τράπεζας λόγω λήξης της θητείας του. Το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας με την από 8.2.2021 (Συνεδρίαση 2η) απόφασή του πρότεινε στο Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καταστατικού, τον διορισμό της κας Χριστίνας Γ. Παπακωνσταντίνου ως Υποδιοικήτριας. Η πρόταση αυτή έγινε δεκτή από το Υπουργικό Συμβούλιο και η κα Παπακωνσταντίνου διορίστηκε με το από 28.2.2021 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 153/1.3.2021) με εξαετή θητεία από 11.3.2021.

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2022
Για το Γενικό Συμβούλιο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2021

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και περιέχει πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4548/2018 κατά την ημερομηνία αναφοράς 31.12.2021. Ειδικότερα, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

A. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος υιοθετεί το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που αποτυπώνεται στο Καταστατικό της, το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3424/7.12.1927 (ΦΕΚ Α' 298) και του οποίου οι διατάξεις έχουν ισχύ νόμου, και μάλιστα αυξημένης τυπικής ισχύος, δοθέντος ότι αποτελεί μέρος διεθνούς σύμβασης κυρωθείσης διά νόμου (βλ. άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος). Το Καταστατικό έχει τροποποιηθεί διαδοχικά, ώστε να συνάδει και να ανταποκρίνεται στον ιδιαίτερο ρόλο και στην αποστολή της Τράπεζας της Ελλάδος, αυτοτελώς, αλλά και ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ). Ο εύλογος και λυσιτελής χαρακτήρας του συγκεκριμένου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης – όπως αποτυπώνεται στο Καταστατικό – καταδεικνύεται εκ του γεγονότος ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει διφυή χαρακτήρα, αφού είναι παράλληλα επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα κατά τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β και 55Γ του Καταστατικού. Ενόψει τούτων, η Τράπεζα δεν παρεκκλίνει από το συγκεκριμένο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης.

Το Καταστατικό στη νυν ισχύουσα μορφή του είναι διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο της Τράπεζας:

https://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Καταστατικό_Έκδοση_I.pdf

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών στο πεδίο της εταιρικής διακυβέρνησης, η Τράπεζα θέσπισε στις 17.02.2020 Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, μέσω του οποίου συστηματοποιείται το εφαρμοζόμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και προάγεται η συνέχεια, η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας της Τράπεζας. Έκτοτε ο Κώδικας αναθεωρείται όποτε κρίνεται αναγκαίο. Η πλέον πρόσφατη 2η έκδοσή του (Φεβρουάριος 2022) είναι διαθέσιμη στο δικτυακό τόπο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/ΚώδικαςΕταιρικήςΔιακυβέρνησης_Φεβρουάριος2022.pdf

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η διοικητική δομή της Τράπεζας εξασφαλίζει τη λήψη αποφάσεων με διαφάνεια, ανεξαρτησία και συνέπεια, δεδομένου ότι η οργανωτική της διάρθρωση βασίζεται στο διαχωρισμό καθηκόντων, ώστε οι αρμοδιότητες να είναι σαφείς και διακριτές. Επιπλέον, το ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επιτρέπει στην Τράπεζα να διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και να εκπληρώνει με αξιοπιστία το σκοπό της.

B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης

να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από τις παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε την 31.12.2021, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

Γ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα της Ελλάδος αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και σε διαδικασίες που καλύπτουν σε συνεχή βάση το σύνολο των δραστηριοτήτων της με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της. Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση των εργασιών και των καθηκόντων της Τράπεζας της Ελλάδος με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- η αναγνώριση και η αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η πληρότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τράπεζας της Ελλάδος και για την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,
- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς και τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και η αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας και των μετόχων,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής που υποστηρίζουν τις εργασίες της Τράπεζας, καθώς και η ασφαλής διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση κρίσιμων πληροφοριών.

Οι Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, ως η πρώτη γραμμή άμυνας, καθιερώνουν κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Οι λειτουργίες της διαχείρισης κινδύνων, της κανονιστικής συμμόρφωσης και της επίβλεψης συνιστούν τη δεύτερη γραμμή άμυνας της Τράπεζας, αποσκοπώντας να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Εσωτερική Επιθεώρηση λειτουργεί ανεξάρτητα ως η τρίτη γραμμή άμυνας εντός του συστήματος διακυβέρνησης της Τράπεζας.

2. Εσωτερική Επιθεώρηση

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες της Τράπεζας σε διαρκή βάση. Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης επικουρεί την Τράπεζα στην επίτευξη των στόχων της, προσφέροντας μία συστηματική και βασισμένη στους κινδύνους προσέγγιση για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των διαδικασιών της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του Συστή-

ματος Εσωτερικού Ελέγχου. Σύμφωνα με την οικεία πολιτική της Τράπεζας, η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης έχει οριστεί και ως υπεύθυνος διαχείρισης του συστήματος παραλαβής εσωτερικών αναφορών για παραβατικές συμπεριφορές.

Η ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης διασφαλίζεται με τη λειτουργία της υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο της ανεξάρτητης Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας (επ' αυτής, βλ. κατωτέρω υπό ΣΤ.1), στην οποία και αναφέρεται για το έργο της.

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης εκπροσωπείται στην Επιτροπή Εσωτερικών Επιθεωρητών (Internal Auditors Committee – IAC) και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο, σε τοπικό επίπεδο, των εργασιών του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ. Επιπλέον, η Διεύθυνση συμμορφώνεται με τις Υποχρεωτικές Οδηγίες του διεθνώς αναγνωρισμένου Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors International Professional Practices Framework – IIA IPPF).

Στη Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι τοποθετημένο και το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος Αναφοράς Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (AML Officer), προς το σκοπό της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ν. 4557/2018, όπως ισχύει). Η ανεξαρτησία του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους διασφαλίζεται με τη λειτουργία του υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας, στην οποία και αναφέρεται για το έργο του.

3. Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Σημαντική συμβολή στο εν λόγω έργο έχει η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία αποτελεί Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα της Τράπεζας και είναι αρμόδια για την ενημέρωση της Διοίκησης αναφορικά με τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους της Τράπεζας. Προς τούτο, είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των λειτουργιών Διαχείρισης των εν λόγω Κινδύνων και Επιχειρησιακής Συνέχειας και έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:

- την ευθύνη της αναγνώρισης, καταγραφής, αξιολόγησης, μέτρησης, παρακολούθησης, περιορισμού και αναφοράς των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις, στο επίπεδο της Τράπεζας,
- την ευθύνη για την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και το συντονισμό της υλοποίησής της από τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας,
- την αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει κάθε αρμόδια εκτελεστική μονάδα, την εξειδίκευση των ορίων ανάληψης κινδύνων και την παρακολούθηση της τήρησής τους με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών,
- τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- την περιοδική αξιολόγηση ως προς την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης κινδύνων, καθώς επίσης την πρόταση διορθωτικών μέτρων, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Στο πλαίσιο αυτό, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων είναι επιφορτισμένη με την επιμέτρηση και παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

– Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Περιλαμβάνονται ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια συναλλαγών εξαιτίας της μεταβολής των επιτοκίων ή και της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο πιστωτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αλλαγής πιστοληπτικής διαβάθμισης) είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω έλλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος. Πιστωτικό γεγονός συνιστά η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στις πληρωμές που οφείλει να καταβάλει, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του, ή εξαιτίας μιας μεταβολής επί τα χέρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης.

Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες επενδεδυμένων τίτλων, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους στα ίδια χαρτοφυλάκια της Τράπεζας της Ελλάδος. Όσον αφορά τους κινδύνους που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, αυτοί επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την ΕΚΤ και επιμερίζονται (όπου αυτό προβλέπεται) στις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ). Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Το γενικό πλαίσιο στρατηγικής για την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων κατά τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας καθορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο και εξειδικεύεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει σε ετήσια βάση τα χαρτοφυλάκια αναφοράς και τα εφαρμοζόμενα μέτρα κινδύνου για τη διαχείριση των επενδυτικών χαρτοφυλακίων της Τράπεζας. Ενημερώνεται σε τακτική βάση από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για το ύψος των χρηματοοικονομικών κινδύνων και στο τέλος κάθε έτους επανεξετάζει τις υφιστάμενες προβλέψεις έναντι αυτών των κινδύνων ως προς την αναγκαιότητα και την επάρκειά τους.

– Λειτουργικοί κίνδυνοι

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή λειτουργία ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων, των συστημάτων, ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων. Στον ορισμό αυτό συμπεριλαμβάνονται και όσοι κίνδυνοι απορρέουν από μη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία ενός οργανισμού.

Η αναγνώριση, η καταγραφή, η αξιολόγηση και η αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων πραγματοποιούνται από τις ίδιες τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας που προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων.

4. Κανονιστική συμμόρφωση

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του περιορισμού του κανονιστικού κινδύνου, είχε ενσωματώσει τη λειτουργία της κανονιστικής συμμόρφωσης στη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και στη Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης, με τις παρακάτω αρμοδιότητες ανά υπηρεσιακή μονάδα:

- Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ως προς:
 - τη διαμόρφωση και υλοποίηση κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών επί θεμάτων κανονιστικής συμμόρφωσης,
 - την εκπόνηση ετήσιου προγράμματος εργασιών για θέματα διαχείρισης κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης και υποβολή του για έγκριση στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων,
 - την παροχή συμβουλών στη Διοίκηση και στο προσωπικό για την επίπτωση του κανονιστικού πλαισίου στο χώρο ευθύνης τους,
 - την καλλιέργεια νοοτροπίας συμμόρφωσης προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο στην Τράπεζα, μέσω προγραμμάτων συνεχούς ενημέρωσης/επιμόρφωσης του προσωπικού της.
- Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης ως προς:
 - την ενσωμάτωση των ελέγχων κανονιστικής συμμόρφωσης στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων,
 - τον έλεγχο εντοπισμού παραβάσεων του κανονιστικού πλαισίου και υλοποίησης των συστάσεων για τη λήψη διορθωτικών μέτρων όπου και όταν αυτό απαιτείται.

Το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας αναγνώρισε αφενός τη βαρύνουσα σημασία που αποδίδεται στην ενδυνάμωση της νοοτροπίας συμμόρφωσης προς το κανονιστικό πλαίσιο ως πρότυπο εταιρικής συμπεριφοράς και αφετέρου την ενίσχυση της Τράπεζας κατά τα τελευταία έτη με ειδικό επιστημονικό προσωπικό υψηλού επιπέδου διαθέτοντος

κατάλληλη κατάρτιση για την εκτέλεση των υπόψη εργασιών. Προς τούτο, ενέκρινε την επανασύσταση της Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας με τίτλο “Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης”, στην οποία θα ανατεθεί το σύνολο των εργασιών που εντάσσονται στη λειτουργία της κανονιστικής συμμόρφωσης. Συναφώς, αποφασίστηκε η συγκέντρωση των αρμοδιοτήτων που αφορούν το συντονισμό των δραστηριοτήτων κανονιστικής συμμόρφωσης και την παροχή συναφούς υποστήριξης προς τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας στην εν λόγω Μονάδα. Το πλήρες κανονιστικό και λειτουργικό πλαίσιο αυτής αναμένεται να αποκρυσταλλωθεί με εκδοθησόμενες αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων της Τράπεζας.

Δ. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 19 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας, εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Γενικό Συμβούλιο, συνέρχεται μία φορά κατ’ έτος, όχι αργότερα από το μήνα Απρίλιο, και αποφασίζει περί του τρόπου διεξαγωγής των εργασιών της. Επίσης, είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει επί των ακόλουθων θεμάτων:

- έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ’ αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, έγκρισης καταβολών σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διάθεσης των καθαρών κερδών,
- εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού των αμοιβών τους,
- απαλλαγής των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη,
- προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού, οι οποίες στη συνέχεια υποβάλλονται στη Βουλή διά της Κυβέρνησης, εξαιρουμένης της αύξησης του κεφαλαίου (άρθρο 9 Καταστατικού),
- προτάσεων που υποβάλλονται από το Γενικό Συμβούλιο επί παντός άλλου θέματος.

Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται από το Γενικό Συμβούλιο και συνέρχονται όποτε παρίσταται ανάγκη. Θέματα που άπτονται της σύγκλησης και του τρόπου διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης ρυθμίζονται από το Καταστατικό (άρθρα 11 έως 19) και συμπληρωματικά από τη λοιπή νομοθεσία (ιδίως τον ν. 4548/2018, όπως ισχύει).

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους 2021 πραγματοποιήθηκε την 6η Απριλίου 2021.

Ε. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με τη γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας και υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση. Λαμβάνει αποφάσεις και ασκεί εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, επί θεμάτων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Γενικής Συνέλευσης είτε κάποιου οργάνου άσκησης δημόσιας εξουσίας (άρθρο 20 του Καταστατικού).

Πέραν τούτων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει ιδίως επί των ακόλουθων θεμάτων:

- των γενικών όρων και της έκτασης των εργασιών της Τράπεζας που εκτελούνται εκτός του πεδίου των καθηκόντων του ΕΣΚΤ,
- του διορισμού ή της παύσης των Διευθυντών κατόπιν πρότασης του Διοικητή, καθώς επίσης επί του γενικού εσωτερικού οργανισμού της Τράπεζας,
- ζητημάτων σχετικών με την απόκτηση ακινήτων κατά τα άρθρα 56 αρ. 3 και 58 του Καταστατικού,
- της απόσβεσης ενεργητικού της Τράπεζας,

- της ίδρυσης και της κατάργησης Υποκαταστημάτων και Πρακτορείων της Τράπεζας,
- της Ημερησίας Διάταξης των Γενικών Συνελεύσεων,
- των υποχρεουσών την Τράπεζα υπογραφών,
- των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ' αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, που υποβάλλονται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας προς έγκριση.

2. Σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά (τρία) μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους, οι οποίοι έχουν τριετή θητεία και εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση (άρθρο 21 του Καταστατικού).

Τα τρία μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου ύστερα από γνώμη του Διοικητή (άρθρο 35Α του Καταστατικού). Επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα και είναι πλήρους απασχόλησης. Υπάλληλοι του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δεν μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους εφόσον αποδεχθούν το διορισμό τους ως μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να διοριστούν μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής Καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, οι οποίοι δικαιούνται να ασκούν συγχρόνως τα καθήκοντά τους στα εν λόγω ιδρύματα.

Στις 31.12.2021 η σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος είχε ως εξής:

Γιάννης Στουρνάρας	Διοικητής, Πρόεδρος του Συμβουλίου
Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης	Υποδιοικητής
Χριστίνα Παπακωνσταντίνου	Υποδιοικήτρια
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Σύμβουλος
Γεώργιος Ε. Καββαθάς	Σύμβουλος
Γεώργιος Ι. Καρανίκας	Σύμβουλος
Θεοδόσιος Σ. Πανάικας	Σύμβουλος
Ιωάννης Α. Ρέτσος	Σύμβουλος
Αθανάσιος Ι. Σαββάκης	Σύμβουλος
Δημήτριος Α. Σιδέρης	Σύμβουλος
Όλγα Π. Χαρίτου	Σύμβουλος
Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ	Σύμβουλος

Γνωστοποιούνται οι παρακάτω μεταβολές σε σχέση με την 31.12.2020:

- Η κα Χριστίνα Παπακωνσταντίνου διορίστηκε Υποδιοικήτρια με εξαετή θητεία από 11.3.2021 με το από 28.2.2021 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 153/1.3.2021), στη θέση του κ. Θεόδωρου Μ. Μητράκου, η θητεία του οποίου έληξε στις 10.3.2021.
- Ο κ. Γεώργιος Ε. Καββαθάς εξελέγη Σύμβουλος, μέλος του Γενικού Συμβουλίου, από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 6.4.2021, στη θέση του κ. Νικολάου Ι. Σκορίνη.

- Ο κ. Θεοδόσιος Σ. Πανάικας, ο οποίος είχε εκλεγεί Αναπληρωτής Σύμβουλος με την από 4.9.2020 (Συν. 9) απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, εξελέγη Σύμβουλος, μέλος του Γενικού Συμβουλίου, από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 6.4.2021.

3. Λειτουργία του Γενικού Συμβουλίου

Τηρουμένων των διατάξεων του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει περί του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών του.

Ο Διοικητής, ή, εν απουσία αυτού, ο Υποδιοικητής που τον αναπληρώνει σύμφωνα με το άρθρο 32 του Καταστατικού καλεί σε συνεδρίαση το Γενικό Συμβούλιο οσάκις παραστεί ανάγκη και άπαξ τουλάχιστον του μηνός, προεδρεύει δε των συνεδριάσεων αυτού. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία εάν παρίστανται έξι τουλάχιστον από τα μέλη του. Στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ο Επίτροπος του Κράτους στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών.

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περιπτώσεις ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου περιλαμβάνουν τα ονόματα των παρόντων Συμβούλων, αναφέρουν τις λαμβανόμενες αποφάσεις και υπογράφονται από τον Πρόεδρο της συνεδρίασης, ένα μέλος του Συμβουλίου και τον Γραμματέα.

Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, η απόφαση μπορεί να ληφθεί από το Συμβούλιο σε ειδική σύνθεση, αποτελούμενη από τον Διοικητή, έναν Υποδιοικητή και δύο άλλα μέλη του Συμβουλίου. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο απόφαση υποβάλλεται προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο κατά την αμέσως επόμενη συνεδρίασή του.

Χρέη Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του Οργανισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας και Κανονισμού της Βαθμολογικής και Μισθολογικής Τάξεως των Υπαλλήλων ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, ο οποίος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνεται στο καθήκον του αυτό από τον Υποδιευθυντή της ως άνω Διεύθυνσης στην αμεσότερη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το Τμήμα Γραμματείας, στο έργο του οποίου εντάσσεται η ευρύτερη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου, στις αρχές εκάστου ημερολογιακού έτους γνωστοποιείται στα μέλη του Συμβουλίου το πρόγραμμα των συνεδριάσεων του έτους αυτού, το οποίο πάντως δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας.

4. Αποδοχές μελών Γενικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα εφαρμόζει για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου πολιτική αποδοχών, η οποία εναρμονίζεται με τις προβλέψεις του Καταστατικού της Τράπεζας (ιδίως το άρθρο 25) και τη φύση των εργασιών της, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη το διφυή χαρακτήρα της. Προς τούτο, επισημαίνεται ότι η Τράπεζα είναι επιφορτισμένη με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α και 55Γ του Καταστατικού της. Επιπλέον, τα έσοδά της προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και γενικότερα από δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνεται λόγος για κερδοφορία εκ της υιοθέτησης συγκεκριμένου επιχειρηματικού μοντέλου ή στρατηγικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Καταστατικού, το λειτούργημα του Συμβούλου είναι επίτιμο. Οι αμοιβές και τα οδοιπορικά έξοδα των Συμβούλων, τα σχετικά προς την άσκηση των καθηκόντων τους, ορίζονται κάθε φορά από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Επί των απολαβών των μελών του Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου εφαρμόζεται “Πολιτική Αποδοχών Μελών Γενικού Συμβουλίου”, η οποία εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Η νυν ισχύουσα πολιτική κατ’ εφαρμογή των άρθρων 110-111 του ν. 4548/2018 έχει εγκριθεί από την 86η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 1ης Απριλίου 2019 κατόπιν πρότασης από το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 2/25.2.2019), ισχύει για τέσσερις χρήσεις και είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Πολιτική αποδοχών μελών ΓΣ_2019-2022.pdf

Η Τράπεζα προβαίνει στην καταβολή σταθερών μηνιαίων αποδοχών για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου. Έτσι, για τους Συμβούλους προβλέπεται πάγια μηνιαία αποζημίωση που συνδέεται με την ιδιότητα του μέλους και αποζημίωση για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου και τις Επιτροπές της Τράπεζας.

Το άρθρο 29 του Καταστατικού απαγορεύει απολαβές υπό τη μορφή προμήθειας (ποσοστών) ή δικαιώματος συμμετοχής στα κέρδη της Τράπεζας. Επίσης, δεν υφίστανται μεταβλητές αποδοχές, ούτε προβλέπονται προγράμματα διάθεσης μετοχών της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) σε μέλη του Γενικού Συμβουλίου, αφού οι συγκεκριμένοι τύποι απολαβών δεν συνάδουν με τη φύση των εργασιών και το διφυή χαρακτήρα της Τράπεζας κατά τα ανωτέρω.

Σύμφωνα με την ανωτέρω νυν ισχύουσα πολιτική αποδοχών, οδοιπορικά έξοδα για τη συμμετοχή σε εθνικά ή διεθνή όργανα ή επιτροπές, όπως ενδεικτικά εκείνα του ΕΣΚΤ, του ΕΕΜ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ο.κ., καλύπτονται, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή του εύλογου περιορισμού των εξόδων και δαπανών της Τράπεζας. Επίσης, με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων καλύπτονται οδοιπορικά έξοδα σε όλους τους Συμβούλους για κάθε μετακίνησή τους εκτός της πόλης μόνιμης κατοικίας τους για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου και Επιτροπών (το κόστος οποιουδήποτε μεταφορικού μέσου).

Πέραν τούτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 112 του ν. 4548/2018, η Τράπεζα της Ελλάδος κατάρτισε Έκθεση Αποδοχών σχετικά με τις απολαβές των μελών του Γενικού Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου κατά το έτος 2020, η οποία περιλάμβανε τις απαιτούμενες από τη συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη πληροφορίες. Η εν λόγω έκθεση υποβλήθηκε στην 88η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, η οποία έλαβε χώρα στις 6.4.2021, και υπερψηφίστηκε. Παρενθετικά επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 112 παρ. 3 του ν. 4548/2018, η εν λόγω ψήφος των μετόχων είναι συμβουλευτική. Η Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2020 είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Έκθεση αποδοχών μελών ΓΣ_χρήση_2020.pdf

Στο αυτό πλαίσιο, έχει καταρτιστεί και Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2021, η οποία θα υποβληθεί στην επικείμενη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

5. Βιογραφικά σημειώματα των μελών του Γενικού Συμβουλίου

Γιάννης Στουρνάρας

Διοικητής, Πρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 10 Δεκεμβρίου 1956. Τελείωσε το δημόσιο Γυμνάσιο Φιλοθέης το 1974 και αποφοίτησε από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1978. Απέκτησε μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο (MPhil 1980, DPhil 1982) από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, στο οποίο και εργάστηκε από το 1981 έως το 1985 ως Research Fellow και Lecturer στο Κολλέγιο St. Catherine's και ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Ενεργειακών Σπουδών. Σήμερα είναι Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1986-1989 εργάστηκε ως ειδικός σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε θέματα Δημοσίων Επιχειρήσεων και Εισοδηματικής Πολιτικής και στη συνέχεια της Τράπεζας της Ελλάδος (1989-1994) σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, από το 1994 έως τον Ιούλιο του 2000, συμμετείχε στο σχεδιασμό της μακροοικονομικής και διαρθρωτικής πολιτικής εκπροσωπώντας το υπουργείο στη Νομισματική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμμετείχε επίσης στις διαπραγματεύσεις για τη συμμετοχή της Ελλάδος στην ΟΝΕ και είχε την ευθύνη για τις ετήσιες διαβουλεύσεις με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ. Από το 1994 έως το 1997 ήταν Αντιπρόεδρος της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου, ενώ από το 1998 έως τον Ιούλιο του 2000 ήταν μέλος του Δ.Σ. του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους. Από το 2000 μέχρι το 2004 ήταν Πρόεδρος και Δι-

ευθύνων Σύμβουλος της Εμπορικής Τράπεζας και Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Από το 2005 έως το 2008 ήταν Διευθύνων Σύμβουλος στην ΚΑΠΠΑ Χρηματοπιστηριακή. Διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του IOBE (Σεπτέμβριος 2009-Ιούνιος 2012) και Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στην υπηρεσιακή κυβέρνηση (Μάιος-Ιούνιος 2012). Από τον Ιούλιο του 2012 έως τον Ιούνιο του 2014 ήταν Υπουργός Οικονομικών.

Από τις 26 Ιουνίου του 2014 είναι Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το Φεβρουάριο του 2020 εκλέχτηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης

Υποδιοικητής

Ο Θεόδωρος Πελαγίδης είναι από το 2004 Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Από το 2012 έως τις 19.9.2020 διετέλεσε NR Senior Fellow στο Brookings Institution USA. Έχει σπουδάσει οικονομικά στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης (πτυχίο, 1987 με υποτροφία ΙΚΥ), Sussex (M.Phil., 1989), Paris (Doctorat, 1993 με υποτροφία SPES των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) και Harvard CES (Post-Doc, 1993 και 1995 με υποτροφία NATO).

Έχει διατελέσει Fulbright Scholar στο Columbia University (2008) και NRG Fellow στο HO, LSE (2010). Έχει επίσης εργαστεί ως εμπειρογνώμονας στο Internal Evaluation Office του ΔΝΤ (2015) σχετικά με την αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος διάσωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2018 (Horizon 2020).

Έχει τουλάχιστον 70 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, μεταξύ των οποίων: *International Review of Law and Economics*, *Journal of Economic Studies*, *The Journal of Economic Policy Reform*, *The Journal of Policy Modelling*, *Cambridge Journal of Economics*, *European Journal of Law and Economics*, *Managerial and Decision Economics*, *Economists' Voice*, *The Cato Journal*, *Review of International Studies*, *Journal of Post-Keynesian Economics*, *Asian Journal of Shipping and Logistics* κ.λπ.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στις περιοχές των Οικονομικών της Νομισματικής Ενοποίησης, της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Νομισματικής και Οικονομικής Ολοκλήρωσης, της Θετικής Πολιτικής Οικονομίας και των Ναυτιλιακών Οικονομικών.

Στην Ελλάδα έχει συγγράψει 16 μονογραφίες, μεταξύ των οποίων *Η Προσοδοθηρία και οι Μεταρρυθμίσεις στην Ελληνική Οικονομία* (2006), *Η Στιγμή της Στροφής και ο Προοδευτικός Πραγματισμός στην Ελληνική Οικονομία* (2010), *Κατανοώντας την Κρίση στην Ελληνική Οικονομία* (2013), *Μέση Γη. Η Επιστροφή του Πολιτικού Κέντρου. Θεωρία και Οικονομικές Πολιτικές* (2017) και *Η Ελληνική Οικονομία πριν και μετά τον Covid-19* (2020).

Διεθνώς έχει συγγράψει σε συνεργασία με τον Μ. Μητσόπουλο τα βιβλία:

- *Understanding the Crisis in Greece. From Boom to Bust*, MacMillan 2011 και 2012, 2nd ed.
- *Greece. From Exit to Recovery?*, The Brookings Institution, 2014
- *Who's to Blame for Greece? Austerity in Charge of Saving a Broken Economy*, MacMillan/Palgrave 2016
- *Who's to Blame for Greece? How Austerity and Populism are Destroying a Country with High Potential*, Springer/MacMillan/Palgrave 2018, 2nd ed.
- *Who's to Blame for Greece? Life after Bankruptcy. Between Recovery and Sub-standard Growth*, Springer/MacMillan/Palgrave 2021, 3rd ed.

Έχει δημοσιεύσει κείμενα και παραχωρήσει συνεντεύξεις στους Financial Times, e-CNN, e- New York Times, WSJ, The Guardian, La Croix, Die Welt, RSR Suisse, Berlingske, Washington Post, Bloomberg, Toronto Star, The Washington Times, Financial Times, El Mercurio, ElPais κ.α., ενώ δημοσίευσε σε τακτική βάση άρθρο γνώμης στην ιστοσελίδα του Brookings Institution Global Economy and Development Washington D.C. την περίοδο 2015-2020.

Από τις 20 Σεπτεμβρίου 2020 είναι Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χριστίνα Παπακωνσταντίνου **Υποδιοικήτρια**

Η Χριστίνα Παπακωνσταντίνου είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (LLM) στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο από το University of London. Έχει πολύχρονη και ευρεία επαγγελματική εμπειρία στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Κατά την περίοδο 2012-2014 υπηρέτησε ως Γενική Γραμματέας στο Υπουργείο Οικονομικών, με παράλληλη θητεία ως Γενική Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Ταυτόχρονα, συμμετείχε στην ομάδα διαπραγμάτευσης των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Εκπροσώπησε τη χώρα στο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών (ECOFIN) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στις ομάδες υψηλού επιπέδου του ΟΟΣΑ, στις υπουργικές συνεδριάσεις του ΟΟΣΑ (ως αναπληρωτής), σε ομάδες εργασίας της Economic and Financial Committee της ΕΕ (Task Force on Coordinated Action, υποεπιτροπή στατιστικής), στην Επιτροπή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (FSC) της ΕΕ και στο Financial Services Working Group του Συμβουλίου της ΕΕ. Υπήρξε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και του Συμβουλίου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (FSB). Συμμετείχε στην ελληνική ομάδα υποστήριξης των διαπραγματεύσεων για το πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων του 2012 (PSI), στην ομάδα παρακολούθησης της συμφωνίας δανείου του EFSF και στη συντονιστική ομάδα για την εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Διετέλεσε επιστημονική συνεργάτιδα στη Μονάδα Οικονομικής Έρευνας και Ανάλυσης του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων στο Υπουργείο Οικονομικών, σύμβουλος στο Γραφείο Πρωθυπουργού, σύμβουλος επί χρηματοπιστωτικών θεμάτων στην Οικονομική Μονάδα της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην ΕΕ και νομικός σύμβουλος στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Επιπλέον, παρείχε υπηρεσίες ως ανεξάρτητη νομική σύμβουλος σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, δημοσιονομικής διαχείρισης, εταιρικού δικαίου και δικαίου ανταγωνισμού της ΕΕ και μετείχε ως εμπειρογνώμονας σε αποστολές του ΔΝΤ.

Από το 2017 έως το 2021 ήταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της “ΡQH Ενιαίος Εκκαθαριστής Α.Ε”. Επίσης, την περίοδο 2019-2021 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενώ από το 2020 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

Έχει μακρά εμπειρία στην παρακολούθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στο συντονισμό οικονομικών πολιτικών και εξειδικεύεται σε θέματα δημοσιονομικής πολιτικής, χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κρατικών ενισχύσεων, εκκαθαρίσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Από τις 11 Μαρτίου 2021 είναι Υποδιοικήτρια της Τράπεζας της Ελλάδος.

Δημήτριος Α. Σιδέρης **Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου**

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Κατέχει Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D.) από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (European University Institute) στη Φλωρεντία, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (M.Sc.) στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (Birkbeck College, University of London) και Πτυχίο από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Από το 1997 εργάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, όπου προσελήφθη μετά από ειδικό διαγωνισμό. Εργαζόταν στη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών (ΔΟΑΜ) ως επικεφαλής των Τμημάτων Οικονομετρικού Σχεδιασμού και Προβλέψεων και Εσωτερικής Οικονομίας.

Παράλληλα, ακολούθησε και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Από το 1992 διδάσκει σε πανεπιστήμια του εξωτερικού (Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία) και της Ελλάδος αντικείμενα που καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα της οικονομικής επι-

στήμης, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Σήμερα είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικής Θεωρίας στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Έχει αξιόλογο αριθμό δημοσιεύσεων σε έγκριτα οικονομικά περιοδικά και στις εκδόσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ έχει συγγράψει αρκετά δοκίμια εργασίας. Επίσης, έχει σημαντικό αριθμό ανακοινώσεων σε συνέδρια, όπου έχει παρουσιάσει πρωτογενή έρευνα (συνέδρια της ΕΚΤ, της ΕΕ, της Τράπεζας της Ελλάδος, ICMAIF (του Πανεπιστημίου Κρήτης), ASSET κ.λπ.).

Τα πεδία της ερευνητικής του ενασχόλησης περιλαμβάνουν τη Διεθνή Πολιτική Οικονομία, τα Διεθνή Οικονομικά, τις Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις, τα Οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και την Ελληνική Οικονομία.

Συμμετείχε ως τακτικό μέλος σε ομάδες εργασίας του ΟΟΣΑ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), συγκεκριμένα στις ομάδες WGF, WGEM, της ΕΚΤ, STEP του ΟΟΣΑ, EF της ΕΕ, LINK των Ηνωμένων Εθνών.

Από τις 9 Αυγούστου 2018 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Όλγα Π. Χαρίτου

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Η Όλγα Χαρίτου είναι διευθυντικό στέλεχος, με 40 περίπου έτη εμπειρία στην εφαρμογή και αξιοποίηση της τεχνολογίας στο χρηματοοικονομικό τομέα.

Είναι μαθηματικός με μεταπτυχιακό τίτλο (M.Sc.) σε Computing Mathematics and Statistics από το University College Cardiff, University of Wales, UK, από όπου αποφοίτησε με διάκριση.

Έχει άριστη γνώση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της διατραπεζικής αγοράς και των συστημάτων πληρωμών, του εποπτικού, ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου συναλλαγών, καθώς και των τεχνολογικών εφαρμογών και μηχανισμών υποστήριξής τους.

Έχει μακρά εμπειρία στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό κλάδο, και στο σχεδιασμό καινοτόμων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με την αξιοποίηση των εξελίξεων της τεχνολογίας.

Από το 1981 έως το 2001 εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος στον Τομέα Πληροφορικής και Οργάνωσης της Alpha Bank και από το 2001 έως το 2009 ήταν Διευθύντρια Διοίκησης Πληροφορικής, υπεύνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων έργων πληροφορικής για το δίκτυο της τράπεζας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά μεγάλα έργα η μετάπτωση στο ευρώ, η μετάπτωση στα IAS, η συγχώνευση της Ιονικής Τράπεζας, η ενοποίηση των συστημάτων πληρωμών και των back offices, καθώς και τα συστήματα MIS, EIS, Treasury, Risk και Asset/Private Management της τράπεζας και του ομίλου.

Τον Ιανουάριο του 2010 ίδρυσε την εταιρία ΟΜΙΚΡΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΜΕΠΕ και μέχρι τον Απρίλιο του 2019 ήταν ιδιοκτήτρια και διευθύντρια της.

Η εταιρία είχε αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα στρατηγικής, σχεδιασμού και υλοποίησης εφαρμογών πληροφορικής σε ελληνικές και ξένες εταιρίες, οι οποίες παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς, ασφαλιστικά ταμεία, ταμεία εναλλακτικών επενδύσεων, ταμεία διαχείρισης δημόσιου πλούτου (sovereign funds), asset managers, private and wealth managers, investment managers, risk managers, compliance officers, family & multi-family offices, prime brokers κ.λπ.

Από τον Οκτώβριο του 2016 μέχρι τον Οκτώβριο του 2019 ήταν μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ). Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η οποία διαχειρίζεται και αξιοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία και συμμετοχές του Δημοσίου που έχουν περιέλθει στην δικαιοδοσία της. Η ΕΕΣΥΠ αποσκοπεί στην επαύξηση της αξίας και τη βελτίωση

της απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων, καθώς και στη δημιουργία εσόδων, προς όφελος του Δημοσίου. Περαιτέρω, η Εταιρεία προωθεί μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες επιχειρήσεις μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προαγωγής υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, αειφορίας, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών.

Από τις 19 Απριλίου 2019 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Ο Χρήστος Χατζηεμμανουήλ είναι Καθηγητής Νομισματικών και Χρηματοοικονομικών Θεσμών στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς και Επισκέπτης Καθηγητής του Τμήματος Νομικής του London School of Economics (LSE). Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Πτυχίο) και στο University College London (LL.M. και Ph.D.). Κατέλαβε την πρώτη πανεπιστημιακή του θέση στο Κέντρο Σπουδών Εμπορικού Δικαίου (CCLS) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Queen Mary (QMW, όπως ονομαζόταν τότε), όπου εργάστηκε ως Research and Teaching Fellow. Τον Οκτώβριο του 1997 εντάχθηκε στο Τμήμα Νομικής του LSE, όπου μέχρι το Δεκέμβριο του 2007 υπηρέτησε διαδοχικά ως Lecturer, Senior Lecturer και Reader in Law. Έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής σε διάφορα πανεπιστήμια και έχει παρουσιάσει ανακοινώσεις σε πλήθος συνεδρίων.

Οι ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις του περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μονογραφίες, άρθρα και κεφάλαια συλλογικών τόμων για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την κρίση της ευρωζώνης, το ευρωπαϊκό τραπεζικό δίκαιο και την Τραπεζική Ένωση, την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, τη χρηματοοικονομική εποπτεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη μεταρρύθμιση των χρηματοοικονομικών συστημάτων στις οικονομίες σε μετάβαση. Έχει δημοσιεύσει πολλά κείμενα σε εφημερίδες και περιοδικά για ζητήματα δημόσιας πολιτικής.

Ως ειδικός στο ευρωπαϊκό και διεθνές χρηματοπιστωτικό και νομισματικό δίκαιο, εργάστηκε ως σύμβουλος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), με αντικείμενο τις διαδικασίες πτωχεύσεως-εξυγίανσεως πιστωτικών ιδρυμάτων. Συμμετέχει ως μέλος της ομάδας εργασίας και συμπρόεδρος της δεύτερης υποομάδας στο πρόγραμμα της UNIDROIT για το πτωχευτικό δίκαιο των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Είναι μέλος της Επιτροπής Νομισματικού Δικαίου (MOCOMILA) της International Law Association (ILA), μέλος του Δ.Σ. του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council for International Relations – GR) και μέλος της Επιτροπής Νομικών Εμπειρογνομόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council of International Relations – Greece).

Από το Μάιο του 2004 έως το Σεπτέμβριο του 2007 υπηρέτησε ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. Από το Σεπτέμβριο του 2007 μέχρι το Δεκέμβριο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Κέντρου Πολιτικής Έρευνας και Επικοινωνίας (ΚΠΕΕ), ενός από τα μακροβιότερα ανεξάρτητα (μη χρηματοδοτούμενα από το κράτος) think tanks. Από το 2005 έως το 2011 ήταν μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Περιφερειακού Κέντρου για τη Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης για την Ανατολική Ευρώπη και την Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (RCPAR και, αρχικώς, UNTC) του United Nations Development Programme (UNDP).

Από το Σεπτέμβριο του 2014 έως τον Απρίλιο του 2020 διετέλεσε σύμβουλος του Διοικητή στην Τράπεζα της Ελλάδος. Από τις 10 Απριλίου 2020 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος
Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος είναι ο ιδρυτής της CHIPITA Α.Ε. και παρέμεινε στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου (1989-2021) μιας από τις κορυφαίες εταιρίες παγκοσμίως στα bakery snacks.

Είναι απόφοιτος της ΑΣΟΕΕ.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία το 1976 στην οικογενειακή εταιρία παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, την Recor Α.Ε.

Το 1981 ανέλαβε τη Γενική Διεύθυνση της ALIGEL, εισαγωγικής εταιρίας ζαχαρωδών προϊόντων και παγωτών. Το 1986, ανέλαβε Διευθύνων Σύμβουλος στην INTERIA, εταιρία παραγωγής και εμπορίας πραλίνας φουντουκιού, με σοβαρή εξαγωγική δραστηριότητα. Την ίδια χρονιά εξαγόρασε το 50% των μετοχών της CHIPITA που ήταν εταιρία παραγωγής snacks (γαριδάκια) και το 1989 εξαγόρασε και το υπόλοιπο 50%.

Το 1990 η CHIPITA χρηματοδοτήθηκε για να υλοποιήσει τη μοναδική καινοτόμο ιδέα της παραγωγής τυποποιημένου κρουασάν, για πρώτη φορά παγκοσμίως. Το Eurohellenic fund (Olayan, De Benedetti, Alpha Finance και TITAN) εμπιστεύθηκε την CHIPITA και επένδυσε στην καινοτομία.

Το 1994 η εταιρία εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τα επόμενα 16 χρόνια, ανέπτυξε πολλά νέα προϊόντα και έγινε εξαιρετικά εξωστρεφής με εξαγωγές σε πολλές χώρες. Η εξαπλώση των μονάδων παραγωγής παγκοσμίως, καθιστά την CHIPITA μία πολύ σημαντική πολυεθνική εταιρία με εργοστάσια σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Πολωνία, Ρωσία, Σλοβακία και με στρατηγικές συνεργασίες σε Σαουδική Αραβία, Τουρκία, Μεξικό, Μαλαισία και Ινδία.

Το 2006 η CHIPITA συγχωνεύθηκε με τις εταιρίες ΔΕΛΤΑ, Goody's και ΜΠΑΡΜΠΙΑ ΣΤΑΘΗΣ, δημιουργώντας τη VIVARTIA, και το 2007 η VIVARTIA εξαγοράστηκε από τη MIG. Από 1.9.2006 έως 15.4.2010 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Vivartia ABEE.

Το 2010 ο κ. Θεοδωρόπουλος, μαζί με τον όμιλο Olayan, αλλά και με άλλους Έλληνες επιχειρηματίες, εξαγόρασαν εκ νέου την CHIPITA.

Το 2021 η CHIPITA συνήψε συμφωνία-σταθμό για την ελληνική αγορά τροφίμων και εξαγοράστηκε από το διεθνές κολοσσό MONDELEZ.

Ο κ. Θεοδωρόπουλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας αλλαντικών ΝΙΚΑΣ.

Είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΒ. Κατά το παρελθόν έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών, Αντιπρόεδρος της ΕΧΑΕ, μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας, καθώς και μέλος του Δ.Σ. της ΔΕΗ.

Από το Μάρτιο του 2020 είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος.

Γεώργιος Ε. Καββαθάς
Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Γιώργος Καββαθάς γεννήθηκε το 1960 στην Αθήνα. Σπούδασε στην Ανώτερη Δημόσια Σχολή Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού Μηχανικών και στα ΚΑΤΕΕ Μηχανολόγος Μηχανικός.

Δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στο χώρο της εστίασης από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 δημιουργώντας σημαντικές και επιτυχημένες επιχειρήσεις στον κλάδο ως ιδιοκτήτης και διευθυντής εστιατορίων και επιχείρησης catering. Έχει έντονο ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στην ελληνική διατροφή και γαστρονομία, τις οποίες παρακολουθεί συστηματικά μέσα από τη συμμετοχή του σε σχετικούς φορείς και συλλόγους.

Από το 2003 εκλέγεται Γενικός Γραμματέας και αργότερα (2012) Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εστιατορικών και Συναφών Επαγγελμάτων.

Από το 2005 εκλέγεται Αντιπρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ και από το 2013 Πρόεδρός της.

Είναι μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και έχει διατελέσει, επίσης, μέλος σε Διοικητικά Συμβούλια Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., συνδικαλιστικών ενώσεων, κοινωνικών φορέων και συλλόγων.

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Απρίλιο του 2021.

Γεώργιος Ι. Καρανίκας

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Γεώργιος Καρανίκας γεννήθηκε στην Έδεσσα το 1956 και σπούδασε μάρκετινγκ και διοίκηση επιχειρήσεων. Από το 1980 έως το 2017 ασχολήθηκε επιχειρηματικά με το λιανικό εμπόριο καλλυντικών ειδών. Παράλληλα, από το 2001 έως σήμερα δραστηριοποιείται στο χώρο της συμβουλευτικής επιχειρήσεων. Είναι παντρεμένος με την οικονομολόγο Λένα Καρανίκα και έχει δύο παιδιά, τον Γιάννη και την Κλειώ.

Θέσεις ευθύνης:

- Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) (2018-σήμερα)
- Αντιπρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (ΟΚΕ) (2015 έως 2020)
- Μέλος του Δ.Σ. του ΙΚΑ (2010-2016)
- Μέλος του Δ.Σ. της SME United
- Μέλος του Δ.Σ. του ΟΕΕΚ (2007-2010)
- Γενικός Γραμματέας της ΕΣΕΕ (2009-2018).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Μάρτιο του 2020.

Θεοδόσιος Σ. Πανάικας

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969.

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Μ.Sc. στην Εφαρμοσμένη Οικονομική και Οικονομική Πολιτική από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1994-1995 εργάστηκε στις οικονομικές υπηρεσίες της κατασκευαστικής εταιρίας ΕΛΤΕΡ Α.Τ.Ε. Παράλληλα, ως το τέλος του 1996 ασχολήθηκε ως εξωτερικός συνεργάτης με την εκπόνηση οικονομοτεχνικών μελετών και τη σύνταξη οικονομικών προσφορών φακέλων εταιριών για ένταξή τους σε αναπτυξιακά προγράμματα.

Κατά το διάστημα 1996-1997 διετέλεσε μέλος της ομάδας του Συμβούλου Διαχείρισης του ευρωπαϊκού προγράμματος αλιείας του Υπουργείου Γεωργίας "PESCA".

Κατά τη χρονική περίοδο 1998-1999 εργάστηκε ως Οικονομικός Αναλυτής στη χρηματιστηριακή εταιρία "Ελληνοαμερικανική ΑΧΕΠΕΥ".

Το 1999 προσλήφθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος ως Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό στη θέση του Οικονομικού Αναλυτή στο Τμήμα Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) της Διεύθυνσης Εργασιών Δημοσίου.

Το διάστημα 2001 έως 2004 εργάστηκε ως Συνεργάτης-Σύμβουλος του Υπουργού Δικαιοσύνης, ενώ διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. (Υπουργείο Δικαιοσύνης) και του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας (Ν.Π.Δ.Δ. – Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων).

Διετέλεσε Προϊστάμενος του Τμήματος Μελέτης Θεσμικού Πλαισίου Συνταξιοδοτικών και Λοιπών Παροχών της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (2011-2012).

Είναι Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας της Ελλάδος από τον Ιούνιο του 2020 και μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Σεπτέμβριο του 2020.

Ιωάννης Α. Ρέτσος

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Ιωάννης Ρέτσος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου από το Cornell University στη διοίκηση ξενοδοχείων, με ειδίκευση στο Hospitality Real Estate Finance.

Είναι Διευθύνων Σύμβουλος και από τους βασικούς μετόχους της εταιρίας Electra Hotels & Resorts, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της και διαχειρίζεται έξι ξενοδοχεία στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Ρόδο και την Κεφαλονιά.

Ο κ. Ρέτσος εξελέγη Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) το Μάιο του 2017 και διανύει τη δεύτερη θητεία του στην Προεδρία του Συνδέσμου.

Από τον Απρίλιο του 2011 έως τον Ιούλιο του 2017 διετέλεσε Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ) και από το 2009 έως το 2012 Πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής-Αργοσαρωνικού (ΕΞΑΑΑ).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Μάρτιο του 2020.

Αθανάσιος Ι. Σαββάκης

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Διευθύνων Σύμβουλος της BioSolids AE (βελτιωτικά εδάφους). Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Savvy-Can – Hellenic Metal Packaging AE. Μέτοχος της National Can Hellas A.E.. Μέλος Δ.Ε. του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ). Γ' Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ). Γραμματέας του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Μέλος Δ.Σ. της Ελληνικής Παραγωγής – Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη. Μέλος Δ.Σ. του Ελληνικού Συνδέσμου Επιχειρηματικών Πάρκων (ΕΣΕΠΠΑ). Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Κέντρου Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ). Μέλος Δ.Σ. του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ). Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (ΙΔΙΣ). Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών.

Κάτοχος MBA από το University of Stirling (UK), B.Sc. in Business Studies & Economics από το University of Surrey (RIHE). Certified Lead Assessor για συστήματα BSEN ISO, από το Scottish Quality Management Center του University of Stirling. Έχει παρακολουθήσει το INSEAD Executive Education Program (Negotiation Dynamics & Strategic Management). Κάτοχος του Certificate in Purchasing and Supply Chain Management του International Federation of Purchasing & Supply Management.

Μιλάει αγγλικά και ιταλικά.

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Φεβρουάριο του 2017.

ΣΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΣΤΑΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Γενικό Συμβούλιο συστήνει μόνιμες ή προσωρινές επιτροπές για να συνδράμουν στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, να διευκολύνουν τις δραστηριότητές του και να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τη λήψη αποφάσεων.

Οι επιτροπές έχουν συμβουλευτικό ρόλο, αλλά δύνανται επίσης να αναλάβουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες που καθορίζονται από το Γενικό Συμβούλιο.

Η κύρια αποστολή των επιτροπών είναι η εξέταση των θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές τους, η προετοιμασία σχεδίων αποφάσεων προς έγκριση από το Γενικό Συμβούλιο και η υποβολή σχετικών ενημερώσεων, εκθέσεων, βασικών πληροφοριών και εισηγήσεων προς το Γενικό Συμβούλιο.

Το Γενικό Συμβούλιο έχει συστήσει τις ακόλουθες μόνιμες επιτροπές:

1. Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί ανεξάρτητη επιτροπή και λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, ο οποίος έχει εγκριθεί από την 88η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 6ης Απριλίου 2021 και είναι αναρτημένος στον ιστοχώρο της Τράπεζας. Ο εν λόγω Κανονισμός καταρτίστηκε από την Επιτροπή στη συνεδρίαση 5/19.11.2020, οπότε αποφασίστηκε η υποβολή του στο Γενικό Συμβούλιο προς έγκριση και η περαιτέρω παραπομπή του προς έγκριση και από την προρρηθείσα Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 13/30.11.2020) ενέκρινε τον εν λόγω Κανονισμό και, λόγω των επιταγών της κείμενης νομοθεσίας (ιδίως του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως τότε ίσχυε), ομοίως εισηγήθηκε την παραπομπή του προς έγκριση και από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Η Επιτροπή Ελέγχου επικουρεί και υποστηρίζει το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την επιτέλεση των, σύμφωνα με το Καταστατικό, αρμοδιοτήτων του, ενημερώνοντας, παρακολουθώντας, παρέχοντας συμβουλές ή εκφράζοντας τη γνώμη της ως προς τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα αυτής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του Κανονισμού της και την κείμενη νομοθεσία. Η εν λόγω αρμοδιότητα αφορά ιδίως τα ακόλουθα ζητήματα: α) τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, β) τους εξωτερικούς ελεγκτές, γ) το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και δ) την εσωτερική επιθεώρηση.

Συνοπτικά, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται ιδίως στις εξής:

- εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πριν υποβληθούν στο Γενικό Συμβούλιο και εκθέτει τις απόψεις της ως προς την ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που περιέχεται σε αυτές και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανόνες που διέπουν την κατάρτιση και δημοσιοποίησή τους, υποβοηθώντας έτσι το Γενικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση της αρμοδιότητάς του για την έγκριση αυτών,
- παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του εξωτερικού ελεγκτή σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Τράπεζα, είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής του εξωτερικού ελεγκτή και διασφαλίζει ότι αυτός ασκεί το ελεγκτικό του έργο με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (International Standards on Auditing), τον ισχύοντα Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών και τη συναφή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- εξετάζει περιοδικά, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και εκφράζει σχετικά τη γνώμη της στο Γενικό Συμβούλιο,
- παρακολουθεί και εξετάζει την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια και την ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατόπιν εισήγησης του Γενικού Συμβουλίου. Προϋπόθεση για τον ορισμό των μελών είναι η επαρκής γνώση του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα, καθώς επίσης η επαρκής κατάρτιση και εμπειρία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελούμενη από τρίτους και από μέλη του Γενικού Συμβουλίου, εξαιρουμένων των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας, καθώς και του Επιτρόπου του Κράτους ή του αναπληρωτή αυτού. Ο Πρόεδρος αυτής ορίζεται από τα μέλη της.

Ο Πρόεδρος και η πλειονότητα των μελών της Επιτροπής ανταποκρίνονται, κατά τον ορισμό και κατά τη διάρκεια της θητείας τους, στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δεν κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και
- δεν έχουν σχέσεις εξάρτησης με την Τράπεζα ή με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους και την ανεξάρτητη και αντικειμενική κρίση τους.

Ένα τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής, που πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, πρέπει να διαθέτει επαρκή γνώση και εμπειρία σε θέματα λογιστικής ή/και ελεγκτικής και παρίσταται υποχρεωτικώς στις συνεδριάσεις της Επιτροπής που αφορούν την εξέταση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων τους.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι τριετής και ανανεώσιμη.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και εκτάκτως, όποτε το κρίνει απαραίτητο. Η Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και εκτάκτως από οποιοδήποτε εκ των μελών της.

Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει:

- στην αρχή κάθε έτους προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο το πρόγραμμα εργασιών της,
- ετησίως και εκτάκτως, όποτε της ζητηθεί, έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με το έργο που της ανατίθεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, αναφέροντας σχετικώς την άποψή της και παραθέτοντας προτάσεις για βελτιώσεις και μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί,
- ετησίως έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με την κατάρτιση και το αποτέλεσμα του ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, πριν από την έγκρισή τους, διατυπώνοντας σχετικά τη γνώμη της και επεξηγώντας το ρόλο της Επιτροπής στην εν λόγω διαδικασία,
- ετησίως έκθεση πεπραγμένων προς έγκριση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται η περιγραφή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Τράπεζα.

Στις 31.12.2021 η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου είχε ως εξής:

Πρόεδρος:	Δημήτριος Σιδέρης
Μέλη:	- Γρηγόριος Στεργιούλης - Διονύσιος Νικολάου

Γνωστοποιείται η παρακάτω μεταβολή σε σχέση με την 31.12.2020:

- Ο κ. Δημήτριος Σιδέρης, εκ των μελών της Επιτροπής, ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου στη θέση του εκλιπόντος Χαράλαμπου Σταματόπουλου.

Εντός του έτους 2021 η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε οκτώ (8) φορές.

2. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Σκοπός της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι η αποτελεσματική κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, λειτουργικών, κανονιστικών, και η διασφάλιση του ενοποιημένου ελέγχου τους, η εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και ο απαιτούμενος συντονισμός σε επίπεδο Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή:

- διαμορφώνει σε ετήσια βάση τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους στόχους της Τράπεζας και στην επάρκεια των διαθέσιμων πόρων, σε τεχνικά μέσα και προσωπικό,
- εγκρίνει σε ετήσια βάση την πολιτική και τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση κινδύνων ως προς την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε συνέπεια με την εκάστοτε επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων,
- προβλέπει και παρακολουθεί τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- αξιολογεί, σε εξαμηνιαία βάση τουλάχιστον, με βάση τις εκθέσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και σχετικών αναφορών της Επιτροπής Ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης:
 - την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων και ιδίως τη συμμόρφωση προς το καθορισμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και
 - την καταλληλότητα των ορίων, των μέτρων και την επάρκεια των προβλέψεων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων,
- λαμβάνει αποφάσεις και διατυπώνει συστάσεις σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει διαμορφωθεί για τη διαχείριση κινδύνων της Τράπεζας ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της,
- εγκρίνει σε ετήσια βάση την πολιτική και τις αρχές που διέπουν την ανάπτυξη, εφαρμογή και παρακολούθηση του Πλαισίου Επιχειρησιακής Συνέχειας, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη επιχειρησιακή λειτουργία της Τράπεζας. Μεριμνά για την ανάπτυξη Διαδικασίας Διαχείρισης Κρίσης και προβλέπει για τη διενέργεια τουλάχιστον ετήσιων προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης,
- ελέγχει την εφαρμογή του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου και του Πλαισίου Επιχειρησιακής Συνέχειας του ΕΣΚΤ/Ευρωσυστήματος που εκτελούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και
- ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (για τις αρμοδιότητες αυτής βλ. ανωτέρω Μέρος Γ', παρ. 3) της Τράπεζας.

Δυνάμει της από 18.12.2020 (Συνεδρία 14η) απόφασης του Γενικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων απαρτίζεται από επτά μέλη, ήτοι τον Διοικητή ως Πρόεδρο, τους δύο Υποδιοικητές, τα άλλα τρία μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και τον Προϊστάμενο της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Ο Διοικητής, απουσιάζων ή κωλυόμενος, αναπληρώνεται από τον Υποδιοικητή στον οποίο έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα εποπτείας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Σε περίπτωση που ο Διοικητής διατηρεί την αρμοδιότητα εποπτείας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο Υποδιοικητή. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία με την παρουσία τεσσάρων εκ των επτά μελών της. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδριάζει τουλάχιστον ανά εξάμηνο και εκτάκτως, όποτε κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο Προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

Κατόπιν τούτων, στις 31.12.2021 η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είχε ως εξής:

Πρόεδρος:	Γιάννης Στουρνάρας, Διοικητής
Μέλη:	- Θεόδωρος Πελαγίδης, Υποδιοικητής - Χριστίνα Παπακωνσταντίνου, Υποδιοικήτρια - Δημήτριος Σιδέρης, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Όλγα Χαρίτου, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Χρήστος Χατζηεμμανουήλ, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Ασήμω Αγγελίνα, Προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων

Γνωστοποιούνται οι παρακάτω μεταβολές σε σχέση με την 31.12.2020:

- Η Υποδιοικήτρια κα Χριστίνα Παπακωνσταντίνου ανέλαβε καθήκοντα μέλους της Επιτροπής σε αντικατάσταση του κ. Θεόδωρου Μητράκου μετά τη λήξη της θητείας του τελευταίου ως Υποδιοικητή.
- Η κα Ασήμω Αγγελίνα ανέλαβε καθήκοντα μέλους της Επιτροπής, ως Προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, σε αντικατάσταση του κ. Αθανασίου Χριστοδουλόπουλου.

Εντός του έτους 2021 η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε δύο (2) φορές.

Ζ. ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

1. Διοικητής

Ο Διοικητής ασκεί τις εποπτικές, κυρωτικές και κανονιστικές αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 55Γ του Καταστατικού και αφορούν την υποχρέωση παροχής στατιστικών πληροφοριών στην ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της κατ' εφαρμογή του εκδιδόμενης συμπληρωματικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποχρέωση παροχής στοιχείων περιλαμβάνει και τα απαιτούμενα στοιχεία για την κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών και των χρηματοοικονομικών λογαριασμών των επιμέρους τομέων της οικονομίας, καθώς και για τον υπολογισμό της διεθνούς επενδυτικής θέσης της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν τα υπόχρεα πρόσωπα εν αναφορά προς τις συναλλαγές τους με πρόσωπα εγκατεστημένα στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και τις έναντι των προσώπων αυτών απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους, καθώς και τον τρόπο, το χρόνο και τη διαδικασία παροχής αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του Διοικητή από οδηγίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του Καταστατικού. Επίσης, εξετάζει την επίδραση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο προαναφερθέν πλαίσιο σχετικά με θέματα που αφορούν τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και μέσων πληρωμών και την έκδοση τραπεζογραμματίων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ, τις οποίες και ενσωματώνει στο ημεδαπό δίκαιο.

Οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται μέσω της έκδοσης Πράξεων του Συμβουλίου και της μετέπειτα δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αποτελείται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές και άλλα τρία μέλη που διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή, και δίνουν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 22 του Καταστατικού όρκο.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής οφείλουν και μετά την παύση των καθηκόντων τους να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες των οποίων έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και οι οποίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Οι όροι απασχόλησης και οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές είναι μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, ως εκ της ιδιότητάς τους, και η θητεία τους διαρκεί για όσο χρόνο έχουν την ιδιότητα αυτή. Η θητεία των υπόλοιπων μελών είναι εξαετής και μπορεί να ανανεώνεται. Σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησης για οποιονδήποτε λόγο μέλους του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκτός από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, πριν από τη λήξη της θητείας τους, η θητεία του μέλους που διορίζεται σε αντικατάστασή του θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο της θητείας του θανόντος ή αποχωρήσαντος μέλους και μία ακόμη πλήρη θητεία, εφόσον το υπολειπόμενο μέρος της θητείας είναι μικρότερο από δύο έτη.

Πρόεδρος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, αναπληρούμενος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καταστατικού. Ο Πρόεδρος καλεί τα μέλη του Συμβουλίου σε συνεδρίαση όταν παρίσταται ανάγκη και τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε περίπτωση θανάτου, λήξης της θητείας ή αποχώρησης μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και μέχρι τον ορισμό νέων μελών, το Συμβούλιο μπορεί να λειτουργεί με ελλιπή συγκρότηση.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής επικουρείται στο έργο του από υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας και από επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του και από υπαλλήλους της Τράπεζας, στις οποίες επιτροπές μπορεί να αναθέτει τη λήψη αποφάσεων επί ορισμένων θεμάτων της αρμοδιότητάς του, διατηρούμενης πάντως της αρμοδιότητας του Συμβουλίου να αποφασίζει και επί των θεμάτων αυτών.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής μπορεί να αναθέτει την εποπτεία τομέων της αρμοδιότητάς του σε ορισμένα μέλη του.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ως εκ του λειτουργήματός τους μέλη και του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας (άρθρο 35Α του Καταστατικού).

3. Εκτελεστική Επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, προσκαλείται από τον Διοικητή ή, εν απουσία του, από τον αναπληρούντα αυτόν Υποδιοικητή, και αποφασίζει με απαρτία και πλειοψηφία δύο μελών, στα οποία πρέπει να συγκαταλέγεται ο Διοικητής, εκτός αν αυτός αναπληρώνεται κατά τα ανωτέρω. Εάν δεν σχηματίζεται απαρτία, στην Επιτροπή μετέχει και το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Το Γενικό Συμβούλιο ορίζει κατ' έτος τρία μέλη του από τα μη μετέχοντα στην Εκτελεστική Επιτροπή προς παρακολούθηση της άσκησης της αρμοδιότητάς της, δυνάμενα να αναφέρονται στο Συμβούλιο.

Οι αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής ρυθμίζονται από το άρθρο 55Α του Καταστατικού και από την κείμενη εποπτική νομοθεσία (βλ. ενδεικτικά ν. 4261/2014, ν. 4364/2016 και ν. 4537/2018).

Οι εν λόγω αρμοδιότητες αφορούν την έκδοση Πράξεων που αφορούν την εξυγίανση και την εποπτεία, μεταξύ άλλων, της φερεγγυότητας, της διασφάλισης επαρκούς ρευστότητας και της διαρκούς συμμόρφωσης των εποπτευομένων με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης, η άσκηση της εποπτείας περιλαμβάνει τη λήψη εποπτικών μέτρων και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος εποπτευόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, καθώς επίσης και των μελών της διοίκησής τους.

Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του πιστωτικού συστήματος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί μεταξύ άλλων τη μακροπροληπτική αρμοδιότητα προς ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και μείωση της συσσώρευσης των συστημικών κινδύνων.

4. Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων

Η εν λόγω Επιτροπή ανασυστάθηκε με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 1/20.12.2012 “Ανασύσταση Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και ανάθεση αρμοδιότητας” (ΦΕΚ Β’ 3410), όπως κατά την ημερομηνία αναφοράς της παρούσας ισχύει μετά τις τελευταίες τροποποιήσεις της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015 “Σύνθεση και αρμοδιότητες της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος” (ΦΕΚ Β’ 2312) και την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 165/17.12.2019 “Τροποποίηση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015” (ΦΕΚ Β’ 4730).

Στις αρμοδιότητές της συγκαταλέγεται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 55Α του Καταστατικού. Στις ανωτέρω αποφάσεις και εισηγήσεις περιλαμβάνονται ιδίως εκείνες που αφορούν την ίδρυση, την

ανάκληση αδείας, τους όρους λειτουργίας των εποπτευομένων ιδρυμάτων, τη λήψη μέτρων και την επιβολή κυρώσεων και προστίμων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα.

Η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων συγκροτείται από τον Διοικητή ως Πρόεδρο και, ως μέλη, από τον Υποδιοικητή που δεν μετέχει στην Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης, καθώς επίσης από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος, (β) Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, (γ) Εργασιών Δημοσίου, (δ) Επιθεώρησης Εποπτευομένων Εταιρειών και (ε) Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Ο Διοικητής, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον ως άνω Υποδιοικητή. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου.

5. Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης

Η εν λόγω Επιτροπή έχει συσταθεί με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 6/8.1.2013 “Ανασύσταση Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης και ανάθεση αρμοδιοτήτων” (ΦΕΚ Β΄ 13), όπως κατά την ημερομηνία αναφοράς της παρούσας ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015 “Σύνθεση και αρμοδιότητες της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος” (ΦΕΚ Β΄ 2312), την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 130/22.1.2018 “Τροποποίηση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015” (ΦΕΚ Β΄ 609) και την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 158/10.5.2019 “Τροποποίηση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015 ως προς τη σύνθεση της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος” (ΦΕΚ Β΄ 2278).

Η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης συγκροτείται από τον Υποδιοικητή στον οποίο αναφέρεται η Διεύθυνση Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων ως Πρόεδρο και, ως μέλη, από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού, (β) Στατιστικής, (γ) Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων και (δ) Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Υποδιοικητής αναπληρώνεται από το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος ή υπάλληλοι της Διεύθυνσης Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στις αρμοδιότητές της συγκαταλέγεται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας της Ελλάδος ως αρχής εξυγίανσης, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, “περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010” (ΕΕ L 225 (30.7.2014)), και τις διατάξεις του άρθρου 2 (“Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ΕΕ L 173) και άλλες διατάξεις”) του ν. 4335/2015 (ΦΕΚ Α΄ 87/23.7.2015), καθώς και η έκδοση των αποφάσεων που αφορούν διαδικασίες εξυγίανσης οι οποίες ήταν εκκρεμείς κατά τη θέση σε ισχύ του ως άνω νόμου.

Η. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η οργανωτική διάρθρωση της Τράπεζας παρουσιάζεται στο οργανόγραμμα, το οποίο είναι αναρτημένο στον ιστόχωρο της Τράπεζας (<https://www.bankofgreece.gr/trapeza/dioikisi-domi/organogramma>).

Θ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

1. Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO – Data Protection Officer)

Ορίζεται με απόφαση της Διοίκησης, στην οποία και αμέσως αναφέρεται. Επικουρείται από ειδική Ομάδα Υποστήριξης, ενώ έχει συσταθεί και Επιτροπή Παρακολούθησης για το όλο έργο. Είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό και τη διαρκή επικαιροποίηση του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας, τη διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και τη διαβούλευση με τις εποπτικές αρχές, όποτε αυτή απαιτείται.

Κύρια καθήκοντά του αποτελούν:

- ο σχεδιασμός της στρατηγικής, του προγράμματος και του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (επιμέρους πολιτικές, διαδικασίες και οδηγίες) της Τράπεζας,
- η παρακολούθηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, καθώς και των ειδικών διατάξεων που αφορούν την Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και η διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης της Τράπεζας με αυτό,
- η παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- η ενημέρωση, η καθοδήγηση και η υποστήριξη των Συντονιστών Προστασίας Δεδομένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως απορρέουν από το λειτουργικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας,
- ο συντονισμός, η οργάνωση, η καθοδήγηση και η εποπτεία των σχετικών δράσεων και ενεργειών που αναλαμβάνονται στην Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γνωμοδότηση αναφορικά με την εκτίμηση αντικτύπου),
- η παροχή συμβουλών για την κατάρτιση συμβάσεων με τρίτα μέρη που πρόκειται να επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Τράπεζας,
- η συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λοιπές εποπτικές αρχές, όποτε αυτό απαιτείται, και
- η διαρκής ενημέρωση, τακτική ή όποτε ζητηθεί ειδικώς, της Διοίκησης.

2. Σύμβουλος Δεοντολογίας

Ορίζεται με απόφαση της Διοίκησης και αναφέρεται απευθείας στον Διοικητή. Επικουρεί την Τράπεζα στην προαγωγή υψηλών προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς και είναι υπεύθυνος για την τήρηση και ορθή εφαρμογή του “Κώδικα Δεοντολογίας της Τράπεζας της Ελλάδος”. Ειδικότερα:

- παρέχει συμβουλές και κατευθύνσεις για την ορθή εφαρμογή του Κώδικα,
- μεριμνά για την ευαισθητοποίηση των αποδεκτών του Κώδικα στα εν λόγω θέματα, μέσω: α) εκπαίδευσης, β) διαρκούς ενημέρωσης του προσωπικού, ιδίως μέσω της ειδικής περιοχής στο εσωτερικό δίκτυο της Τράπεζας κ.λπ.,
- εντοπίζει ενδεχόμενους κινδύνους από τη μη εφαρμογή του Κώδικα,
- εξετάζει κάθε θέμα δεοντολογίας που προκύπτει και προτείνει στη Διοίκηση νέους ερμηνευτικούς δεοντολογικούς κανόνες,
- δέχεται αναφορές παραβίασης του Κώδικα και ενημερώνει αρμοδίως,
- αναλαμβάνει την ευθύνη να ενημερώνει τους εμπλεκόμενους αποδέκτες του Κώδικα για την πορεία των διαδικασιών,
- τηρεί αρχείο του ιστορικού όλων των αναφορών και περιστατικών που του έχουν αναφερθεί,
- υποβάλλει κάθε χρόνο Έκθεση σχετικά με τα καθήκοντά του στον Διοικητή.

Ι. ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Πολιτική υποβολής εσωτερικών αναφορών για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς (Internal Whistle-blowing Policy)

Η Πολιτική Υποβολής Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς (Internal Whistleblowing Policy) αποφασίστηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 30.11.2020 και καθορίζει τις γενικές αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος επιλαμβάνεται, επεξεργάζεται και διερευνά ονομαστικές και ανώνυμες εσωτερικές αναφορές για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και συνεκτιμώντας το ισχύον πλαίσιο κανόνων,

όπως ιδίως την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.10.2019 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 (26.11.2019) 17), το πλαίσιο δεοντολογίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (όπως ισχύει μετά την πρόσφατη τροποποίησή του, ΕΕ C 375 (6.11.2020) 25), καθώς επίσης το Γενικό Κανονισμό της Καταστάσεως των Υπαλλήλων, τον Κώδικα Δεοντολογίας, τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και τις υφιστάμενες Πολιτικές της Τράπεζας.

Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογήθηκε ότι η συμβολή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Πολιτικής (τα μέλη των οργάνων Διοίκησης της Τράπεζας, καθώς και όλο το προσωπικό και οι εν γένει απασχολούμενοι σε αυτήν, περιλαμβανομένων και εκείνων που ευρίσκονται σε υπηρεσιακή απόσπαση) είναι ουσιαστική και επωφελής τόσο για τη διατήρηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της κοινωνικής ευθύνης της Τράπεζας, όσο και για την ανίχνευση των επιλήψιμων συμπεριφορών και τη λήψη των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων προς το σκοπό αποτροπής αντίστοιχων φαινομένων.

Πολιτική κατά της Απάτης

Η Πολιτική κατά της Απάτης αποφασίστηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 18.1.2021. Στην εν λόγω Πολιτική αποτυπώνονται οι αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί προς πρόληψη και αποτροπή κάθε μορφής συμπεριφοράς η οποία ενδέχεται να στοιχειοθετεί ή συνιστά απάτη σύμφωνα με τα εκεί ειδικότερα οριζόμενα. Στο πλαίσιο αυτό, επιδεικνύεται μηδενική ανοχή στις εν θέματι συμπεριφορές, αναλαμβάνοντας τη ρητή δέσμευση για την αμελλητί ανάληψη των κατάλληλων και ενδεδειγμένων μέτρων προς το σκοπό έγκαιρου εντοπισμού και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Κατά την κατάρτιση της εν λόγω πολιτικής ελήφθησαν υπόψη το πλαίσιο δεοντολογίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο Κώδικας Δεοντολογίας της Τράπεζας, η ανωτέρω Πολιτική για την Υποβολή Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς, ο Γενικός Κανονισμός της Καταστάσεως των Υπαλλήλων, ο Κανονισμός Λειτουργίας Τομέων, Τμημάτων-Μονάδων-Γραφείων και Υπηρεσιών, το Κανονιστικό Πλαίσιο της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης, καθώς και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

ΙΑ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ (DIVERSITY)

Η παροχή ίσων ευκαιριών απασχόλησης και εξέλιξης για όλους τους εργαζόμενους της Τράπεζας της Ελλάδος δεν αποτελεί απλώς νομική υποχρέωση, αλλά είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής της για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Η πολιτική αυτή ενσωματώνεται στις διαδικασίες και στις πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρησή της. Προς τούτο, η Τράπεζα προωθεί την ισότητα στη μεταχείριση και την αξιοκρατική εξέλιξη του προσωπικού, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε άνδρες και γυναίκες εργαζόμενους και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων. Η Τράπεζα της Ελλάδος σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως.

Αναφορικά με την πολυμορφία, τόσο σε επίπεδο Γενικού Συμβουλίου όσο και σε επίπεδο ανωτάτης διοικήσεως εκπροσωπούνται διάφορες ηλικιακές ομάδες με ποικίλη ακαδημαϊκή και εργασιακή εμπειρία, ώστε να καλύπτονται τα γνωστικά αντικείμενα και η εμπειρία που απαιτούνται για την ορθή και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Προς επίρρωση τούτων, η Τράπεζα εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος συντάχθηκε σε εναρμόνιση με τις Κατευθυντήριες Γραμμές (ΕΕ) 2015/855 και (ΕΕ) 2015/856 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 12ης Μαρτίου 2015, στον οποίο προβλέπεται ρητά υποχρέωση ίσης μεταχείρισης και αποφυγής διακρίσεων.

ΙΒ. ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τέλος, σημειώνεται ότι η Τράπεζα εξαιρείται ρητά από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 της εν λόγω Οδηγίας.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2021, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και τον πίνακα διάθεσης κερδών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), με την “Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)” με τις ισχύουσες τροποποιήσεις, και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της και για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και του Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα», όπου οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμοστεί από την Τράπεζα Ελλάδος.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	
Η Τράπεζα επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από στοιχεία του ενεργητικού, όπως τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της και τα δάνεια εκτός του πλαισίου εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής. Επίσης, στους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος οι οποίοι επιμετρούνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Από τη διαδικασία της επιμέτρησης έχει σχηματιστεί πρόβλεψη έναντι των χρηματοοικονομικών κινδύνων η οποία ανήλθε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 σε € 1.487 εκατ., σε σύγκριση με € 4.109 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020. Η διαδικασία της επιμέτρησης, όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που επιμετρούνται από την Τράπεζα και αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς, είναι περίπλοκη και έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Τράπεζας και επομένως θεωρήσαμε ότι αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου. Η Διοίκηση έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων στη σημείωση IV.12 “Προβλέψεις”, παράγραφος “γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων” του Παθητικού των οικονομικών καταστάσεων.	Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων και ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, αξιολογήσαμε τη διαδικασία της επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες: • Κατανόηση της διαδικασίας επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων. • Αξιολόγηση του σχεδιασμού και εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. • Αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε για την επιμέτρηση. • Εξέταση της πληρότητας των δεδομένων των στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων από την Τράπεζα και σε δειγματοληπτική βάση την ορθότητα αυτών. • Αξιολόγηση της ακρίβειας των γνωστοποιήσεων που σχετίζονται με αυτό το σημαντικό θέμα.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, την οποία λάβαμε πριν την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή και στην Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία (Μέρος Α της Έκθεσης του Διοικητή χρήσης 2021) αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η Έκθεση του Διοικητή αναμένεται να τεθεί στη διάθεσή μας μετά την ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, επί των άλλων πληροφοριών που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Εάν, όταν διαβάσουμε την Έκθεση του Διοικητή, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτήν, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση της Τράπεζας.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η ΕΚΤ, με την “Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)” με τις ισχύουσες τροποποιήσεις και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της και για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και του Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα», όπου οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμοστεί από την Τράπεζα Ελλάδος, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Γενικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν.4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας και τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2021.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα της Ελλάδος και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021 γνωστοποιούνται στη σημείωση «VI.5 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ» των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 24 Φεβρουαρίου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο τεσσάρων ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

1 Μαρτίου 2022

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δέσποινα Ξενάκη

A.M. ΣΟΕΛ: 14161

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού

151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: Ε 120

Μιχάλης Καραβάς

A.M. ΣΟΕΛ: 13371

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού

151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: Ε 120

This document has been prepared by Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme.

Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme, a Greek company, registered in Greece with registered number 0001223601000 and its registered office at Marousi, Attica, 3a Frangokkklisias & Granikou str., 151 25, is one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP geographies. Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of DTTL, a UK private company limited by guarantee.

DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2021

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

(Ποσά σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
1.	Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	1.	7.828.166.312	7.493.521.336
2.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.	6.868.711.471	4.035.177.082
2.1	Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	2.1	3.597.379.314	689.373.556
2.2	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	2.2	3.271.332.157	3.345.803.526
3.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	3.	425.143.903	580.033.591
3.1	Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	3.1	22.735.845	21.934.646
3.2	Λοιπές απαιτήσεις	3.2	402.408.058	558.098.945
4.	Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	4.	22.856	23.013
4.1	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	4.1	22.856	23.013
4.2	Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II		0	0
5.	Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	5.	50.843.400.000	41.238.000.000
5.1	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	5.1	0	0
5.2	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	5.2	50.843.400.000	41.238.000.000
5.3	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
5.4	Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις		0	0
5.5	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης		0	0
5.6	Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων		0	0
6.	Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	6.	1.936.171	1.918.439
7.	Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7.	147.957.532.914	110.437.634.563
7.1	Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	7.1	137.826.696.663	99.229.628.663
7.2	Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7.2	10.130.836.251	11.208.005.900
8.	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης	8.	3.922.306.370	4.294.887.693
9.	Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	9.	17.131.009.436	12.590.751.169
9.1	Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	9.1	488.470.721	473.379.901
9.2	Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	9.2	997.925.769	997.925.769
9.3	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	9.3	15.389.256.095	10.976.875.790
9.4	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	9.4	0	0
9.5	Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	9.5	255.356.851	142.569.709
10.	Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση		0	0
11.	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11.	2.648.570.653	2.529.051.574
11.1	Κέρματα ζώνης ευρώ	11.1	53.453.963	73.960.407
11.2	Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	11.2	577.335.736	573.746.007
11.3	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	11.3	111.672.679	108.556.326
11.4	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	11.4	21.820	65.460
11.5	Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	11.5	1.339.054.674	1.192.968.210
11.6	Λοιπά στοιχεία	11.6	567.031.781	579.755.164
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			237.626.800.086	183.200.998.460

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	1.	35.142.503.430	32.642.320.560
2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	2.	49.119.566.410	27.330.906.652
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.1	49.119.566.410	27.330.906.652
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	2.2	0	0
2.3 Καταθέσεις προθεσμίας		0	0
2.4 Αντιστρεπτές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	2.5	0	0
3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	3.	8.992.726	0
4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	4.	27.235.028.591	25.046.298.161
4.1 Γενική κυβέρνηση	4.1	26.139.126.808	24.077.736.328
4.2 Λοιπές υποχρεώσεις	4.2	1.095.901.783	968.561.833
5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	5.	2.452.690.164	2.367.956.944
6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	6.	3.626.240.543	699.698.974
7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	7.	2.557	2.360
7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	7.1	2.557	2.360
7.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II		0	0
8. Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ		0	0
9. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	9.	104.172.293.204	80.312.080.267
9.1 Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ		0	0
9.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	9.2	0	0
9.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	9.3	104.172.293.204	80.312.080.267
9.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	9.4	0	0
10. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	10.	869.572	689.800
11. Λοιπές υποχρεώσεις	11.	1.303.171.891	982.982.058
11.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	11.1	0	428.120
11.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	11.2	633.120.410	243.726.738
11.3 Λοιπά στοιχεία	11.3	670.051.481	738.827.200
12. Προβλέψεις	12.	4.838.094.545	7.525.566.262
13. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	13.	6.310.667.444	5.633.919.175
14. Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά	14.	3.416.679.009	658.577.247
14.1 Μετοχικό κεφάλαιο	14.1	111.243.362	111.243.362
14.2 Τακτικό αποθεματικό	14.2	111.243.362	111.243.362
14.3 Έκτακτο αποθεματικό	14.3	447.831.600	434.500.000
14.4 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	14.4	2.744.771.262	0
14.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά	14.5	1.589.423	1.590.523

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

237.626.800.086 183.200.998.460

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021

(Ποσά σε ευρώ)

	Σημείωση	2 0 2 1	2 0 2 0
1. Καθαροί τόκοι - έσοδα	1.	435.917.185	515.718.831
1.1 Τόκοι - έσοδα	1.1	883.886.131	756.405.687
1.2 Τόκοι - έξοδα	1.2	-447.968.946	-240.686.856
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους	2.	172.464.662	14.487.271
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις		172.464.662	14.487.271
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων		-7.228.738	-104.648.600
2.3 Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων		7.228.738	104.648.600
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	3.	128.231.144	117.417.899
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		135.802.303	122.069.190
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες		-7.571.159	-4.651.291
4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	4.	10.837.011	48.510.309
5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	5.	247.506.533	113.980.539
6. Λοιπά έσοδα	6.	16.083.919	33.226.611
Σύνολο καθαρών εσόδων		1.011.040.454	843.341.460
7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	7.	-290.461.647	-381.521.985
8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	8.	-62.270.972	-60.175.632
9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	9.	-8.670.784	-10.585.228
Σύνολο εξόδων προ προβλέψεων		-361.403.403	-452.282.845
Κέρδη προ προβλέψεων		649.637.051	391.058.615
10. Προβλέψεις	10.	2.620.893.600	270.611.813
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ		3.270.530.651	661.670.428

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ (*)

Άρθρο 71 του Καταστατικού

(Ποσά σε ευρώ)

	2 0 2 1	2 0 2 0
Κέρδη χρήσεως	3.270.530.651	661.670.428
Μεταφορά ειδικού αποθεματικού από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων προς διάθεση	-	284.890.789
Κέρδη προς διάθεση	3.270.530.651	946.561.217
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2021 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	-2.744.771.262	-
Έκτακτο αποθεματικό	-13.331.600	-300.000.000
Υπόλοιπο περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	-499.078.586	-633.212.014
	0	0

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2022

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΓΩΝΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε την 31.12.2021, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

II. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι βασικές λογιστικές αρχές και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στο Ευρωσύστημα (ΕΚΤ και ΕθνΚΤ των χωρών της ζώνης του ευρώ), και κατά συνέπεια εφαρμόζονται και από την Τράπεζα της Ελλάδος, είναι οι εξής:

- πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια,
- συντηρητικότητα,
- ουσιώδες των λογιστικών γεγονότων,
- συνέπεια και συγκρισιμότητα,
- συνεχιζόμενη δραστηριότητα,
- πραγματοποίηση εσόδων/εξόδων (αρχή του δεδουλευμένου),
- αναγνώριση γεγονότων που επήλθαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

III. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

α. Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού

Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό όταν:

- οποιοδήποτε μελλοντικό οικονομικό όφελος που συνδέεται με αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε εισροή ή εκροή για την Τράπεζα της Ελλάδος,
- όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με το εν λόγω στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού έχουν μεταβιβαστεί στην Τράπεζα της Ελλάδος και
- η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατόν να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο.

β. Λογιστική καταγραφή των συναλλαγών

Οι λογαριασμοί τηρούνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους (κτήσης), εκτός των εμπορεύσιμων χρεογράφων (πλην των χαρτοφυλακίων που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και των υφιστάμενων χαρτοφυλακίων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής), του χρυσού και όλων των στοιχείων εντός και εκτός ισολογισμού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα, που αποτιμώνται στις αγοραίες τιμές.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταγράφονται στους λογαριασμούς την ημερομηνία διακανονισμού τους.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, εκτός των άμεσων (spot) συναλλαγών επί τίτλων, καταγράφονται με βάση τη μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης, σύμφωνα με την οποία:

- την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής (transaction/trade date) γίνεται καταχώρηση του ποσού της συναλλαγής σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως),
- την ημερομηνία διακανονισμού της συναλλαγής (settlement/value date) αντιλογίζονται οι εγγραφές στους λογαριασμούς τάξεως και γίνονται εγγραφές σε λογαριασμούς του ισολογισμού.

Σημειώνεται ότι η θέση κάθε ξένου νομίσματος, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τις καθαρές πωλήσεις, καθώς και το μέσο κόστος, υπολογίζονται την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, καθώς και οι σχετικές διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο, υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση, επηρεάζοντας αντίστοιχα τη συναλλαγματική θέση.

γ. Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα και χρυσό

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Τράπεζας σε συνάλλαγμα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού όπως καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ίσχυε κατά το χρόνο της συναλλαγής. Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται χωριστά κατά νόμισμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων.

Η αναπροσαρμογή της αξίας με βάση την αγοραία τιμή, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα, παρουσιάζεται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τον χρυσό δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφορών από αναπροσαρμογή της τιμής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Λογιστικοποιείται μία και μόνη αποτίμηση της αξίας του χρυσού με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Αξιόγραφα

- Τα χρεόγραφα που περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο που διακρατείται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος (κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα αποτιμώνται στις μέσες αγοραίες τιμές της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού, χωριστά για κάθε τίτλο (ανά ISIN), εφόσον δεν έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δεν διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Τυχόν δικαιώματα προαίρεσης ενσωματωμένα στα χρεόγραφα δεν διαχωρίζονται για σκοπούς αποτίμησης.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Οι μη ρευστοποιήσιμες μετοχές καθώς και συμμετοχικοί τίτλοι που διακρατούνται ως μόνιμες επενδύσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Τα εμπορεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (και/ή τα χαρτοφυλάκια μετοχών υπό εξωτερική διαχείριση που αντιγράφουν αυστηρά την απόδοση ενός αμοιβαίου κεφαλαίου που συνδέεται με δείκτη) αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές ανά αμοιβαίο κεφάλαιο και όχι βάσει των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια.¹² Δεν πραγματοποιείται συμψηφισμός των αποτελεσμάτων αποτίμησης διαφορετικών εμπορεύσιμων επενδυτικών κεφαλαίων.

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Στα πάγια στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνονται τα ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων, κτίρια υπό κατασκευή), τα έπιπλα, τα έργα τέχνης, τα μηχανήματα, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις. Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις εμφανίζονται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Τα οικόπεδα, τα κτίρια υπό κατασκευή και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για όλη τη διάρκεια της προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου.

Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των πάγιων στοιχείων ανά κατηγορία έχει ως εξής:

Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων	40 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	4-15 έτη
Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	4-5 έτη

Τα ακίνητα της Τράπεζας υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, όταν υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις, οι οποίες προέρχονται τόσο από εσωτερικές όσο και από εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Η Τράπεζα αναθέτει σε πιστοποιημένους ορκωτούς εκτιμητές την κατάρτιση έκθεσης με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των ακινήτων, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, σε κάθε δε περίπτωση, για όλα τα ακίνητα κάθε τρία έτη.

δ. Αναγνώριση εσόδων

- Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στο οικονομικό έτος το οποίο αφορούν, ανεξάρτητα από το χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους.
- Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από πράξεις επί συναλλαγματος, χρυσού και χρεογράφων μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Τα εν λόγω κέρδη και ζημιές υπολογίζονται με βάση το μέσο κόστος των αντίστοιχων στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησής τους.

¹² Σε γενικές γραμμές, τα κριτήρια αφορούν το επίπεδο επιρροής της Τράπεζας στις καθημερινές συναλλαγές/πράξεις που διενεργεί το αμοιβαίο κεφάλαιο, το νομικό καθεστώς που διέπει το αμοιβαίο κεφάλαιο και τον τρόπο αξιολόγησης της επένδυσης.

- Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη (κέρδη από αποτίμηση) δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (revaluation accounts).
- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (ζημίες από αποτίμηση), κατά το ποσό που υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αποτίμηση, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, μεταφέρονται στο τέλος της χρήσης στα αποτελέσματα και δεν αντιλογίζονται έναντι νέων εξ αποτιμήσεως κερδών επόμενων χρήσεων. Επίσης, μη πραγματοποιηθείσες ζημίες που αφορούν οποιοδήποτε χρεόγραφο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλα χρεόγραφα ή νομίσματα ή χρυσό. Το μέσο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου από το οποίο θα προκύψουν μη πραγματοποιηθείσες ζημίες στο τέλος της χρήσης προσαρμόζεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή που ίσχυε στο τέλος του έτους.
- Οι διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο που προκύπτουν από αγορασθέντες τίτλους υπολογίζονται και εμφανίζονται ως τμήμα των εσόδων από τόκους και αποσβένονται κατά την εναπομένουσα συμβατική διάρκεια ζωής των χρεογράφων σύμφωνα με τη μέθοδο του εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR-internal rate of return).
- Οι ζημίες από απομείωση μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως και δεν αντιλογίζονται τα επόμενα έτη, εκτός εάν η απομείωση ελαττώνεται και η μεταβολή αυτή μπορεί να συσχετιστεί με παρατηρήσιμο γεγονός που επήλθε μετά την καταγραφή της αρχικής απομείωσης.

ε. Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Οι τίτλοι και τα περιουσιακά στοιχεία σε ευρώ που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως) αποτυπώνονται στην ονομαστική τους αξία.

Οι εκτός ισολογισμού πράξεις επί χρηματοοικονομικών μέσων σε συνάλλαγμα (προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος, τα προθεσμιακά σκέλη των πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και άλλες πράξεις επί νομισμάτων που συνεπάγονται την ανταλλαγή ορισμένου νομίσματος έναντι άλλου σε μελλοντική ημερομηνία) περιλαμβάνονται στην καθαρή συναλλαγματική θέση για τον υπολογισμό του μέσου κόστους αγοράς και των συναλλαγματικών κερδών και ζημιών.

στ. Παροχές προς ασφαλισμένους

Η Τράπεζα διατηρεί προγράμματα παροχών σε ασφαλισμένους (εν ενεργεία και συνταξιούχους), τα οποία διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών σχετίζονται με την αποζημίωση εν ενεργεία προσωπικού λόγω αποχώρησης, καθώς και την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης για το σύνολο των ασφαλισμένων. Οι σχετικές υποχρεώσεις προσδιορίζονται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method). Η σχετική υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο του παθητικού “Προβλέψεις” και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Πρόβλεψη για παροχές προς ασφαλισμένους”.

Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας), τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως στο στοιχείο “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”. Οι μεταβολές που προκύπτουν από την μεταγενέστερη επιμέτρηση και αφορούν σε αναλογιστικά κέρδη/ζημίες αναγνωρίζονται άμεσα στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η ανατινάζοσή τους στα αποτελέσματα χρήσεως, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείματος ή πλεονάσματος των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών προς τους ασφαλισμένους, η Τράπεζα διατηρεί το πρόγραμμα γονικής παροχής και το πρόγραμμα μετεργασιακών παροχών. Οι εισφορές προς τα προγράμματα αυτά καταχωρούνται στο στοιχείο “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών” των αποτελεσμάτων χρήσεως και δεν υφίσταται άλλη υποχρέωση για την Τράπεζα σχετικά με αυτά τα προγράμματα.

Συγχρόνως, η Τράπεζα διαχειρίζεται, σε διακριτά χαρτοφυλάκια, τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών, τα δε περιουσιακά αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού της Τράπεζας 11.3 “Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού”.

ζ. Προβλέψεις έναντι Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν σταθμίσεως και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων, που απορρέουν από τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθέσιμων της, καθώς και από τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής νομισματικής πολιτικής.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ. Οι επιμετρήσεις διενεργούνται με τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας εκάστου έτους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Η εκτίμηση αυτών των προβλέψεων εξετάζεται σε ετήσια βάση.

η. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Η ΕΚΤ και οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ) της ζώνης του ευρώ, οι οποίες συναποτελούν το Ευρωσύστημα, εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.¹³ Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων.¹⁴

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα. Το μερίδιο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος απεικονίζεται στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού “*Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία*”.

Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που κατανέμεται σε κάθε ΕθνΚΤ, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων, και της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που αυτή πράγματι θέτει σε κυκλοφορία, δημιουργεί έντοκα υπόλοιπα,¹⁵ απαιτήσεων ή υποχρεώσεων εντός του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω απαιτήσεις ή υποχρεώσεις απεικονίζονται αντίστοιχα στα στοιχεία του ισολογισμού “*Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ*”.

Για την αποφυγή σημαντικών μεταβολών στο νομισματικό εισόδημα των ΕθνΚΤ σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, κάθε φορά που ένα κράτος-μέλος της ΕΕ υιοθετεί το ευρώ και η ΕθνΚΤ του εντάσσεται ως νέο μέλος στο Ευρωσύστημα, προβλέπεται ότι κατά το έτος ένταξης και για τα επόμενα πέντε έτη προσαρμόζονται τα υπόλοιπα που δημιουργούνται από την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ.

Τα ποσά των προσαρμογών υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία που αναλογούν σε κάθε ΕθνΚΤ κατά την περίοδο αναφοράς (δηλ. διάστημα 24 μηνών που αρχίζει 30 μήνες πριν από την ένταξη στο ευρώ) και του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμματίων που θα της αναλογούσαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

13 Απόφαση της ΕΚΤ της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ (αναδιατύπωση) (ΕΚΤ/2010/29), ΕΕ L35, 9.2.2011, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στο σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029\(01\)-20200201&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029(01)-20200201&from=EN).

14 Με τον όρο “κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων” νοείται το 92% του μεριδίου συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στο συνολικά καταβεβλημένο (από όλες τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος) κεφάλαιο της ΕΚΤ.

15 Απόφαση της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών με νόμισμα το ευρώ (ΕΚΤ/2016/36) ΕΕ L347, 20.12.2016, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στο σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036(01)-20201231&from=EN).

Οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που απορρέουν από τις εν λόγω απαιτήσεις/υποχρεώσεις εκκαθαρίζονται μέσω των λογαριασμών της ΕΚΤ και απεικονίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως στο στοιχείο “Καθαροί τόκοι-έσοδα”.

Θ. Υπόλοιπα εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος

Τα υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ προκύπτουν από διασυννοριακές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με εντολέα και αποδέκτη κυρίως ιδιωτικές επιχειρήσεις). Οι συναλλαγές αυτές κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται μέσω του TARGET2 – Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer system (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο), δημιουργώντας διμερή υπόλοιπα σε λογαριασμούς τηρούμενους μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά τα διμερή υπόλοιπα συμψηφίζονται καθημερινά με την ΕΚΤ, ώστε κάθε ΕθνΚΤ να εμφανίζεται με μία καθαρή διμερή θέση έναντι της ΕΚΤ και μόνο. Τα εκφρασμένα σε ευρώ υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος έναντι της ΕΚΤ που συνδέονται με το TARGET2 εμφανίζονται στον ισολογισμό ως μία καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού “Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)”.

Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ έναντι ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ που δεν πραγματοποιούνται μέσω TARGET2 εμφανίζονται είτε στο στοιχείο του ενεργητικού “Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ” είτε στο στοιχείο του παθητικού “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”.

Διάφορα άλλα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος εκφρασμένα σε ευρώ (όπως η ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ και η αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος) εμφανίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας της Ελλάδος ως μία καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού “Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)” ή στο στοιχείο του παθητικού “Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”.

Οι απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού “Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ”. Το συγκεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού περιλαμβάνει (α) το καταβεβλημένο ποσό συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, (β) οποιοδήποτε καθαρό ποσό έχει καταβληθεί από τις ΕθνΚΤ λόγω της αύξησης της συμμετοχής τους στα ίδια κεφάλαια¹⁶ της ΕΚΤ ως αποτέλεσμα όλων των προηγούμενων αναθεωρήσεων στις κλείδες συμμετοχής της ΕΚΤ και (γ) εισφορές σύμφωνα με το Άρθρο 48.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ σε σχέση με κεντρικές τράπεζες κρατών-μελών επί των οποίων καταργούνται οι παρεκκλίσεις.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ όταν αυτές γίνονται μέλη του Ευρωσυστήματος είναι εκφρασμένα σε ευρώ και περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού “Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ”.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από την κατανομή των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ μεταξύ των ΕθνΚΤ περιλαμβάνονται συμψηφιστικά σε ένα στοιχείο, είτε ενεργητικού είτε παθητικού, ως “Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ”.

Ι. Διανομή των κερδών της ΕΚΤ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει αποφασίσει ότι τα έσοδα της ΕΚΤ από το εκδοτικό της δικαίωμα που απορρέουν από το 8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία της έχουν κατανεμηθεί, και τα έσοδα από τα χρεόγραφα που κατέχει για σκοπούς νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme-SMP), του τρίτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (Covered Bond Purchase Programme-CBPP3), του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων

¹⁶ Ίδια κεφάλαια (όπως νοούνται στο παρόν κείμενο) είναι το σύνολο των αποθεματικών, των λογαριασμών αναπροσαρμογής και των προβλέψεων που ισοδυναμούν με αποθεματικά, μείον οποιαδήποτε ζημία σε μεταφορά προηγούμενων χρήσεων της ΕΚΤ. Στην περίπτωση αναθεώρησης των κλειδών κατανομής κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν επιπροσθέτως το σωρευμένο καθαρό κέρδος/ζημία της ΕΚΤ έως την ημερομηνία της αναθεώρησης.

προερχόμενων από Τιτλοποίηση Περιουσιακών Στοιχείων (Asset-Backed Securities Purchase Programme-ABSPP), του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (Public Sector Purchase Programme-PSPP), καθώς και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP) διανέμονται στις ΕθνΚΤ τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, με τη μορφή ενδιάμεσης διανομής κερδών,¹⁷ εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφασίσει διαφορετικά.

Τα έσοδα αυτά διανέμονται εξ ολοκλήρου στις ΕθνΚΤ, εκτός εάν αυτά υπερβαίνουν το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ για το έτος και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφασίσει να μεταφέρει ποσά για την ενίσχυση της πρόβλεψης της ΕΚΤ έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μπορεί ακόμη να αποφασίσει να χρεώσει τα κόστη που έχουν βαρύνει την ΕΚΤ και σχετίζονται με την έκδοση και διαχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ έναντι των εσόδων από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Το ποσό που διανέμεται στις ΕθνΚΤ περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χρήσεως, στο στοιχείο “Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές”.

κ. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προσαρμόζονται για γεγονότα που έλαβαν χώρα μεταξύ της ημερομηνίας τέλους της χρήσης και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, εφόσον επηρεάζουν ουσιωδώς την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και δεν επηρεάζουν τα μεγέθη του ισολογισμού, αλλά η σπουδαιότητά τους είναι τέτοια ώστε η μη γνωστοποίησή τους θα επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις, τα εν λόγω γεγονότα θα αναφέρονται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

λ. Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

Στη χρήση 2021, η Τράπεζα άλλαξε την λογιστική της πολιτική αναφορικά με την απεικόνιση των μεταβολών που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων για καθορισμένες παροχές και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες, με αποτέλεσμα το σχηματισμό σχετικού λογαριασμού αναπροσαρμογών. Σκοπός της αλλαγής της πολιτικής είναι η εξομάλυνση της επίδρασης στα αποτελέσματα χρήσεως από τη μεταβλητότητα των αναλογιστικών παραδοχών, κυρίως του επιτοκίου προεξόφλησης.

¹⁷ Απόφαση της ΕΚΤ της 15.12.2014 σχετικά με την ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2014/57), ΕΕ L53, 25.2.2015, σελ. 24, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στο σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057(01)-20201231&from=EN).

IV. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Βάρος σε χιλιάδες ουγγιές	4.863,8	4.853,7	10,1
Βάρος σε τόνους	151,3	151,0	0,3
Αξία χρυσού σε εκατ. ευρώ	7.828,2	7.493,5	334,7

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται:

- τα διαθέσιμα της Τράπεζας σε χρυσό διεθνών προδιαγραφών και χρυσές λίρες Αγγλίας (3.666,9 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2021, έναντι 3.661,6 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2020),
- οι απαιτήσεις σε χρυσό έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (985,6 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2021 και 31.12.2020), οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ΔΝΤ (καταβολή από την Τράπεζα στο ΔΝΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου του μεριδίου συμμετοχής του σε χρυσό),
- ο χρυσός μη διεθνών προδιαγραφών και τα χρυσά νομίσματα (211,3 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2021, έναντι 206,5 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2020).

Μέρος των διαθεσίμων σε χρυσό φυλάσσεται σε τράπεζες του εξωτερικού.

Τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις σε χρυσό σημείωσαν μικρή αύξηση 10,1 χιλιάδες ουγγιές ως αποτέλεσμα κυρίως της αγοραπωλησίας χρυσών λιρών Αγγλίας και χρυσών νομισμάτων. Η αύξηση της αξίας τους κατά 334,7 εκατ. ευρώ σε σχέση με την 31.12.2021 οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση του χρυσού.

Στις 31.12.2021 η τιμή του χρυσού ανά ουγγιά ανήλθε σε 1.609,483 ευρώ, έναντι 1.543,884 ευρώ στις 31.12.2020, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Το εξ αποτιμήσεως αποτέλεσμα που προέκυψε από τη σύγκριση της αξίας του χρυσού στις 31.12.2021 με το μέσο κόστος κτήσης ανήλθε σε 5.904,1 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 5.584,5 εκατ. ευρώ) και περιλαμβάνεται στο στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”. Το ποσό αυτό αφορά μη πραγματοποιηθέν κέρδος και αποτελεί αποθεματικό ασφαλείας έναντι πιθανών δυσμενών εξελίξεων στη διακύμανση της τιμής του χρυσού.

2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται απαιτήσεις σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (SDR) έναντι του ΔΝΤ, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις, τοποθετήσεις σε τίτλους, καθώς και η αξία των ξένων τραπεζογραμματίων που βρίσκονται στα ταμεία της Τράπεζας.

2.1 Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)

Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	31.12.2021		31.12.2020		Μεταβολή	
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ
Διαθέσιμα σε SDR	2.335,7	2.886,7	9,9	11,7	2.325,8	2.875,0
Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ σε SDR (μέρος της quota)	575,0	710,7	575,0	677,7	0,0	33,0
Σύνολο	2.910,7	3.597,4	584,9	689,4	2.325,8	2.908,0

Οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από την εν γένει συμμετοχή της Ελλάδας στο ΔΝΤ και αντιστοιχίζονται στο παθητικό με ισόποσες υποχρεώσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. σημείωση 6 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ”).

• Διαθέσιμα σε SDR

Τα διαθέσιμα σε SDR μέχρι 31.12.2020 προήλθαν από κατανομές SDR του ΔΝΤ προς τη χώρα μας, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κυρίως το 2009 στο πλαίσιο της γενικής κατανομής SDR ύψους αντίστοιχου των 250 δισεκ. δολαρίων ΗΠΑ προς όλες τις χώρες-μέλη του ΔΝΤ, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Συμβούλιο των Διοικητών του ΔΝΤ στις 7.8.2009 και τέθηκε σε ισχύ στις 28.8.2009.

Στις 23.08.2021 το ΔΝΤ προέβη σε νέα κατανομή SDR συνολικού ύψους 650 δισεκ. δολαρίων ΗΠΑ (456 δισεκ. SDR) προς τις χώρες-μέλη του. Για την Ελλάδα το κατανεμηθέν ποσό ανήλθε σε 2,3 δισεκ. SDR (2,8 δισεκ. ευρώ).

Οι εν λόγω κατανομές έχουν ως σκοπό την παροχή ρευστότητας στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα με την ενίσχυση των συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών-μελών του ΔΝΤ. Οι κατανομές πραγματοποιήθηκαν κατ' αναλογία προς τα ισχύοντα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του ΔΝΤ.

• Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (μέρος της quota) σε SDR

Στον λογαριασμό αυτό εμφανίζεται το μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε SDR. Το μερίδιο συμμετοχής που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (2.294,1 εκατ. ευρώ) εμφανίζεται στο στοιχείο 5 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ” ως κατάθεση του ΔΝΤ στην Τράπεζα. Τα δύο παραπάνω στοιχεία συνθέτουν τη συνολική συμμετοχή της χώρας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (quota).

Οι παραπάνω απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ της 31.12.2021, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ (1 SDR=1,2359 ευρώ, έναντι 1 SDR=1,1786 ευρώ στις 31.12.2020).

2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις

Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Προθεσμιακές καταθέσεις σε τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ			
σε συνάλλαγμα	881,3	853,6	27,7
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εκτός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	9,5	8,8	0,7
Εμπορεύσιμοι τίτλοι (ομόλογα/έντοκα γραμμάτια) που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους	2.230,2	2.370,6	-140,4
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	122,4	92,7	29,7
Ξένα τραπεζογραμμάτια στα ταμεία της Τράπεζας	27,9	20,1	7,8
Σύνολο	3.271,3	3.345,8	-74,5

Στις 31.12.2021 το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω απαιτήσεων αφορούσε τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ, γουάν Κίνας, λίρες Αγγλίας και δολάρια Καναδά. Επιπλέον, η Τράπεζα έχει τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS) σε γουάν Κίνας και σε δολάρια ΗΠΑ.

Οι εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 31.12.2021 ανά ISIN (International Security Identification Number) και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως κέρδη ύψους 3,2 εκατ. ευρώ και εξ αποτιμήσεως ζημιές ύψους 6,4 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 19,3 εκατ. ευρώ και 1,2 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”), ενώ οι εξ αποτιμήσεως ζημιές μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για το σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημιές αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 31.12.2021 και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως κέρδη, ύψους 7,1 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 3,4 εκατ. ευρώ), και εξ αποτιμήσεως ζημιές ύψους 0,6 εκατ. ευρώ.

Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”), ενώ οι εξ αποτιμήσεως ζημίες μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για το σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Πρόκειται για απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου από χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις και τοποθετήσεις σε τίτλους.

3.1 Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης

Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Δάνειο σε δολάρια ΗΠΑ	0,3	0,4	-0,1
Δάνειο με ρήτρα χρυσού	22,4	21,5	0,9
Σύνολο	22,7	21,9	0,8

Στις απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται τα δάνεια σε δολάρια ΗΠΑ και με ρήτρα χρυσού, τα οποία έχουν χορηγηθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς (εκτός ΔΝΤ).

Το δάνειο με ρήτρα χρυσού αποτιμήθηκε με την τιμή του χρυσού ανά ουγγιά στις 31.12.2021, η οποία ανήλθε σε 1.609,483 ευρώ, και το εξ αποτιμήσεως κέρδος που προέκυψε, ύψους 16,9 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 16,0 εκατ. ευρώ), περιλαμβάνεται στο στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”.

3.2 Λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές απαιτήσεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Προθεσμιακές καταθέσεις εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	137,6	239,0	-101,4
Εμπορεύσιμοι τίτλοι (ομόλογα/έντοκα γραμμάτια) που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους	264,3	318,7	-54,4
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	0,5	0,4	0,1
Σύνολο	402,4	558,1	-155,7

Από τις παραπάνω απαιτήσεις της 31.12.2021, ποσό ύψους 389,3 εκατ. ευρώ αφορά τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ (31.12.2020: 440,3 εκατ. ευρώ) και ποσό ύψους 13,1 εκατ. ευρώ αφορά τοποθετήσεις σε λίρες Αγγλίας (31.12.2020: 105,0 εκατ. ευρώ).

4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια

Περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα έντοκων τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες εξωτερικού το σύνολο των οποίων είχε διαμορφωθεί στις 31.12.2021 σε 22,9 χιλ. ευρώ (31.12.2020: 23,0 χιλ. ευρώ).

5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών χορηγήσεων της Τράπεζας προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Η συνολική χρηματοδότηση σε επίπεδο Ευρωσυστήματος μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής διαμορφώθηκε στις 31.12.2021 σε 2.201,9 δισεκ. ευρώ, έναντι 1.793,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020, εκ των οποίων η Τράπεζα της

Ελλάδος έχει χορηγήσει στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα 50,8 δισεκ. ευρώ, έναντι 41,2 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, καθώς και μέσω της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης, πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφαλίσεων, τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας που θέτει το Ευρωσύστημα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ, που διενεργούν πράξεις στο πλαίσιο της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, συμμετέχουν από κοινού στα έσοδα και τις ζημίες σύμφωνα με τις ισχύουσες κλειδές συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ζημίες από τις πράξεις αυτές μπορεί να πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος πτωχεύσει και τα διαθέσιμα που προκύπτουν από τη ρευστοποίηση του ενεχύρου δεν είναι επαρκή. Σημειώνεται ότι οι ΕθνΚΤ, κατά την κρίση τους, δύνανται να δέχονται ως εξασφάλιση κατηγορίες αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου τον κίνδυνο.

Ειδικότερα:

5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης διενεργούνται μέσω αντιστρεπτέων συναλλαγών παροχής ρευστότητας με συχνότητα και διάρκεια συνήθως μίας εβδομάδας, μέσω τακτικών δημοπρασιών, και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της εκάστοτε εφαρμοζόμενης νομισματικής πολιτικής. Από τον Οκτώβριο του 2008 οι πράξεις αυτές διενεργούνται ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κάλυψη του συνόλου των αιτούμενων προσφορών. Στις 31.12.2021 οι συγκεκριμένες πράξεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο (μέσο υπόλοιπο έτους 44,0 εκατ. ευρώ).

5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Με τις πράξεις αυτές παρέχεται στους αντισυμβαλλομένους πρόσθετη αναχρηματοδότηση μεγαλύτερης διάρκειας. Οι εν λόγω πράξεις είχαν διάρκεια από 3 έως 48 μήνες και διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με χορήγηση όλου του ποσού της αιτούμενης ρευστότητας.

Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
□ Πράξεις TLTRO III	50.773,4	41.083,0	9.690,4
□ Πράξεις PELTRO	70,0	155,0	-85,0
Σύνολο	50.843,4	41.238,0	9.605,4

• Πράξεις TLTRO III

Το 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε την εισαγωγή μιας νέας σειράς επτά τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III). Στις 10 Δεκεμβρίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την προσθήκη τριών ακόμη πράξεων, οι οποίες διενεργήθηκαν από τον Ιούνιο μέχρι το Δεκέμβριο του 2021. Οι πράξεις αυτές έχουν διάρκεια τριών ετών. Για τις πρώτες επτά πράξεις TLTRO III, από το Σεπτέμβριο του 2021, αρχής γενομένης 12 μήνες μετά το διακανονισμό κάθε πράξης, οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα, σε τριμηνιαία βάση, να διακόψουν τη σχετική πράξη ή να μειώσουν το ποσό της πριν από τη λήξη της. Για την όγδοη ή τις επόμενες πράξεις TLTRO III, οι συμμετέχοντες έχουν αυτή τη δυνατότητα σε τριμηνιαία βάση αρχής γενομένης από τον Ιούνιο του 2022.

Σύμφωνα με τις αρχικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ το 2019, το τελικό επιτόκιο που θα εφαρμοστεί σε κάθε πράξη TLTRO III μπορεί να είναι τόσο χαμηλό όσο το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων που ισχύει κατά τη διάρκεια της πράξης.

Επιπλέον, το 2020,¹⁸ με σκοπό την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να μειώσει το επιτόκιο των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III), για την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και την περίοδο από 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 (“περίοδος ειδικού επιτοκίου” και “πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου” αντίστοιχα), σε επίπεδο κατά 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων του Ευρωσυστήματος που θα ισχύει στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, αλλά σε κάθε περίπτωση το επιτόκιο δεν θα είναι υψηλότερο από -1%.

Το τελικό ύψος του επιτοκίου εκτοκισμού γίνεται γνωστό στα πιστωτικά ιδρύματα μόνο κατά τη λήξη ή την πρόωρη αποπληρωμή κάθε πράξης, οπότε μέχρι τότε οποιαδήποτε αξιόπιστη εκτίμηση του επιτοκίου εκτοκισμού είναι δυνατή μόνον όταν τα στοιχεία σχετικά με τα επιτόκια για την περίοδο ειδικού επιτοκίου και για την πρόσθετη περίοδο ειδικού επιτοκίου κοινοποιηθούν στους αντισυμβαλλομένους.

Επομένως, για συναλλαγές που εξακολουθούν να υφίστανται, και μέχρι να διατεθούν πιο αξιόπιστα δεδομένα, θεωρήθηκε συνετή προσέγγιση η χρήση του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης, αλλά σε κάθε περίπτωση όχι υψηλότερου του -1%, για σκοπούς υπολογισμού των τόκων επί των πράξεων TLTRO III κατά τη διάρκεια των δύο περιόδων ειδικού επιτοκίου, ενώ για το υπόλοιπο της διάρκειας της κάθε πράξης η χρήση του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων. Αυτό σημαίνει ότι για τις οικονομικές καταστάσεις του 2021 χρησιμοποιήθηκαν τα παρακάτω επιτόκια για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων των πράξεων TLTRO III: Για την περίοδο ειδικού επιτοκίου μέχρι τις 23.6.2021, τα επιτόκια που κοινοποιήθηκαν στους αντισυμβαλλομένους στις 10 Σεπτεμβρίου 2021 (-1% για όλα τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα που έκαναν χρήση των πράξεων TLTRO III), και για όλη την πρόσθετη περίοδο ειδικού επιτοκίου, από 24.6.2021 έως 31.12.2021, το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης, με ανώτατο όριο το -1%.

• Πράξεις PELTRO

Στις 30 Απριλίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη διενέργεια μιας νέας δέσμης επτά έκτακτων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO), οι οποίες έληξαν εντός του γ' τριμήνου του 2021. Σκοπός αυτών των πράξεων είναι να στηρίξουν τη ρευστότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και να συμβάλουν στη διαφύλαξη της ομαλής λειτουργίας των αγορών χρήματος παρέχοντας έναν αποτελεσματικό μηχανισμό ενίσχυσης της ρευστότητας μετά τη λήξη των μεταβατικών πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης που διενεργήθηκαν από το Μάρτιο του 2020.

Στις 10.12.2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να διεξαγάγει τέσσερις ακόμη πράξεις PELTRO εντός του 2021 καταμετρημένες σε τριμηνιαία βάση, με διάρκεια ενός έτους ή καθεμία. Οι πράξεις αυτές διασφαλίζουν τη ρευστότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και συμβάλλουν στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς χρήματος κατά τη διάρκεια της εκτεταμένης περιόδου της πανδημίας.

Οι πράξεις PELTRO διενεργούνται ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή. Το επιτόκιο είναι κατά 25 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, όπως θα διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στη διάρκεια της εκάστοτε πράξης PELTRO.

6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε ευρώ	1,9	1,9	0,0

Στο στοιχείο αυτό απεικονίζονται απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ που δεν σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής.

¹⁸ Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ της 30ης Απριλίου 2020 και της 10ης Δεκεμβρίου 2020.

7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

7.1 Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα χρεόγραφα που έχει αποκτήσει η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των Προγραμμάτων: Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (Covered Bond Purchase Programmes – CBPPs), Αγοράς Τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP).

Προγράμματα αγορών τίτλων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

	Έναρξη	Λήξη	Απόφαση	Επιλέξιμοι τίτλοι ¹
Προγράμματα αγοράς τίτλων – στοιχείων ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί				
CBPP1	Ιούλιος 2009	Ιούνιος 2010	EKT/2009/16	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
CBPP2 ⁴	Νοέμβριος 2011	Οκτώβριος 2012	EKT/2011/17	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
SMP	Μάιος 2010	Σεπτέμβριος 2012	EKT/2010/5	Χρεόγραφα δημόσιου και ιδιωτικού τομέα εκδοθέντα στην ευρωζώνη ²
Προγράμματα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP) που παραμένουν ενεργά				
CBPP3	Οκτώβριος 2014	ενεργό	EKT /2020/8 (όπως τροποποιήθηκε)	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
ABSPP ⁴	Νοέμβριος 2014	ενεργό	EKT/2014/45 (όπως τροποποιήθηκε)	Τμήματα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior tranches) και εγγυημένα ενδιάμεσα τμήματα (guaranteed mezzanine tranches) τιτλοποιήσεων απαιτήσεων κατοίκων ζώνης ευρώ
PSPP	Μάρτιος 2015	ενεργό	EKT/2020/9	Χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις, άλλους αναγνωρισμένους εκδότες (agencies), καθώς και από υπερεθνικούς οργανισμούς και πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες της ζώνης του ευρώ
CSPP ⁴	Ιούνιος 2016	ενεργό	EKT/2016/16 (όπως τροποποιήθηκε)	Ομόλογα και εμπορικά χρεόγραφα που εκδίδονται από εταιρίες (πλην τραπεζών) που εδρεύουν στη ζώνη του ευρώ
Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)				
PEPP	Μάρτιος 2020	ενεργό	EKT/2020/17 (όπως τροποποιήθηκε)	Όλες οι κατηγορίες επιλέξιμων τίτλων του προγράμματος APP ³

¹ Επιπλέον κριτήρια επιλεξιμότητας για τα ειδικά προγράμματα περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

² Στο πλαίσιο του SMP αγοράστηκαν μόνο χρεόγραφα του δημόσιου τομέα που εκδίδουν τα υπουργεία οικονομικών πέντε χωρών της ζώνης του ευρώ.

³ Για τους τίτλους που εκδίδει η Ελληνική Κυβέρνηση χορηγήθηκε εξαίρεση από τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

⁴ Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν συμμετείχε στα προγράμματα CBPP2, ABSPP και CSPP.

• Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP)

Το 2021 το Ευρωσύστημα πραγματοποίησε καθαρές (δηλ. σε καθαρή βάση, αφαιρουμένων των εξοφλήσεων) αγορές στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (Asset Purchase Programme – APP) με μέσο ύψος αγορών 20 δισεκ. ευρώ ανά μήνα.

Το Δεκέμβριο του 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη διενέργεια καθαρών αγορών στοιχείων ενεργητικού με μηνιαίο ρυθμό 40 δισεκ. ευρώ το β' τρίμηνο και 30 δισεκ. ευρώ το γ' τρίμηνο του 2022, μέσω του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (Asset Purchase Programme – APP).

Από τον Οκτώβριο του 2022 και έπειτα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα διατηρήσει τις καθαρές αγορές με μηνιαίο ρυθμό 20 δισεκ. ευρώ για όσο διάστημα απαιτείται να ενισχυθεί η διευκολυντική επίδραση της νομισματικής πολιτικής και θα σταματήσει λίγο πριν αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ σκοπεύει επίσης να συνεχίσει να επανεπενδύει, πλήρως, τα ποσά από την εξόφληση τίτλων αποκτηθέντων στο πλαίσιο του προγράμματος APP κατά τη λήξη τους για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία κατά την οποία θα αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ και πάντως για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαίο για τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας και ενός διευκολυντικού, σε μεγάλο βαθμό, χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής.

• Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ συνέχισε τις καθαρές αγορές μέσω του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP), με το συνολικό ύψος να ανέρχεται σε 1.850 δισεκ. ευρώ.¹⁹ Οι αγορές πραγματοποιήθηκαν με τρόπο ευέλικτο με βάση την εκτίμηση των συνθηκών χρηματοδότησης και των προοπτικών του πληθωρισμού. Οι καθαρές αγορές θα συνεχιστούν μέχρι τουλάχιστον το τέλος Μαρτίου του 2022 και σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα διενεργεί καθαρές αγορές μέχρις ότου κρίνει ότι η κρίση του κορωνοϊού (COVID-19) έχει λήξει.

Επιπλέον, το Δεκέμβριο του 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να σταματήσει τις καθαρές αγορές μέσω του προγράμματος PEPP στο τέλος Μαρτίου του 2022, αλλά οι αγορές αυτές θα μπορούσαν να ξεκινήσουν εκ νέου, εφόσον κριθεί αναγκαίο, για την αντιμετώπιση αρνητικών διαταραχών που σχετίζονται με την πανδημία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε επίσης να παρατείνει το χρονικό ορίζοντα επανεπένδυσης των ποσών κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP κατά τη λήξη τους, τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024.

Οι επανεπενδύσεις στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP μπορούν ανά πάσα στιγμή να προσαρμοστούν με ευελιξία ως προς το χρόνο, τις κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού και τις χώρες. Σε κάθε περίπτωση, η μελλοντική σταδιακή μείωση (roll-off) του χαρτοφυλακίου PEPP θα ρυθμιστεί κατά τρόπο ώστε να αποφευχθούν παρεμβολές στην ενδεδειγμένη κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής.

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (impairment tests).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (CBPP, CBPP2, CBPP3, SMP, ABSPP, PSPP, CSPP και PEPP). Έλεγχοι απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των παραπάνω χαρτοφυλακίων διενεργούνται σε ετήσια βάση, χρησιμοποιώντας δεδομένα τέλους έτους, και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Σε αυτούς τους ελέγχους, οι δείκτες απομείωσης αξιολογούνται χωριστά για κάθε πρόγραμμα.

Με βάση τη γενική ρύθμιση που θεσπίζεται στο άρθρο 32.4 του Καταστατικού της ΕΚΤ, οι ζημιές από τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων στο πλαίσιο των προγραμμάτων SMP, CBPP3, PSPP (μόνο για τα χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών), PEPP (για τις καλυμμένες ομολογίες, για τα χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και τα εταιρικά χρεόγραφα) και CSPP, εάν πραγματοποιηθούν, κατανέμονται εξ ολοκλήρου στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κλειδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Το σύνολο της αξίας των χαρτοφυλακίων χρεογράφων που βρίσκονται στην κατοχή των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων, στις 31.12.2021 ανέρχεται σε 1.032,7 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει 106,5 δισεκ. ευρώ (31.12.2020 883,4 δισεκ. ευρώ και 83,5 δισεκ. ευρώ, αντίστοιχα).

¹⁹ Στην περίπτωση όπου μπορούν να διατηρηθούν ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης με ροές αγοράς περιουσιακών στοιχείων που δεν εξαντλούν το συνολικό ύψος (1.850 δισεκ. ευρώ) των καθαρών αγορών PEPP, το εν λόγω κονδύλι δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί πλήρως.

Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των νομισματικών χαρτοφυλακίων που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε πως δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας κανενός από αυτά.

Η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει τα ακόλουθα χρεόγραφα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, το αναπόσβεστο κόστος των οποίων καθώς και η αγοραία αξία²⁰ (η οποία δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό ή τα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά παρουσιάζεται μόνο για λόγους συγκρισιμότητας) παρατίθενται στο παρακάτω πίνακα:

Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021		31.12.2020		Μεταβολή	
	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία
Προγράμματα αγοράς τίτλων – στοιχείων ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί						
CBPP1	5,0	5,0	5,0	5,3	0,0	-0,3
SMP	75,9	92,2	323,5	352,0	-247,6	-259,8
Σύνολο	80,9	97,2	328,5	357,3	-247,6	-260,1
Προγράμματα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP) που παραμένουν ενεργά						
CBPP3	2.799,1	2.855,2	3.462,9	3.568,4	-663,8	-713,2
Υπερεθνικά Χρεόγραφα στο πλαίσιο του PSPP	68.942,3	70.621,3	65.206,2	69.281,9	3.736,1	1.339,4
Σύνολο	71.741,4	73.476,5	68.669,1	72.850,3	3.072,3	626,2
Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)						
Κρατικά Χρεόγραφα στο πλαίσιο του PEPP	31.311,8	31.268,6	15.702,4	16.429,9	15.609,4	14.838,7
Υπερεθνικά Χρεόγραφα στο πλαίσιο του PEPP	34.692,6	33.973,0	14.529,6	14.725,4	20.163,0	19.247,6
Σύνολο	66.004,4	65.241,6	30.232,0	31.155,3	35.772,4	34.086,3
Γενικό σύνολο	137.826,7	138.815,3	99.229,6	104.362,9	38.597,1	34.452,4

Η μείωση του αναπόσβεστου κόστους των χαρτοφυλακίων του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων (SMP) και του Τρίτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP3) που βρίσκονται στην κατοχή της Τράπεζας της Ελλάδος οφείλεται σε λήξεις χρεογράφων. Παράλληλα, η Τράπεζα το 2021, στο πλαίσιο της εφαρμογής των σχετικών αποφάσεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, συνέχισε τις αγορές χρεογράφων στα χαρτοφυλάκια PSPP και PEPP.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, δεν προέκυψε απομείωση της αξίας σε κανένα χρεόγραφο των εν λόγω χαρτοφυλακίων την 31.12.2021.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής για την 31.12.2021 και 31.12.2020, με βάση την εναπομένουσα διάρκεια τους:

31.12.2021

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
CBPP1	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
SMP	75,9	23,6	0,0	48,9	3,4
CBPP3	2.799,1	919,0	604,4	1.151,0	124,7
PSPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	68.942,3	6.430,7	8.328,8	20.446,1	33.736,7
PEPP – Κρατικά Χρεόγραφα	31.311,8	3.421,0	1.353,2	5.579,8	20.957,8
PEPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	34.692,6	1.702,0	1.277,0	8.782,0	22.931,6
Σύνολο	137.826,7	12.501,3	11.563,4	36.007,8	77.754,2

20 Οι αγοραίες αξίες είναι ενδεικτικές και προκύπτουν με βάση τις τιμές της αγοράς. Όταν δεν είναι διαθέσιμες οι τιμές της αγοράς, οι αγοραίες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας εσωτερικά υποδείγματα του Ευρωσυστήματος.

31.12.2020

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
CBPP1	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0
SMP	323,5	249,6	23,1	31,5	19,3
CBPP3	3.462,9	657,4	921,3	1.590,9	293,3
PSPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	65.206,2	6.102,8	6.502,0	22.950,9	29.650,5
PEPP – Κρατικά Χρεόγραφα	15.702,4	0,0	835,6	3.709,6	11.157,2
PEPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	14.529,6	20,4	52,9	4.263,6	10.192,7
Σύνολο	99.229,6	7.030,2	8.339,9	32.546,5	51.313,0

7.2 Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Περιλαμβάνονται ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Πρόκειται για τα χαρτοφυλάκια που κατέχει η Τράπεζα για καθαρά επενδυτικούς σκοπούς.

Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα			
(εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)			
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.			
• Ομόλογα	120,5	162,4	-41,9
• Ομόλογα χωρίς τοκομερίδιο	0,0	175,7	-175,7
• Έντοκα γραμμάτια	0,0	260,4	-260,4
Χρεόγραφα Ε.Δ.			
• Ομόλογα	370,3	379,4	-9,1
• Έντοκα γραμμάτια	0,0	267,5	-267,5
Σύνολο	490,8	1.245,4	-754,6
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη			
• Ομόλογα Ε.Δ.	3.512,6	4.046,7	-534,1
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	6.121,4	5.910,3	211,1
Σύνολο	9.634,0	9.957,0	-323,0
Γ. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	6,0	5,6	0,4
Γενικό σύνολο	10.130,8	11.208,0	-1.077,2

Τα χρεόγραφα, εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη τους, αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 31.12.2021 κατά ISIN (International Security Identification Number). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη ύψους 3,4 εκατ. ευρώ που προέκυψαν (31.12.2020: 7,9 εκατ. ευρώ) μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”). Τα χρεόγραφα που διακρατούνται έως τη λήξη τους απεικονίζονται στο αναπόσβεστο κόστος. Πρόκειται για χρεόγραφα σταθερών ή προκαθορισμένων πληρωμών και καθορισμένης διάρκειας, τα οποία η Τράπεζα προτίθεται να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Από το σχετικό έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2021, διαπιστώθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας τους.

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 31.12.2021 και τα εξ αποτιμήσεως κέρδη που προέκυψαν, ύψους 4,3 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 3,9 εκατ. ευρώ), μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”).

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των λοιπών χρεογράφων σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ (πλην των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων) για την 31.12.2021 και 31.12.2020, με βάση την εναπομένουσα διάρκεια τους:

31.12.2021

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	120,5	63,7	30,4	7,1	19,3
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	370,3	211,2	154,2	4,9	0,0
Σύνολο	490,8	274,9	184,6	12,0	19,3
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	3.512,6	833,7	55,4	855,4	1.768,1
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	6.121,4	115,7	159,5	782,9	5.063,3
Σύνολο	9.634,0	949,4	214,9	1.638,3	6.831,4
Γενικό σύνολο	10.124,8	1.224,3	399,5	1.650,3	6.850,7

31.12.2020

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	162,4	40,5	64,8	40,9	16,2
• Ομόλογα χωρίς τοκομερίδιο	175,7	175,7	0,0	0,0	0,0
• Έντοκα γραμμάτια	260,4	260,4	0,0	0,0	0,0
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	379,4	0,0	220,3	159,1	0,0
• Έντοκα γραμμάτια	267,5	267,5	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	1.245,4	744,1	285,1	200,0	16,2
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	4.046,7	0,0	836,8	1.171,2	2.038,7
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	5.910,3	242,5	116,5	451,8	5.099,5
Σύνολο	9.957,0	242,5	953,3	1.623,0	7.138,2
Γενικό σύνολο	11.202,4	986,6	1.238,4	1.823,0	7.154,4

8. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
A. Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ.			
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. μέχρι 31.12.1993	163,0	244,5	-81,5
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. από ρύθμιση οφειλών συναλλαγματικών διαφορών ν. 1083/80	781,2	1.171,9	-390,7
Σύνολο	944,2	1.416,4	-472,2
B. Άτοκα δάνεια προς το Ε.Δ. για συμμετοχή στο ΔΝΤ	2.978,1	2.878,5	99,6
Γενικό σύνολο	3.922,3	4.294,9	-372,6

Το στοιχείο αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στο Ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα:

- Η μείωση κατά 472,2 εκατ. ευρώ που παρατηρείται στα υπόλοιπα των εντόκων δανείων προς το Ελληνικό Δημόσιο σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στη σταδιακή αποπληρωμή τους. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω δάνεια λήγουν το 2023.

- Η αύξηση κατά 99,6 εκατ. ευρώ του υπολοίπου των άτοκων δανείων προς το Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στην ενσωμάτωση της διαφοράς από την προσαρμογή του λογαριασμού “Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ”, λόγω μεταβολής της ισοτιμίας (υποτίμηση) του SDR έναντι του ευρώ, όπως ορίζει η σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος (βλ. σημείωση 5 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”).

Τα δάνεια για τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο ΔΝΤ θα επιστραφούν εξ ολοκλήρου όταν παύσει η λειτουργία του ΔΝΤ ή όταν παύσει η συμμετοχή της χώρας σε αυτό.

9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ

Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	202,7	187,6	15,1
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	285,8	285,8	0,0
Συνολικό μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	488,5	473,4	15,1

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ.

Η εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της κάθε ΕθνΚΤ.

Σε κάθε ΕθνΚΤ αποδίδεται στάθμιση σε αυτή την κλείδα, η οποία ισούται με το άθροισμα:

- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρέχουσες τιμές και
- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 29, παρ. 1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Με βάση το ίδιο άρθρο, παρ. 3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία μετά την ίδρυση του ΕΣΚΤ. Επίσης, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται με κάθε μεταβολή της σύνθεσης των εγγεγραμμένων μελών στο κεφάλαιό της.

Οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει πλήρως τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ σύμφωνα με τις κλείδες κατανομής τους και συμμετέχουν στα διανεμόμενα κέρδη (ή ζημίες) της.

Οι ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ συνεισφέρουν μόνο το 3,75% του συνολικού μεριδίου τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ για την κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 48.3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξάνεται αυτομάτως όταν ένα νέο μέλος (κράτος) εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αντίστοιχη ΕθνΚΤ εντάσσεται στο ΕΣΚΤ. Η αύξηση καθορίζεται πολλαπλασιάζοντας το υφιστάμενο ύψος του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ με το λόγο της κλείδας συμμετοχής της νεοεισερχόμενης ΕθνΚΤ στο ΕΣΚΤ προς το άθροισμα των κλειδών συμμετοχής των ΕθνΚΤ που είναι ήδη μέλη του ΕΣΚΤ.

Κλειδές κατανομής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ

Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες	2021 %	2020 %
Banque Nationale de Belgique (Βέλγιο)	2,9630	2,9630
Deutsche Bundesbank (Γερμανία)	21,4394	21,4394
Eesti Pank (Εσθονία)	0,2291	0,2291
Central Bank of Ireland (Ιρλανδία)	1,3772	1,3772
Τράπεζα της Ελλάδος (Ελλάδα)	2,0117	2,0117
Banco de España (Ισπανία)	9,6981	9,6981
Banque de France (Γαλλία)	16,6108	16,6108
Banca d'Italia (Ιταλία)	13,8165	13,8165
Central Bank of Cyprus (Κύπρος)	0,1750	0,1750
Latvijas Banka (Λετονία)	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas (Λιθουανία)	0,4707	0,4707
Banque centrale du Luxembourg (Λουξεμβούργο)	0,2679	0,2679
Central Bank of Malta (Μάλτα)	0,0853	0,0853
De Nederlandsche Bank (Ολλανδία)	4,7662	4,7662
Oesterreichische Nationalbank (Αυστρία)	2,3804	2,3804
Banco de Portugal (Πορτογαλία)	1,9035	1,9035
Banka Slovenije (Σλοβενία)	0,3916	0,3916
Národná banka Slovenska (Σλοβακία)	0,9314	0,9314
Suomen Pankki (Φινλανδία)	1,4939	1,4939
Σύνολο ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ	81,3286	81,3286
Българска народна банка (Βουλγαρία)	0,9832	0,9832
Česká národní banka (Τσεχία)	1,8794	1,8794
Danmarks Nationalbank (Δανία)	1,7591	1,7591
Hrvatska narodna banka (Κροατία)	0,6595	0,6595
Magyar Nemzeti Bank (Ουγγαρία)	1,5488	1,5488
Narodowy Bank Polski (Πολωνία)	6,0335	6,0335
Banca Națională a României (Ρουμανία)	2,8289	2,8289
Sveriges Riksbank (Σουηδία)	2,9790	2,9790
Σύνολο ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ	18,6714	18,6714
Γενικό σύνολο	100,0000	100,0000

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται τα στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ.

Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο της ΕΚΤ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021 %	31.12.2020 %	Μεταβολή
	€	€	
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ (27 χώρες-μέλη της ΕΕ)	10.825,0	10.825,0	0,0
Κλείδα κατανομής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	2,01170	2,01170	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	217,8	217,8	0,0
Καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος	8.193,7	7.583,6	610,1
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,47355	2,47355	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	202,7	187,6	15,1

Το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανέρχεται σε 217,8 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων έχουν καταβληθεί τα 202,7 εκατ. ευρώ. Το ποσό των 202,7 εκατ. ευρώ αντιστοιχεί στο 2,47355% (κλείδα

συμμετοχής στο Ευρωσύστημα) του καταβεβλημένου κεφαλαίου της ΕΚΤ από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, το οποίο ανέρχεται σε 8.193,7 εκατ. ευρώ.

Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανέρχεται σε 10.825,0 εκατ. ευρώ. Μετά την αποχώρηση της Τράπεζας της Αγγλίας από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) στις 31 Ιανουαρίου 2020, η ΕΚΤ διατήρησε το εγγεγραμμένο της κεφάλαιο αμετάβλητο και το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Αγγλίας στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανακατανεμήθηκε στις εναπομένουσες ΕθνΚΤ εντός και εκτός της ζώνης του ευρώ.

Το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από όλες τις χώρες του ΕΣΚΤ παρέμεινε επίσης αμετάβλητο στα 7.659 εκατ. ευρώ το 2020, καθώς οι εναπομένουσες ΕθνΚΤ κάλυψαν το ποσό του κεφαλαίου που είχε καταβληθεί από την Τράπεζα της Αγγλίας, ύψους 58,0 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ θα πρέπει στη συνέχεια να καταβάλουν πλήρως και την αυξημένη συμμετοχή τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, σε δύο ετήσιες δόσεις.²¹

Στο πλαίσιο αυτό, οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ κατέβαλαν το Δεκέμβριο του 2021 την πρώτη δόση για την αύξηση της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, συνολικού ύψους 610,1 εκατ. ευρώ. Η Τράπεζα της Ελλάδος προέβη, αντίστοιχα, στην καταβολή της πρώτης δόσης ύψους 15,1 εκατ. ευρώ αυξάνοντας τη συμμετοχή της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από 187,6 εκατ. ευρώ το 2020 σε 202,7 εκατ. ευρώ το 2021. Η δεύτερη δόση θα εξοφληθεί το 2022. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από όλες τις χώρες του ΕΣΚΤ ανήλθε την 31.12.2021 σε 8.269,5 εκατ. ευρώ.

Η συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ ανέρχεται σε 285,8 εκατ. ευρώ και παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

9.2 Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
	%	%	€
Συνολικά συναλλαγματικά διαθέσιμα που έχουν μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος	40.343,9	40.343,9	0,0
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,47355	2,47355	
Απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	997,9	997,9	0,0

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι απαιτήσεις της Τράπεζας που απορρέουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της Τράπεζας στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ με την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ και της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα αποτελούνταν κατά 85% από δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας και κατά 15% από χρυσό.

21 Συγκεκριμένα, Απόφαση (ΕΕ) 2020/138 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με την καταβολή του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/44 (ΕΚΤ/2020/4), Απόφαση (ΕΕ) 2020/136 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με την καταβολή του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/48 (ΕΚΤ/2020/2) και Απόφαση (ΕΕ) 2020/139 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με τη θέσπιση των λεπτομερών διατάξεων για τις μεταβιβάσεις μεριδίων κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών και για την αναπροσαρμογή του καταβεβλημένου κεφαλαίου και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/45 (ΕΚΤ/2020/5).

Έναντι των συναλλαγματικών διαθεσίμων που μεταφέρθηκαν, ενεγράφη απαίτηση εκφρασμένη σε ευρώ η οποία αποφέρει τόκο που υπολογίζεται με επιτόκιο ίσο με το 85% του εκάστοτε επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (η διαφορά 15% αντιστοιχεί στο μέρος της απαίτησης που προήλθε από τη μεταφορά του χρυσού και θεωρείται ότι έχει μηδενική απόδοση).²²

9.3 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	15.389,3	10.976,9	4.412,4

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι καθαρές απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” και “Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος”, καθώς και σημείωση 1 του παθητικού “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα, σε μηνιαία βάση. Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που κατανέμονται στην κάθε ΕθνΚΤ και της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που αυτή πράγματι θέτει σε κυκλοφορία καταγράφεται ως “Καθαρή απαίτηση/υποχρέωση εντός του Ευρωσυστήματος που σχετίζεται με την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος”.

Η αύξηση σε σύγκριση με την 31.12.2020, ύψους 4.412,4 εκατ. ευρώ, οφείλεται στην αύξηση κατά 7,7% της συνολικής αξίας των τραπεζογραμμάτων που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος μειώθηκε σε σχέση με την προηγούμενη χρήση κατά 8,8%.

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο για όλη τη διάρκεια του 2021 ήταν μηδενικό.

9.4 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)
Στις 31.12.2021 το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) ήταν πιστωτικό (υποχρέωση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 9.3 του παθητικού “Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)”.

9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
- από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος τρέχοντος έτους	243,7	113,2	130,5
- από διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	3,8	-1,8	5,6
- από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ	3,7	31,2	-27,5
- από λοιπές απαιτήσεις	4,1	0,0	4,1
Σύνολο	255,3	142,6	112,7

²² Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε από την κατευθυντήρια γραμμή της 16ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη σύνθεση και αποτίμηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις λεπτομέρειες της αρχικής μεταβίβασής τους, το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται οι ισοδύναμες απαιτήσεις και την απόδοσή τους (ΕΚΤ/2000/15), ΕΕ L336, 30.12.2000, σελ. 114.

Οι λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος, ύψους 255,3 εκατ. ευρώ, προέκυψαν από:

- Το αποτέλεσμα που προέκυψε για την Τράπεζα από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος του οικονομικού έτους 2021, ύψους 243,7 εκατ. ευρώ (έσοδο). Το συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα ήταν μικρότερο του αναλογούντος με βάση την κλείδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”).
- Το ποσό 3,8 εκατ. ευρώ που εισέπραξε η Τράπεζα λόγω διορθώσεων στην αναδιανομή νομισματικού εισοδήματος των ετών 2015, 2016, 2018, 2019 και 2020 (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”).
- Το ποσό ύψους 3,7 εκατ. ευρώ από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ της χρήσης 2021 (βλ. σημείωση 4 των αποτελεσμάτων “Εσοδα από μετοχές και συμμετοχές”).
- Το ποσό ύψους 4,1 εκατ. ευρώ, που αφορά τους τόκους δανείου SURE (temporary Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) που μεταβιβάστηκαν στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος δανεισμού, κατόπιν σχετικής εντολής του Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον κανονισμό του προγράμματος δανεισμού SURE, τα ποσά για την αποπληρωμή τόσο του αρχικού κεφαλαίου όσο και των τόκων για τα δάνεια που έχουν λάβει τα κράτη-μέλη θα κατατίθενται από τα κράτη-μέλη 20 εργάσιμες ημέρες TARGET2 νωρίτερα της προγραμματισμένης ημερομηνίας αποπληρωμής στους λογαριασμούς των αντίστοιχων ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ. Ως αποτέλεσμα, θα δημιουργούνται ενδοσυστημικές απαιτήσεις των ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ και αντίστοιχα ενδοσυστημικές υποχρεώσεις της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ.

Ισόποση υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο 11.3 του παθητικού “Λοιπά στοιχεία” ώστε να αντανakλά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο ποσό παραμένει στο λογαριασμό της Τραπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.

11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Κέρματα ζώνης ευρώ	53,5	74,0	-20,5

Το υπόλοιπο του εν λόγω στοιχείου απεικονίζει την αξία των κερμάτων ευρώ που υπάρχουν στα ταμεία της Τράπεζας, τα οποία έχουν εκδοθεί από τις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Τα κέρματα που τίθενται σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου καταχωρούνται σε ειδικό λογαριασμό του τελευταίου, ο οποίος περιλαμβάνεται στο στοιχείο 4.1 του παθητικού “Γενική Κυβέρνηση”.

11.2 Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2021	573,7	363,8	166,8	14,1	29,0
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	13,0	0,0	3,2	1,6	8,2
• Αποσβέσεις	-8,6	0,0	-5,1	-2,8	-0,7
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	0,0	5,1	-5,1
• Διαθέσεις/Διαγραφές	-0,8	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2021	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4
Κόστος	811,9	363,4	209,2	152,1	87,2
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-234,6	0,0	-44,3	-134,5	-55,8
Λογιστική αξία την 31.12.2021	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2020	548,6	353,7	164,2	14,1	16,6
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	20,3	0,0	2,4	2,5	15,4
• Αποσβέσεις	-10,6	0,0	-5,1	-2,8	-2,7
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3
• Απομείωση – Αναστροφή απομείωσης	15,4	10,1	5,3	0,0	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2020	573,7	363,8	166,8	14,1	29,0
Κόστος	811,1	363,8	206,0	156,5	84,8
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-237,4	0,0	-39,2	-142,4	-55,8
Λογιστική αξία την 31.12.2020	573,7	363,8	166,8	14,1	29,0

Στην κατηγορία “Λοιπά” περιλαμβάνονται προκαταβολές κτήσεως λοιπού εξοπλισμού και λογισμικού υπό εγκατάσταση ύψους 28,9 εκατ. ευρώ, καθώς και ασώματες ακινητοποιήσεις (κυρίως έξοδα λογισμικού) και έξοδα πολυετούς απόσβεσης ύψους 2,5 εκατ. ευρώ (28,2 εκατ. ευρώ και 0,8 εκατ. ευρώ αντίστοιχα την 31.12.2020).

Το 2021 δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης και επομένως δεν συνέτρεχαν λόγοι διενέργειας ελέγχου απομείωσης της αξίας τους.

11.3 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Περιουσιακά στοιχεία προγράμματος ασφάλισης προσωπικού	81,3	78,1	3,2
Μετοχές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών σε SDR	20,9	20,9	0,0
Συμμετοχή στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	5,3	5,3	0,0
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	4,2	4,3	-0,1
Σύνολο	111,7	108,6	3,1

Στην κατηγορία “Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία” περιλαμβάνονται κυρίως η συμμετοχή στη “ΔΙΑΣ” (Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.), ύψους 4,1 εκατ. ευρώ (αμετάβλητη συγκριτικά με το 2020), καθώς και μετοχές της εταιρίας “Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.” και του οργανισμού “SWIFT”.

11.4 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	0,0	0,1	-0,1

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου (warrants), το σύνολο των οποίων ανήλθε στις 31.12.2021 σε 21,8 χιλ. ευρώ (31.12.2020: 65,5 χιλ. ευρώ). Οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται σε λογαριασμούς τάξεως στην ονομαστική τους αξία. Τα ποσά αυτά καταχωρήθηκαν και σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”).

11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα**Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι-έσοδα			
Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων			
• Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	918,1	733,7	184,4
• Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	127,6	157,0	-29,4
Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων – σύνολο	1.045,7	890,7	155,0
Λοιποί τόκοι-έσοδα	36,4	29,1	7,3

Σύνολο	1.082,1	919,8	162,3
Λοιπά δεδουλευμένα έσοδα			
• Από προμήθειες	42,0	39,0	3,0
• Από πωλήσεις προϊόντων ΙΕΤΑ σε τρίτους	3,5	4,0	-0,5
• Από την τελική διανομή κερδών της ΕΚΤ	1,0	9,5	-8,5
• Λοιπά	3,3	3,7	-0,4
Σύνολο	49,8	56,2	-6,4
Προπληρωθέντα έξοδα/Προκαταβολές	207,1	217,0	-9,9
Γενικό σύνολο	1.339,0	1.193,0	146,0

Το σύνολο των δεδουλευμένων εσόδων και προπληρωθέντων εξόδων ανήλθαν σε 1.339,0 εκατ. ευρώ την 31.12.2021, έναντι 1.193,0 εκατ. ευρώ την 31.12.2020.

Στην κατηγορία “Λοιποί τόκοι-έσοδα” περιλαμβάνονται δεδουλευμένοι τόκοι επί των καταθέσεων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίες περιλαμβάνονται στο στοιχείο 4.1 του παθητικού “Γενική Κυβέρνηση”.

Το 2021 πραγματοποιήθηκε αναταξινόμηση ποσού 0,8 εκατ. ευρώ από τα “Προπληρωθέντα έξοδα/Προκαταβολές” στην υποκατηγορία “Λοιπά” των “Λοιπών δεδουλευμένων εσόδων”, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης (2020), ώστε να καταστούν τα στοιχεία συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση.

11.6 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Δάνεια στο προσωπικό	404,3	407,0	-2,7
Λοιπά	162,7	172,8	-10,1
Σύνολο	567,0	579,8	-12,8

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ανήλθαν την 31.12.2021 σε 567,0 εκατ. ευρώ, έναντι 579,8 εκατ. ευρώ την 31.12.2020.

Στην κατηγορία “Λοιπά” περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής στοιχεία: απαίτηση δανείων από την παλαιά Τράπεζα Κρήτης, απαιτήσεις από ασφαλιστικούς οργανισμούς, πελάτες και αποθέματα ΙΕΤΑ, καθώς και αποθέματα εντύπων και γραφικής ύλης.

Για την απαίτηση δανείων από την παλαιά Τράπεζα Κρήτης, ύψους 61,0 εκατ. ευρώ, έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη, η οποία περιλαμβάνεται στο στοιχείο 12 του παθητικού “Προβλέψεις” και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Ειδικές προβλέψεις”.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος²³	19.753,2	21.665,4	-1.912,2
Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ (8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα)	-3.056,0	-2.838,6	-217,4
Απαίτηση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	18.445,3	13.815,5	4.629,8
Καθαρή απαίτηση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	15.389,3	10.976,9	4.412,4
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων	35.142,5	32.642,3	2.500,2

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζεται το μερίδιο που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος επί του συνόλου των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Ευρωσύστημα, και υπολογίζεται με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας (2,2755% στις 31.12.2021, αμετάβλητη σε σχέση με την προηγούμενη χρήση).

Η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα αυξήθηκε κατά 7,7% το 2021 (1.544,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 1.434,5 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020). Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ανέρχεται σε 35.142,5 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2021, έναντι 32.642,3 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2020, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 7,7%, λόγω της αύξησης της συνολικής κυκλοφορίας του Ευρωσυστήματος. Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος μειώθηκε κατά 8,8%, από 21.665,4 εκατ. ευρώ το 2020 σε 19.753,2 εκατ. ευρώ το 2021. Καθώς η πραγματική κυκλοφορία είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά τους, ύψους 15.389,3 εκατ. ευρώ, εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ” (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	49.119,6	27.330,9	21.788,7

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους για τήρηση ελάχιστων αποθεματικών στο Ευρωσύστημα και για την τακτοποίηση των μεταξύ τους πληρωμών, εξαιρουμένων των κεφαλαίων πιστωτικών

²³ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 14(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα και των λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών, τα οποία γνωστοποιούνται ξεχωριστά στο στοιχείο 3 του παθητικού “Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ”.

Κατά τη διάρκεια του 2021, λόγω της υπερβάλλουσας ρευστότητας, το μέσο υπόλοιπο των τρεχούμενων λογαριασμών των πιστωτικών ιδρυμάτων διαμορφώθηκε σε 34,1 δισεκ. ευρώ, έναντι μέσου υπολοίπου 15,4 δισεκ. ευρώ κατά τη διάρκεια του 2020 (αύξηση 121,4%).

Αναφορικά με τον εκτοκισμό των τρεχούμενων λογαριασμών ισχύουν τα κάτωθι:

Από την 1η Ιανουαρίου 1999, τα υπόλοιπα των ελάχιστων αποθεματικών που τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στην κεντρική τράπεζα εκτοκίζονται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν μηδενικό.

Από τον Ιούνιο του 2014, τα υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων, δηλαδή τα ποσά που τηρούν στους τρεχούμενους λογαριασμούς τους με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες καθ' υπέρβαση του μέσου ύψους των ελάχιστων υποχρεωτικών αποθεματικών, εκτοκίζονται με μηδενικό επιτόκιο, ή με το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, εφόσον είναι μικρότερο του μηδενός.

Από τις 30 Οκτωβρίου 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θέσπισε σύστημα δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των αποθεματικών, σύμφωνα με το οποίο μέρος από τα (ως άνω) υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρείται από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων και εκτοκίζεται με ετήσιο επιτόκιο 0%. Το ποσό των εν λόγω υπερβαλλόντων αποθεματικών το οποίο εξαιρείται από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων – η απαλλασσόμενη βαθμίδα (exempt tier) – καθορίστηκε ως το εξαπλάσιο των ελάχιστων αποθεματικών κάθε πιστωτικού ιδρύματος.²⁴ Η μη απαλλασσόμενη βαθμίδα (non-exempt tier) από τα υπερβάλλοντα αποθεματικά εξακολουθεί να εκτοκίζεται με το χαμηλότερο επιτόκιο μεταξύ του μηδενικού και του αρνητικού επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων.

Για το 2021 ο εκτοκισμός της μη απαλλασσόμενης βαθμίδας (non-exempt tier) από τα υπερβάλλοντα αποθεματικά πραγματοποιήθηκε με το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, το οποίο καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης 2021 παρέμεινε σταθερό σε -0,50%.

2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

Το στοιχείο αυτό αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος διάρκειας μίας ημέρας (overnight) με προκαθορισμένο επιτόκιο, το οποίο για το 2021 ήταν αρνητικό (μέσος όρος -0,50%).

Το υπόλοιπο των καταθέσεων αυτών μεταβάλλεται σε ημερήσια βάση. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν τοποθέτησαν κεφάλαια σε καταθέσεις διάρκειας μίας ημέρας το 2021.

2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τις καταθέσεις από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη της μείωσης της αγοραίας αξίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν χορηγηθεί στην Τράπεζα ως εγγύηση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, όταν αυτή μειωθεί κάτω από το προκαθορισμένο περιθώριο ασφαλείας.

Στις 31.12.2021 οι εν λόγω καταθέσεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

²⁴ Ο πολλαπλασιαστής είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ σύμφωνα με το εκάστοτε ύψος των υπερβαλλόντων αποθεματικών.

3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κεφάλαια πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα, καθώς και λογαριασμούς πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών.

Στις 31.12.2021, οι εν λόγω υποχρεώσεις ανήλθαν σε 9,0 εκατ. ευρώ.

4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Γενική κυβέρνηση

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Γενική κυβέρνηση	26.139,1	24.077,7	2.061,4

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου και των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Κατά τη διάρκεια του 2021 το μέσο υπόλοιπο των παραπάνω λογαριασμών διαμορφώθηκε σε 29,2 δισεκ. ευρώ, έναντι 27,0 δισεκ. ευρώ το 2020 (αύξηση 8,1%).

4.2 Λοιπές υποχρεώσεις

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Λοιπές υποχρεώσεις	1.095,9	968,6	127,3

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται υπόλοιπα κυρίως λογαριασμών διαφόρων φορέων και οργανισμών, καθώς και υπόλοιπα λογαριασμών χρηματοπιστωτικών εταιριών.

5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Καταθέσεις ΔΝΤ	2.296,6	2.197,1	99,5
Λοιπές καταθέσεις	156,1	170,9	-14,8
Σύνολο	2.452,7	2.368,0	84,7

Οι καταθέσεις ΔΝΤ αφορούν καταθέσεις ποσού 2.296,6 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 2.197,1 εκατ. ευρώ) και σχετίζονται κυρίως με το λογαριασμό σε ευρώ (No.1), ύψους 2.294,1 εκατ. ευρώ, που τηρεί το ΔΝΤ στην Τράπεζα και αντιστοιχεί στο μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (μέρος της quota, βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)”).

Η αύξηση κατά 99,5 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στην προσαρμογή τέλους χρήσης, λόγω της μεταβολής της ισοτιμίας του SDR έναντι του ευρώ, ώστε οι καταθέσεις να αντιστοιχούν στο ποσό των SDR που καθορίζεται από το ΔΝΤ. Η ισοτιμία έχει ληφθεί από το ΔΝΤ (1 ευρώ = 0,808092 SDR στις 23.12.2021,²⁵ έναντι 1 ευρώ = 0,844704 SDR στις 23.12.2020). Βάσει συμβάσεων που έχουν υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος, το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει το συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις του ΔΝΤ και γίνεται προσαρμογή αντίστοιχα στο υπόλοιπο των δανείων που έχουν δοθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ.

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται κυρίως τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (European Investment Fund-EIF) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (European Investment Bank-EIB).

²⁵ Τελευταία διαθέσιμη ισοτιμία στην ιστοσελίδα του ΔΝΤ https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_mth.aspx?SelectDate=2021-12-31&reportType=CVSDR

6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR από κατανομές του ΔΝΤ	2.886,7	11,7	2.875,0
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο (μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ – μέρος quota – σε SDR)	710,7	677,7	33,0
Λοιπές υποχρεώσεις	28,8	10,3	18,5
Σύνολο	3.626,2	699,7	2.926,5

Οι παραπάνω υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR αντιστοιχίζονται στο ενεργητικό με ισόποσες απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ (βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)”).

Η αύξηση κατά 2.926,5 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται κυρίως στην κατανομή SDR που προέβη στις 23.08.2021 το ΔΝΤ προς τις χώρες-μέλη του, συνολικού ύψους 650 δισεκ. δολ. ΗΠΑ (456 δισεκ. SDR). Για την Ελλάδα το κατανεμηθέν ποσό ανήλθε σε 2,3 δισεκ. SDR (2,8 δισεκ. ευρώ).

7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις**

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	2,6	2,4	0,2

Πρόκειται για καταθέσεις διαφόρων φορέων και οργανισμών εκτός ζώνης ευρώ.

9. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος**9.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ**

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. III. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

Το ύψος της υποχρέωσης στις 31.12.2021 ήταν μηδενικό, καθώς η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά είχαν τεθεί σε κυκλοφορία ήταν μικρότερη από αυτή που αναλογούσε στην Τράπεζα, όπως και στην προηγούμενη χρήση. Επομένως, η διαφορά τους εμφανίζεται ως απαίτηση στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”.

9.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	104.172,3	80.312,1	23.860,2

Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) το 2021 κατά 23.860,2 εκατ. ευρώ είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών τίτλων από την Τράπεζα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής.

Πρόκειται για τις καθαρές υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από τις διευρωπαϊκές συναλλαγές των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων και τις συναλλαγές της Τράπεζας της Ελλάδος με τις λοιπές Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες της Ευρωζώνης, με την ΕΚΤ, καθώς και με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός Ευρωζώνης) που συμμετέχουν στο σύστημα TARGET2 (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο).

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο κατά τη διάρκεια του 2021 παρέμεινε μηδενικό.

9.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Το καθαρό αποτέλεσμα των λοιπών συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος με το Ευρωσύστημα την 31.12.2021 ήταν χρεωστικό (απαιτήση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 9.5 του ενεργητικού “Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”.

10. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	0,9	0,7	0,2

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται διάφοροι λογαριασμοί, οι οποίοι την 31.12.2021 βρίσκονταν υπό διακανονισμό, όπως και στην προηγούμενη χρήση, και αφορούν κυρίως επιταγές και εντολές πληρωτέες που δεν είχαν ακόμη διακανονιστεί, καθώς και υπό τακτοποίηση υπόλοιπα ενδιάμεσων λογαριασμών.

11. Λοιπές υποχρεώσεις

11.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	0,0	0,4	-0,4

11.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα

Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III (αρνητικό επιτόκιο)	602,8	214,0	388,8
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας PELTRO (αρνητικό επιτόκιο)	0,0	0,1	-0,1
Αμοιβές και έξοδα χρήσης πληρωτέα	27,3	27,2	0,1
Έσοδα επόμενων χρήσεων	0,9	0,8	0,1
Λοιποί δεδουλευμένοι τόκοι & προμήθειες	2,1	1,6	0,5
Σύνολο	633,1	243,7	389,4

Η μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων-εξόδων από στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III ύψους 388,8 εκατ. ευρώ οφείλεται αφενός στη σημαντική αύξηση του μέσου υπολοίπου των συγκεκριμένων πράξεων εντός του 2021 και αφετέρου στο γεγονός ότι αυτοί έχουν λογιστικοποιηθεί με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης για όλο το 2021 (-1,00%). Για το 2020 οι τόκοι των πράξεων αυτών είχαν λογιστικοποιηθεί με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (-0,50%) από 01.01.2020 έως 23.06.2020 και το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης (-1,00%) από 24.06.2020 έως 31.12.2020 (βλ. σημείωση 5 του ενεργητικού “Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής” και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”).

11.3 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Ποσό μερισμάτων προς διανομή τρέχουσας χρήσεως	13,3	13,3	0,0
Ποσό μερισμάτων προς διανομή χρήσεων 2014-2018	0,0	11,6	-11,6
Υπόλοιπο κερδών περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	499,1	633,2	-134,1
Λοιπές υποχρεώσεις	157,7	80,7	77,0
Σύνολο	670,1	738,8	-68,7

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 116/2019 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Β'), η οποία έγινε αποδεκτή από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (σχετική Εγκύκλιος Ε.2107/12.06.2019), τα διανεμηθέντα μερίσματα συγκεκριμένων νομικών προσώπων, μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα της Ελλάδος, έπασαν να φορολογούνται ως κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167) αναδρομικά από 1.1.2014. Κατόπιν τούτου, τα ποσά που, κατά συμμόρφωση προς προηγούμενες οδηγίες της Φορολογικής Διοίκησης (σχετική Εγκύκλιος ΠΟΛ 1059/2015), είχαν καταβληθεί για φόρους κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013) χρήσεων 2014-2018, ύψους 19,0 εκατ. ευρώ, αποφασίστηκε να αποδοθούν στους δικαιούχους μετόχους. Εντός της χρήσης 2020 αποδόθηκαν τα ποσά καταβληθέντων φόρων ως μερίσματα των χρήσεων 2014 και 2018, ύψους 3,5 εκατ. ευρώ και 3,9 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, και το 2021 τα ποσά καταβληθέντων φόρων ως μερίσματα των χρήσεων 2015-2017, συνολικού ύψους 11,6 εκατ. ευρώ (3,9 εκατ. ευρώ για κάθε χρήση).

Στην κατηγορία "Λοιπές υποχρεώσεις" περιλαμβάνονται λοιποί φόροι προς απόδοση, τα υπόλοιπα προσωρινών πιστωτικών λογαριασμών και διαφόρων λογαριασμών υπέρ τρίτων (προμηθευτές κ.λπ.), καθώς και λοιπές υποχρεώσεις.

12. Προβλέψεις

Προβλέψεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Ειδικές (α)	Για παροχές προς ασφαλισμένους (β)	Έναντι χρηματο- οικονομικών και λειτουργικών κινδύνων (γ)	Για πράξεις νομισματικής πολιτικής (δ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2021	7.525,6	564,0	2.852,6	4.109,0	0,0
Αύξηση	36,9	7,2	29,7	0,0	0,0
Απελευθέρωση	-2.628,1	-13,3	0,0	-2.614,8	0,0
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-109,4	-3,3	-98,9	-7,2	0,0
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	13,1	0,5	12,6	0,0	0,0
Υποσύνολο	-2.687,5	-8,9	-56,6	-2.622,0	0,0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2021	4.838,1	555,1	2.796,0	1.487,0	0,0

Προβλέψεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Ειδικές (α)	Για παροχές προς ασφαλισμένους (β)	Έναντι χρηματο- οικονομικών και λειτουργικών κινδύνων (γ)	Για πράξεις νομισματικής πολιτικής (δ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2020	7.797,4	520,6	2.735,2	4.539,0	2,6
Αύξηση	273,7	69,6	204,1	0,0	0,0
Απελευθέρωση	-341,0	-14,8	0,0	-325,4	-0,8
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-219,6	-13,3	-99,9	-104,6	-1,8
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	15,1	1,9	13,2	0,0	0,0
Υποσύνολο	-271,8	43,4	117,4	-430,0	-2,6
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2020	7.525,6	564,0	2.852,6	4.109,0	0,0

Η Τράπεζα της Ελλάδος σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις, μέσω των οποίων ισχυροποιείται η οικονομική της θέση, ώστε να αντεπεξέρχεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο ρόλο της και στους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Η Τράπεζα επαναξιολογεί σε ετήσια βάση το σύνολο των προβλέψεων και επαναπροσδιορίζει το ύψος τους μετά από εκτίμηση των κινδύνων.

Αναλυτικά οι προβλέψεις έχουν ως εξής:

α. Ειδικές προβλέψεις

Ειδικές προβλέψεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
- για ένδικες αξιώσεις έναντι τρίτων	66,5	66,5	0,0
- για εκκρεμείς αγωγές τρίτων	441,1	452,6	-11,5
- λοιπές	47,5	44,9	2,6
Σύνολο	555,1	564,0	-8,9

Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν:

- προβλέψεις για ένδικες αξιώσεις της Τράπεζας έναντι τρίτων προκειμένου να καλύψουν τον κίνδυνο που ενδέχεται να επέλθει από τη μη είσπραξη αυτών,
- προβλέψεις για την κάλυψη εκκρεμών αγωγών τρίτων κατά της Τράπεζας σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, οι οποίες είναι κυρίως συναφείς με την κύρια και επικουρική σύνταξη, το ποσό των οποίων προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη, καθώς και προβλέψεις για πρόσθετες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συνταξιοδότηση των εν ενεργεία υπαλλήλων, το ποσό των οποίων επίσης προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη,
- λοιπές προβλέψεις, προκειμένου να καλύψουν κυρίως τον κίνδυνο μη είσπραξης χορηγηθέντων δανείων.

β. Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους

Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
- Προγράμματα καθορισμένων παροχών	2.412,5	2.482,4	-69,9
- Αποζημίωση ν. 2112/1920	49,5	48,6	0,9
- Λοιπές παροχές	334,0	321,6	12,4
Σύνολο	2.796,0	2.852,6	-56,6

Οι σχηματισθείσες προβλέψεις συνολικού ύψους 2.796,0 εκατ. ευρώ, έναντι 2.852,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού (ν. 2112/1920, όπως ισχύει), ύψους 49,5 εκατ. ευρώ, έναντι 48,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, και για την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης, συνολικού ύψους 2.412,5 εκατ. ευρώ, έναντι 2.482,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, καθώς η Τράπεζα έχει αναλάβει και ενεργεί, βάσει του ν. 3863/2010, άρθρο 64, την κοινωνική ασφάλιση του προσωπικού της, σύμφωνα με τον οποίο ο υπολογισμός των παροχών διέπεται από τις γενικές διατάξεις των νόμων, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των αντίστοιχων Καταστατικών των πρώην Ταμείων της Τράπεζας.

Για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων αυτών διενεργούνται ετησίως αναλογιστικές μελέτες από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία και σχετική ανάλυση για τις χρήσεις 2021 και 2020 παρατίθεται στους κάτωθι πίνακες:

Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών			Αποζημίωση v. 2112/1920
	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2021	1.853,0	629,4	2.482,4	48,6
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	29,9	12,8	42,7	0,9
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	8,4	2,8	11,2	0,1
Κόστος προϋπηρεσίας	37,9	18,6	56,5	0,0
Αναλογιστικό κέρδος λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-107,4	-37,2	-144,6	-1,3
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών σε δημογραφικές υποθέσεις	0,0	0,0	0,0	0,0
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	35,5	24,4	59,9	4,4
Καταβολές παροχών	-72,9	-22,7	-95,6	-3,2
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2021	1.784,4	628,1	2.412,5	49,5

Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών			Αποζημίωση v. 2112/1920
	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2020	1.786,3	594,1	2.380,4	46,4
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	30,3	10,8	41,1	0,9
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	19,6	6,1	25,7	0,3
Κόστος προϋπηρεσίας	0,0	0,0	0,0	0,0
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	68,9	34,3	103,2	2,1
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών σε δημογραφικές υποθέσεις	0,0	0,0	0,0	0,0
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	21,5	7,0	28,5	2,3
Καταβολές παροχών	-73,6	-22,9	-96,5	-3,4
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2020	1.853,0	629,4	2.482,4	48,6

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές ανά αναλογιστική μελέτη	Κύρια σύνταξη		Επικουρική σύνταξη		v. 2112/1920	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,02%	0,43%	1,08%	0,46%	0,71%	0,10%
Πληθωρισμός	2,00%	1,50%	2,00%	1,50%	2,00%	1,50%
Θνησιμότητα	Ελβετικός πίνακας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες					

Επίσης, έχει γίνει η παραδοχή ότι η μελλοντική αύξηση των αποδοχών και συντάξεων θα είναι τουλάχιστον ίση με 2,50% (0,50% επιπλέον του πληθωρισμού).

Λοιπές παροχές

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα τηρεί προγράμματα καθορισμένων εισφορών για γονικές και μετεργασιακές παροχές συνολικού ύψους 334,0 εκατ. ευρώ, έναντι 321,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Σύμφωνα με απόφαση της Τράπεζας, οι παροχές αυτές δεν συνεπάγονται επιπλέον οικονομική επιβάρυνση της Τράπεζας πέραν της ήδη καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς.

γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της. Το ύψος των προβλέψεων αυτών εξετάζεται σε ετήσια βάση.

Η Τράπεζα επιμετρεί, παρακολουθεί και αναγνωρίζει τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν σταθμίσεως και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Στο πλαίσιο αυτό σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι είναι:

- Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των αποκτηθέντων από την Τράπεζα χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας ενδεχόμενων δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες (συναλλαγματικός κίνδυνος) ή στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος).

- Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημίας λόγω ενδεχόμενης αδυναμίας ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στην κάλυψη των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει έναντι της Τράπεζας. Συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να είναι δανειζόμενοι, εκδότες επενδυτικών τίτλων, καθώς και αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

- Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος επιπτώσεων στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή ετοιμότητα ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, του ανθρώπινου παράγοντα, των συστημάτων ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων.

Η Τράπεζα επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της, καθώς και από τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ. Οι επιμετρήσεις διενεργούνται με τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας εκάστου έτους.

Από τη διαδικασία επιμέτρησης και κατά την κρίση της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν σχηματιστεί προβλέψεις που προορίζονται να καλύψουν τους ακόλουθους κινδύνους:

- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της Τράπεζας, καθώς και με τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής,
- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, ήτοι τις πράξεις αναχρηματοδότησης των αντισυμβαλλόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων και την απόκτηση χρεογράφων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγορών του Ευρωσυστήματος.

Η κίνηση της πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών κινδύνων για τη χρήση 2021 αναλύεται ως εξής:

- Χρήση σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους 7,2 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 104,6 εκατ. ευρώ) προς συμψηφισμό ζημίας που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσεως από την αποτίμηση των χρεογράφων στο τέλος της χρήσης (βλ. σημείωση 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).
- Απελευθέρωση προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 2.614,8 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 325,4 εκατ. ευρώ), κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας, η οποία έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VAR με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% (31.12.2021: 1.487,0 εκατ. ευρώ, 31.12.2020: 4.109,0 εκατ. ευρώ).

13. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση:			
- Χρυσού	5.919,7	5.599,3	320,4
- Συναλλάγματος	291,4	0,1	291,3
- Χρεογράφων	6,6	27,2	-20,6
- Μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων	11,4	7,2	4,2
- Τίτλων warrants	0,0	0,1	-0,1
Σύνολο μη πραγματοποιηθέντων κερδών από την αποτίμηση	6.229,1	5.633,9	595,2
Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες	81,6	0,0	81,6
Σύνολο	6.310,7	5.633,9	676,8

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση

Σύμφωνα με τους κανόνες και τις λογιστικές αρχές που έχει καθορίσει η ΕΚΤ για τις τράπεζες-μέλη του ΕΣΚΤ και ιδίως την αρχή της συντηρητικότητας, τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που προκύπτουν από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, των χρεογράφων και των χρηματοοικονομικών μέσων εντός και εκτός ισολογισμού δεν λογίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (λειτουργούν ως αποθεματικά μόνο για τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία). Αντιθέτως, οι ζημίες από αποτίμηση που προκύπτουν στο τέλος της χρήσης λογίζονται ως έξοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Αναγνώριση εσόδων”).

Από την αποτίμηση στο τέλος της χρήσης 2021 προέκυψαν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ύψους 6.229,1 εκατ. ευρώ, έναντι 5.633,9 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης 2020, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων (5.919,7 εκατ. ευρώ, έναντι 5.599,3 εκατ. ευρώ την 31.12.2020) προέρχεται από τον χρυσό.

Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες

Ο λογαριασμός αναπροσαρμογής “Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες” έχει αυξηθεί κατά 81,6 εκατ. ευρώ, λόγω αλλαγής της λογιστικής πολιτικής, όπως αυτή περιγράφεται στην ενότητα ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές”. Το κονδύλι της χρήσης 2020 δεν έχει αναπροσαρμοστεί καθώς το αντίστοιχο ποσό ύψους 136,1 εκατ. ευρώ είχε αναγνωριστεί ως έξοδο στο στοιχείο “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών” στα αποτελέσματα χρήσεως.

14. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας στις 31.12.2021 ανήλθε σε 3.416,7 εκατ. ευρώ, έναντι 658,6 εκατ. ευρώ στις 31.12.2020.

Αναλυτικά, το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά έχουν ως εξής:

14.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, μετά τις αυξήσεις που έγιναν σύμφωνα με τα ν.δ. 413/70 και 889/71, τους ν. 542/77 και 1249/82, την Υπουργική Απόφαση Ε. 2665/88, τον ν. 2065/92, την Υπουργική Απόφαση 1281/30.10.96 και τις Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου 8/4.2.2000, 32/23.5.2002, 17/4.7.2005 και 8/10.6.2008, ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ έκαστη.

14.2 Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ και είναι εξισωμένο με το μετοχικό κεφάλαιο.

14.3 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους

Η Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα εναλλακτικής μεθόδου επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων (Expected Shortfall με επίπεδο εμπιστοσύνης 99%), τα αποθέματα ασφαλείας της (financial

buffers),²⁶ το ασταθές διεθνές οικονομικό περιβάλλον και την αρχή της συντηρητικότητας αποφάσισε να προβεί, μέσω της διάθεσης κερδών, στη δημιουργία ειδικού αποθεματικού για χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συνολικού ύψους 2.744,8 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει το ύψος της απελευθερωθείσας πρόβλεψης για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ύψους 2.614,8 εκατ. ευρώ (βλ. σημείωση 12γ του παθητικού “Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων”) και ποσό 130,0 εκατ. ευρώ.

14.4 Έκτακτο αποθεματικό

Το έκτακτο αποθεματικό στις 31.12.2021 ανήλθε σε 447,8 εκατ. ευρώ, έναντι 434,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2020.

Στις 31.12.2021 το έκτακτο αποθεματικό ενισχύθηκε κατά ποσό 13,3 εκατ. ευρώ μέσω της διάθεσης κερδών. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στην απελευθέρωση ειδικής πρόβλεψης για την κάλυψη εκκρεμών αγωγών τρίτων κατά της Τράπεζας (βλ. σημείωση 12α του παθητικού “Ειδικές Προβλέψεις”).

14.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά

Τα λοιπά ειδικά αποθεματικά στις 31.12.2021 ανήλθαν σε 1,6 εκατ. ευρώ (2020: 1,6 εκατ. ευρώ) και αφορούν την αξία έργων τέχνης και πάγιων στοιχείων τα οποία έχουν παραχωρηθεί δωρεάν στην Τράπεζα.

26 Στα αποθέματα ασφαλείας περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής, οι προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων, τα αποθεματικά, καθώς και το μετοχικό κεφάλαιο.

Υ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021

Ε Σ Ο Δ Α

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού ανήλθαν σε 1.011,0 εκατ. ευρώ, έναντι 843,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 19,9%.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 855,9 εκατ. ευρώ, έναντι 644,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 32,9%.
- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 128,2 εκατ. ευρώ, έναντι 117,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 9,2%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 10,8 εκατ. ευρώ, έναντι 48,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 77,7%.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε 16,1 εκατ. ευρώ, έναντι 33,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 51,5%.

Ε Ξ Ο Δ Α Π Ρ Ο Π Ρ Ο Β Λ Ε Ψ Ε Ω Ν

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 361,4 εκατ. ευρώ, έναντι 452,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση 20,1%, λόγω αλλαγής της λογιστικής πολιτικής για την επιμέτρηση των παροχών προς τους ασφαλισμένους (βλ. στοιχείο 7 “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”).

Π Ρ Ο Β Λ Ε Ψ Ε Ι Σ

Στην τρέχουσα χρήση απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες προβλέψεις για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ύψους 2.614,8 εκατ. ευρώ (2020: 325,4 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 13,3 εκατ. ευρώ (2020: 14,8 εκατ. ευρώ), που αφορούν εκκρεμείς αγωγές τρίτων. Παράλληλα, σχηματίστηκαν λοιπές προβλέψεις ύψους 7,2 εκατ. ευρώ (2020: 69,6 εκατ. ευρώ).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

1. Καθαροί τόκοι-έσοδα

Οι καθαροί τόκοι-έσοδα (τόκοι-έσοδα μείον τόκοι-έξοδα) ανήλθαν σε 435,9 εκατ. ευρώ, έναντι 515,7 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 15,5%.

Για λόγους εναρμονισμένης παρουσίασης, οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που προέρχονται από το ίδιο στοιχείο του ισολογισμού σχετιζόμενο με πράξεις νομισματικής πολιτικής συμψηφίζονται είτε στους τόκους-έσοδα είτε στους τόκους-έξοδα, λαμβάνοντας υπόψη εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό.

1.1 Τόκοι - έσοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εσόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
α. από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	319,3	283,7	35,6
β. από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο (εκτός χρεογράφων Ελληνικού Δημοσίου)	200,6	222,9	-22,3
γ. από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε χρεόγραφα Ελληνικού Δημοσίου	172,8	171,5	1,3
δ. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου	3,4	5,7	-2,3
ε. από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου	20,6	0,0	20,6
στ. από δάνεια στο προσωπικό της Τράπεζας	0,3	0,3	0,0
ζ. από καταθέσεις διαφόρων φορέων και οργανισμών	57,1	49,4	7,7
η. από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	106,9	20,6	86,3
θ. λοιποί τόκοι-έσοδα	2,9	2,3	0,6
Σύνολο	883,9	756,4	127,5

Οι τόκοι-έσοδα αυξήθηκαν κατά 127,5 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε 883,9 εκατ. ευρώ, έναντι 756,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων επί των υπολοίπων των λογαριασμών των πιστωτικών ιδρυμάτων πέραν των ελάχιστων υποχρεωτικών τους καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ειδικότερα:

1.1.α. Τόκοι χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά χαρτοφυλάκιο αναλύονται ως εξής:

Τόκοι χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
- Πρώτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογίων (CBPP1)	0,2	1,1	-0,9
- Τρίτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογίων (CBPP3)	22,8	27,3	-4,5
- Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (SMP)	11,8	31,7	-19,9
- Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP) – Υπερεθνικά Ομόλογα	149,7	170,3	-20,6
- Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP) – Κρατικά Ομόλογα	194,0	72,4	121,6
- Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP) – Υπερεθνικά Ομόλογα	-59,2	-19,1	-40,1
Σύνολο	319,3	283,7	35,6

Οι τόκοι ανήλθαν σε 319,3 εκατ. ευρώ, έναντι 283,7 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 35,6 εκατ. ευρώ, λόγω της αύξησης των τόκων των κρατικών ομολόγων του χαρτοφυλακίου ΡΕΡΡ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του μέσου ύψους του χαρτοφυλακίου. Η εν λόγω αύξηση αντισταθμίστηκε από τη μείωση των τόκων του χαρτοφυλακίου SMP λόγω λήξεων, καθώς και την αύξηση των τόκων-εξόδων των υπερεθνικών ομολόγων του χαρτοφυλακίου ΡΕΡΡ, ως αποτέλεσμα της αύξησης των καθαρών αγορών.

1.1.β Τόκοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εκτός χρεογράφων Ελληνικού Δημοσίου)

Οι τόκοι ανά κατηγορία επενδύσεων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου (εκτός χρεογράφων Ελληνικού Δημοσίου)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
- από χρεόγραφα σε ευρώ	182,2	190,9	-8,7
- από χρεόγραφα σε συνάλλαγμα	13,2	23,4	-10,2
- από προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενους λογαριασμούς	5,2	8,6	-3,4
Σύνολο	200,6	222,9	-22,3

Η μείωση κατά 22,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση της μέσης απόδοσης των χρεογράφων σε συνάλλαγμα και των προθεσμιακών καταθέσεων, καθώς και στη μείωση του μέσου υπολοίπου των χρεογράφων σε ευρώ κατά τη διάρκεια της χρήσης.

1.1.γ Τόκοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε χρεόγραφα Ελληνικού Δημοσίου

Οι τόκοι του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε χρεόγραφα του Ελληνικού Δημοσίου σημείωσαν αύξηση κατά 1,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση (2021: 172,8 εκατ. ευρώ, 2020: 171,5 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της μικρής αύξησης της μέσης απόδοσης των χρεογράφων.

1.1.δ Τόκοι μακροπρόθεσμων απαιτήσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Η κατηγορία αυτή αφορά τους τόκους επί των δανείων που έχει χορηγήσει η Τράπεζα προς το Ελληνικό Δημόσιο μέχρι τις 31.12.1993.

Στην τρέχουσα χρήση οι εν λόγω τόκοι ανήλθαν συνολικά σε 3,4 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 2,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση (2020: 5,7 εκατ. ευρώ). Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από τη μείωση του κεφαλαίου των δανείων, λόγω της σταδιακής αποπληρωμής τους (βλ. σημείωση 8 του ενεργητικού “Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης”).

1.1.ε Τόκοι από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έσοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου ύψους 20,6 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία αναγνωρίστηκαν τόκοι-έξοδα ύψους 3,6 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αλλαγής της βάσης υπολογισμού για την επιβολή των αρνητικών επιτοκίων επί των καταθέσεων του Ελληνικού Δημοσίου, που ίσχυσε αναδρομικά από 1ης Οκτωβρίου 2019.

1.1.στ Τόκοι από δάνεια στο προσωπικό της Τράπεζας

Οι τόκοι από δάνεια που έχουν χορηγηθεί στο προσωπικό της Τράπεζας (στεγαστικά και οικονομικών αναγκών) ανήλθαν σε 0,3 εκατ. ευρώ, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

1.1.ζ Τόκοι καταθέσεων διαφόρων φορέων και οργανισμών

Οι τόκοι καταθέσεων διαφόρων φορέων και οργανισμών ανήλθαν σε 57,1 εκατ. ευρώ (2020: 49,4 εκατ. ευρώ) και προέρχονται από την επιβολή αρνητικών επιτοκίων.

1.1.η Τόκοι από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομιματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά υποχρέωση αναλύονται ως εξής:

Τόκοι από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
- από λογαριασμούς υποχρεωτικών καταθέσεων Π.Ι. και από τρεχούμενους λογαριασμούς Π.Ι. πέραν των υποχρεωτικών καταθέσεων	106,9	20,6	86,3
Σύνολο	106,9	20,6	86,3

Οι τόκοι από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής, στο σύνολό τους, παρουσίασαν αύξηση κατά 86,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Η μεταβολή οφείλεται στο γεγονός ότι οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, στους τρεχούμενους λογαριασμούς που τηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος εμφανίζονται αυξημένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, λόγω πλεονάζουσας ρευστότητας. Κατά την τρέχουσα χρήση το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων ήταν αρνητικό, όπως και στην προηγούμενη χρήση (βλ. σημείωση 2.1 του παθητικού “Τρεχούμενοι λογαριασμοί – περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων”).

Στην τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι από καταθέσεις για κάλυψη περιθωρίων ύψους 12,5 χιλ. ευρώ (2020: 4,0 χιλ. ευρώ).

1.1.θ Λοιποί τόκοι-έσοδα

Οι λοιποί τόκοι-έσοδα ανήλθαν σε 2,9 εκατ. ευρώ, έναντι 2,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Περιλαμβάνονται κυρίως τόκοι-έσοδα από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων χαρτοφυλακίων ιδίων διαθεσίμων και νομισματικής πολιτικής.

1.2 Τόκοι-έξοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εξόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έξοδα

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
α. από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	447,9	237,0	210,9
β. από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου	0,0	3,6	-3,6
γ. λοιποί τόκοι-έξοδα	0,1	0,1	0,0
Σύνολο	448,0	240,7	207,3

Ειδικότερα:

1.2.α Τόκοι από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής**Τόκοι από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
- Πράξεις LTRO ²⁷	0,0	18,7	-18,7
- Πράξεις TLTRO II	0,0	6,0	-6,0
- Πράξεις TLTRO III	447,6	212,1	235,5
- Πράξεις PELTRO ²⁸	0,3	0,2	0,1
Σύνολο	447,9	237,0	210,9

Οι τόκοι από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής αυξήθηκαν κατά 210,9 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης των τόκων-εξόδων από στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III.

²⁷ Οι πράξεις αναχρηματοδότησης LTRO ενεργοποιήθηκαν στις 17 Μαρτίου 2020 και έληξαν στις 23 Ιουνίου 2020 και εκτοκίστηκαν με το μέσο ύψος του επιτοκίου διευκόλυνσης καταθέσεων για την εν λόγω περίοδο (-0,50%).

²⁸ Οι έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας PELTRO ενεργοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου 2020.

Η εν λόγω αύξηση οφείλεται αφενός στη σημαντική αύξηση του μέσου υπολοίπου των συγκεκριμένων πράξεων εντός του 2021 και αφετέρου στο γεγονός ότι έχουν λογιστικοποιηθεί με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης καθ' όλη τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης (-1,00%). Για το 2020 οι τόκοι των πράξεων αυτών είχαν λογιστικοποιηθεί με βάση το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (-0,50%) από 01.01.2020 έως 23.06.2020 και το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μείον 50 μονάδες βάσης (-1,00%) από 24.06.2020 έως 31.12.2020. (Βλ. σημείωση 5 του ενεργητικού “Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής” και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”).

1.2.β Τόκοι από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έσοδα ύψους 20,6 εκατ. ευρώ από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.1.ε “Τόκοι από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου”, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, όπου είχαν αναγνωριστεί τόκοι-έξοδα ύψους 3,6 εκατ. ευρώ.

2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους

Το καθαρό αποτέλεσμα αναλύεται ως εξής:

Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2021	2020	Μεταβολή
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημίες) από χρηματοοικονομικές πράξεις			
- από πράξεις επί συναλλάγματος	30,3	3,5	26,8
- από πράξεις επί χρεογράφων	141,4	10,5	130,9
- από αγοραπωλησίες χρυσών νομισμάτων	0,8	0,5	0,3
Σύνολο	172,5	14,5	158,0
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων			
- από την αποτίμηση συναλλάγματος	0,0	-103,4	103,4
- από την αποτίμηση χρεογράφων	-7,2	-1,2	-6,0
Σύνολο	-7,2	-104,6	97,4
2.3 Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	7,2	104,6	-97,4
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους	172,5	14,5	158,0

Το καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις αυξήθηκε κατά 158,0 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 172,5 εκατ. ευρώ, έναντι 14,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των κερδών από πράξεις επί χρεογράφων.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα της Ελλάδος στις 17.12.2021 συμμετείχε στην πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου για “ανταλλαγή και εξαγορά” ομολόγων εκδόσεώς του με την πώληση έναντι μετρητών τριών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του PSI (συνολικού αναπόσβεστου κόστους 865,1 εκατ. ευρώ). Από την ως άνω πώληση η Τράπεζα κατέγραψε κέρδη συνολικού ύψους 130,6 εκατ. ευρώ.

Η πώληση των εν λόγω ομολόγων από το χαρτοφυλάκιο “Διακρατούμενα έως τη λήξη”, στο οποίο ήταν ταξινομημένα, έγινε σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ.6 (γ) της Κατευθυντήριας γραμμής της ΕΚΤ/2016/34.

Επίσης, τα αποτελέσματα της χρήσης επιβαρύνθηκαν με ζημίες ύψους 7,2 εκατ. ευρώ από την αποτίμηση των χρεογράφων στο τέλος της χρήσης, έναντι ζημίας 104,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση από την αποτίμηση χρεογράφων και συναλλάγματος (1,2 εκατ. ευρώ και 103,4 εκατ. ευρώ αντίστοιχα). Οι συνολικές ζημίες συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (βλ. σημείωση 12 του παθητικού “Προβλέψεις” και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων”).

3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Οι επιμέρους κατηγορίες των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες αναλύονται ως εξής:

Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Αμοιβή από τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου ΝΠΔΔ & Ασφαλιστικών Φορέων – ν. 2469/97	80,4	72,3	8,1
Προμήθειες από τη διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου	26,6	26,5	0,1
Αμοιβή διαχείρισης τίτλων Ελληνικού Δημοσίου	16,0	13,7	2,3
Εισφορές ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τις υπηρεσίες εποπτείας	4,1	4,2	-0,1
Έσοδα συμμετοχής στην ΗΔΑΤ	1,7	1,9	-0,2
Λοιπές αμοιβές και προμήθειες	7,0	3,5	3,5
Σύνολο	135,8	122,1	13,7
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-7,6	-4,7	-2,9
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	128,2	117,4	10,8

4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές**Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
Έσοδα από την ΕΚΤ:			
α. Μερίδιο από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ	3,7	31,2	-27,5
β. Μερίδιο από την τελική διανομή κερδών της ΕΚΤ	1,0	9,5	-8,5
γ. Έσοδα από τη μείωση της συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στην Καθαρή Θέση της ΕΚΤ	0,0	4,1	-4,1
Λοιπά έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	6,1	3,7	2,4
Σύνολο	10,8	48,5	-37,7

Ειδικότερα:

Έσοδα από την ΕΚΤ

Τα έσοδα που αναλογούν στην Τράπεζα από την ενδιάμεση και την τελική διανομή κερδών της ΕΚΤ για τη χρήση του 2021 ανέρχονται σε 4,7 εκατ. ευρώ, έναντι ποσών ύψους 40,7 εκατ. ευρώ το 2020. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι το 2021 τα καθαρά κέρδη της ΕΚΤ παρουσίασαν σημαντική μείωση συγκριτικά με το 2020, κυρίως λόγω του σχηματισμού προβλέψεων για χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Το έσοδο από τη μείωση της συμμετοχής της Τράπεζας στην Καθαρή Θέση της ΕΚΤ κατά την προηγούμενη χρήση, ποσού 4,1 εκατ. ευρώ, οφείλεται στην αναπροσαρμογή της κλειδας κατανομής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ εξαιτίας της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (βλ. σημείωση 9.1 του ενεργητικού “*Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ*”).

Λοιπά έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Τα εν λόγω έσοδα ανήλθαν σε 6,1 εκατ. ευρώ και αφορούν κυρίως εισπραχθέντα μερίσματα από τη συμμετοχή της Τράπεζας στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS – Bank of International Settlements).

5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος**Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
- Αναλογούν με βάση την κλειδα συμμετοχής της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα	28,9	107,0	-78,1
- Μείον συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα	-214,8	-6,2	-208,6

α. Αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	243,7	113,2	130,5
β. Διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	3,8	-1,8	5,6
γ. Πρόβλεψη έναντι ζημιών από πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος	0,0	2,6	-2,6
Σύνολο	247,5	114,0	133,5

Στη χρήση 2021 το συνολικό αποτέλεσμα της αναδιανομής ήταν θετικό για την Τράπεζα της Ελλάδος.

Νομισματικό εισόδημα είναι το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι ΕθνΚΤ στο πλαίσιο εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προκύπτει από τον υπολογισμό των πραγματικών και τεκμαρτών ετήσιων εσόδων, τα οποία απορρέουν από τα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή του το Ευρωσύστημα έναντι της βάσης υπολογισμού. Από τα έσοδα αφαιρούνται οι τόκοι που καταβάλλονται στα στοιχεία της βάσης υπολογισμού και το καθαρό αποτέλεσμα κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση τις ισχύουσες κλείδες.

Η βάση υπολογισμού αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- υποχρεώσεις συνδεόμενες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ,
- καθαρές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του παθητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- υποχρεώσεις από καταθέσεις έναντι υπερήμερων αντισυμβαλλομένων του Ευρωσυστήματος, οι οποίες έχουν αναταξινομηθεί από το στοιχείο του παθητικού 2.1 “Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)”, [κατά περίπτωση].

Τα ταυτοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, των οποίων οι αποδόσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, είναι τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Πρόκειται για χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων χωρών της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP1, CBPP2 και CBPP3), χρεόγραφα στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων (SMP), του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP), του Προγράμματος Αγοράς Εταιρικών Τίτλων (CSPP) και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP). Η απόδοση των καλυμμένων ομολογιών των προγραμμάτων CBPP1, CBPP2, PSPP (χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις και άλλους αναγνωρισμένους εκδότες) και PEPP (κρατικά χρεόγραφα) υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με το τελευταίο

διαθέσιμο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, ενώ για τα χρεόγραφα των προγραμμάτων SMP, CBPP3, PSPP (μόνο για τα χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών), CSPP και PEPP (χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και εταιρικά χρεόγραφα) υπολογίζεται η πραγματική τους απόδοση,

- απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ,
- απαιτήσεις έναντι αντισυμβαλλομένων της ζώνης του ευρώ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) μεταξύ της ΕΚΤ και κεντρικών τραπεζών εκτός Ευρωσυστήματος που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλείδας κατανομής της. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Όταν η αξία των ταυτοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού μιας ΕθνΚΤ υπολείπεται ή υπερβαίνει την αξία των στοιχείων του παθητικού που περιλαμβάνονται στην βάση υπολογισμού, η διαφορά αντισταθμίζεται με την εφαρμογή, στην αξία της διαφοράς, του εκάστοτε ισχύοντος οριακού επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος.

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το νομισματικό εισόδημα του Ευρωσυστήματος κατανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ, σύμφωνα με τις ισχύουσες κλείδες τους στο Ευρωσύστημα. Η συγκέντρωση και η αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος επιφέρει καθαρά αναδιανεμητικά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τόσο το ύψος της βάσης υπολογισμού και των ταυτοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού κάθε ΕθνΚΤ όσο και τα έσοδα/έξοδα που προέρχονται από αυτά αποκλίνουν από αυτό που τους αναλογεί με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ο παραπάνω τρόπος κατανομής του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος καθιερώθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/36), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Το ποσό προς είσπραξη, ύψους 243,7 εκατ. ευρώ, που προέκυψε για την Τράπεζα το 2021 οφείλεται στο γεγονός ότι το συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα, το οποίο ανήλθε σε έξοδο, ύψους 214,8 εκατ. ευρώ, ήταν μικρότερο του αναλογούντος με βάση την κλείδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα, το οποίο υπολογίστηκε σε 28,9 εκατ. ευρώ (βλ. σημείωση 9.5 του ενεργητικού “Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”).

Η διόρθωση του νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών, ύψους 3,8 εκατ. ευρώ, αφορά τον επανυπολογισμό και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2015, 2016, 2018, 2019 και 2020.

6. Λοιπά έσοδα

Λοιπά έσοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2021	2020	Μεταβολή
Έσοδα από την παραγωγή προϊόντων	9,5	10,7	-1,2
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6,6	7,1	-0,5
Αποτέλεσμα απομείωσης/αναστροφής απομείωσης ακινήτων	0,0	15,4	-15,4
Σύνολο	16,1	33,2	-17,1

Στα λοιπά έσοδα περιλαμβάνονται έσοδα ύψους 9,5 εκατ. ευρώ (2020: 10,7 εκατ. ευρώ) που προέρχονται από την παραγωγή προϊόντων κυρίως για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου (κέρματα, διαβατήρια, δελτία ταυτότητας,

έντυπα), καθώς επίσης και λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ύψους 6,6 εκατ. ευρώ (2020: 7,1 εκατ. ευρώ), που προέρχονται από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος σε έργα του Ευρωσυστήματος, τη διαχείριση ακινήτων, τη χορήγηση πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας κ.λπ.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της αξίας των ακινήτων. Ως αποτέλεσμα αναγνωρίστηκε έσοδο ύψους 15,4 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μερικής αναστροφής ζημίας απομείωσης προηγούμενων ετών.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών

Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2021	2020	Μεταβολή
Αμοιβές προσωπικού και λοιπές παροχές	179,1	177,4	1,7
Πρόβλεψη για συνταξιοδοτικές παροχές	111,4	204,1	-92,7
- από αναλογιστικά κέρδη/ζημίες	0,0	136,1	-136,1
- από κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας) και καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	111,4	68,0	43,4
Σύνολο	290,5	381,5	-91,0

Στη χρήση 2021 η Τράπεζα αποφάσισε την αλλαγή της λογιστικής πολιτικής για την επιμέτρηση των παροχών προς τους ασφαλισμένους (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών, “Παροχές προς ασφαλισμένους”). Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας), τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως στο στοιχείο “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”.

Αντιθέτως, οι μεταβολές που προκύπτουν από την επιμέτρηση και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες πλέον αναγνωρίζονται άμεσα στον ισολογισμό, στο στοιχείο του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείματος ή πλεονάσματος των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Στη χρήση 2021 σχηματίστηκαν προβλέψεις για συνταξιοδοτικές παροχές ύψους 111,4 εκατ. ευρώ, οι οποίες επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης. Η μεταβολή αυτή των “δαπανών προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών” οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αλλαγή λογιστικής πολιτικής (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών, “Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές”). Στη χρήση 2020 είχε αναγνωριστεί στις δαπάνες προσωπικού πρόβλεψη από αναλογιστικά κέρδη/ζημίες ποσού ύψους 136,1 εκατ. ευρώ, η οποία στη χρήση 2021 έχει αναγνωριστεί στους λογαριασμούς αναπροσαρμογής (βλ. σημείωση 13 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”).

8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης

Λοιπές δαπάνες διαχείρισης (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2021	2020	Μεταβολή
Αναλώσεις εντύπων και υλικών	9,8	10,1	-0,3
Δικαιώματα χρήσης λογισμικού – Κόστος μηχανογραφικών συστημάτων	13,1	11,7	1,4
Αμοιβές τρίτων	10,1	9,1	1,0
Δημοσιεύσεις και συνδρομές	5,1	4,6	0,5
Δαπάνες ενοικίων, συντήρησης/επισκευής ακινήτων και εξοπλισμού	6,5	5,9	0,6
Δαπάνες για τον έλεγχο του χρηματοπιστωτικού συστήματος	0,3	2,1	-1,8
Λοιπά διοικητικά έξοδα	17,4	16,6	0,8
Σύνολο	62,3	60,1	2,2

Στην τρέχουσα χρήση παρατηρήθηκε αύξηση των λοιπών δαπανών διαχείρισης κυρίως λόγω της αύξησης σε δαπάνες για δικαιώματα χρήσης λογισμικού ύψους 1,4 εκατ. ευρώ και της αύξησης σε δαπάνες ενοικίων και συντήρησης/επισκευής ακινήτων ύψους 0,6 εκατ. ευρώ.

Το 2021 πραγματοποιήθηκε αναταξινόμηση, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης (2020), ώστε να καταστούν τα στοιχεία συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση, ποσού 2,1 εκατ. ευρώ από το στοιχείο 10 της χρήσης 2020 “Δαπάνες για τον έλεγχο του χρηματοπιστωτικού συστήματος” στο στοιχείο 8 της χρήσης 2021 “Λοιπές δαπάνες διαχείρισης”.

9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Οι αποσβέσεις διαμορφώθηκαν σε 8,7 εκατ. ευρώ, έναντι 10,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 1,9 εκατ. ευρώ. Το έξοδο των αποσβέσεων ανά κατηγορία παγίου παρουσιάζεται στη σημείωση 11.2 του ενεργητικού “Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού”.

10. Προβλέψεις

Στην τρέχουσα χρήση απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες προβλέψεις για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ύψους 2.614,8 εκατ. ευρώ (2020: 325,4 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 13,3 εκατ. ευρώ (2020: 14,8 εκατ. ευρώ), που αφορούν εκκρεμείς αγωγές τρίτων. Παράλληλα, σχηματίστηκαν λοιπές προβλέψεις ύψους 7,2 εκατ. ευρώ (2020: 69,6 εκατ. ευρώ).

Οι προβλέψεις της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 12 του παθητικού “Προβλέψεις”.

VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)

Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως) (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2021	31.12.2020	Μεταβολή
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του "Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων" σύμφωνα με τον ν. 2469/97	53.003,5	50.739,3	2.264,2
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημόσιων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.059,5	5.273,0	-213,5
3. Περιουσιακά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως ασφάλεια για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας	60.728,0	53.820,0	6.908,0
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	12.339,4	12.099,7	239,7
Σύνολο	131.130,4	121.932,0	9.198,4

Στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως περιλαμβάνονται κυρίως:

- Η υποσχετική επιστολή (promissory note) ύψους 1,5 δισεκ. SDR (1,9 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 5,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020) με δικαιούχο το ΔΝΤ, που έχει εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο για το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων που έχει λάβει από το ΔΝΤ μέχρι την 31.12.2021, στο πλαίσιο της συμφωνίας στήριξης της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΔΝΤ. Η υποσχετική επιστολή δεν δημιουργεί τόκους και είναι μη διαπραγματεύσιμη. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική υποχρέωση αποπληρωμής του εν λόγω δανείου. Η υποσχετική επιστολή φυλάσσεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ενεργεί ως θεματοφύλακας (Depository) και ως δημοσιονομικός αντιπρόσωπος (Fiscal Agent) της Ελλάδος έναντι του ΔΝΤ.
- Η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων ύψους 3.110,3 εκατ. SDR, έναντι 782,4 εκατ. SDR την προηγούμενη χρήση (3.849,0 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 926,2 εκατ. ευρώ στις 31.12.2020). Η αύξηση οφείλεται στο γεγονός ότι στις 23.08.2021 το ΔΝΤ προέβη σε νέα κατανομή SDR συνολικού ύψους 650 δισεκ. δολ. ΗΠΑ (456 δισεκ. SDR) προς τις χώρες-μέλη του. Για την Ελλάδα το καταμερισθέν ποσό ανήλθε σε 2,3 δισεκ. SDR (2,8 δισεκ. ευρώ).
- Εντολές ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση, εγγυητικές επιστολές τρίτων για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης έργων ή συμβάσεων προμηθειών, κέρματα ευρώ στην αποθήκη της Τράπεζας, τίτλοι εκδόσεως του Ε.Δ., τίτλοι κυριότητας του Ε.Δ. προς φύλαξη, καθώς και τίτλοι σε ενέχυρο υπέρ της Τράπεζας της Ελλάδος από συμμετοχή σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων, συνολικού ύψους 6,6 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 5,7 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2020.
- Πράξεις σε συνάλλαγμα (spot) από την ημερομηνία συναλλαγής μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού (εφαρμογή της οικονομικής προσέγγισης στην απεικόνιση των πράξεων αυτών στον ισολογισμό) συνολικού ύψους 4,2 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021, έναντι 25,3 εκατ. ευρώ στις 31.12.2020.

2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Τράπεζας της Ελλάδος σε σχέση με τις εν γένει δραστηριότητές της ύψους 106,9 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 75,1 εκατ. ευρώ), για τις οποίες δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις.

Κατόπιν αξιολόγησης του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των επιμέρους επίδικων πραγματικών περιστατικών, η Διοίκηση κρίνει με βάση τις υφιστάμενες πιθανότητες ευδοκίμησης των αγωγών αυτών ότι δεν συντρέχει λόγος σχηματισμού προβλέψεων κατά την 31.12.2021.

3. Λοιπές πληροφορίες

Αριθμός Προσωπικού

Το σύνολο του προσωπικού κατά την 31.12.2021 ανέρχεται σε 1.863 άτομα, έναντι 1.882 άτομα στις 31.12.2020.

Σύμβαση με Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα της Ελλάδος διαχειρίζεται μέρος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ που έχουν εκχωρηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, βάσει σύμβασης μεταξύ των δύο ΕθνΚΤ για κοινή διαχείριση ("pooling"). Η σύμβαση υπεγράφη το 2009 και είναι αορίστου διάρκειας. Η διαχείριση διενεργείται στην Τράπεζα σύμφωνα με το πλαίσιο και τις οδηγίες της ΕΚΤ.

4. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Δεν υφίστανται σημαντικά μεταγενέστερα γεγονότα που να απαιτείται η αναφορά τους.

5. Υπηρεσίες ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ("Deloitte") ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2021. Οι ορκωτοί ελεγκτές, πέραν των υπηρεσιών του υποχρεωτικού ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2021, παρείχαν και επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (προσυμφωνημένες διαδικασίες). Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις συνολικές αμοιβές για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές υπηρεσίες για τις χρήσεις 2021 και 2020.

Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή (ποσά σε ευρώ)		
	2021	2020
Αμοιβές ελεγκτικών υπηρεσιών	218.000	218.000
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	23.000	29.000
Αμοιβές μη ελεγκτικών υπηρεσιών	13.000	85.970
Σύνολο	254.000	332.970

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2022

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΓΩΝΗ

ISSN 2732-9887 (print)
ISSN 2732-9895 (online)